

TÜBİTAK

2011

Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	6
TABLolar LİSTESİ	10
KISALTMALAR	12
1. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	24
1.1. Organizasyon Yapısı ve İnsan Kaynakları Bilgileri	24
1.2. Başkanlık Birimleri Faaliyetleri	29
1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikası Faaliyetleri	29
1.2.1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekreteryası Görevi	29
1.2.1.2. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi	35
1.2.1.3. BTY Politikaların Uluslararası Düzeyde Oluşum Süreçlerine Katılım	45
1.2.1.4. Diğer Faaliyetler	45
1.2.2. Akademik Ar-Ge Destek Faaliyetleri	49
1.2.2.1. Proje Destekleri	50
1.2.2.2. Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)	56
1.2.2.3. Diğer Destek Programlarıyla İlgili Gelişmeler	57
1.2.3. Teknoloji ve Yenilik Destek Faaliyetleri	58
1.2.3.1. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı	64
1.2.3.2. 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı	69
1.2.3.3. 1505 KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı	70
1.2.3.4. 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı	70
1.2.3.5. 1508 TEKNOGİRİŞİM Destek Programı	72
1.2.3.6. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı	72
1.2.3.7. TÜBİTAK TEYDEB'in Katıldığı ERA-NET Projeleri	76
1.2.3.8. Destek Programları Kapsamında Üniversite – Sanayi İşbirliği Faaliyetleri	81
1.2.3.9. Destek Programlarına İlişkin Yapılan Eylemler	82
1.2.3.10. Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri	83
1.2.3.11. Mevzuat Değişiklikleri	86
1.2.4. Bilim İnsanı Destekleme Faaliyetleri	86
1.2.4.1. İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Programlar	89
1.2.4.2. Üniversite Lisans Öğrencilerine Yönelik Programlar	94
1.2.4.3. Lisansüstü Eğitim Destek Programları	95
1.2.4.4. Doktora Sonrası Araştırma Destek Programları	100
1.2.4.5. Bilimsel Toplantı Destek Programları	102

1.2.5.	Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	105
1.2.5.1.	Çok Taraflı İşbirliği	105
1.2.5.2.	İkili İşbirliği	111
1.2.5.3.	AB 7. ÇP Uluslararası İşbirliği Ağı (INCO-NET) ve Uluslararası İşbirliği Avrupa Araştırma Alanı Ağı (INCO ERA-NET) Projelerine Katılım	118
1.2.5.4.	Bilgi Günleri	124
1.2.5.5.	Genel Değerlendirme.....	125
1.2.5.6.	Avrupa Birliği (AB) 7. Çerçeve Programı	125
1.2.6.	TÜBİTAK Bilim ve Toplum Faaliyetleri.....	140
1.2.6.1.	TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri	141
1.2.6.2.	TÜBİTAK Yayınları	144
1.2.6.3.	TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri.....	149
1.2.7.	TÜBİTAK Ödülleri.....	150
1.2.7.1.	TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK- Gelişmekte Olan Dünya için Bilimler Akademisi (TWAS) Teşvik Ödülü.....	150
1.3.	Ar-Ge Birimleri Faaliyetleri	151
1.3.1.	Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM).....	151
1.3.2.	Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM).....	161
1.3.2.1.	Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE).....	167
1.3.2.2.	Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE)	169
1.3.3.	Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE).....	173
1.3.4.	Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)	176
1.3.5.	Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)	181
1.3.6.	Türkiye Sanayi Sevk ve idare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)	188
1.4.	Ar-Ge Kolaylık Birimleri Faaliyetleri	193
1.4.1.	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM).....	193
1.4.2.	Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG).....	201
1.4.3.	Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL).....	205
2.	MALİ BİLGİLER.....	208
2.1.	Bütçe Uygulama Sonuçları	208
2.2.	Temel Mali Tablolar	211
2.3.	Mali Denetim Sonuçları	208

3.	PERFORMANS BİLGİLERİ	214
3.1.	Performans Ölçüleri ve Geçmiş Yıllara İlişkin Değerleri	214
4.	KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	222
	EKLER	223
A.	GENEL BİLGİLER.....	223
1.	Tarihçe	223
2.	Misyon	226
3.	Vizyon.....	226
4.	Faaliyet Alanları	226
5.	Ürün ve Hizmetler	227
6.	Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	233
7.	Bilişim Sistemleri Yapısı: Sistem, Servisler ve Donanım	235
7.1.	Ağ ve Sistem Faaliyetleri.....	236
7.2.	Yazılım Geliştirme ve Bakım Faaliyetleri	237
7.2.1.	e-ARDEB	238
7.2.2.	e-BİDEB	238
7.2.3.	e-TEYDEB	239
7.2.4.	Panel Yönetim Sistemi (PYS).....	240
7.2.5.	Taşınır Talep Sistemi	241
7.2.6.	Kurumsal Portal.....	241
7.2.7.	Bilgi Köprüsü	241
7.2.8.	Transfer Takip Sistemi (TTS)	242
7.2.9.	TÜBİTAK Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi ve Kullanıcı Yönetim Sistemi.....	243
7.2.10.	Seyahat Başvuru Sistemi.....	244
7.2.11.	Görevde Yükselme Yönetim Sistemi (GYYS).....	244
7.2.12.	Teknoloji Kodları Yönetim Sistemi	244
7.2.13.	İş Zekâsı (Business Intelligence) Yazılımı.....	245
7.2.14.	Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi	245
7.2.15.	e-Satış.....	245
7.2.16.	Web Siteleri	246
7.3.	Veri Tabanı Yönetimi Faaliyetleri	247
7.4.	Kurum İçi/Dışı Çevrimiçi Uygulamalar ve Kullanıcı Verileri.....	248
8.	Fiziksel Kaynaklar.....	250
9.	Temel Politika ve Öncelikler.....	250

B. EK TABLOLAR	253
EK 1. 2011 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı.....	253
EK 2. 2007 - 2011 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik Bilim İnsanı Destekleri	256
EK 3. 2007 - 2011 Yılları Arasında İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Bilim İnsanı Destekleri.....	258
EK 4. Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar).....	259
BİRİM YÖNETİCİSİ GÜVENCE BEYANI.....	271
HARCAMA YETKİLİSİ GÜVENCE BEYANI.....	273
ÜST YÖNETİCİ GÜVENCE BEYANI	274
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	275

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması.....	26
Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı	27
Şekil 3. İnsan Kaynağının Yıllar İtibarıyla Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	27
Şekil 4. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırmalı Dağılımı (2006-2011)	28
Şekil 5. Ulusal Yenilik ve Girişimcilik Sistemi	37
Şekil 6. Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi	43
Şekil 7. Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi	44
Şekil 8. Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi	44
Şekil 9. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yapılan Proje Başvuru Sayısı	51
Şekil 10. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen (Yeni Başlayan) Proje Sayısı	52
Şekil 11. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yürürlükte Olan (Devam Eden) Proje Sayısı	52
Şekil 12. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Yıllar İtibarıyla Projelere Aktarılan Tutar	53
Şekil 13. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından 2011 Yılında Yürürlüğe Giren Projelere Taahhüt Edilen Destek Bütçesi.....	53
Şekil 14. 2011 Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Programlara Göre Dağılımı	54
Şekil 15. 2011 Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı	54
Şekil 16. Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına Başvuran Firma ve Proje Sayıları	62
Şekil 17. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen, Reddedilen Proje Sayısı ve Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı	63
Şekil 18. 31 Aralık İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	63
Şekil 19. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı.....	64
Şekil 20. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına Başvuran Firma ve Proje Sayısı	67
Şekil 21. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayıları	67
Şekil 22. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıllar İtibarıyla Sonuçlanan Proje Sayıları	68

Şekil 23. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı.....	68
Şekil 24. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yapılan Proje Başvuru Sayısı ve Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı.....	73
Şekil 25. Türkiye'nin EUREKA Kapsamında Dönem Başkanlıklarına Göre Proje Başvurularının Dağılımı.....	74
Şekil 26. 2005 – 2007 Dönemi ile 2008 – 2010 Dönemi Arası Proje Sayısındaki Artış Miktarı ...	75
Şekil 27. 2010-2011 Dönemi Proje Sayıları	75
Şekil 28. Hakem / İzleyicilerin Üniversitelere Dağılımı	82
Şekil 29. Yıl İçinde Yeni Desteklenmeye/ Burs Almaya Başlayan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı	87
Şekil 30. Yıl İçinde Desteklenen/ Burs Alan Toplam Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı	88
Şekil 31. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Tarafından Bilim İnsanlarına Verilen Destek Tutarı.....	88
Şekil 32. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Yıllara Göre Harcama Miktarları	89
Şekil 33. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarına Yapılan Başvuru Sayısı	92
Şekil 34. Yurt İçi Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı	95
Şekil 35. Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı	96
Şekil 36. Yurt İçi Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı.....	97
Şekil 37. Yurt Dışı Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı	97
Şekil 38. Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı	98
Şekil 39. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı 2011 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı	98
Şekil 40. Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı 2011 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı	99
Şekil 41. Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı	100
Şekil 42. Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı	101
Şekil 43. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı Kapsamında Yıl İçinde Desteklenen Bilim İnsanı Sayısı	102
Şekil 44. Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Araştırmacı Sayısı	103
Şekil 45. Katılım Sağlanan COST Aksiyon ve Yürürlükteki Proje Sayısı	106
Şekil 46. İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Proje Sayısı	114

Şekil 47. Yıl İçerisinde İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Projelere Aktarılan Toplam Tutar	114
Şekil 48. Yıllar İtibarıyla Yeni Basılan Popüler Bilim Kitabı Sayısı.....	145
Şekil 49. Yıllar İtibarıyla Yayın Listesindeki Popüler Bilim Kitabı Sayısı	145
Şekil 50. Yıllar İtibarıyla Popüler Bilim Kitapları Yıllık Toplam Baskı Miktarı	146
Şekil 51. Yıllar İtibarıyla Popüler Bilim Kitapları Satış Miktarı (Bin / Yıl)	146
Şekil 52. Bilim ve Teknik Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)	147
Şekil 53. Bilim Çocuk Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)	147
Şekil 54. Meraklı Minik Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)	148
Şekil 55. Yıllık Bazda Akademik Dergilere Gelen Makale Sayısı	149
Şekil 56. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	153
Şekil 57. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı.....	153
Şekil 58. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı.....	155
Şekil 59. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı.....	155
Şekil 60. TÜBİTAK MAM Ar - Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü	156
Şekil 61. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Çeşidi (Birikimli).....	156
Şekil 62. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	157
Şekil 63. TÜBİTAK MAM Özyeterlilik Oranı	157
Şekil 64. TÜBİTAK BİLGEM Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	162
Şekil 65. TÜBİTAK BİLGEM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı ..	163
Şekil 66. TÜBİTAK BİLGEM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı..	163
Şekil 67. TÜBİTAK BİLGEM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı.....	164
Şekil 68. TÜBİTAK BİLGEM'de Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	164
Şekil 69. TÜBİTAK BİLGEM Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü	167
Şekil 70. TÜBİTAK BİLGEM Özyeterlilik Oranı	167
Şekil 71. TÜBİTAK SAGE'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	174
Şekil 72. TÜBİTAK SAGE'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	174
Şekil 73. TÜBİTAK SAGE Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü.....	175
Şekil 74. TÜBİTAK SAGE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı.....	175
Şekil 75. TÜBİTAK SAGE Özyeterlilik Oranı.....	176
Şekil 76. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Proje Sayısı.....	177
Şekil 77. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	177
Şekil 78. TÜBİTAK UZAY Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü.....	181

Şekil 79. TÜBİTAK UZAY Özyeterlilik Oranı	181
Şekil 80. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	182
Şekil 81. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	182
Şekil 82. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı	183
Şekil 83. TÜBİTAK UME Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı.....	183
Şekil 84. TÜBİTAK UME Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü	184
Şekil 85. TÜBİTAK UME Endüstriyel Hizmet Müşteri Portföyü Büyüklüğü	184
Şekil 86. TÜBİTAK UME Özyeterlilik Oranı.....	188
Şekil 87. TÜBİTAK TÜSSİDE Müşteri Portföyü Büyüklüğü	191
Şekil 88. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Eğitim Süresi	192
Şekil 89. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Danışmanlık Hizmeti Süresi.....	192
Şekil 90. TÜBİTAK TÜSSİDE Özyeterlilik Oranı	193
Şekil 91. ULAKNET Yatırım Giderleri ve Hat Kira Giderleri.....	194
Şekil 92. TÜBİTAK ULAKBİM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı	194
Şekil 93. TÜBİTAK ULAKBİM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Tutarı	195
Şekil 94. Tr-Grid Altyapısı Aktif Kullanıcı Sayısı	195
Şekil 95. Toplam Makale İndirme ve Toplam Bibliyografik Tarama Sayıları	197
Şekil 96. EKUAL Veri Tabanlarına Ödenen Ücret.....	198
Şekil 97. TÜBİTAK TUG'a Gözlem Desteği için Başvuran ve Desteklenen Proje Sayısı.....	204
Şekil 98. TÜBİTAK TUG Yayın Sayısı	204
Şekil 99. TÜBİTAK BUTAL Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	206
Şekil 100. TÜBİTAK BUTAL Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü	207
Şekil 101. TÜBİTAK BUTAL Özyeterlilik Oranı	207

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. 2006 ve 2011 Yılı Sonu İtibarıyla TÜBİTAK İnsan Kaynağına İlişkin Bilgiler	28
Tablo 2. Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri Çalışma Grubu Toplantıları	39
Tablo 3. Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu Toplantıları	41
Tablo 4. Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu Toplantıları	42
Tablo 5. 2011 Yılında Başvuru Yapan ve Desteklenen Projelerin Araştırma Gruplarına ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı	55
Tablo 6. 2006-2011 Yılları Arasında Projelere Sağlanan Toplam Destek Bütçesinin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı (Milyon TL).....	56
Tablo 7. Yıllara Göre Patent Destek Bilgileri.....	58
Tablo 8. TÜBİTAK -TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/Yürürlükte Olan Proje Sayıları/Hibe Destek Tutarları	60
Tablo 9. TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/ Firma Sayıları /Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları.....	65
Tablo 10. TÜBİTAK 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı Proje Başvuru Sayıları/ Desteklenen Proje Sayıları/ Hibe Destek Tutarları	69
Tablo 11. TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Proje Başvuru Sayıları/ Karar Verilen Proje Sayıları/ Hibe Destek Tutarları	71
Tablo 12. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Kapsamında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Madalya Alan Öğrenci Sayıları.....	89
Tablo 13. Ulusal Bilim Olimpiyatları Kapsamında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Yaz Okulu ile 2. Aşama Sınavları'na Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları.....	90
Tablo 14. Uluslararası Bilim Olimpiyatları Kapsamında 2000-2010 Yılları Arasında Kış Okulu ile Olimpiyat Takımlarına Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları.....	92
Tablo 15. 2010 Yılına Göre 2011 Yılı Toplam Proje Başvuru Sayısını En Çok Arttıran İlk 10 İl ve Başvuru Sayılarındaki Artış Oranları.....	93
Tablo 16. 2010 Yılında Proje Başvurusu Olmayan İllerden 2011 Yılında Gelen Proje Sayıları...	94
Tablo 17. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarında Verilen Toplam Ödül Tutarı (Bin TL)	94
Tablo 18. Bilimsel Değişim Burs Programları Bursiyer Sayıları	102
Tablo 19. Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı Destekleri	103
Tablo 20. 2010 Yılında İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/MoU/Tutanaklar.....	112

Tablo 21. TÜBİTAK'a Yapılan Başlıca Ziyaretler	115
Tablo 22. TÜBİTAK Başkanı ve Başkan Yardımcılarının Yaptığı Başlıca Yurtdışı Ziyaretleri ...	117
Tablo 23. AB 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı	125
Tablo 24. AB 7. ÇP Çağrılar (2007-2011)	126
Tablo 25. 6.ÇP ve 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarları	127
Tablo 26. 2011 Ocak Döneminde Yapılan Başvuruların İllere Göre Dağılımı	141
Tablo 27. 2011 Ocak Döneminde Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin İllere Göre Dağılımı	142
Tablo 28. 2007-2011 Yılları Arasında TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil Yarışlarına Katılan Takım Sayıları	150
Tablo 29. TÜBİTAK MAM Teknoloji, Süreç ve Yönetimlerle İlgili Alanlardaki Faaliyetler	152
Tablo 30. TÜBİTAK MAM'ın 2011'de Tamamladığı İyileştirme Faaliyetleri	159
Tablo 31. TÜBİTAK TÜSSİDE Tarafından Sunulan	189
Tablo 32. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı Bilgileri	201
Tablo 33. 2010 ve 2011 Yılından Devreden Gelirler	209
Tablo 34. 2011 Yılı Gider Dağılımı (TL)	210
Tablo 35. 2011 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL)	211
Tablo 36. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL)	212
Tablo 37. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL)	212
Tablo 38. TÜBİTAK Performans Ölçülerinin Geçmiş Yıllara ve 2011 Yılına İlişkin Değerleri	214
Tablo 39. TÜBİTAK'ın Güçlü ve Zayıf Yönleri	222
Tablo 40. Kurum İçi/dışı Kullanıcı Verileri.	248
Tablo 41. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler	250

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AB ÇP	: Avrupa Birliği Çerçeve Programı
APSCO	: Asia-Pasific Space Cooperation Organization (Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu)
ARBİS	: Araştırmacı Bilgi Sistemi
ARDEB	: Araştırma Destek Programları Başkanlığı
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
BALİSTİKA	: Yüksek Kapasite ve Hızlı Bilgisayarlı Kovan ve Mermi Çekirdeği Balistik Görüntüsü Analiz ve Tanıma Sistemi Geliştirilmesi Projesi
BAYS	: Bilimsel Aktiviteleri Yönetim Sistemi
BEBKA	: Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı
BİDEB	: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı
BİLGEM	: Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Araştırmalar Merkezi
BİLTEG	: Bilişim Teknolojileri Grubu
BIPM	: Uluslararası Ölçüler ve Ağırlıklar Bürosu
BİYOTEG	: Biyoteknoloji, Tarım, Çevre ve Gıda Teknolojileri Grubu

BİTOM	: TÜBİTAK TUG Bilim Toplum Merkezi
BM	: Birleşmiş Milletler (United Nations – UN)
BM UBAKK	: Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanımı Komitesi
BT	: Bilişim Teknolojileri
BTE	: Bilişim Teknolojileri Enstitüsü
BTK	: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BTY	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik
BTYK	: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
BTYPDB	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı
BUTAL	: Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı
CABİM	: Cahit Arf Bilgi Merkezi
COMSATS	: The Commission on Science and Technology for Sustainable Development in the South (Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonu)
COMSTECH	: Committee on Scientific and Technological Cooperation (Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi)
COST	: European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (Bilimsel ve Teknik Araştırma Alanında Avrupa İşbirliği)

CROSSTEXNET	:Textiles at the Cross Roads of New Applications (Yeni Uygulamaların Dönüm Noktasında Tekstil)
CSTP	: Committee for Scientific and Technological Policy (Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi)
ÇAYDAG	: Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Destek Grubu
DLR	: German Aerospace Centre (Alman Havacılık ve Uzay Merkezi)
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DTM	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
EAGÜ	: En Az Gelişmiş Ülkeler
EduRoam	: Eğitim Dolaşımı
EEEAG	: Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Destek Grubu
EKUAL	: Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı
ELOTEG	: Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Grubu
EMBC/EMBO	: European Molecular Biology Conference/Organization (Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı)
EMRP	: European Metrology Research Programme (Avrupa Metroloji Araştırma Programı)
ETTM	: EMC TEMPEST Test Merkezi
EURAMET	: Avrupa Metroloji Enstitüleri Birliği

ERA	: European Research Area (Avrupa Araştırma Alanı)
ERAC	: European Research Area Committee (Avrupa Araştırma Alanı Komitesi)
ESA	: European Space Agency (Avrupa Uzay Ajansı)
ESF	: European Science Foundation (Avrupa Bilim Vakfı)
ESO	: European Southern Observatory (Avrupa Güney Gözlemevi)
EURAXESS	: Avrupa Araştırmacıların Dolaşımı Ağı
EUROHORCs	: European Heads of Research Councils (Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları)
EÜAŞ	: Elektrik Üretim Anonim Şirketi
EVRENA	: Evrensel Araştırmacı Programı
GEO	: Group on Earth Observations (Yer Gözlem Grubu)
GSYARGEH	: Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamaları
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
GYYS	: Görevde Yükselme Yönetim Sistemi
HAS	: Hungarian Academy of Sciences (Macaristan Bilimler Akademisi)
IAF	: International Astronautical Federation (Uluslararası Havacılık ve Uzay Federasyonu)

ICGEB	: International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology (Uluslararası Genetik Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi)
ICT	: Information & Communication Technologies (Bilgi ve İletişim Teknolojileri)
İKÖ	: Organization of Islamic Conference (İslam Konferansı Örgütü)
ILTAREN	: İleri Teknoloji Araştırma Enstitüsü
INCO-NET	: International Cooperation Networking (Uluslararası İşbirliği Ağı)
ISO	: International Organization for Standardization (Uluslararası Standartlar Teşkilâtı)
ISPRS	: International Society for Photogrammetry and Remote Sensing (Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Derneği)
İŞBAP	: Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Programı
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
İYS	: İçerik Yönetim Sistemi
KACST	: King Abdulaziz City for Science and Technology (Bilim ve Teknoloji için Kral Abdulaziz Şehri)
KAMAG	: Kamu Araştırmaları Grubu
KASI	: Korea Astronomy and Space Science Institute (Kore Astronomi ve Uzay Bilimleri Enstitüsü)
KEİ	: Karadeniz Ekonomik İşbirliği
KOBİ	: Küçük ve Orta Boy İşletmeler

KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KRISS	: Korea Research Institute of Standards and Science (Güney Kore Standartlar ve Bilim Araştırma Enstitüsü)
KYS	: Kullanıcı Yönetim Sistemi
MADES	: Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü
MAKİTEG	: Makina İmalat Teknolojileri Kurumu
MAG	: Mühendislik Araştırma Destek Grubu
MAM	: Marmara Araştırma Merkezi
METATEG	: Malzeme, Metalurji ve Kimya Teknolojileri Grubu
MKYS	: Mali ve İdari Kaynak Yönetim Sistemi
MOST	: Ministry of Science and Technology of the People's Republic of China (Çin Halk Cumhuriyeti Bilim ve Teknoloji Bakanlığı)
MSB	: Milli Savunma Bakanlığı
NAM S&T CENTRE	: Centre for Science and Technology of the Non-Aligned and Other Developing Countries (Bağılı olmayan ve Diğer Gelişen Ülkeler için Bilim ve Teknoloji Merkezi)
NATO	: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)
OAP	: Ortak Akıl Platformu

OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)
OKTEM	: Ortak Kriter Test Merkezi
ÖSYM	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi
PRODİS	: Proje İzleme ve Değerlendirme Sistemi
RELATE	: Research Labs for Teaching Journalists (Öğretici Yazarlar için Araştırma Laboratuvarları)
ROSCOSMOS	: Russian Federal Space Agency (Rusya Federal Uzay Ajansı)
ROVEKS	: Rol ve Vekalet Yönetim Sistemi
SAGE	: Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü
SASO	: Suudi Arabistan Standartlar Kurumu
SAVTAG	: Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Grubu
SBAG	: Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu
SCIE	: Science Citation Index Expanded (Genişletilmiş Bilim Atıf Endeksi)
ShERACA	: Shaping Egypt's Association to the European Research Area and Cooperation Action (Mısır'ın Avrupa Araştırma Alanı ile Bütünleşmesi ve İşbirliği Aksiyonu)
SOBAG	: Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destek Grubu

SPS	: Science for Peace and Security (NATO Barış ve Güvenlik İçin Bilim)
SSL	: Secure Sockets Layer
STEPI	: Science and Technology Policy Institute (Kore Bilim ve Teknoloji Politikası Enstitüsü)
SSM	: Savunma Sanayi Müsteşarlığı
TAEK	: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
TARABİS	: TÜBİTAK Ulusal Araştırma Altyapısı Bilgi Sistemi
TARAL	: Türkiye Araştırma Alanı
TBAE	: Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü
TBAG	: Temel Bilimler Araştırma Destek Grubu
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TEYDEB	: Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TEKNOGİRİŞİM	: Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı
TGB	: Tesis Güvenlik Belgesi
TİP	: Working Group on Innovation and Technology Policy (Teknoloji ve Yenilik Politikası Çalışma Grubu)
TİKA	: Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı

TO-KAT	: Toplu Katalog Sistemi
TOVAG	: Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu
TPE	: Türk Patent Enstitüsü
TRUBA	: Türk Ulusal E-Bilim E-Altyapısı
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TSK	: Türk Silahlı Kuvvetleri
TTGV	: Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TUG	: TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
TURBO	: Turkish Research and Business Organisations (Türkiye Araştırma ve İş Organizasyonları)
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRKAK	: Türk Akreditasyon Kurumu
TÜSİAD	: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
TÜSSİDE	: Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
TWAS	: Third World Academy of Sciences (3. Dünya Bilimler Akademisi)

UBAP	: Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı
UBVT	: Ulusal Bildiriler Veri Tabanı
UBYT	: Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı
UBTYS	: Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi
UEKAE	: Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü
UİN	: Ulusal İrtibat Noktası
ULAKBİM	: Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
ULAKNET	: Ulusal Akademik Ağ
UME	: Ulusal Metroloji Enstitüsü
UNIDO	: United Nations Industrial Development Organization (Birleşmiş Milletler Endüstriyel Kalkınma Teşkilatı)
UZAG	: Uzay Araştırma Destek Grubu
VPN	: Virtual Private Network (Sanal Özel Ağ)
YBS	: Yönetim Bilgi Sistemi
YMM	: Yeminli Mali Müşavirler
YOİKK	: Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu

SUNUŞ

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), kanunda belirtilen “Türkiye'nin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için; toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal öncelikler doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek alt yapının ve araçların oluşturulmasına katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini özendirmek, desteklemek, koordine etmek, yürütmek; bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak amacıyla” Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve diğer kamu kurumları ile işbirliği içerisinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Bugün TÜBİTAK'ın, Türkiye Araştırma Alanına (TARAL) Ar-Ge ve yenilikçiliği teşvik etmek amacıyla 2011 yılında aktardığı toplam kaynak 838 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 168 Milyon TL'si akademik desteklere, 119 Milyon TL'si kamu ile savunma ve güvenlik teknolojileri desteklerine, 279 Milyon TL'si sanayi desteklerine, 79 Milyon TL'si bilim insanı desteklerine, 117 Milyon TL'si AB Çerçeve Programı desteklerine ve 76 Milyon TL'si TÜBİTAK ULAKBİM Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı (EKUAL) ile ULAKNET hizmetlerine aktarılmıştır. 2011 yılında TÜBİTAK Ar-Ge Enstitüleri tarafından ise 1.374 Milyon TL tutarında 449 proje yürütülmüştür.

Ulusal hedeflerimize ulaşmak için, örneğin kendi uçağımızı, hızlı trenimizi, uydumuzu, otomobilimizi üretmek ve dünya çapında teknoloji üreten Ar-Ge tabanlı girişimci şirketlerimizin ortaya çıkmasına zemin hazırlamak için güçlü bir Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik sistemi gereklidir. Bu anlamda TÜBİTAK yeni dönem vizyonu ile, yenilik ve girişimciliğe daha çok önem verecek, sanayi Ar-Ge faaliyetlerine daha çok odaklanacak ve ulusal hedeflere katkı sağlanmasına yönelik sonuç odaklı faaliyetlerin içinde daha çok yer alacaktır. Bunları gerçekleştirirken de yetkinliklerin geliştirilmesi ve faaliyetlerin kaliteli bir şekilde yürütülmesi için gereken hassasiyeti gösterecektir.

TÜBİTAK 2011 Faaliyet Raporu, TÜBİTAK Başkanlık Birimleri ile Merkez ve Enstitülerde hazırlanan birim faaliyet raporlarının konsolide edilmesiyle oluşturulmuş, geniş katılımın bir ürünüdür. Raporun hazırlanmasında değerli birikimlerini çalışmalarına yansıtan tüm yöneticilerimize ve çalışanlarımıza en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,
Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK
Başkan

1. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

1.1. Organizasyon Yapısı ve İnsan Kaynakları Bilgileri

TÜBİTAK Organizasyon Şeması Şekil 1’de verilmiştir. 278 sayılı Kuruluş Kanunu’nun 651 sayılı KHK ile değişik 4. maddesine göre on dört üye ile Başkan ve iki Başkan Yardımcısı dahil 17 üyeden oluşan Bilim Kurulu, Kurumun en üst karar organıdır. Başkan, Kurumun ve Bilim Kurulunun Başkanıdır.

TÜBİTAK Başkanlık

TÜBİTAK Başkanlığı, Başkan ve dört Başkan Yardımcısı ile Genel Sekreterden oluşmaktadır.

TÜBİTAK Başkanlığında halen, Başkana bağlı iki Başkan Yardımcısı ve bir Genel Sekreter bulunmaktadır; Başkan Yardımcılarından biri araştırma destek programları ve bilim insanı destekleme programlarından, diğeri merkez ve enstitüler, uluslararası işbirliği ve bilişim müdürlüğünden sorumlu olup ayrıca teknoloji ve yenilik destek programları ile bilim ve toplum etkinliklerinden de sorumludur. Genel Sekreter Kurumun destek hizmetleri, mali işler, hukuk müşavirliği ve TÜBA Sekreteryası Ofisinden sorumlu olarak görev yapmaktadır. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı ile İç Denetim Birimi, Başkanlığa bağlı olarak görev yapmaktadır.

TÜBİTAK Merkez ve enstitüleri, faaliyetlerine göre TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri olarak yapılandırılmıştır.

Ar-Ge Birimleri

- Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)
- Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM)
- Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)
- Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)
- Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)
- Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)
- TEKSEB ve TEKNOPARK

Ar-Ge Kolaylık Birimleri

- Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)
- Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)
- TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

İnsan Kaynakları Bilgileri

Kurumda, 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla 3.875 personel görev yapmaktadır. Bu personelin %66'sı kadrolu, %34'ü proje personeli olarak çalışmaktadır. Personelin %15'i TÜBİTAK Başkanlıkta, %85'i ise Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde görev yapmaktadır. TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler Cetveline göre TÜBİTAK personeli beş ana grupta toplanmış olup kadro unvanları aşağıda sıralanmıştır.

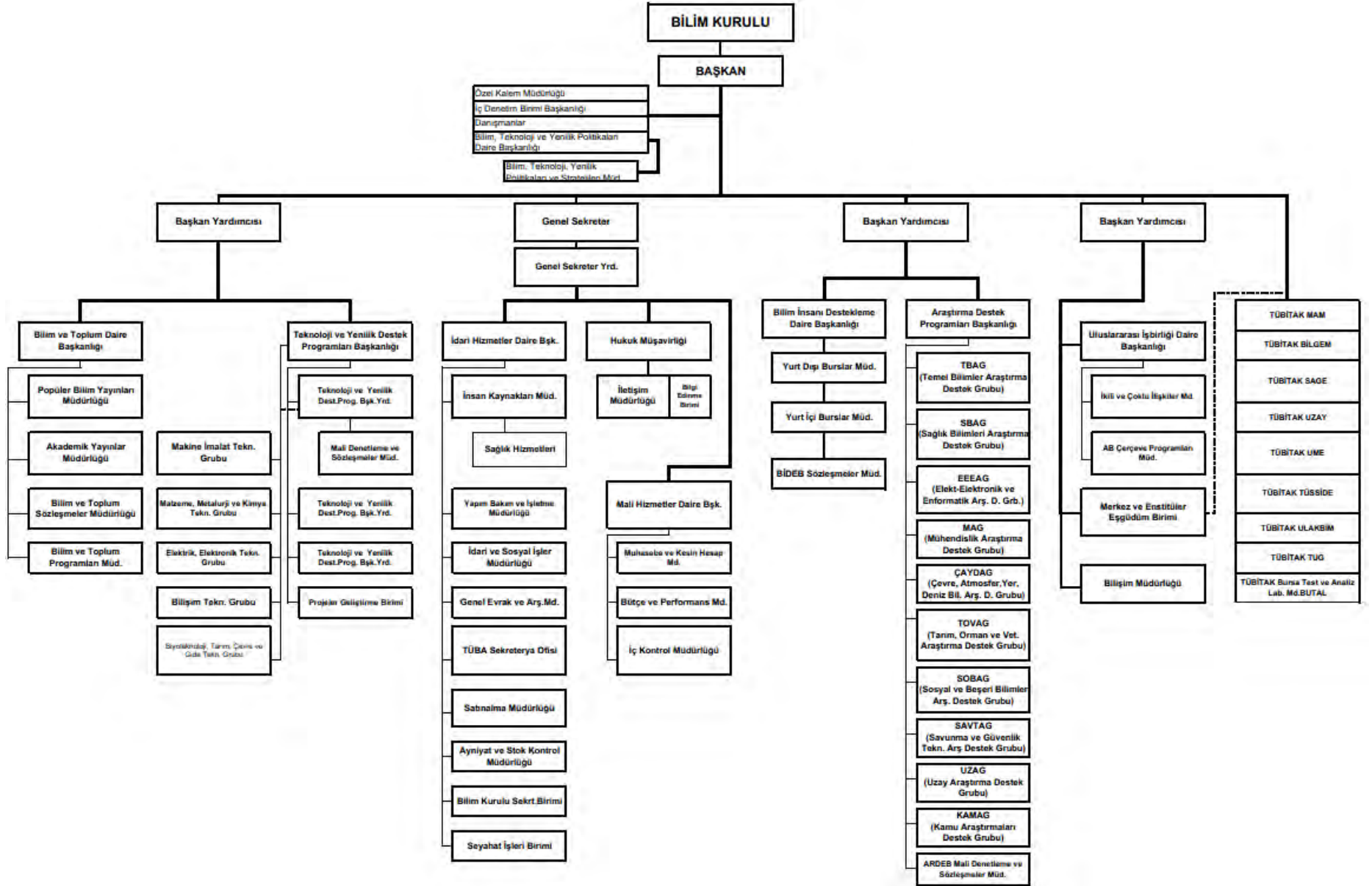
Y Grubu (Yönetim): Başkan, başkan yardımcısı, genel sekreter, merkez başkanı, genel sekreter yardımcısı, destek programları başkanı, grup yürütme komitesi sekreteri, merkez başkan yardımcısı, enstitü müdürü, destek programları başkan yardımcısı, enstitü müdür yardımcısı, laboratuvar müdürü, danışman, hukuk müşaviri, iç denetim birimi başkanı, daire başkanı, iç denetim birimi başkan yardımcısı, iç denetçi, müdür, birim yöneticisi.

AG Grubu (Araştırma): Başuzman araştırmacı, uzman araştırmacı, araştırmacı, bilimsel programlar başuzmanı, bilimsel programlar uzmanı, bilimsel programlar uzman yardımcısı.

A Grubu (Teknik ve Destek): Başuzman, uzman, uzman yardımcısı, başmühendis, mühendis, müdür yardımcısı, birim sorumlusu.

B Grubu (Hizmet): Koruma güvenlik amiri, başteknisyen, uzman teknisyen, teknisyen, şef, memur, sekreter, hemşire, veznedar.

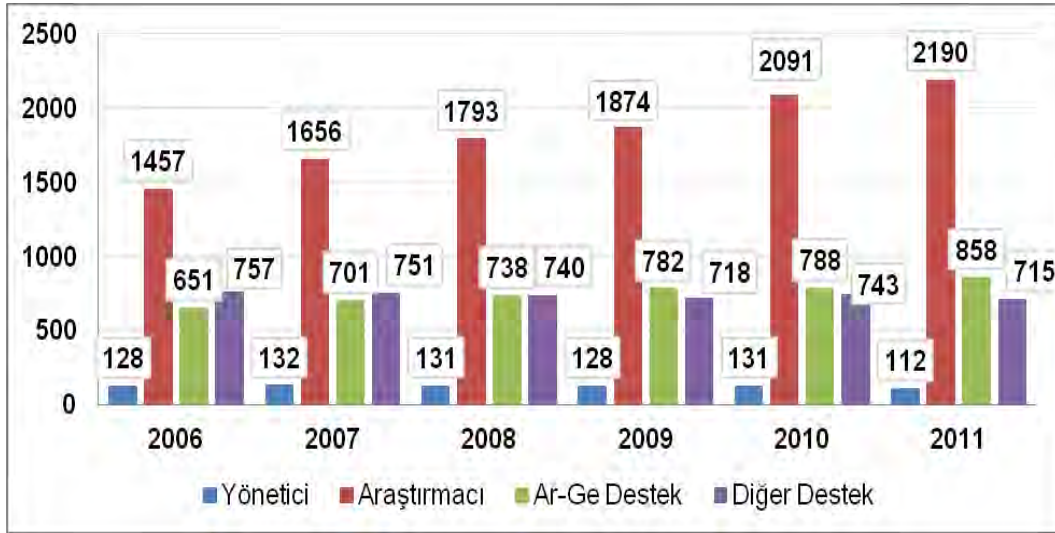
C Grubu (Yardımcı Hizmet): Memur, başşoför, şoför, aşçı, usta, garson, hizmetli, dağıtıcı.

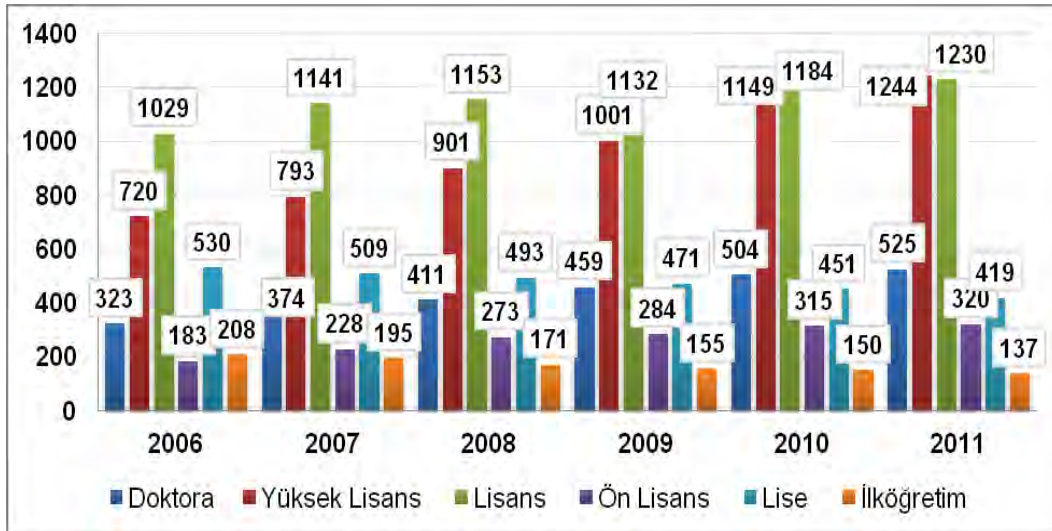
Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması

2006-2011 yılları arası, insan kaynağının çalışma alanlarına göre dağılımı Şekil 2, eğitim grubuna göre dağılımı ise Şekil 3'te verilmektedir. Şekil 2'de belirtilen Yönetici personel sayısı, Y Grubu personelini; Araştırmacı personel sayısı, AG Grubu personelini; Ar-Ge Destek personeli sayısı, A Grubu ve B Grubu Araştırma Teknisyeni personelini; Diğer destek personeli sayısı ise, B ve C grubu personelini içermektedir.

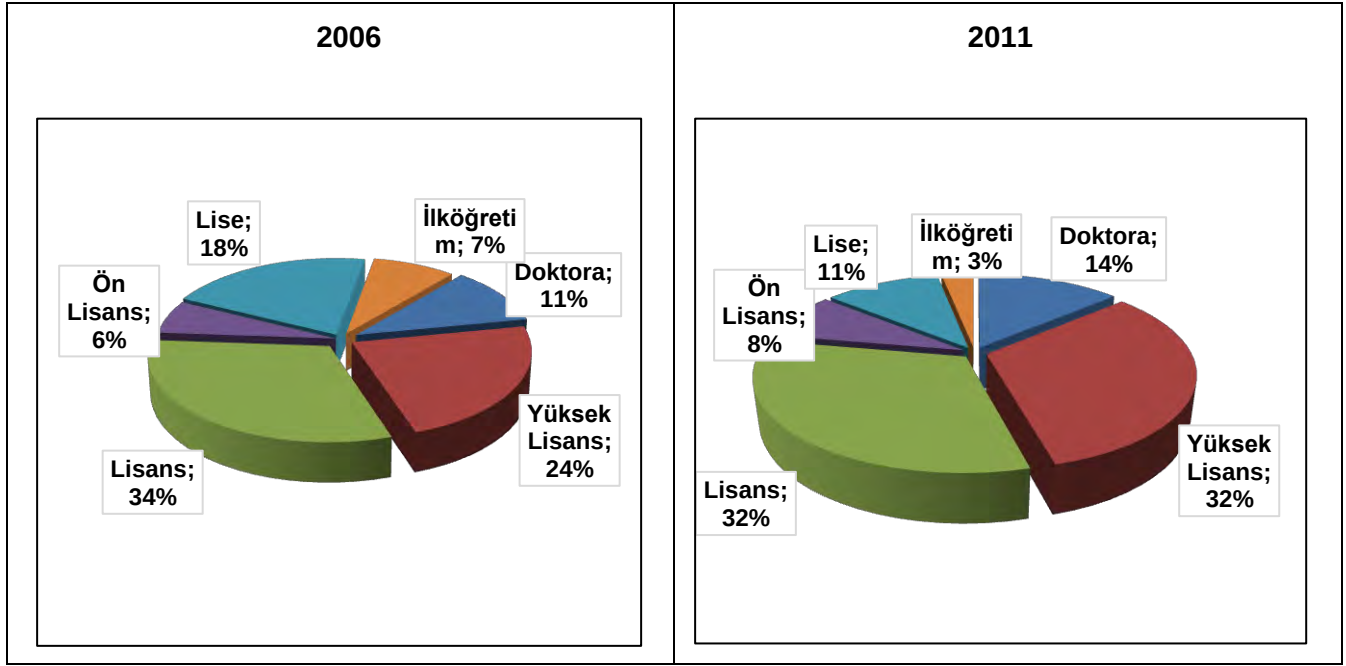
2006 ve 2011 yıl sonu itibarıyla Kurum personelinin eğitim durumuna göre karşılaştırmalı yüzde dağılımı ise Şekil 4'de verilmektedir.

Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

Şekil 3. İnsan Kaynağının Yıllar İtibarıyla Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Şekil 4. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırmalı Dağılımı (2006-2011)

Kurum personeline ilişkin ortalama çalışma süresi, devir oranı, araştırmacı personel sayısı ve benzeri bilgiler Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1. 2006 ve 2011 Yılı Sonu İtibarıyla TÜBİTAK İnsan Kaynağına İlişkin Bilgiler

Açıklama*	2006			2011		
	Kadrolu	Proje	Toplam	Kadrolu	Proje	Toplam
Çalışan Sayısı (A)	2.242	751	2.993	2.556	1.319	3.875
Ortalama Çalışma Süresi (Yıl)	9,3	1,9	7,4	11,2	2,9	8,4
İşe Giren Sayısı (B)	363	405	768	310	357	667
İşten Çıkan Sayısı (C)	225	176	401	224	321	545
Devir Sayısı (D=B+C)	588	581	1.169	534	678	1.212
Devir Oranı (D/A) (%)	%26	%77	%39	%21	%51	%31
Araştırmacı Sayısı** (E)	924	533	1.457	1.312	878	2.190
Ar-Ge Destek Personeli Sayısı*** (F)	489	162	651	514	344	858
Araştırma Personeli Oranı [(E+F)/A] (%)	%63	%93	%70	%71	%93	%79

*Bu tablodaki veriler TÜBİTAK Başkanlık, Merkez ve Enstitülerdeki tüm insan kaynakları bilgileri kullanılarak hesaplanmıştır.

** AG Personeli sayısını ifade etmektedir.

*** A Grubu Personeli sayısı ve B Grubu Araştırma Teknisyeni Personel sayısını ifade etmektedir.

1.2. Başkanlık Birimleri Faaliyetleri

1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikası Faaliyetleri

1.2.1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekreteryası Görevi

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) kurulmasına ilişkin 77 sayılı kanun hükmünde kararname uyarınca BTYK'nın hazırlık çalışmaları ve sekreteryası hizmetleri TÜBİTAK tarafından yerine getirilmektedir. TÜBİTAK, BTYK'nın aldığı kararların ilgili kuruluşlarca uygulanmasını izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını BTYK aracılığıyla aktarmakla sorumludur. Bu kapsamda, Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı (BTYPDB) aşağıdaki çalışmaları yapmaktadır:

- BTYK kararlarıyla ilgili gelişmelerin paydaşlarla eşgüdüm içinde raporlanması,
- BTYK toplantıları öncesinde geri bildirimlerin alınması ve önerilerin koordine edilmesi,
- BTYK karar taslaklarının ve BTYK toplantı dosyasının hazırlanması,
- BTYK toplantı içeriğinin ve TÜBİTAK Başkanı'nın gerçekleştireceği BTYK sunumunun hazırlanması,
- BTYK toplantısı öncesinde organizasyonel hazırlıkların yapılması,
- BTYK toplantısı sonrasında alınan kararların kamuoyu ile paylaşılması.

Bu rapor dönemi kapsamında BTYK'nın 23. toplantısına yönelik yukarıda sözü edilen çalışmalar yapılmıştır.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 23. Toplantısı (27 Aralık 2011)

BTYK'nın 23. toplantısına ilişkin görüşlerin alınması amacıyla 14 Aralık 2011 tarihinde BTYK Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kurul üyesi Bakanlıklarla, ilgili diğer kurum/kuruluşların üst düzey yöneticilerinin katıldığı toplantıda, BTYK'nın 23. toplantısına yönelik gündem ve kapsam önerileri tartışılmıştır.

BTYK'nın 23. toplantısı, Sayın Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın başkanlığında, aralarında 4 Başbakan Yardımcısının yanı sıra 14 Bakanın bulunduğu 90'dan fazla üst düzey yetkilinin katılımıyla 27 Aralık 2011 Salı günü Vali Galip Demirel Ankara Vilayetler Evi'nde gerçekleştirilmiştir. Ana gündemi "Ulusal Yenilik ve Girişimcilik Sistemi ile bu sistemin daha çok etkinleştirilebilmesi için atılması gereken adımlar" olan toplantıda konuya ilişkin sekiz yeni karar alınmıştır. Taslakları BTYPDB tarafından oluşturulan kararların içeriği aşağıdaki şekildedir:

2011/101 Ulusal Yenilik Sistemi 2023 Yılı Hedefleri

2023 yılında ülkemizin ilk 10 ekonomi arasına girebilmesi ve diğer ulusal hedeflere (yerli otomobil, yerli uçak, yerli helikopter vb.) ulaşılabilmesi için Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerinin aşağıdaki şekilde belirlenmesine

- Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 3
- Özel sektör Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 2
- Araştırmacı sayısı: 300 bin TZE
- Özel sektör araştırmacı sayısı: 180 bin TZE

ve anılan hedeflerin gerçekleşmesi yolunda,

- 2023 yılına kadar ihtiyaç duyulacak Ar-Ge ödeneklerinin kararda belirtilen ilgili kamu kurumları ile çalışılarak tespit edilmesine ve ilgili kurum bütçelerine eklenmesine,
- Kaynakların BTYK'nın "2010/201 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016" ve "2010/202 2011-2013 Yıllarında Kamu Ar-Ge ve Yenilik Fonlarının Kullanımında İzlenecek Politikalar" kararlarına uygun şekilde kullanılmasına,
- Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerinde ulaşılan düzeyin BTYK toplantılarında düzenli olarak izlenmesine,

karar verilmiştir.

2011/102 Ar-Ge, Yenilik ve Girişimcilik Destek Mekanizmalarında Bütünsellik, Uyum ve Hedef Odaklılığın Sağlanması için Koordinasyon Kurulu Oluşturulması

Ar-Ge, yenilik ve girişimcilik destek mekanizmaları arasında bütünsellik, uyum ve hedef odaklılığın sağlanması için BTYK altında TÜBİTAK Başkanı başkanlığında YÖK Başkanı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Hazine Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı ve KOSGEB Başkanı'ndan oluşan bir Koordinasyon Kurulu kurularak, geliştirilecek model önerisinin BTYK'nın 24. toplantısında Yüksek Kurul'un onayına sunulmasına karar verilmiştir.

Bu süreçte toplantıların sekretarya hizmeti TÜBİTAK tarafından yerine getirilir. Koordinasyon Kurulu, ihtiyaca bağlı olarak üyelerin bir bölümünün katılacağı alt çalışma grupları kurabilir. Ayrıca, Koordinasyon Kurulu gündemle ilgili gördüğü kurum temsilcilerini veya kişileri davetli

statüsünde Koordinasyon Kurulu toplantılarına veya alt grup çalışmalarına davet edebilir.

2011/103 Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi

Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının etkinleştirilmesi ve sayılarının artırılması amacıyla,

- a. Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının fikir aşamasından pazara ulaşmasına kadar geçirdikleri evreler dikkate alınarak, bu evrelere uygun aşamalı destek mekanizmalarının geliştirilmesi, bu firmaların sayısının artmasını tetikleyecek ekosistemin oluşturulması ve bu firmalara danışmanlık hizmetlerinin sunulmasına karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda gerekli politika araçlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar, TÜBİTAK tarafından Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve YÖK'ün katılımıyla yürütülecektir.
- b. Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarını destekleyen risk sermayesi fonlarının etkinleştirilmesi, bunlara kamunun ortak olabilmesi ve kamu Ar-Ge merkezlerinde yapılan araştırmaların sonuçlarının ticarileşmesi (spin-off, lisanslama vb.) süreçlerinin iyileştirilmesi için gerekli mevzuat çalışmalarını yapmak üzere TÜBİTAK'ın başkanlığında Hazine Müsteşarlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmasına ve gerekli düzenlemelerin yapılmasına karar verilmiştir.

2011/104 Üniversitede Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesi Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi

Üniversite yenilikçiliğinin ve girişimciliğinin tetiklenmesi amacıyla ilk aşamada aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesine karar verilmiştir:

- a. Teknoloji Transfer Ofislerinin Desteklenmesi:

Araştırmacıların ekonomik katma değer yaratma süreçlerine etkin bir şekilde katılabilmelerini sağlamak ve akademik girişimciliği tetiklemek için;

- o Üniversite sanayi işbirliğinin gelişimine katkı sağlayacak,
- o Teknolojinin ticarileşmesi sürecini destekleyecek,
- o Akademik araştırmalara lojistik destek sağlayacak,

bir arayüz olan Teknoloji Transfer Ofisleri'nin daha fonksiyonel hale getirilmesi ve yaygınlaştırılması için YÖK ve TÜBİTAK'ın eş başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Türk Patent Enstitüsü'nün katılımlarıyla gerekli planlamanın yapılmasına, bu plan doğrultusunda uygulamaların hayata geçirilmesine ve gelişmelerin BTYK toplantılarına raporlanmasına karar verilmiştir.

b. Kuluçka Merkezlerinin Desteklenmesi:

Üniversitelerdeki girişimci araştırmacıların kuracakları şirketler öncesinde gerekli girişimcilik yetkinliğinin kazandırılmasını tetiklemek için finansal desteğin yanı sıra danışmanlık hizmeti de sağlayarak

- o Girişimci araştırmacılara şirket kurma öncesinde deneyim kazandıracak,
 - o Girişimci araştırmacının iş planı ve iş modeli oluşturmaya danışmanlık desteği sağlayacak,
 - o Girişimci araştırmacıların şirketleşme sürecini kolaylaştıracak,
- bir arayüz olan Kuluçka Merkezleri, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenecektir.

c. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin Oluşturulması:

- o Üniversitelerin girişimcilik ve yenilikçilik performanslarının ölçülmesi,
- o Üniversiteler arasında girişimcilik ve yenilikçilik odaklı rekabetin artması ve
- o Dolaylı olarak yenilikçilik ve girişimciliğin gelişimine katkı yapması için

TÜBİTAK – YÖK – TÜİK işbirliğinde çalışma grubu oluşturularak Girişimci Üniversite ve Yenilikçi Üniversite Endekslerinin oluşturulmasına ve yılda bir kez kamuoyuyla paylaşılmasına karar verilmiştir.

d. Akademik Yükseltme Ölçütlerinin Girişimcilik ve Yenilikçiliği Teşvik Edecek Şekilde Yeniden Tasarımı:

- o Akademik yükseltme ölçütlerinde yayınların yanı sıra, patentler, araştırma projelerinde proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev almak ve şirket kurmak gibi unsurların değerlendirme kapsamına alınmasına yönelik, YÖK'ün başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Üniversiteler Arası Kurul, TÜBİTAK ve Türk Patent Enstitüsü'nün katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmasına ve çalışma sonucunda gerek duyulabilecek mevzuat değişikliği önerilerinin BTYK'nın 24. toplantısına sunulmasına karar verilmiştir.

2011/105 Girişimcilik Kùltürünün Yaygınlaştırılması

- Toplumda girişimcilik kùltürünün yaygınlaştırılması amacıyla gerekli politika araçlarının KOSGEB ve TÜBİTAK tarafından Milli Eğitim Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı ve YÖK'ün katkılarıyla geliştirilmesine ve uygulamaya alınmasına,
 - Bu amaçla ilk aşamada,
 - İlköğretimden doktora derecesi düzeyine kadar girişimcilik ders içeriklerinin tasarlanması ve etkin bir şekilde uygulanmasına,
 - İleri teknoloji odaklı girişimcilik yarışmalarının düzenlenmesine,
 - Sertifikalı girişimcilik eğitimleri (Mini Girişimcilik MBA) programlarının düzenlenmesine
- karar verilmiştir.

2011/106 Kamu Alımlarının ve Kullanım Hakkı Tahsislerinin Yeniliği, Yerlileşmeyi ve Teknoloji Transferini Teşvik Edecek şekilde İyileştirilmesi

Kamu ihale mevzuatı kapsamındaki kamu alımlarında ve UBTYS 2011-2016'da yer alan öncelikli sektörlerde kullanım hakkı tahsislerinde yeniliği, yerlileşmeyi ve teknoloji transferini teşvik edecek şekilde düzenlemelerin yapılmasına yönelik ilk aşamada Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başkanlığında Ekonomi Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, TÜBİTAK ve Kamu İhale Kurumu'nun katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmasına ve çalışma sonucunda belirlenen mevzuat değişikliği önerilerinin BTYK'nın 24. toplantısında Yüksek Kurul'un onayına sunulmasına karar verilmiştir.

Çalışma grubu ihtiyaca bağlı olarak alt çalışma grupları kurabilir. Ayrıca, çalışma grubu gündemle ilgili gördüğu kurum temsilcilerini veya kişileri davetli statüsünde çalışma grubu toplantılarına veya alt grup çalışmalarına davet edebilir (Örneğin, kullanım hakkı tahsislerinde teknoloji transferinin teşvik edilmesine yönelik konuların görüşülmesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın davet edilmesi).

2011/107 Bilim Merkezlerinin Yaygınlaştırılması

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2016'da "Gençlerin Ar-Ge alanlarına yönlendirilmesi" stratejisine yer verilerek bu hususunun kritik önem taşıdığı

belirtilmiş ve bu strateji altında

- İlköğretim ve ortaöğretim için popüler bilim etkinliklerinin artırılarak, bilimsel faaliyetlere olan merakın artırılması”

eylemine yer verilmiştir.

Yukarıda anılan eyleme hizmet edecek olan ve aynı zamanda Sayın Başbakanımızın himayeleri altında olan “Bilim Merkezleri”nin toplumumuzda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkarak ülkemizde bu merkezlerin kurulması ve yıllar içinde sayılarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu hedef doğrultusunda, özellikle çocukların ve gençlerin bilime olan ilgi ve meraklarını artıracak, teknolojiyi daha doğru kullanmalarını sağlayacak bilim merkezlerinin

- 2016 yılı itibarıyla tüm büyükşehirlerde,
- 2023 yılı itibarıyla tüm illerde

kurulmasına yönelik yerel yönetimlerle işbirliği halinde çalışmaların gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

2011/108 Yerli Patentlerin Lisanslanmasını Teşvik Edecek Politika Araçlarının Geliştirilmesi

Yerli patentlerin lisanslanmasına ilişkin verilerin Türk Patent Enstitüsü tarafından düzenli olarak izlenmesine ve lisans gelirlerinin artırılması için gerekli mekanizmaların kurumlar arası eşgüdüm içinde oluşturulmasına, bu konudaki gelişmelerin BTYK'ya raporlanmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, toplantıda daha önce alınan kararlara ilişkin gelişmeler değerlendirilmiş ve bir karar sonuçlandırılmıştır. Toplantı sonrasında BTYK kararlarının kamuoyu ile paylaşılması amacıyla alınan kararlar, önceki kararlara ilişkin gelişmeler, sonuçlandırılan kararlar, toplantıda gerçekleştirilen sunum ve konuşmalar BTYPDB'nin web sayfasında duyurulmuştur¹. Toplantıda alınan kararlar ayrıca resmi yazı ile aralarında Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, İktidar ve Ana Muhalefet Partisi, STK'lar, Ar-Ge merkezleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgelerinin bulunduğu 319 kuruluşa gönderilmiştir. Bu bağlamda, BTYPDB sürecin

¹ Anılan tüm kararlara www.tubitak.gov.tr/btyk/23 adresinden ulaşılabilir.

koordinasyonunu sağlamış olup, toplantıda alınan kararlara ilişkin bilgilendirme faaliyetleri 2012 yılı içerisinde de sürdürülecektir.

1.2.1.2. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Ulusal BTY Politikasını Geliştirici Stratejik Çalışmalar Yapılması ve Politika Önerilerinin Oluşturulması

Ulusal bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) politikalarının tasarımıya yönelik yürütülen stratejik çalışmalar kapsamında, Türkiye'nin ulusal yenilik ve girişimcilik sistemi aktörlerinin faaliyet alanları ile Ar-Ge ve yenilik destek mekanizmalarına yönelik mevcut durum analizleri gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda oluşturulan ulusal yenilik ve girişimcilik sistemindeki kurumların işlevsel dinamiklere göre dağılımı Şekil 5'de, Ar-Ge ve yenilik destek mekanizmalarının OECD Frascati Klavuzu'nda yer verilen Ar-Ge tayfına göre dağılımı ise Şekil 6'de verilmektedir. Ayrıca Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBYTS) 2011-2016 kapsamında ivme kazanmamız gereken alanlar arasında yer alan Enerji ve Gıda ile Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu alanlar olan otomotiv, makine imalat ve bilgi iletişim teknolojileri (BİT) alanlarında haritalandırma çalışmaları yürütülmüştür. Bu bağlamda enerji, gıda, makine imalat, otomotiv ve BİT sektörlerine yönelik 2003-2011 döneminde sağlanan TÜBİTAK desteklerinin bu sektörlerin hangi ana araştırma alanlarına ve bu alanlar kapsamında hangi alt teknoloji konularına yoğunlaştığı hususu ortaya konmuştur. TÜBİTAK BTYPDB koordinasyonunda TÜBİTAK Başkanlık Birimlerinin de katılımıyla yürütülen bu çalışmada makine imalat, otomotiv ve BİT sektörlerindeki potansiyel belirlenmiş ve sektör özelinde yönlendirici politikalar oluşturulmuştur. Bunların yanı sıra, ulusal/uluslararası rapor/çalışma çıktılarının TÜBİTAK BTYPDB tarafından konsolide edilmesi sürecinin ardından TÜBİTAK Başkanlık birimlerinden temsilciler ile gerçekleştirilen danışma süreci sonucunda enerji, gıda, makine imalat, otomotiv ve BİT alanlarının her biri için "ana araştırma alanları, alt teknoloji konuları ve anahtar kelimeler" belirlenmiştir. Belirlenen ana araştırma alanları, alt teknoloji konuları ve anahtar kelimeler bazında 2003-2011 dönemine ait TÜBİTAK desteklerinin yanı sıra Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, TTGV, YÖK, Kalkınma Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı'ndan da destek verileri talep edilmiş olup bu veriler ışığında haritalandırma çalışmaları tamamlanmıştır.

Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016

BTYK'nın 22. toplantısında alınan 2010/201 no.lu karar ile "Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016"nın onaylanmasına, UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejilerle

ilgili eylemlerin BTYK Sekretaryası (TÜBİTAK) tarafından izlenmesine ve UBTYS 2011-2016 özelinde sekretarya tarafından kurumlar arası eşgüdümün sağlanmasına karar verilmiştir.

Karar kapsamında, UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlardan 2011 yılına ilişkin eylem önerileri talep edilmiştir. UBTYS 2011-2016 ile ilgili kurumlar arası eşgüdüm ve iletişimin daha etkili bir şekilde sağlanabilmesi amacıyla, her kurumu temsilen yönetici düzeyinde bir asil üye ve uzman düzeyinde bir yedek üyeden oluşan UBTYS 2011-2016 temas noktaları belirlenmiştir. TÜBİTAK'a iletilmiş olan 2011 yılı eylem önerileri, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla 7 Haziran 2011 tarihinde TÜBİTAK'ta yapılan toplantı ile nihai hale getirilmiştir. Nihai hale getirilen 2011 yılı UBTYS Eylem Planı ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmiş ve BTYPDB web sayfasında yayınlanmıştır². Bu süreçte kurumlara yol göstermesi amacıyla "UBTYS 2011-2016 eylem önerisi geliştirme adımları" dokümanı hazırlanmış olup, bu doküman içerisinde eylem önerisi seçimindeki kriterlere de yer verilmiştir.

UBTYS'nin yayılımının sağlanması amacıyla, Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) bölgesinde sürdürülebilir kalkınmanın hızlandırılması ve yerel düzeyde işbirliklerinin geliştirilip koordinasyonun sağlanarak bölgesel kalkınmanın desteklenmesi için 6 Mayıs 2011 tarihinde Eskişehir'de düzenlenen BEBKA Kalkınma Kurulu toplantısında, UBTYS 2011-2016 ile ilgili sunum gerçekleştirilmiştir. Sunumda UBTYS 2011-2016'nın oluşturulma süreci, yatay ve dikey alanlar ile belirlenen stratejilere ilişkin eylemlerin derlenme süreci katılımcılara aktarılmıştır.

Bu rapor döneminde UBTYS 2011-2016'nın hayata geçirilmesine yönelik 2012 yılı için planlanan eylem önerileri de kurumlardan talep edilmiştir. TÜBİTAK'a iletilen 2012 yılı eylem önerileri anılan kriterlere göre ön değerlendirmeden geçirilmiş ve kurum içi konsolidasyon süreci tamamlanmıştır. Eylem önerilerinin nihai hale getirilmesi için Eşgüdüm Kurulu Toplantısı yapılarak kurumlardan görüşler alınacaktır.

² <http://www.tubitak.gov.tr/ubtys>

**İşlevsel
Dinamikler**

Girişimciliğin
Teşvik Edilmesi

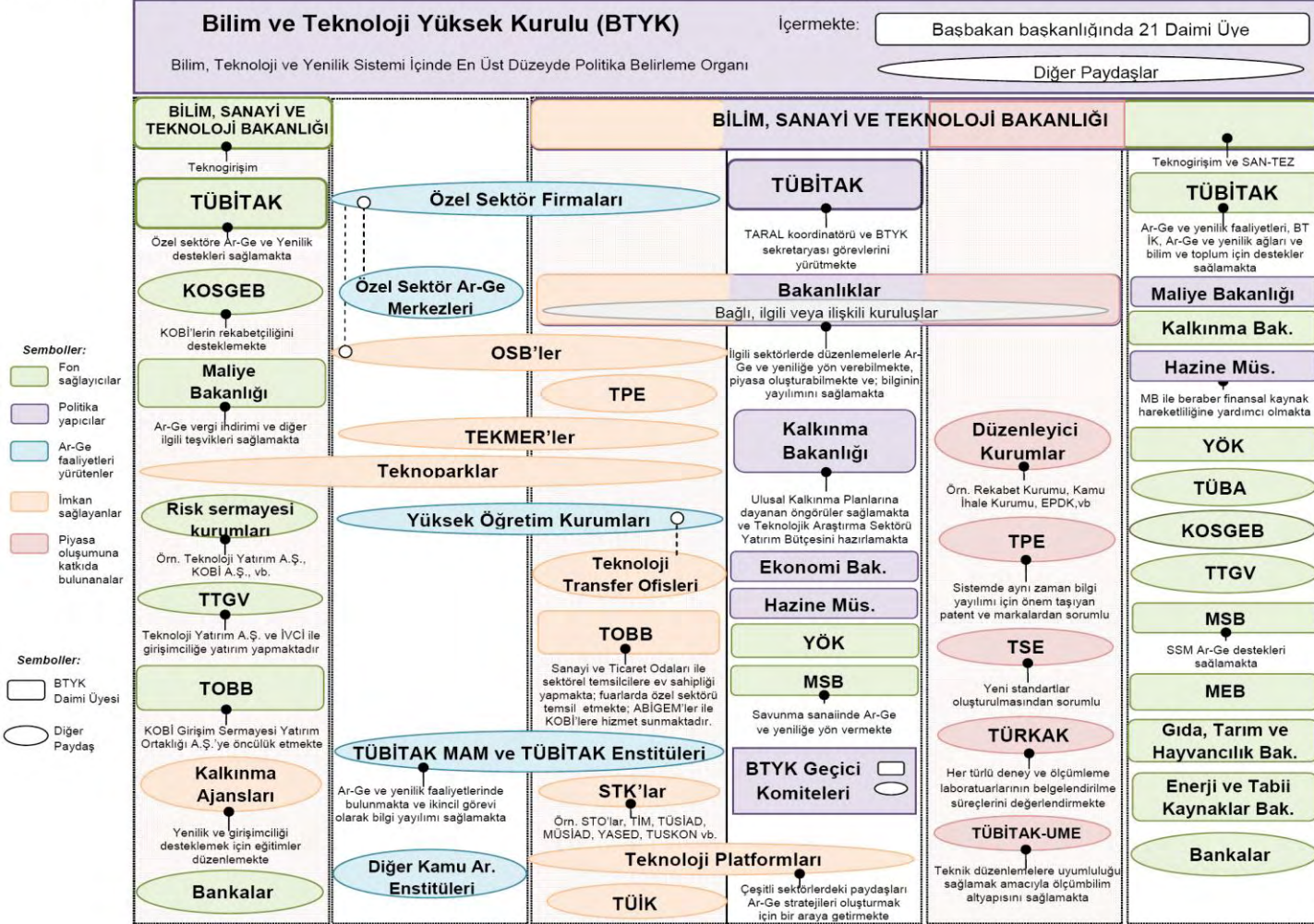
Bilginin Üretimi

Bilginin Yayılımı

Ar-Ge ve Yeniliğe
Yön Verilmesi

Piyasa Oluşumu

Kaynakların Geliştirilmesi
ve Harekete Geçirilmesi

Şekil 5. Ulusal Yenilik ve Girişimcilik Sistemi

Bunların yanı sıra, UBTYS 2011-2016'nın 2011 yılı Eylem Planı ve Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı (BT İK) Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında kurumların sorumlu kuruluş olarak yer aldığı eylemlere ilişkin gelişmeler 31 Ekim 2011 tarihi itibarıyla kurumlardan talep edilmiş olup, iletilen bilgiler ışığında hazırlanan gelişme raporları BTYK'nın 23. toplantısında 2010/201 no.lu karar altında verilmiştir. Bu karar altında, UBTYS 2011-2016'nın stratejik çerçevesini oluşturan her bir stratejik amaca ilişkin gelişmeler aşağıdaki başlıklarda sunulmuştur.

- Bölüm 1: Genel Değerlendirme: Stratejik amacın kapsamı ve Türkiye'de mevcut durum bilgisine ilişkin özet bilgi paylaşılmıştır.
- Bölüm 2: UBTYS 2011-2016 2011 Yılı Eylem Planına İlişkin Gelişmeler: UBTYS 2011-2016 2011 Yılı Eylem Planı'nda yer alan eylemlere ilişkin kurumlar tarafından iletilen gelişmeler bu bölümde verilmiştir.
- Bölüm 3: Stratejik Amaç Kapsamındaki Diğer Gelişmeler: UBTYS 2011-2016 2011 Yılı Eylem Planı'nda yer almayan diğer faaliyetler paylaşılmıştır.

UBTYS 2011-2016'nın odak noktasını konu bazlı güdümlü destek mekanizmaları ve bu mekanizmaların oluşturacağı destek programları oluşturmaktadır. Bu kapsamda UBTYS 2011-2016'da Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin güçlü olduğu sektörler olarak belirlenen otomotiv, makine imalat ile BİT sektörlerinde ulusal/uluslararası şemsiye kuruluşların rapor/çalışma grubu çıktıları konsolide edilerek ana araştırma alanları ve alt teknoloji konuları belirlenmiştir. Ek olarak, anılan sektörlerde Türkiye'deki Ar-Ge yetkinliğinin ve Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini etkileyen faktörlerin araştırıldığı analiz çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmaların, anılan sektörlerde güdümlü çağrıya çıkılacak alt teknoloji konularının seçilmesi sürecinde girdi olarak kullanılması öngörülmektedir. Söz konusu süreçte görev alacak "Üst Düzey Önceliklendirme Grubu" ve "Çağrı Programı Danışma Kurulu" oluşturulması yönelik çalışmalar devam etmektedir.

UBTYS 2011-2016 kapsamında ivme kazanmamız gereken ihtiyaç odaklı alanlar arasında yer alan Enerji, Su ve Gıda alanlarında da benzer çalışmalar yürütülmüş olup ilgili açıklamalar aşağıda yer alan başlıkta aktarılmaktadır.

Ayrıca, UBTYS 2011-2016 kapsamındaki faaliyetler, aşağıda sunulan Yüksek Planlama Kurulu'nun 2011/25 sayılı Raporu ile 11/10/2011 tarihli Bakanlar Kurulu'na sunulan ve kabul edilen 2012 Yılı Programı ve Sanayi Strateji Belgesi 2011-2014 gibi diğer üst ulusal strateji belgeleri aracılığıyla da izlenmekte olup ilgili kurumlara gelişmeler ile ilgili raporlar iletilmiştir.

- 2012 Yılı Programı içerisinde, “Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi” eksen: *“Tedbir 85. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi Eylem Planı güncellenecektir.”*
- Sanayi Strateji Belgesi 2011-2014 kapsamında yer verilen “Firmaların Teknolojik Gelişimi” eksen: *“Eylem No 41.Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı hazırlanacaktır.”*

Ulusal Enerji, Su ve Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri Hazırlık Süreci

BTYK'nın 22 Haziran 2010 tarihinde gerçekleştirilen 21. toplantısında aldığı 2010/101 no.lu kararda “Enerji, su ve gıda alanlarında ulusal Ar-Ge ve yenilik stratejilerinin hazırlanması amacıyla her bir alan için TÜBİTAK koordinasyonunda ilgili kamu, özel sektör ve yüksek öğretim kurumlarından uzmanların katılımıyla çalışma gruplarının oluşturulmasına ve söz konusu stratejilerin hazırlanmasına karar verilmiştir”. Bu karara istinaden 2010 yılında gerçekleştirilen çalışmalara 2011 yılında devam edilerek Tablo 2, Tablo 3 ve Tablo 4'te yer alan çalışmalar yürütülmüştür.

Karar doğrultusunda her üç alan için 2010 yılında oluşturulan çalışma grupları toplantılarına 2011 yılında da devam edilmiştir. Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri Çalışma Grupları, ilgili alandaki çalıştayın çıktıları üzerine değerlendirmeler yapmış, önümüzdeki dönemde enerji, su ve gıda alanlarında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin ivme kazanması için gerekli stratejileri ortaya koymuştur (bk. Tablo 2, Tablo 3 ve Tablo 4).

Tablo 2. Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri Çalışma Grubu Toplantıları ve Gerçekleştirilen Çalışmalar

Tarih	Faaliyetler
Haziran 2010-Ekim 2010	TÜBİTAK BTYPDB tarafından ulusal politikalarımızda enerji alanındaki konular ve atıflar, dünyadaki örnekler, uluslararası organizasyonlarda konunun ele alınması, Ar-Ge ve yenilik sistemimizin değerlendirilmesi çalışmalarını içeren “Enerji Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” hazırlanmıştır. ³
3-5 Ekim 2010	“Enerji Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” temel alınarak tüm paydaşların bir araya geldiği, Türkiye'deki enerji araştırmaları ekosistemindeki iyileştirmeye açık alanların belirlendiği geniş katılımlı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi'nin vizyonu, stratejiyle elde edilmesi amaçlanan sosyo-ekonomik ve çevresel kazanımlar ile çözüm önerileri geliştirilmiştir.

³ Bilgi notuna http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPDB/btyk/22/BTYK22_Ek5_Enerji_Bilgi_Notu.pdf linkinden ulaşılabilir.

Tarih	Faaliyetler
Kasım 2010-Mayıs 2011	Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu'nda, Kasım 2010 ve Mayıs 2011 arasında, çalıştay çıktılarının konsolidasyonu yapılmış, stratejik çerçeve ve eylem planı taslak olarak hazırlanmış, teknoloji alanlarının ilk önceliklendirilmesi yapılmıştır.
Haziran 2011	Enerji alanı kapsamına uygun olarak "Odak Gruplar" kurulmuş ve çalışma grubu toplantılarında yapılmış olan çalışmalar, üretim ve tüketim zincirinin aşamaları özelinde de gerçekleştirilmiştir.
Haziran-Kasım 2011	Daha önce uzmanlar ve paydaşlarla yapılan toplantılar sonucunda elde edilen verilere dayanan stratejik çerçeve geliştirilmiştir. Stratejik amaçlar ve stratejiler ile eylem planı taslak olarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte ilk önceliklendirmesi yapılan teknoloji alanlarında ülkemizdeki bilimsel ve teknolojik durum verileri ortaya konmuş; kanıya dayalı yapılan önceliklendirme çalışmasına kanıya dayalı veriler de eklenmiştir.
Aralık 2011	Enerji alanındaki ilgili kamu kuruluşları, STK'lar ve Enerji Çalışma Grubu ile gerçekleştirilen toplantılarda stratejik çerçeve, eylem planı ve öncelikli teknoloji alanları taslak son haline getirilmiştir.

Tablo 3. Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu Toplantıları ve Gerçekleştirilen Çalışmalar

Tarih	Faaliyetler
Haziran 2010-Ekim 2010	TÜBİTAK BTYPDB tarafından ulusal politikalarımızda su alanındaki konular ve atıflar, dünyadaki örnekler, uluslararası organizasyonlarda konunun ele alınması, Ar-Ge ve yenilik sistemimizin değerlendirilmesi çalışmalarını içeren bir “Su Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” hazırlanmıştır. ⁴
5-7 Ekim 2010	“Su Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” temel alınarak tüm paydaşların bir araya geldiği, Türkiye’deki su araştırmaları ekosistemindeki iyileştirmeye açık alanların belirlendiği geniş katılımlı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi’nin vizyonu, stratejiyle elde edilmesi amaçlanan sosyo-ekonomik ve çevresel kazanımlar ile çözüm önerileri geliştirilmiştir.
Kasım 2010-Mayıs 2011	“Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu” çalıştay çıktılarının konsolidasyonu yapılmış, stratejik çerçeve ve eylem planı taslak olarak hazırlanmıştır.
Haziran-Kasım 2011	Uzmanlar ve paydaşlarla gerçekleştirilen toplantı sonucunda stratejik çerçeve geliştirilerek stratejik amaçlar ve stratejiler ile eylem planı taslak olarak hazırlanmıştır.
Aralık 2011	Çalışma Grubu üyeleri ve ilgili kamu kurumlarının temsilcileri ile görüş alma toplantısı gerçekleştirilerek taslak son haline getirilmiştir.

⁴ Bilgi notuna http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/btyk/22/BTYK22_Ek5_Enerji_Bilgi_Notu.pdf linkinden ulaşılabilir.

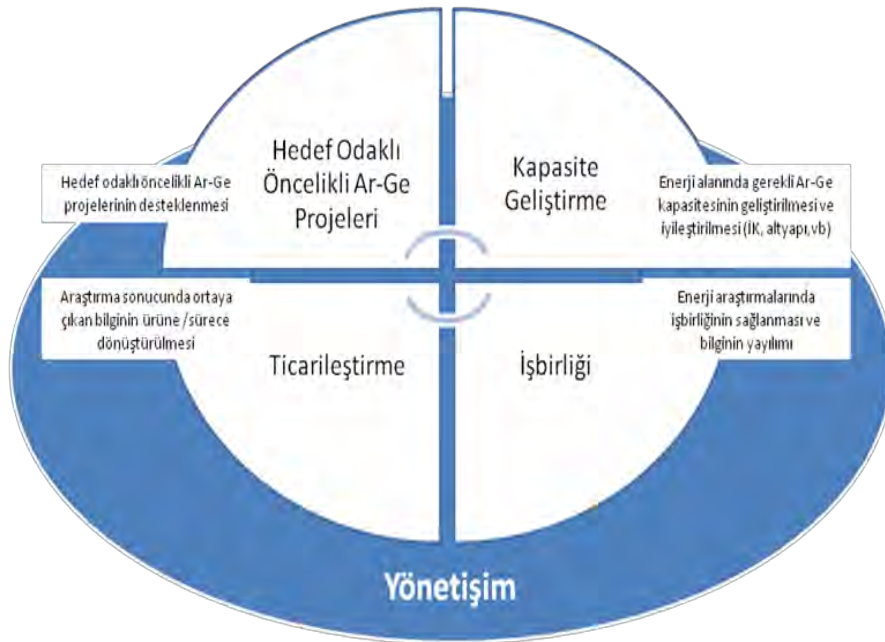
**Tablo 4. Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu Toplantıları
ve Gerçekleştirilen Çalışmalar**

Tarih	Faaliyetler
Haziran 2010-Ekim 2010	TÜBİTAK BTYPDB tarafından ulusal politikalarımızda gıda üretim ve tüketim zinciri hakkındaki konular ve atıflar, dünyadaki örnekler, uluslararası organizasyonlarda konunun ele alınması, Ar-Ge ve yenilik sistemimizin değerlendirilmesi çalışmalarını içeren bir “Gıda Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” hazırlanmıştır. ⁵
7-9 Ekim 2010	“Gıda Alanı Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Hazırlanmasına İlişkin Bilgi Notu” temel alınarak tüm paydaşların bir araya geldiği, Türkiye’deki gıda üretim ve tüketim zincirindeki iyileştirmeye açık alanların belirlendiği geniş katılımlı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi’nin vizyonu, stratejiyle elde edilmesi amaçlanan sosyo-ekonomik ve çevresel kazanımlar ile çözüm önerileri geliştirilmiştir.
Kasım 2010-Nisan 2011	“Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu”nda, çalıştay çıktılarının konsolidasyonu yapılmış, stratejik çerçeve ve eylem planı taslak olarak hazırlanmış, gıda faaliyet taslak alanlarının önceliklendirilmesi yapılmıştır.
Mayıs- Haziran 2011	Gıda üretim ve tüketim zincirinin aşamalarına uygun “Odak Gruplar” kurulmuş ve çalışma grubu toplantılarında yapılmış olan çalışmalar, üretim ve tüketim zincirinin aşamaları özelinde de gerçekleştirilmiştir.
Haziran- Kasım 2011	Uzmanlar ve paydaşlarla yapılan toplantılar sonucunda elde edilen verilere dayanan stratejik çerçeve geliştirilmiştir. Stratejik amaçlar ve stratejiler ile eylem planı taslak olarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte ilk önceliklendirmesi yapılan teknoloji faaliyet alanlarında ülkemizdeki bilimsel ve teknolojik durum verileri ortaya konmuş; kanıya dayalı yapılan önceliklendirme çalışmasına kanıya dayalı veriler de eklenmiştir.
7-9 Aralık 2011	İlgili tüm paydaşların katılımıyla Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Görüş Alma Toplantıları gerçekleştirilmiştir. 7 Aralık 2011 tarihinde STK temsilcileriyle gerçekleştirilen toplantı sonucunda şekillenen stratejiler ve eylemler 8 Aralık 2011 tarihinde Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Çalışma Grubu’nun görüşüne sunulmuştur. 9 Aralık 2011 tarihinde Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Eylem Planında yer alan sorumlu ve ilgili kamu kuruluşların temsilcileri ile gerçekleştirilen görüş alma toplantısı neticesinde ise eylem planı nihai haline getirilmiştir.

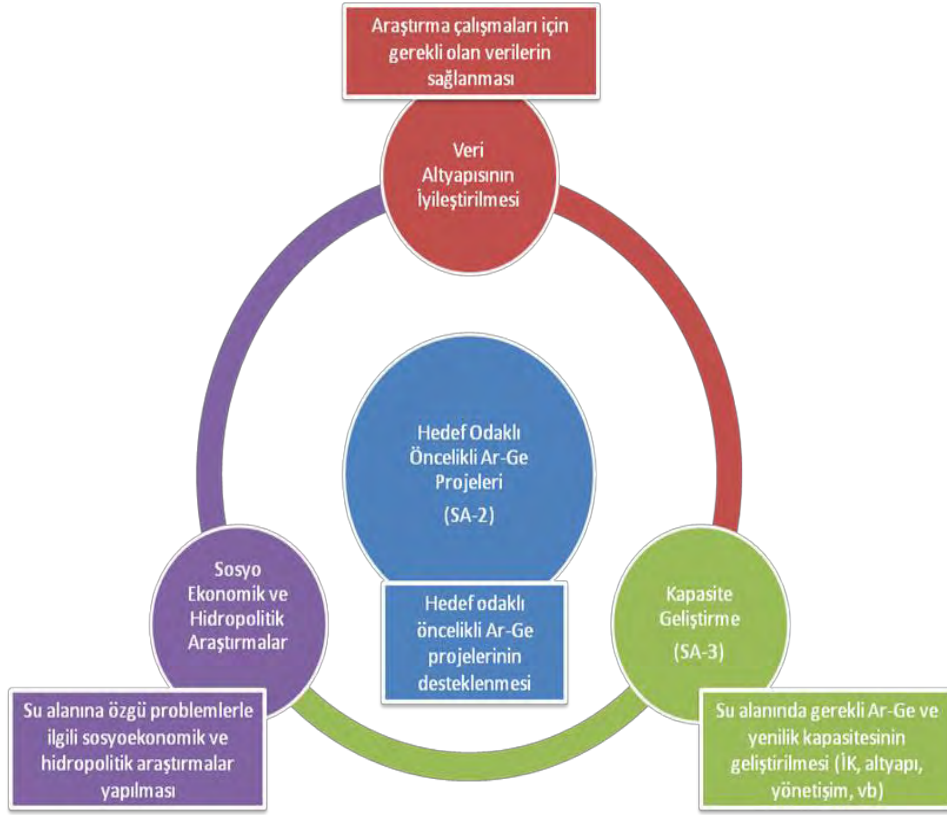
⁵ Bilgi notuna http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/btyk/22/BTYK22_Ek7_Gida_Bilgi_Notu.pdf linkinden ulaşılabilir.

Mayıs-Haziran 2011’de, Enerji ve Gıda alanlarında üretim ve tüketim zincirinin aşamalarına uygun “Odak Gruplar” kurulmuş, bu odak gruplar ülkemiz için odaklanması gereken teknoloji alanlarını belirlemiştir. Anılan alanlarda ülkemizin kapasitesini belirlemek üzere TÜBİTAK tarafından veri analizleri yapılmış ve strateji belgesinde yer alacak teknoloji alanları ortaya konmuştur. Aralık 2011’de yapılan paydaş (sivil toplum kuruluşları, ilgili kamu kurumları ve çalışma grupları) toplantıları neticesinde strateji belgeleri taslak son haline getirilmiştir. Bu stratejiler UBTYS 2011-2016 ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Anılan gelişmeler neticesinde BTYK’nın 27 Aralık 2011 tarihinde gerçekleştirilen 23. toplantısında 2010/101 no.lu “Sayın Başbakan’ın Himayeleri Altına Aldığı Enerji, Su ve Gıda Alanlarında Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Stratejilerinin Hazırlanması” kararının amacına ulaştığı değerlendirilerek kararın sonuçlandırılmasına ve enerji, su ve gıda alanlarında hazırlanan Ar-Ge ve yenilik stratejilerine ilişkin gelişmelerin 2010/201 no.lu “Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi 2011-2016” kararı kapsamında takip edilmesine karar verilmiştir (bk. Şekil 6, Şekil 7, Şekil 8).

Şekil 6. Ulusal Enerji Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi

Şekil 7. Ulusal Su Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi

Şekil 8. Ulusal Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejisi Genel Çerçevesi

1.2.1.3. BTY Politikaların Uluslararası Düzeyde Oluşum Süreçlerine Katılım

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Alanında OECD Nezdindeki Çalışmalar

TÜBİTAK, OECD Bilim, Teknoloji ve Sanayi Direktörlüğü (Directorate for Science, Technology and Industry – DSTI) altındaki komitelerden biri olan Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi (Committee for Science and Technology Policy – CSTP) nezdinde “Ulusal Eşgüdüm Birimi” olarak görev yapmaktadır. Bu çerçevede 2011 yılında OECD CSTP ve CSTP kapsamındaki çalışma gruplarının/heyetlerinin faaliyetlerine aktif katılım sağlanmıştır.

OECD Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi (Committee for Science and Technology Policy – CSTP): Mart ve Ekim 2011’de gerçekleştirilen 98. ve 99. toplantılara katılım sağlanmıştır. Yapılan çalışmalardan bilgi ağları ve pazarları, küresel bilgi ağları forumu, açık bilim, kalkınma için inovasyon gibi konular aktif olarak takip edilmiş ve katkı sağlanmıştır. Bu çalışmalardan edinilen bilgi birikimi, ulusal politikaların gelişim sürecinde kullanılmıştır.

Teknoloji ve Yenilik Politikası Çalışma Grubu (Working Group on Innovation and Technology Policy - TIP): Aralık 2011’de gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanmıştır. Bu toplantıda, OECD tarafından düzenli olarak iki yılda bir hazırlanan OECD Bilim, Teknoloji ve Sanayi Görünümü (OECD Science, Technology and Industry Outlook) dokümanına girdi sağlamak üzere Türkiye’deki BTY alanındaki güncel eğilimler hakkında bilgi aktarılmıştır. Bu bilgilerin aynı zamanda OECD ülkelerinin BTY alanındaki politikalarının çevrimiçi olarak paylaşıldığı ve 2011 yılı başından beri pilot uygulama olarak aktif olan “STI Policy Platform”una girdi teşkil etmesi planlanmaktadır. Bunun yanı sıra, TIP altında yürütülmekte olan “Akıllı Uzmanlaşma” (Smart Specialization: in global value chains: Designing and prioritising smart specialisation strategies) projesinin “Uzmanlaşma profillerinin oluşturulması (Indicator-based specialisation profiles)” ve “Ülkelere özgü durum analizi (case study) çalışmalarının geliştirilmesi” çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

Araştırma Enstitüleri ve İnsan Kaynakları Çalışma Grubu (Working Party on Research Institutions and Human Resources - RIHR): Mayıs ve Kasım 2011’de yapılan toplantılara ve grupta yapılan çalışmalara aktif olarak katılım sağlanmıştır. Özellikle “taşınabilir yetenekler” çalışmasına ülkemizdeki durumu aktaran bilgiler sağlanmıştır. Yapılan çalışmalardaki bilgi birikimi Ulusal Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı çalışmasında kullanılmıştır.

Bilim ve Teknoloji Göstergeleri Ulusal Uzmanlar Çalışma Grubu (Working Party of National Experts on Science and Technology Indicators - NESTI): Haziran 2011’de gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanmıştır. Çalışma grubunun içerisinde oluşturulan “Özel sektör Ar-Ge ve Yenilik Anketlerinin Tekrar Tasarlanması Alt Grubu” ve “Yüksek Öğretim Ar-Ge Anketinin Gözden Geçirilmesi Alt Grubu” çalışmaları kapsamında ülkemizin güncel bilgileri iletilmiştir. Ayrıca OECD Bilim, Teknoloji ve Sanayi Skor Tahtası 2011 (STI Scoreboard 2011) çalışması için ülkemize ait veriler iletilmiştir.

Bu çalışma gruplarının yanı sıra; Biyoteknoloji Çalışma Grubu (WPB), Küresel Problemlere Yönelik Olarak Bilim, Teknoloji ve Yenilik Alanında Çok Taraflı İşbirliği için Yeni Yaklaşımlar ve Yönetişim Mekanizmaları Danışma Grubu (STIG) ve Nanoteknoloji Çalışma Grubu (WPN) çalışmalarına ve/veya toplantılarına katılım sağlanmıştır.

AB Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Oluşturma Faaliyetlerine Katılım

Nisan ve Kasım 2011 tarihlerinde Brüksel’de düzenlenen ERAC (Avrupa Araştırma Alanı Komitesi - European Research Area Committee) toplantılarına katılım sağlanmış olup BTY politikaları alanında Avrupa Birliği nezdinde yürütülen faaliyetler takip edilmiştir. Bilim ve teknoloji insan kaynağı konusunda gelişmelerin görüşüldüğü ERAC İnsan Kaynakları Danışma Kurulu’nun ile uluslararası BTY politikalarının görüşüldüğü ERAC Uluslararası BTY İşbirliği Strateji Forumu’nun toplantılarına ve çalışmalarına aktif katılım sağlanmıştır. Bunun yanı sıra TÜBİTAK, ERAWATCH Ulusal İrtibat Noktası olarak belirlenmiş olup, Türkiye’deki BTY alanındaki politika araçları ve göstergeler göz önünde bulundurularak ERAWATCH 2010 yılı Türkiye raporu değerlendirilmiş, düzeltmeler/eklemeler yapılmış ve Avrupa Komisyonu’na iletilmiştir.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu tarafından oluşturulan Yenilik Birliği Sıralaması’nın (Innovation Union Scoreboard) ülkemizdeki BTY alanındaki gelişmeleri yansıtmaktaki problemleri hakkında bilgilendirme yapmak üzere AB-Türkiye 5 No.lu Alt Komite toplantısında sunum gerçekleştirilmiş; dile getirilen sorunlar hakkında AB Araştırma ve Yenilik Direktörlüğü Başkan’ına resmi yazı iletilmiştir.

Bunların yanı sıra, Avrupa Komisyonu tarafından 9 Haziran 2011’de yayınlanan ve içerisinde 27 AB üye ülkesi ve 6 Asosye ülkedeki BTY alanındaki eğilimler hakkında kapsamlı istatistiksel ve ekonomik analizlerin yer aldığı “Yenilik Birliği 2011 Rekabetçilik Raporu” taslağına yönelik güncelleme ve bilgilendirme yapılmıştır. Raporun Türkiye bölümünde, ülkemizde BTY alanında hızlı gelişmeler olduğu ve bu hızın genel olarak Avrupa ve Amerika’dan çok fazla olduğu

aktarılmıştır. Ayrıca, Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 gibi ülkemizdeki yeni dönem stratejiler/politikalar hakkında bilgi verilmiştir.

Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları (EUROHORCs – European Heads of Research Councils)

TÜBİTAK'ın 2005 yılından beri üyesi olduğu EUROHORCs, 20 Ekim 2011 tarihi itibarıyla feshedilmiş olup, bu süre zarfında EUROHORCs sekreteryası TÜBİTAK BTYPDB tarafından yürütülmüştür. EUROHORCs, Avrupa Bilim Vakfı (ESF-European Science Foundation) ile birlikte Temmuz 2009'da "EUROHORCs-ESF Vision on a Globally Competitive ERA and their Road Map for Actions" isimli bir vizyon dökümanı yayınlayarak önümüzdeki yıllarda ERA'nın ulaşması gereken hedefleri ortaya koymuştur. Bu hedefler doğrultusunda oluşturulan farklı forum ve çalışma grubu faaliyetlerine TÜBİTAK olarak katkı sağlanmıştır. Araştırmacıların kariyeri ve dolaşımına ilişkin anket çalışması, Türkiye'nin bu alandaki sorun ve çözüm önerilerine ilişkin görüş alışverişi bu katkılara örnek olarak verilebilir. Ayrıca EUROHORCs-ESF MO Forum on European Alliance on Research Careers Development toplantısı 12-13 Nisan 2011 tarihinde İstanbul'da, TÜBİTAK tarafından organize edilmiştir. EUROHORCs Yönetim Kurulu ve Genel Kurul toplantısı da 13-14 Nisan 2011 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

1.2.1.4. Diğer Faaliyetler

Kalkınma Ajansları Ar-Ge ve Yenilik Çalıştayı

Kalkınma Ajansları Ar-Ge ve Yenilik Çalıştayı, Kalkınma Ajansları Genel Sekreterleri, DPT ve TÜBİTAK temsilcilerinin katılımıyla 24-26 Mart 2011 tarihlerinde TÜBİTAK TÜSSİDE'de gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda temel Ar-Ge ve yenilik kavramları, BTY politikaları ve TÜBİTAK destekleri konularında Kalkınma Ajansları Genel Sekreterleri bilgilendirilmiş ve Kalkınma Ajansları'nın Ar-Ge ve yenilik ile ilgili faaliyetleri analiz edilerek, geleceğe yönelik öneriler tartışılmıştır.

EURAXESS Türkiye Portalı

Avrupa Araştırmacıların Dolaşımı Ağı (EURAXESS) Türkiye Portalı ülkemizde çalışmalarını sürdürmek isteyen araştırmacılara çalışma izinleri, vize, sosyal güvenlik, eğitim ile sosyal ve kültürel konularda pratik bilgiler sunmak amacıyla 2009 yılında <http://www.tubitak.gov.tr/euraxess> adresinde hizmete açılmıştır. 2010-2011 döneminde portalın sistem alt yapısında ve içeriğinde gelişmeler yapılmıştır. Yapılan çalışmalar doğrultusunda portala üniversite, kamu ve özel sektörden verilen iş ilanları artmıştır. Portal ile ilgili geliştirme ve güncelleştirme çalışmaları sürekli olarak devam etmektedir.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Ar-Ge Teknik Komitesi

YOİKK bünyesinde Ar-Ge Teknik Komitesi kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan paydaşların katılımıyla 2011 yılında üç toplantı yapmıştır. Ülkemizdeki Ar-Ge ve yenilik yatırım koşullarının iyileştirilmesini amaçlayan Ar-Ge Teknik Komitesi 4-5 Mart 2011 tarihinde TÜBİTAK'ın önderliğinde düzenlenen toplantıda 2010 yılı YOİKK Ar-Ge Teknik Komitesi Eylem Planı'nı gözden geçirmiş, 2011 yılı için izlenecek Eylem Planı'nı tartışmıştır ⁶

Yıl içerisinde yapılan diğer YOİKK Ar-Ge Teknik Komitesi toplantılarında eylem maddelerindeki güncel durum tartışılmış ve gelişmeler teknik komite üyeleriyle paylaşılmıştır. Ayrıca TOBB teknik komite temsilcileriyle ilgili eylemlere ilişkin işbirliğini arttırmaya yönelik toplantılar gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK Ar-Ge ve Yenilik Günleri

Bilim ve teknoloji kültürünü topluma mal etmek ve yaygınlaştırmak amacı dâhil olmak üzere tüm TARAL amaçlarına hizmet edecek şekilde Türkiye çapında düzenlenen TÜBİTAK Ar-Ge ve Yenilik Günleri kapsamında, 24 Şubat 2011 tarihinde Edirne'de "Marmara Bölgesi TÜBİTAK Ar-Ge ve Yenilik Günü-II" ve 14 Mayıs 2011 tarihinde Karaman'da "Karaman TÜBİTAK Ar-Ge ve Yenilik Günü" düzenlenmiştir.

Bu toplantıların düzenlenmesi, ilgili illere ait verilerin analiz edilmesi, sunulacak önerilere ilişkin araştırmaların yapılması ve yerel kapasiteleri harekete geçirecek nitelikte modellerin oluşturulması çalışmaları TÜBİTAK BTYPDB tarafından yürütülmüştür. Toplantılara ilgili illerin valileri, üniversite rektörleri, Sanayi ve/veya Ticaret Odaları başkanları ve Ar-Ge projesi yapan akademi ve özel sektör temsilcileri ile illerin ilgili diğer üst düzey kamu yöneticileri katılım sağlamıştır. Bu ortamlarda Ar-Ge ve yenilik kavramları paylaşılmış, Ar-Ge ve yenilik ekseninde yerel kaynaklarda katma değer artırılması örneklendirilmiştir. Ayrıca, toplantıya katılan illerin TÜBİTAK projeleriyle birlikte Ar-Ge ve yenilik performansı incelenmiş, başarı örnekleri paylaşılmış, gelecekte illerin Ar-Ge ve yenilik proje başvurularını artıracak öneriler toplanmış ve bu konuda fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Sanayi Strateji Belgesi 2011-2014 Çalışmalarına Katkı

Türkiye Sanayi Strateji Belgesi 2011-2014 çerçevesinde TÜBİTAK'ın sorumlu bulunduğu eylemlere ilişkin gelişmeler her üç ayda bir düzenli olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na iletilmiştir. Bu eylemler aşağıda verilmektedir.

⁶ Ar-Ge Teknik Komitesi Eylem Planına ulaşmak için: <http://www.yoikk.gov.tr/komiteler/arge/62>

- 5 no.lu “Firmaların Teknolojik Gelişimi” eksenini kapsamındaki “Eylem No 41. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı hazırlanacaktır” ve “Eylem No 29. Özel sektör ve kamu sektörü tarafından yürütülen Ar-Ge faaliyetlerinin artırılması desteklenecektir”.
- 8 no.lu “Sanayi Politikası ve Bölgesel Kalkınma” eksenini kapsamındaki “Eylem No 65. Bölgesel yenilik sistemleri tanımlanacak ve desteklenecektir”.

KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı (KSEP) Çalışmalarına Katkı

Yüksek Planlama Kurulu’nun 2011/19 no.lu kararıyla onaylanan ve 15.07.2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2013 kapsamındaki çalışmalar KOSGEB’in koordinasyonunda sürdürülmektedir. Bu stratejinin “KOBİ’lerin Ar-Ge ve Yenilik kapasitesinin geliştirilmesi” amacı kapsamında TÜBİTAK TEYDEB ve TÜBİTAK ÜİDB tarafından gerçekleştirilen eylemler KSEP Sekreteryasına düzenli olarak TÜBİTAK BTYPD tarafından raporlanmaktadır. Ayrıca, KSEP’te yer alan eylem/projelere ilişkin gelişmeler ışığında alınması gereken tedbirler hakkında öneri geliştiren KSEP Teknik Komitesi’ne gerekli görülen durumlarda katılım da sağlanmaktadır.

BTYPDB Tarafından Yürütülen AB Projeleri

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Dairesi tarafından 2011 yılında AB Çerçeve Programı kapsamında

- I-SEEMob (Inter-Sectoral Mobility in South - Eastern Europe-Güneydoğu Avrupa Ülkelerinde Araştırmacıların Sektörlerarası Dolaşımı policy issues in South-eastern European countries),
- ERAMIND (European Research Area - Mobile Researchers in Industry-Avrupa Araştırma Alanı Endüstride Dolaşımdaki Araştırmacılar)
- OSIRIS (Open and Sustainable ICT Research Infrastructure Strategy) - Açık ve Sürdürülebilir BİT Araştırma Altyapıları Stratejisi)

projeleri kapsamında faaliyetler yürütülmüştür.

1.2.2. Akademik Ar-Ge Destek Faaliyetleri

Proje ve patent destekleri ile Akademik Ar-Ge destek faaliyetlerini yürütmekte olan Araştırma Grupları, Türkiye’nin genel bilim ve teknoloji politikası, hedef, ilke ve yöntemlerine uygun olarak Bilim Kurulunca onaylanmış yıllık programlar veya uzun vadeli hedefler doğrultusunda,

alanlarındaki akademik Ar-Ge faaliyetlerini programlamak, değerlendirmek, yönlendirmek, koordine etmek, desteklemek ve yönetmek amacıyla TÜBİTAK Kuruluş Kanunu uyarınca TÜBİTAK bünyesinde, Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) altında kurulan birimlerdir.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla TÜBİTAK ARDEB bünyesinde on Araştırma Grubu bulunmaktadır:

- Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Destek Grubu (ÇAYDAG)
- Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Destek Grubu (EEEAG)
- Kamu Araştırmaları Destek Grubu (KAMAG)
- Mühendislik Araştırma Destek Grubu (MAG)
- Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu (SBAG)
- Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu (TOVAG)
- Temel Bilimler Araştırma Destek Grubu (TBAG)
- Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Destek Grubu (SAVTAG)
- Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Destek Grubu (SOBAG)
- Uzay Araştırma Destek Grubu (UZAG)

1.2.2.1. Proje Destekleri

Araştırma Grupları proje desteklerini;

- Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (1001 Programı),
- Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (3501 Programı),
- Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı),
- Hızlı Destek Programı (1002 Programı),
- Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı),
- Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (UBAP-1011 Programı),
- Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP-1301 Programı),
- Uluslararası Projeleri Destekleme Programları (2501-2531 Programları)

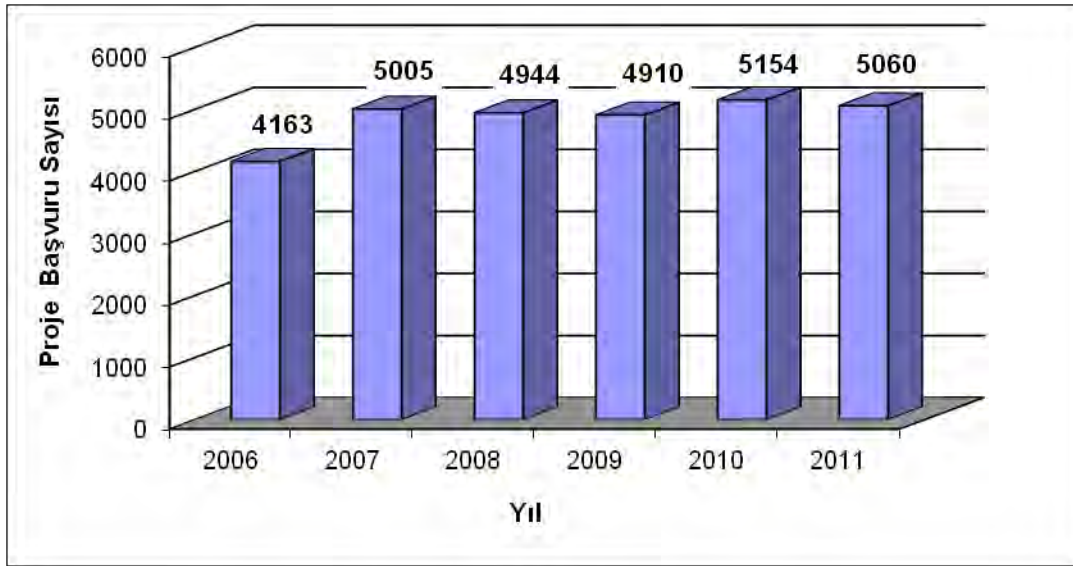
aracılığı ile, patent desteklerini ise;

– Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı (1008 Programı)

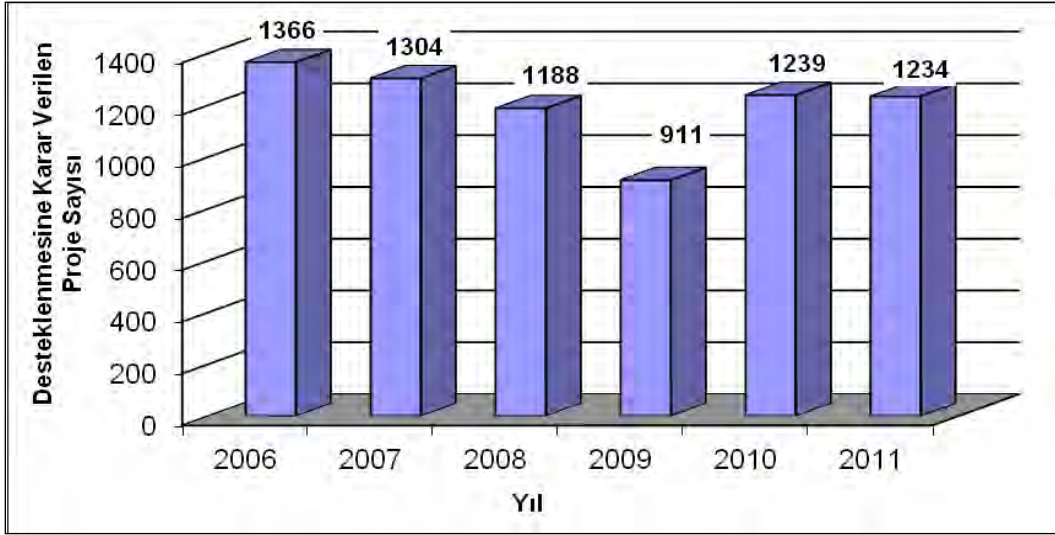
ile gerçekleştirmektedir.

TÜBİTAK ARDEB destek programlarına yapılan proje başvuruları 2007 yılından itibaren çevrim içi (online) başvuru sistemi ile alınmaya başlanmıştır. Bu uygulamayla başvuruların değerlendirme süreci kısaldığı gibi, insan gücü ve maddi kaynakların kullanılmasında da önemli ölçüde tasarruf sağlanmıştır. 2007 yılında Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (1001 Programı) ve Hızlı Destek Programı (1002 Programı), 2008 yılında ise Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (3501 Programı) ve 2009 yılında Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı) proje başvuruları çevrim içi başvuru sistemi ile alınmaya başlanmıştır. Bu konudaki iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına 2012 yılında da devam edilmesi planlanmaktadır.

2011 yılında Kuruma toplam 5.060 proje başvurusu gelmiştir (bk. Şekil 9). Bu sayılar; 1001 ve 1007 Programı (Kamu) ve 3501 Programı projeleri için iki, 1002 Programı projeleri için ise yıl boyunca yapılan başvuruların toplamını kapsamaktadır. Proje başvuruları Araştırma Grupları tarafından oluşturulan 556 panelde, 3.281 panelist tarafından değerlendirilmiştir. Başvuru yapan toplam 5.060 projeden 31 Aralık 2011 tarihine kadar 3.237'sinin değerlendirme sonucu belli olmuş, bu projelerden 504'ü 2011 yılında desteklenmeye başlanmıştır. Buna, daha önceki yıllarda başvurup 2011 yılında desteklenmesine karar verilen 730 proje de eklendiğinde, 2011 yılında yeni başlayan toplam proje sayısı 1.234 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 10).

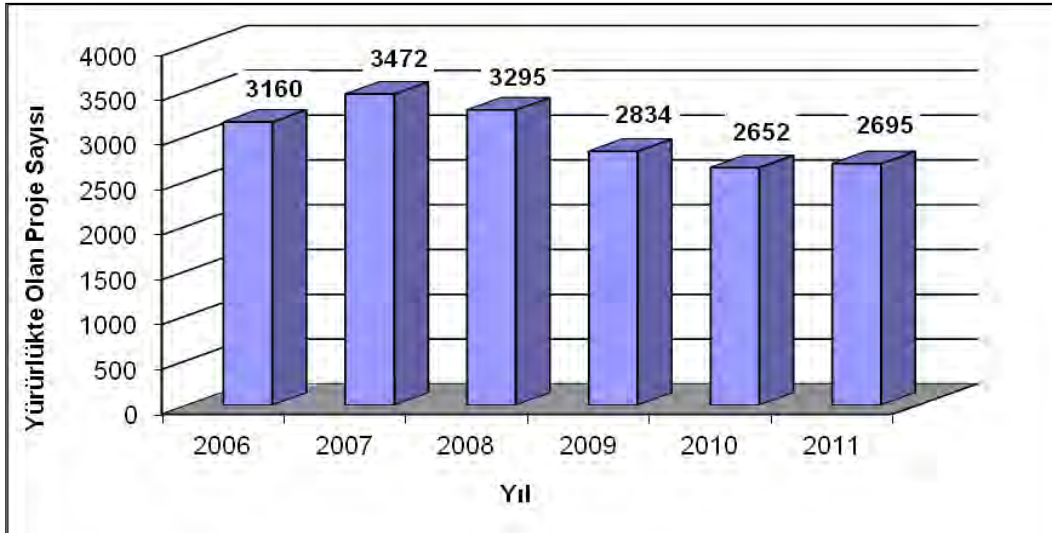

Şekil 9. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yapılan Proje Başvuru Sayısı

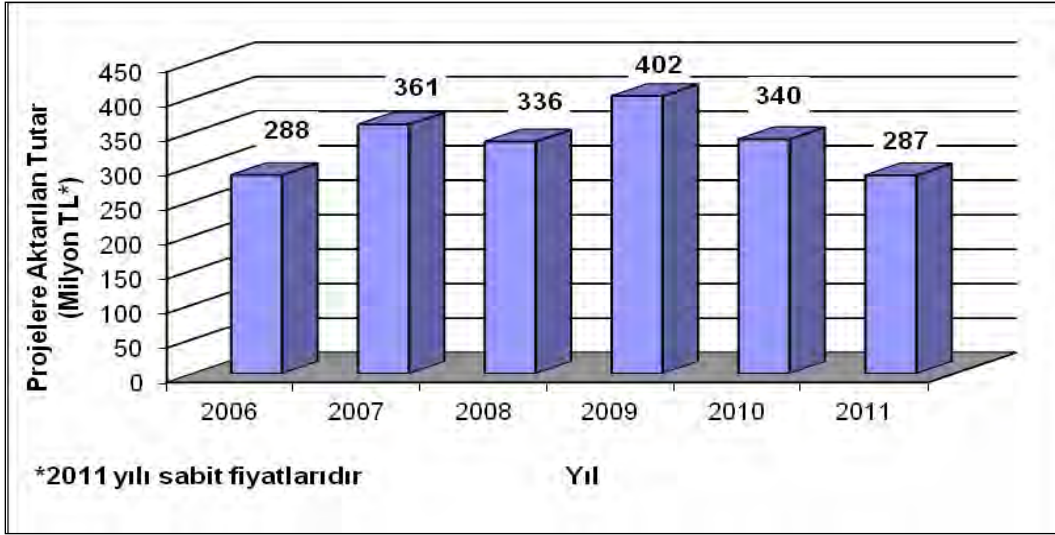
Şekil 10. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen (Yeni Başlayan) Proje Sayısı

2011 yılında yürürlüğe giren 1.234 proje ile birlikte, 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla yürürlükte olan toplam proje sayısı 2.695 (bk. Şekil 11) olarak gerçekleşmiştir.

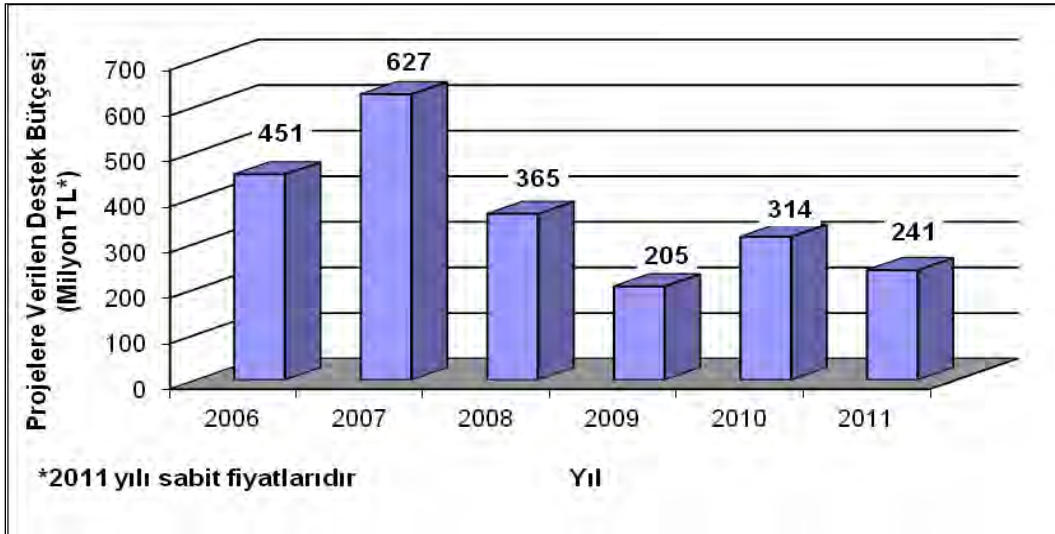

Şekil 11. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yürürlükte Olan (Devam Eden) Proje Sayısı

2011 yılı içinde ARDEB tarafından projelere aktarılan mali kaynak tutarı ise 287 Milyon TL (bk. Şekil 12) olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında yürürlüğe giren 1.234 projeye verilmek üzere taahhüt edilen destek bütçesi 241 Milyon TL olup (bk. Şekil 13), yürürlükte olan 2.695 projeye sağlanan toplam destek bütçesi yaklaşık 1.090 Milyon TL'dir. Toplam destek bütçenin %60'ını kamu projeleri oluşturmaktadır.

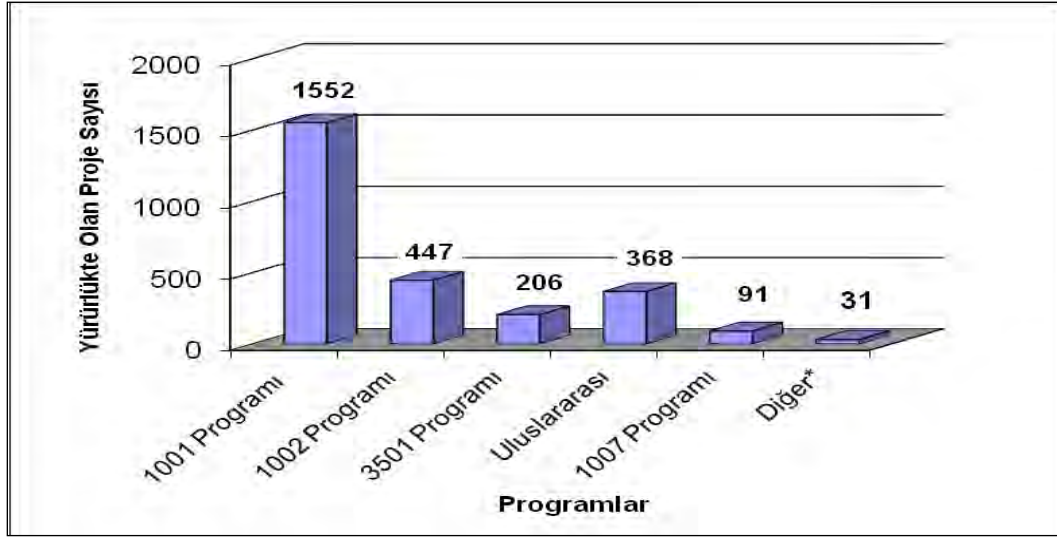

Şekil 12. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Yıllar İtibarıyla Projelere Aktarılan Tutar

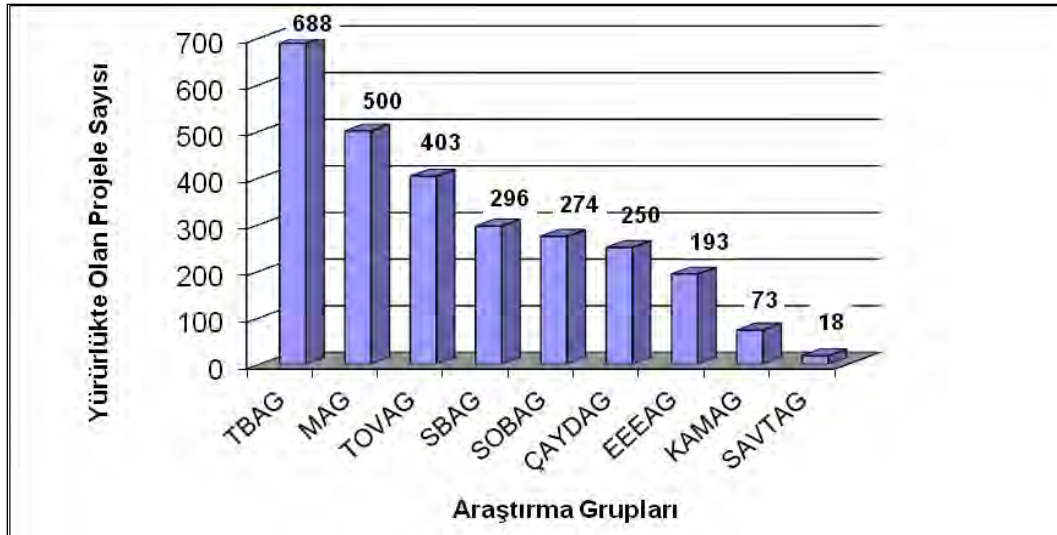
Şekil 13. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından 2011 Yılında Yürürlüğe Giren Projelere Taahhüt Edilen Destek Bütçesi

2011 yılında yürürlükte olan projelerin programlara göre dağılımı Şekil 14'de, Araştırma Gruplarına göre dağılımı Şekil 15'da verilmiştir. 2011 yılında başvuran ve desteklenen projelerin Araştırma Gruplarına ve türlerine göre dağılımı Tablo 5'de, başvuran kuruluşlara göre dağılımı EK 1'de verilmiştir. Yıllar itibarıyla desteklenmesine karar verilen projelere sağlanan toplam destek bütçesinin Araştırma Gruplarına göre dağılımı ise Tablo 6'da verilmiştir. Destek bütçesi, bir projeye proje süresince TÜBİTAK tarafından sağlanan toplam katkıyı ifade etmektedir.

*Diğer 31 projenin dağılımı ise, 7 İŞBAP, 19 EVRENA ve 5 Uluslararası Projelere Katılım Programı Projeleri şeklindedir.

Şekil 14. 2011 Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Programlara Göre Dağılımı

Şekil 15. 2011 Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 5. 2011 Yılında Başvuru Yapan ve Desteklenen Projelerin Araştırma Gruplarına ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı

	1001 Programı Projeleri			1002 Programı Projeleri			3501 Programı Projeleri			1007 Programı Projeleri			Diğer**			Toplam Proje Sayısı		
Grup Adı	B*	D*	DB*	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB
ÇAYDAG	204	48	12.717	60	28	661	26	2	575	-	-	-	54	19	3.844	344	97	17.797
EEEAG	197	55	12.050	26	8	183	47	14	2.509	-	-	-	28	10	1.867	298	87	16.609
KAMAG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151	13	45.113	-	-	-	151	13	45.113
MAG	541	107	21.645	120	53	1.228	110	35	5.407	-	-	-	95	30	6.410	866	225	34.690
SAVTAG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	3	13.307	-	-	-	9	3	13.307
SBAG	347	53	12.470	191	72	1.599	22	9	1.846	-	-	-	30	18	4.623	590	152	20.538
SOBAG	464	81	10.201	76	20	355	74	15	2.004	-	-	-	26	8	1.305	640	124	13.865
TBAG	740	159	34.944	268	91	2.081	122	39	6.343	-	-	-	92	31	5.884	1222	320	49.252
TOVAG	593	91	19.195	221	78	1.813	39	11	1.858	-	-	-	67	33	6.643	920	213	29.509
ARDEB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	20	-	-
TOPLAM	3.086	594	123.222	962	350	7.920	440	125	20.542	160	16	58.420	412	149	30.576	5.060	1.234	240.680

* B:Başvuran Proje Sayısı, D:Desteklenen Proje Sayısı, DB : Desteklenen Projelere verilen Toplam Destek Bütçesi (x1000 TL)

** EVRENA, İŞBAP, UBAP ve Uluslararası projeleri kapsamaktadır.

Tablo 6. 2006-2011 Yılları Arasında Projelere Sağlanan Toplam Destek Bütçesinin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı (Milyon TL*)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	TOPLAM
ÇAYDAG	14,2	17,6	19	16,7	19,6	17,8	104,8
EEEAG	15,8	16	10,4	11,4	13,8	16,6	84
MAG	42,9	44,1	30,2	20,2	30,3	34,7	202,4
SBAG	19,1	17,7	18,6	17,5	19,9	20,5	113,2
SOBAG	15	25,1	18	15,6	12,9	13,9	100,5
TBAG	42,1	47,7	39,7	21,1	47,6	49,3	247,5
TOVAG	34,6	30,9	21,7	14,8	25,8	29,5	157,3
KAMAG	127,4	81,1	74,9	48,8	67,5	45,1	444,9
SAVTAG	140,1	346,7	131,5	39,2	77,3	13,3	748,1
TOPLAM	451,3	626,9	364,0	205,2	314,6	240,7	2.202,7

*2011 yılı sabit fiyatlarıdır, rakamlar yuvarlanmıştır.

1.2.2.2. Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)

Vizyon 2023 kapsamında, Türkiye’de bilim ve teknoloji alanında çalışan insan kaynaklarının saptanması amacıyla tasarlanan Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS), dinamik ve web tabanlı bir sisteme dönüştürülmüştür. Araştırmacıların TÜBİTAK’a yapacakları proje/yayın/etkinlik vb. destek programları başvurularında ARBİS’e kayıt olma zorunluluğu getirilmesi vb. uygulamalarla birlikte, sistemin yıllar içinde araştırmacılar arasında bilinirliği ve kullanımı artmıştır. ARBİS’teki onaylı kayıt sayısı giderek artmakta olup 2006 yılı sonunda 34 Bin, 2009 yılı sonunda 58 Bin ve 2010 yılı sonunda 73 Bin ve 2011 yılı sonunda ise yaklaşık 80 Bin onaylı kayıt bulunmaktadır. Kullanıcıların ihtiyaç ve taleplerine en iyi şekilde cevap verebilmek için sistemin içerik iyileştirme çalışmalarına 2011 yılı içinde de devam edilmiştir.

1.2.2.3. Diğer Destek Programlarıyla İlgili Gelişmeler

Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı): Bilim insanlarının ülkemizde yürüttüğü çalışmalara yurt dışındaki meslektaşlarının katılmasına destek veren Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı'na (2221 Programı) ek olarak, araştırmacılarımızın TÜBİTAK destekleriyle yürüttüğü projelerin uluslararası boyutlarını zenginleştirmek amacıyla oluşturulmuş bir programdır. Bu program kapsamında 2011 yılında 34 proje başvurusu yapılmıştır. 2010 yılında başvuran 2 ve 2011 yılında başvuran 2 olmak üzere toplam 4 proje 2011 yılında yaklaşık 815 Bin TL toplam destek bütçesi ile yürürlüğe girmiştir.

Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (1011 Programı): Bilim insanlarının bilimsel çalışmaları için yurtdışında görevlendirilmesine destek sağlayan Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2219 Programı) ve ikili işbirliği anlaşmaları kapsamındaki karşılıklı ziyaret/değişim programlarına ek olarak, birçok ulusun araştırmacılarının ve kuruluşlarının ortaklığıyla yürütülen uluslararası projelere (üst/şemsiye proje), ülkemizdeki araştırmacıların katılmak için gerek duydukları desteğin sağlanması amacıyla oluşturulmuş bir programdır. 2011 yılında bu programa 1 proje başvurusu yapılmıştır. 2010 yılında başvuru yapan 1 proje 2011 yılında 213 Bin TL ile desteklenmiştir.

Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP-1301 Programı): Ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş, birim ve gruplar arasında özellikle ülkemizin bilim ve teknoloji öngörülerini doğrultusunda gelişmesini sağlamak üzere, temel bilimler, mühendislik, sağlık bilimleri, sosyal bilimler ve ilgili teknoloji dallarında, ilgili taraflar arasında işbirliğini oluşturmak, artırmak ve bunların somut çıktılara yönelecek şekilde gelişmesini sağlamak üzere önerilecek işbirliği ağlarının ve platformların kurulmasını desteklemeye yönelik bir programdır. Bu programa 2011 yılında 2 proje başvurusu yapılmıştır. 2010 yılında önerilen 2 proje ve daha önceki yıllarda önerilen bir proje olmak üzere toplam 3 proje 2011 yılında 1.199 Bin TL ile desteklenmiştir. Ayrıca “İl Yenilik Platformları” kapsamında 2011 yılında 20 başvuru gelmiştir. Bu başvurulardan 5 tanesinin desteklenmesine karar verilmiştir. Desteklenen projelerin sözleşmeleri 2012 yılında yapılacaktır.

Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı (1008 Programı): Türkiye'nin ulusal ve uluslararası patent başvurularının sayısının artırılması, kişilerin patent başvurusu yapmaya teşvik edilmesi ve ülkemizde fikri ve sınai hakların tescili yönünde bilinçlenmeye katkıda bulunulması amacıyla hazırlanmış bir programdır. 23 Ağustos 2006 tarihinden sonra Türk Patent Enstitüsüne başvuru yaparak başvuru numarası alan T.C. vatandaşları veya Türkiye sınırları içerisinde faaliyet gösteren, Türk hukukuna göre kurulmuş ve Türk tabiiyetinde olan şirketler

Patent Teşvik Sistemi kapsamında öngörülen destekten yararlanabilmektedirler. Bu program kapsamında 2007-2010 yılları arasında önerilen ve kabul edilen başvurulara ait bilgiler Tablo 7’de verilmiştir. Bu program kapsamında 2011 yılında kabul edilen başvurulara 2 Milyon TL aktarılmıştır.

Tablo 7. Yıllara Göre Patent Destek Bilgileri

	2007		2008		2009		2010		2011	
	Baş. Say.	Dest. Say.	Baş. Say.	Dest. Say.	Baş. Say.	Dest. Say.	Baş. Say.	Dest. Say.	Baş. Say.	Dest. Say.
TBF-1*	527	457	646	621	834	739	1275	1245	1445	1436
TBF-2*	107	101	160	159	236	228	219	192	250	228
TBF-3*	8	4	9	8	5	4	16	6	25	12
TOPLAM	642	562	815	788	1075	971	1510	1443	1720	1676

*TBF-1: Ulusal Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemesiz Destek, TBF-2: Uluslararası ya da Bölgesel Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemesiz Destek, TBF-3: Uluslararası ya da Bölgesel Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemeli Destek

1.2.3. Teknoloji ve Yenilik Destek Faaliyetleri

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB), teknolojinin toplumsal faydaya dönüşme sürecini hızlandırmak amacıyla, ülkemiz özel sektör kuruluşlarının araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla kurulmuştur. TÜBİTAK TEYDEB bu amaç doğrultusunda destek programları tasarlamakta ve yürütmektedir. Söz konusu destek programlarında yenilikçiliği hedefleyen Ar-Ge projelerinin desteklenmesi, sanayinin uluslararası rekabet etme yeteneğini geliştirecek en önemli araç olarak görülmektedir. Programlar ile Ar-Ge’ye kaynak ayrılmasının özendirilmesinin yanı sıra, başta üniversite-sanayi işbirliğinin oluşmasına da katkı vererek, çağımızın en önemli ekonomik gelişme kaynağı olan bilimsel-teknolojik bilginin toplumsal faydaya (ürüne) dönüştürülmesi süreci de desteklenerek Ar-Ge’ye dayalı yenilikçiliğe daha fazla yatırım yapılması teşvik edilmektedir.

Özel sektöre yönelik oluşturulan Araştırma, Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programları kapsamında, gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknolojik bilgiyi ürüne, sürece, yönteme veya

sisteme dönüştürme aşamalarında yapacağı, teknoloji ve yenilik odaklı araştırma, geliştirme, iyileştirme, işbirliği ve kümeleşme faaliyetlerine ilişkin proje önerileri değerlendirilmekte, izlenmekte ve geri ödemesiz olarak desteklenmektedir. Ayrıca, sanayi kuruluşlarının Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin diğer kamu kurumlarına yaptıkları başvurular çerçevesinde Ar-Ge İndirimi ve Yatırım Teşviği uygulamalarında hakemlik yapılmaktadır.

TÜBİTAK TEYDEB bünyesinde yürütülen destek programlarına ilişkin faaliyetler, beş Teknoloji Grubu ve bir müdürlük ile yürütülmektedir:

- Bilişim Teknolojileri Grubu (BİLTEG)
- Biyoteknoloji, Tarım, Çevre ve Gıda Teknolojileri Grubu (BİYOTEG)
- Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Grubu (ELOTEG)
- Makina İmalat Teknolojileri Grubu (MAKİTEG)
- Malzeme, Metalurji ve Kimya Teknolojileri Grubu (METATEG)
- Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü (MADES)

Teknoloji Grupları, proje esaslı desteklerini aşağıda belirtilen destek programları çerçevesinde gerçekleştirmektedir:

- 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı,
- 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı,
- 1505 KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı
- 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı,
- 1508 Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM),
- 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı.

Tablo 8’de Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında 2003-2011 aralığında proje esaslı desteklere ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 8. TÜBİTAK -TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/Yürürlükte Olan Proje Sayıları/Hibe Destek Tutarları

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	(1995-2011) Birikimli Toplam* *
PROJE BAŞVURUSU										
Proje Başvurusu	418	503	595	711	1.498	2.285	2.001	1.755	1.688	13.604
KOBİ	299 (%72)	343 (%68)	378 (%64)	446 (%63)	1.169 (%78)	1.904 (%83)	1.625 (%81)	1.383 (%79)	1.325 (%78)	9.976 (%73)
BÜYÜK	119 (%28)	160 (%32)	217 (%36)	265 (%37)	329 (%22)	381 (%17)	376 (%19)	372 (%21)	363 (%22)	3.628 (%27)
Proje Başvurusu Yapan Firma Sayısı	316	360	434	481	1.052	1.679	1.495	1.350	1.338	
KOBİ	250 (%79)	286 (%79)	338 (%78)	372 (%77)	907 (%86)	1.524 (%91)	1.340 (%90)	1.174 (%87)	1.130 (%84)	
BÜYÜK	66 (%21)	74 (%21)	96 (%22)	109 (%23)	145 (%14)	155 (%9)	155 (%10)	176 (%13)	208 (%16)	
Proje Başvurusu Yapan Yeni Firma Sayısı	192	230	254	290	743	1.199	926	741	717	6.204
KOBİ	173 (%90)	202 (%88)	226 (%89)	241 (%83)	699 (%94)	1.153 (%96)	879 (%95)	702 (%95)	665 (%93)	5.582 (%90)
BÜYÜK	19 (%10)	28 (%12)	28 (%11)	49 (%17)	44 (%6)	46 (%4)	47 (%5)	39 (%5)	52 (%7)	622 (%10)
PROJE DEĞERLENDİRME										
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Yapılan Toplantı Sayısı	-	-	-	-	56	74	115	105	102	452
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı	344	431	553	647	994	2.165	2.326	1.906	1.751	12.852
Yıl içinde Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	279	374	449	534	732	1.199	1.185	1.075	1.070	8.371
KOBİ	185 (%66)	257 (%69)	277 (%62)	327 (%61)	522 (%71)	950 (%79)	934 (%79)	811 (%75)	812 (%76)	5.831 (%70)

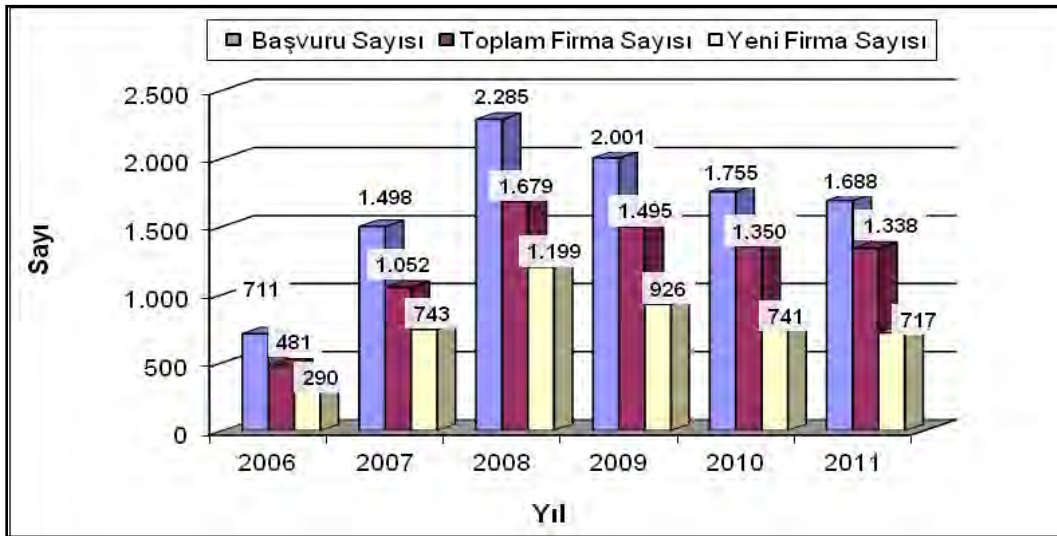
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	(1995-2011) Birikimli Toplam* *
BÜYÜK	94 (%34)	117 (%31)	172 (%38)	207 (%39)	210 (%29)	249 (%21)	251 (%21)	264 (%25)	258 (%24)	2.540 (%30)
Destekleme Oranı (%)	%81	%87	%81	%83	%73	%55	%51	%58	%63	%67
Yıl içinde Reddedilen Proje Sayısı	65	57	104	113	230	880	1.101	773	620	4.206
Yıl içinde Revizyon Kararı verilen proje sayısı	-	-	-	-	32	86	40	58	61	275
PROJE DESTEK İZLEME										
31 Aralık itibarıyla Desteklenmekte Olan Proje Sayısı	673	792	818	961	1.355	1.790	1.792	1.654	1.804	-
Yıl içinde Sonuçlanan Proje Sayısı	159	205	248	297	382	589	901	1.107	828	5.525
Desteklenen Projeler Kapsamında, Sunulan Harcama Tutarı (Milyon TL)*	214	199	372	538	838	582	1.065	648	551	4.840,7
TÜBİTAK Tarafından Uygun Bulunan Harcama Tutarı (Milyon TL)*	198	148	314	375	526	426	708	492	442	3.506,3
Desteklenen Projelere Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL)*	85	90	183	210	317	266	436	305	279	1.995,01
KOBİ	30 (%35)	38 (%42)	77 (%42)	73 (%35)	127 (%40)	123 (%46)	207 (%48)	169 (%55)	163 (%58)	914,3 (%46)
BÜYÜK	55 (%65)	52 (%58)	106 (%58)	137 (%65)	190 (%60)	143 (%54)	229 (%52)	136 (%45)	116 (%42)	1.080,7 (%54)
Hibe Destek verilen Firma Sayısı	292	322	449	437	566	768	1.378	1.348	1.402	3.348
KOBİ	218	244	368	349	454	636	1.203	1.169	1.190	2.935 (%88)
BÜYÜK	74	78	81	88	112	132	175	179	212	413 (%12)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	(1995-2011) Birikimli Toplam*
Hibe Destek verilen Proje sayısı	444	491	718	661	835	1.098	1.892	1.847	1.938	7.703
KOBİ	269 (%61)	306 (%62)	476 (%66)	403 (%61)	517 (%62)	732 (%67)	1.400 (%74)	1.367 (%74)	1.416 (%73)	5.292 (%69)
BÜYÜK	175 (%39)	185 (%38)	242 (%34)	258 (%39)	318 (%38)	366 (%33)	492 (%26)	480 (%26)	522 (%27)	2.411 (%31)
Ön Ödeme Tutarı (Milyon TL.)*	-	-	-	-	11	11	10	10	20	57,37

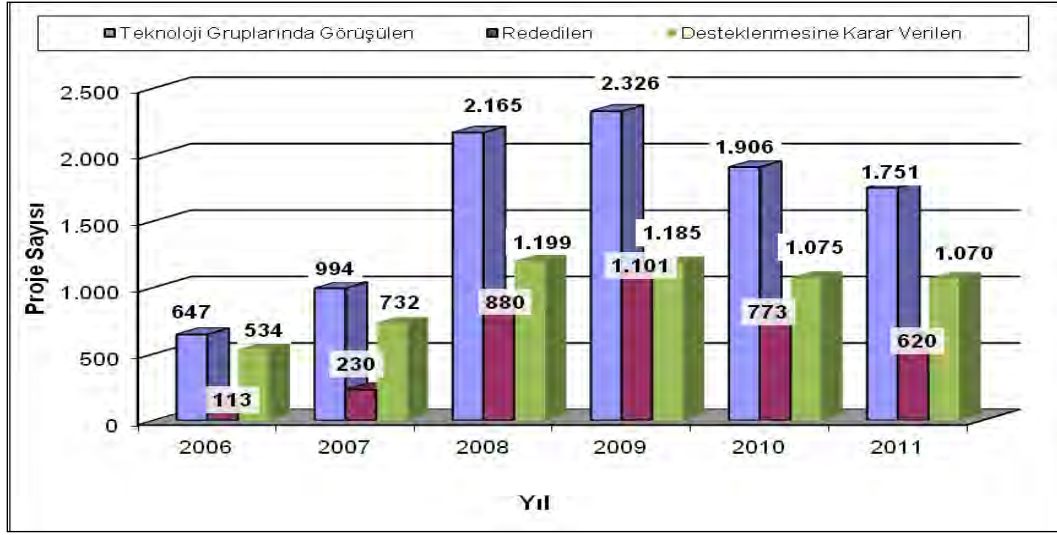
* 2011 Yılı Sabit fiyatlarıdır, rakamlar yuvarlanmıştır.

** Birikimli toplam olduğu için fiyatlar cari alınmıştır.

Şekil 16 ve Şekil 17’de Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında yapılan proje başvuru sayısı, başvuru yapan firma sayısı ve yeni firma sayısı ile, yapılan başvurular arasında desteklenmesine karar verilen, reddedilen ve Teknoloji Gruplarında görüşülen proje sayıları yıllar itibarıyla görülmektedir.

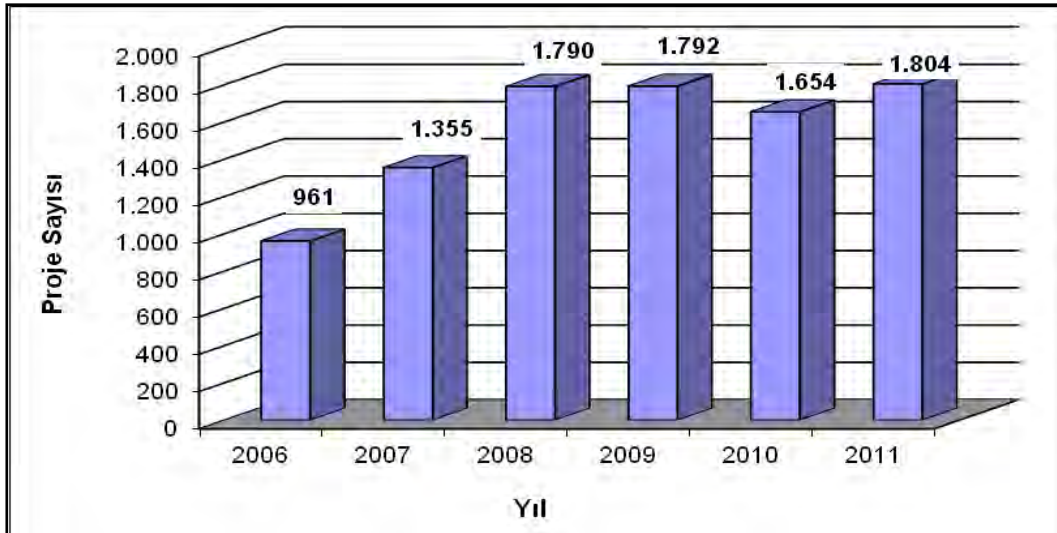

Şekil 16. Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına Başvuran Firma ve Proje Sayıları

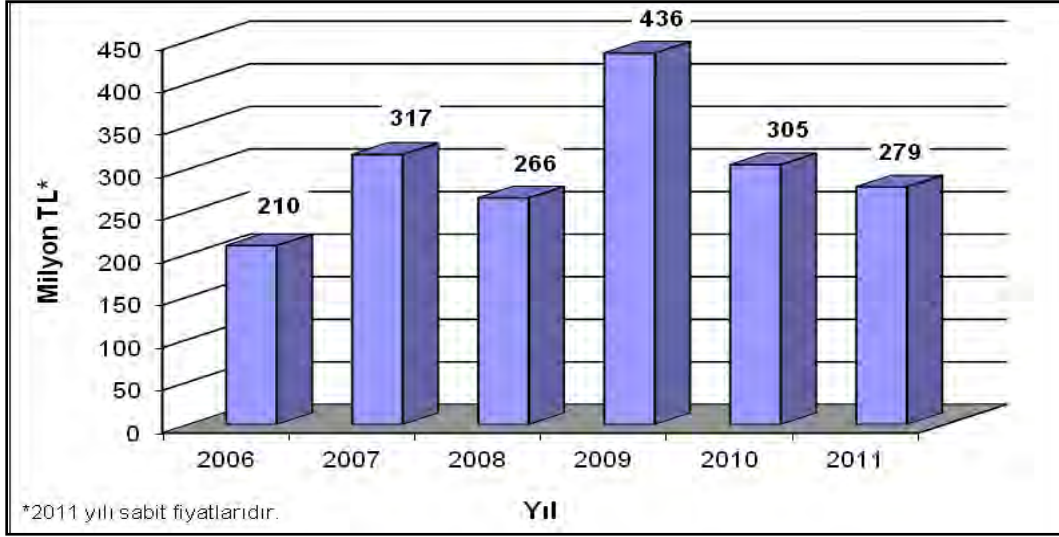

Şekil 17. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen, Reddedilen Proje Sayısı ve Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı

Şekil 18 ve Şekil 19'de Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayıları ve verilen hibe destek tutarı yıllar itibarıyla görülmektedir.

Şekil 18. 31 Aralık İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 19. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı

1.2.3.1. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, firma düzeyinde katma değer yaratan kuruluşların Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) çalışmalarını teşvik etmek ve bu yolla Türk sanayisinin Ar-Ge yeteneğinin yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere oluşturulmuştur. Program, 1995-23 Eylül 2010 tarihleri arasında TÜBİTAK ve Dış Ticaret Müsteşarlığı işbirliğinde yürütülmüştür. 1995-2005 yılları arasında projelerin değerlendirilmesi ve izlenmesi faaliyetleri TÜBİTAK tarafından yürütülmekte ve bu projelere ilişkin hibe destekleri Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından verilmekte iken, 2005 yılından itibaren projelere verilen hibe desteklerin %25'i DTM, %75'i TÜBİTAK kaynaklarından sağlanmıştır. Para ve Koordinasyon Kurulu'nun 98/10 sayılı "Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Tebliğ"indeki, 23 Eylül 2010 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle, Ar-Ge projelerine sağlanan hibe desteğin tamamen TÜBİTAK tarafından yürütülmesi ve destek ödemelerinin tamamının TÜBİTAK tarafından yapılması kararlaştırılmıştır.

Tablo 9'da 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında, 2003-2011 aralığında proje esaslı desteklere ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 9. TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvuru Sayıları/ Firma Sayıları /Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	(1995-2011) Birikimli Toplam **
BAŞVURU										
Proje Başvurusu	418	503	595	711	809	939	871	757	769	8.522
KOBİ	299 (%72)	343 (%68)	378 (%64)	446 (%63)	482 (%60)	564 (%60)	507 (%58)	411 (%54)	419 (%54)	4.953 (%58)
BÜYÜK	119 (%28)	160 (%32)	217 (%36)	265 (%37)	327 (%40)	375 (%40)	364 (%42)	346 (%46)	350 (%46)	3.569 (%42)
Proje Başvurusu Yapan Firma Sayısı	316	360	434	481	538	588	547	490	537	
KOBİ	250 (%79)	286 (%79)	338 (%78)	372 (%77)	397 (%74)	435 (%74)	393 (%72)	319 (%65)	337 (%63)	
BÜYÜK	66 (%21)	74 (%21)	96 (%22)	109 (%23)	141 (%26)	153 (%26)	154 (%28)	171 (%35)	200 (%37)	
Proje Başvurusu Yapan <i>Yeni</i> Firma Sayısı	192	230	254	290	278	263	206	137	132	2.894
KOBİ	173 (%90)	202 (%88)	226 (%89)	241 (%83)	233 (%84)	216 (%82)	159 (%77)	98 (%72)	82 (%62)	2.321 (%80)
BÜYÜK	19 (%10)	28 (%12)	28 (%11)	49 (%17)	45 (%16)	47 (%18)	47 (%23)	39 (%28)	50 (%38)	573 (%20)
DEĞERLENDİRME										
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı	344	431	553	647	761	957	1.032	816	806	8.926
Yıl içinde Desteklenmes ine Karar Verilen Proje Sayısı	279	374	449	534	566	516	540	516	524	5.772
KOBİ	185 (%66)	257 (%69)	277 (%62)	327 (%61)	356 (%63)	285 (%55)	303 (%56)	261 (%51)	270 (%52)	3.277 (%57)
BÜYÜK	94 (%34)	117 (%31)	172 (%38)	207 (%39)	210 (%37)	231 (%45)	237 (%44)	255 (%49)	254 (%48)	2.495 (%43)
Yıl içinde Reddedilen	65	57	104	113	165	387	475	266	247	2.142

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	(1995-2011) Birikimli Toplam **
Proje Sayısı										
Yıl içinde Revizyon Kararı Verilen Proje Sayısı	-	-	-	-	30	52	17	34	35	168
İZLEME										
Yıl içinde Sonuçlanan Proje Sayısı	159	205	248	297	382	513	479	588	404	4.084
Yıl içinde Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL)*	85	90	183	210	317	246	347	231	191	1.735,2
KOBİ	30 (%35)	38 (%42)	77 (%42)	73 (%35)	127 (%40)	103 (%42)	118 (%34)	115 (%50)	75 (%39)	672,3 (%39)
BÜYÜK	55 (%65)	52 (%58)	106 (%58)	137 (%65)	190 (%60)	143 (%58)	229 (%66)	116 (%50)	116 (%61)	1.062,9 (%61)

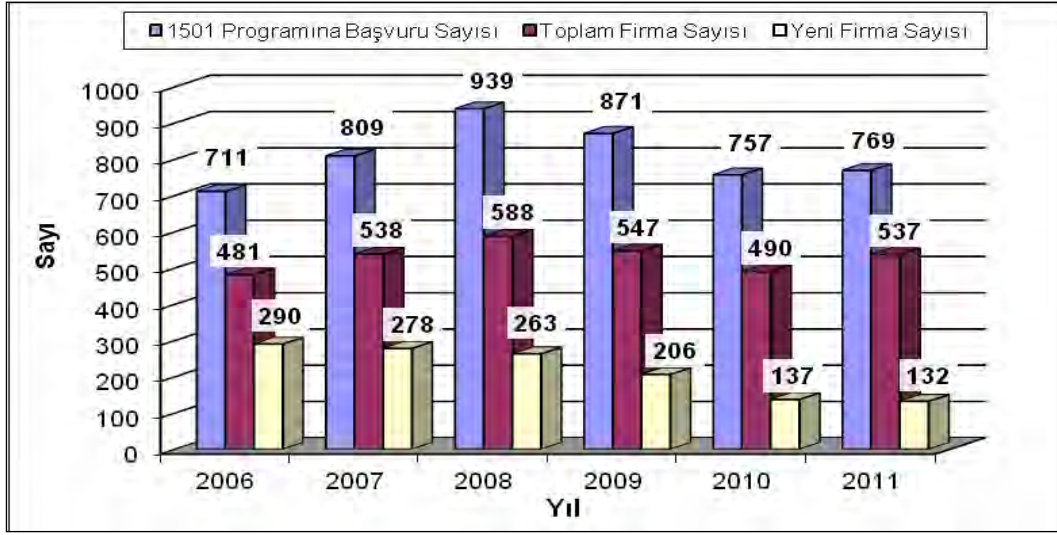
*2011 Yılı Sabit fiyatlarıdır, rakamlar yuvarlanmıştır.

** Birikimli toplam olduğu için fiyatlar cari alınmıştır.

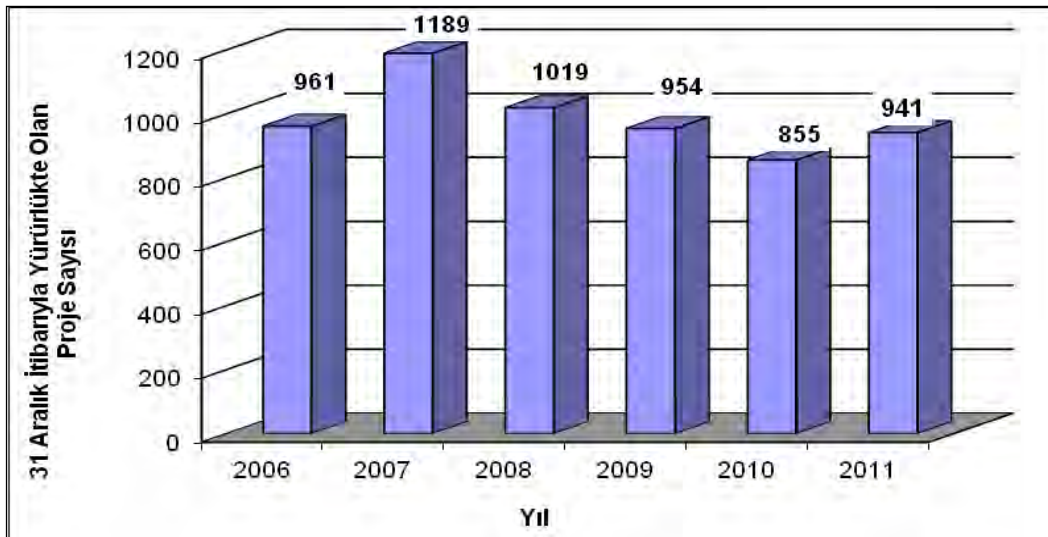
2011 yılında, programa 537 firma, 769 proje başvurusu yapmıştır. Uygulamanın başlangıcından itibaren programa, toplam 8.522 proje başvurusu yapılmıştır. (bk. Şekil 20).

2011 yılında, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında, 806 projenin değerlendirilmesi yapılmış, 524 projenin desteklenmesine karar verilmiş, 35 proje için revize kararı alınmış ve programın destek kriterlerine uymayan 247 proje reddedilmiştir.

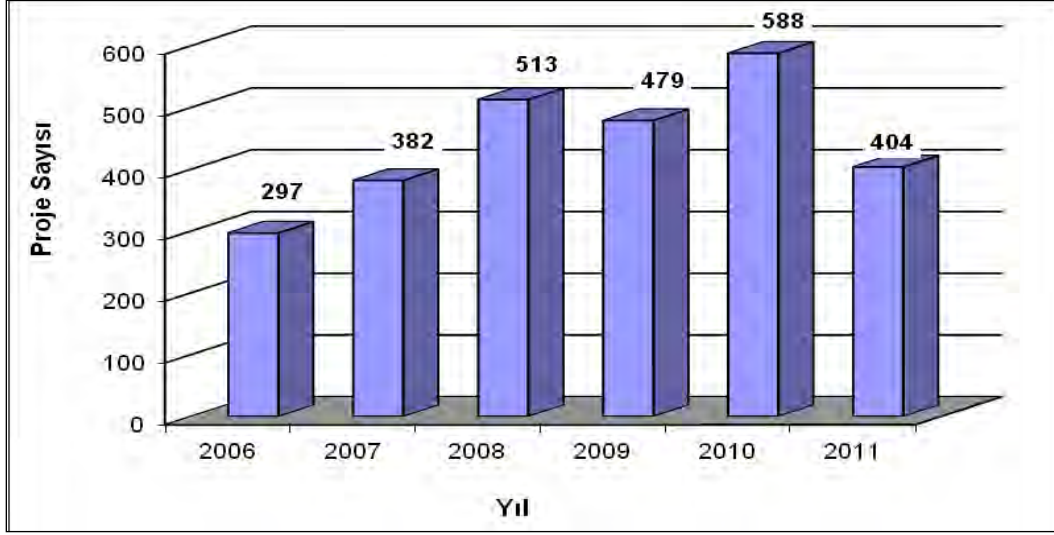
2011 yılı sonu itibarıyla, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 941 proje desteklenmekte olup, 171 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. 2011 yılında, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'nda sonuçlanan proje sayısı 404 olmuştur (bk. Şekil 21, Şekil 22). Program kapsamında desteklenen projelere 1995-2011 yılları arasında toplam 1.735 Milyon TL hibe destek sağlanmıştır.

Şekil 20.1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına Başvuran Firma ve Proje Sayısı

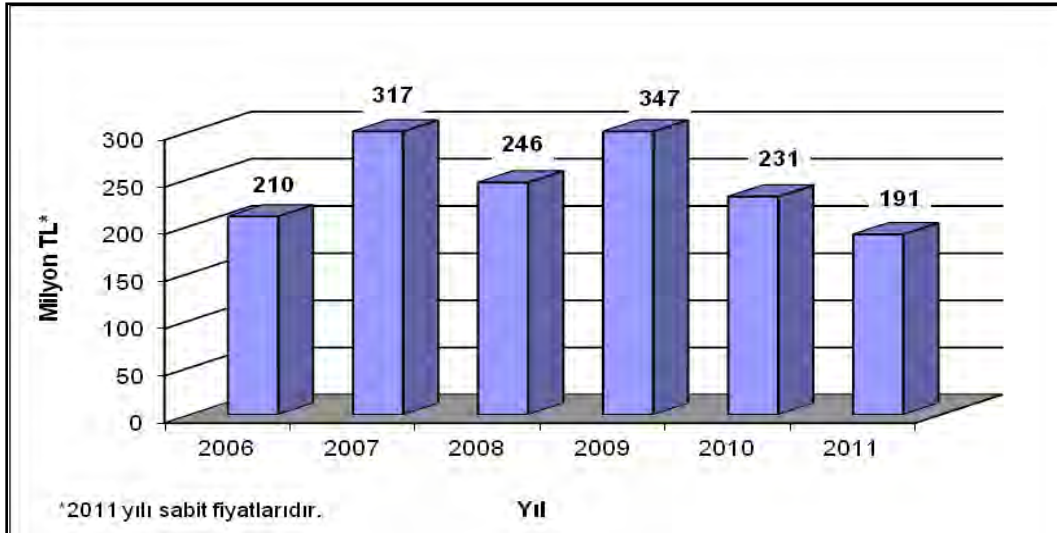

Şekil 21.1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında 31 Aralık İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayıları

Şekil 22.1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıllar İtibariyle Sonuçlanan Proje Sayıları

1501 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2011 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 629 firma, 1.045 projeye ait 403,3 Milyon TL harcama sunmuş olup, bu harcamaların 318,7 Milyon TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. 2011 yılında, bu kapsamda desteklenmekte olan projelere 191,15 Milyon TL tutarında hibe destek TÜBİTAK kaynaklarından verilmiştir (bk. Şekil 23). TÜBİTAK Kaynağından ödenen tutarın, 13,08 Milyon TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

Şekil 23.1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı

1.2.3.2. 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı

1503 Proje Pazarları Destekleme Programı kapsamında, üniversite, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşları arasında etkileşimli teknolojik işbirliği ortamı yaratılması için ulusal etkinliklere en fazla 20.000 TL ve uluslararası etkinliklere en fazla 25.000 TL destek verilmektedir.

2011 yılında;

- Uludağ İhracatçılar Birliğinden 2,
- Eskişehir Sanayi Odasından 2,
- İstanbul Aydın Üniversitesinden 1,
- Sakarya Üniversitesinden 1,
- Mersin Üniversitesinden 1,
- Fırat Üniversitesinden 1,
- Sütçü İmam Üniversitesinden 1,
- Giresun Üniversitesinden 1,
- Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nden de 1'er

olmak üzere toplam 11 proje pazarı başvurusu gerçekleşmiş olup tümü desteklenmiştir.

Tablo 10'da 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı kapsamında, 2002-2011 aralığına ilişkin bilgiler aşağıda bulunmaktadır.

Tablo 10. TÜBİTAK 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı Proje Başvuru Sayıları/
Desteklenen Proje Sayıları/ Hibe Destek Tutarları

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Toplam
Başvuru Sayısı	3	4	1	1	1	3	5	5	14	11	48
Desteklenen Sayı	3	4	1	1	1	3	5	5	13	11	47
Toplam Destek Tutarı (TL)*	48.314	44.340	14.212	18.639	18.487	48.605	68.679	79383	187.372	188.115	716.146

* 2011 Yılı Sabit Fiyatlarıdır.

1.2.3.3. 1505 KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı

Ulusal Yenilik Sistemi içerisindeki KOBİ'lerin rolünün güçlendirilmesine yönelik olarak tasarlanan ve 2011 yılında başlatılan, 1505 TÜBİTAK KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı, üniversite/kamu araştırma kurumlarındaki bilgi birikiminin, KOBİ'lerin ihtiyaçları doğrultusunda, ürüne ya da sürece dönüştürülerek KOBİ'lere aktarılması yoluyla ticarileştirilmesine katkı sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Projelere sağlanacak olan destek miktarı projenin niteliğine göre belirlenecek ve proje bütçesinin %75'i TÜBİTAK, geriye kalan %25'i ise KOBİ tarafından karşılanacaktır. Proje bütçesi için üst sınır 300.000 TL ve destek süresi proje bazında en fazla 18 ay olarak belirlenmiştir. Proje bütçesine ek olarak yürütücüsü kuruluşa, Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) ve destek kapsamına alınan proje bütçesinin % 5'i Proje Kurum Hissesi olarak TÜBİTAK tarafından ödenir.

Destek programına proje başvuruları sadece elektronik ortamda <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresindeki çevrimiçi (online) uygulama Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) üzerinden yapılabilmektedir.

2011 yılında program kapsamında 5 proje başvurusu gerçekleşmiş olup, program kriterlerine uymayan 2 proje reddedilmiştir. 2011 yıl sonu itibarıyla, 3 projenin değerlendirme süreci devam etmektedir.

1.2.3.4. 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

KOBİ ölçeğindeki işletmelerin araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini proje esaslı desteklemek amacıyla 16 Mart 2007 tarihinde 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı başlatılmıştır. Program kapsamında sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, daha rekabetçi olma yönünde, kurumsal araştırma teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ile yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında KOBİ'ler tarafından yürütülen 400.000 TL bütçe ve 18 ay süre ile sınırlı ilk iki projenin, %75 destekleme oranı ile TÜBİTAK tarafından desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu programda, değerlendirme ve karar süreci ortalama 90 gün içinde sonlandırılmaktadır.

16 Mart 2007-31 Aralık 2011 tarihleri arasında 1507 KOBİ Ar-Ge Projeleri Destek Programı kapsamında 2.836 KOBİ ölçeğindeki firma, 4.587 proje başvurusunda bulunmuştur. 2011

yılında, programa 571 'i yeni firma olmak üzere, 773 firma 854 proje başvurusu yapmıştır. Değerlendirmesi yapılan 874 projeden 512 projenin desteklenmesi uygun bulunmuş, 23 proje için revize karar alınmış ve programın destek kriterlerine uymayan 339 projenin desteklenmesi uygun bulunmamıştır. (bk. Tablo 11)

Tablo 11. TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Proje Başvuru Sayıları/ Karar Verilen Proje Sayıları/ Hibe Destek Tutarları

	2007	2008	2009	2010	2011	Toplam
Proje başvuru sayısı	578	1.192	1.024	939	854	4.587
Firma sayısı	536	1097	946	848	773	
Yeni Firma Sayısı		945	715	605	571	2.836
Karar verilen proje sayısı	225	1.100	1.185	1013	851	4.374
Destek kararı verilen	162	641	597	516	512	2.428
Reddedilen Proje	63	459	588	497	339	1.946
Sonuçlanan Proje Sayısı	-	76	413	497	399	1.385
Ödenen Destek Tutarı*	-	19,5	85,4	68,3	74,4	247,6

*2011 Yılı Sabit Fiyatlarıdır, rakamlar yuvarlanmıştır.

Program kapsamında 2011 yıl sonu itibarıyla, 786 proje desteklenmekte olup, 162 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. 2011 yılı içinde sonuçlanan proje sayısı ise 399'dur.

1507 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2011 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 761 firma, 817 projeye ait 125,8 Milyon TL harcama sunmuş olup, bu harcamaların 104,1 Milyon TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, desteklenmekte olan projelere 2011 yılında TÜBİTAK kaynaklarından 74,4 Milyon TL tutarında hibe destek verilmiştir. 2011 yılında verilen hibe destek tutarının 5,6 Milyon TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

1.2.3.5. 1508 TEKNOGİRİŞİM Destek Programı

Ulusal strateji ve eylem planlarında vurgulanan bilgiye dayalı üretimin gerekliliği gerçeğinden hareketle girişimcilik olgusunun teknoloji ve yenilik odaklı firmalara yönelmesini ve lisans, yüksek lisans veya doktora düzeyinde eğitilmiş kişilerin bilgi ve araştırmalarını ticari ve katma değeri yüksek ürünlere dönüştürebilmelerini teşvik etmek amacıyla, girişimcilik özelinde 2007 yılında “Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM)” başlatılmıştır.

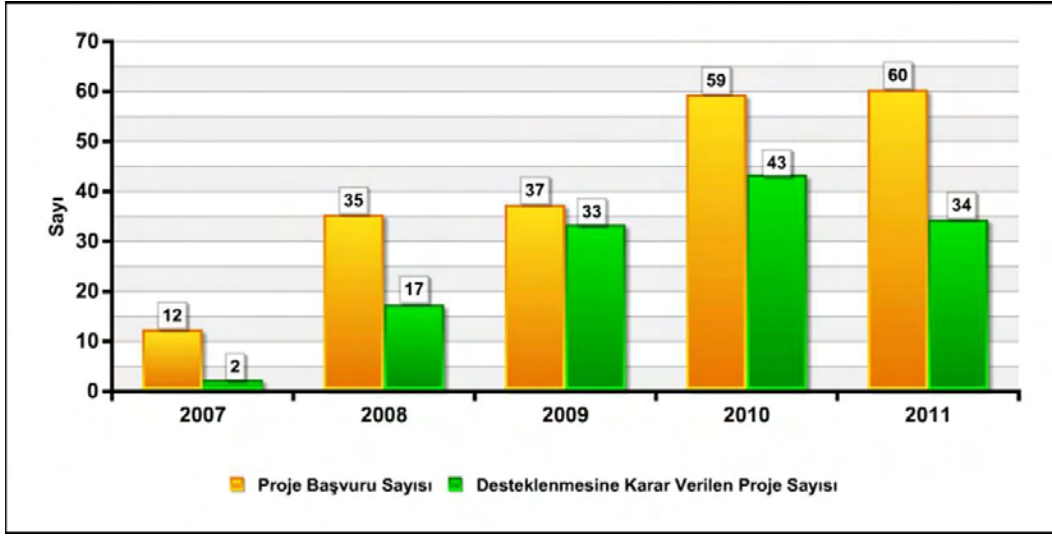
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde “ Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı”nın 2009 yılında başlatılmasıyla, TÜBİTAK tarafından yürütülen “Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı”na, 2010 ve 2011 yıllarında başvuru alınmamıştır.

Programın başladığı tarihten 2011 yılı sonuna kadar, 10'u 2011 yılı içerisinde olmak üzere, toplam 31 proje sonuçlanmıştır. Yine bu yıl içerisinde 481.706 TL tutarında hibe destek sağlanmıştır.

1.2.3.6. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1509 destek programı, uluslararası ortak proje destek programlarında (EUREKA, EUROSTARS, vb.) yer alan, sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın Türkiye’de yerleşik katma değer yaratan kuruluşların araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik nitelikli projelerine, Büyük Ölçekli kuruluşlar için % 60 , KOBİ’ler için % 75 oranında hibe şeklinde destek sağlanması amacıyla, 8 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla “1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” olarak başlatılmıştır.

2011 yılında, programa 14’ü ilk kez başvurmak üzere 49 firma, toplam 60 proje başvurusu yapmıştır. Program kapsamında 69 projenin değerlendirilmesi yapılmış olup, 34 projenin desteklenmesine karar verilmiş, 3 proje için revize kararı alınmış ve programın destek kriterlerine uygun olmayan 32 proje reddedilmiştir (Şekil 24). 2011 yıl sonu itibarıyla, 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı’nda desteklenmekte olan proje sayısı 77 olup, 6 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. Programın başladığı tarihten 2011 yılı sonuna kadar, 15’i 2011 yılı içerisinde olmak üzere, toplam 25 proje sonuçlanmıştır.

Şekil 24. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yapılan Proje Başvuru Sayısı ve Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı

1509 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2011 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 60 firma, 66 projeye ait 20,7 Milyon TL harcama sunmuş olup, bu harcamaların 18,13 Milyon TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, desteklenmekte olan projelere 2011 yılında TÜBİTAK kaynaklarından 12,58 Milyon TL tutarında hibe destek verilmiştir.

2011 yılında verilen söz konusu hibe destek tutarının 1,41 Milyon TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

EUREKA, Avrupa ülkelerindeki firmaların, üniversitelerin ve araştırma kuruluşlarının dünya pazarlarındaki rekabet gücünü arttıracak ileri teknolojilerin, ürünlerin ve hizmetlerin araştırılmasını ve geliştirilmesini, uluslararası ortak projeler oluşturulmasını ve yürütülmesini teşvik etmek için oluşturulmuş bir ağ yapısıdır.

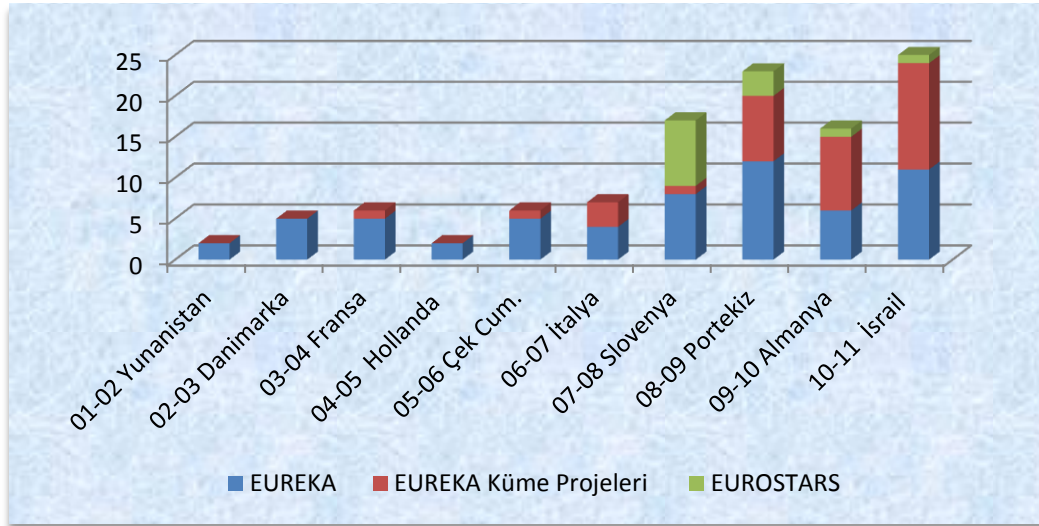
EUREKA, 1985'te Türkiye'nin de içinde bulunduğu 19 Avrupa ülkesi ve AB Komisyonu tarafından kurulmuştur. Zaman içerisinde, EUREKA ağının etkisinin ve işlevselliğinin artmasıyla EUREKA programına üye olan ülkelerin sayısı da artmış ve Avrupa ülkelerinin neredeyse tamamı, Avrupa dışından da Rusya ve İsrail gibi ülkelerin de katılımıyla EUREKA üye ülkelerinin sayısı 40'a yükselmiştir.

8 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla, EUREKA projeleri "1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı" kapsamında desteklenmektedir.

Ülkemizin EUREKA'daki etkinliği ve proje sayısını arttırmak için bilişim ve telekomünikasyon sektörüne yönelik yapılan çalışmaların ardından, EUREKA bünyesinde başlatılan ve KOBİ'lerin daha avantajlı desteklenmesini amaçlayan EUROSTARS programında ve EUREKA bünyesinde farklı sektörlerle yönelik oluşturulan özel işbirliği mekanizmaları olan EUREKA kümelerinde yer alan projelere firmaların katılımının sağlanması yönünde faaliyetlerde bulunulmuştur. 2008 yılından bu yana çeşitli ülkeler ile ikili işbirliği çağrılarına çıkılmaktadır. Bu kapsamda 2011 yılı içerisinde İsrail, İsviçre, Fransa, Güney Kore, Romanya ile 2012 yılı başında ise Danimarka ile ikili işbirliği çağrısı açılmıştır.

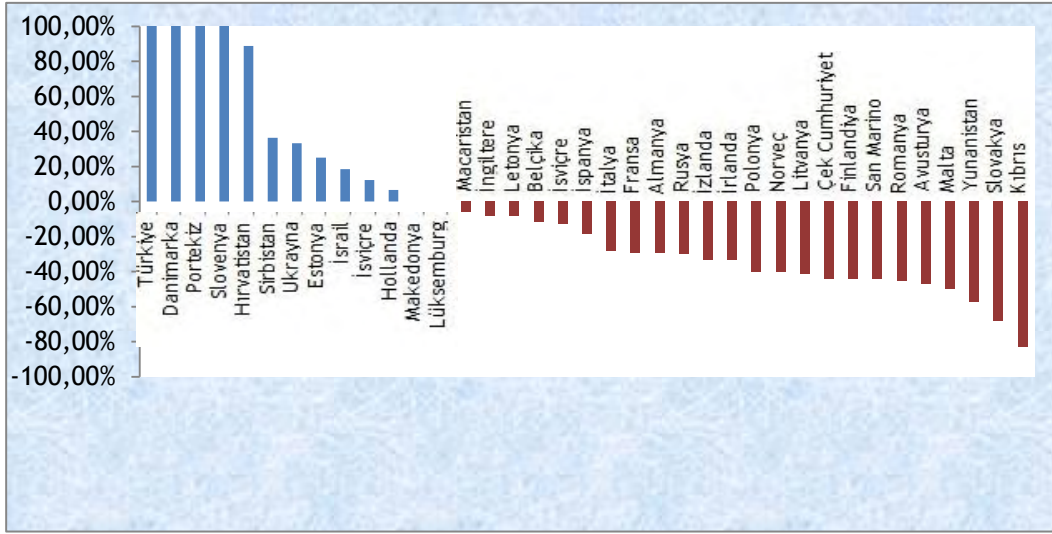
Bahsedilen faaliyetler doğrultusunda, ülkemiz EUREKA ve EUROSTARS programları kapsamında desteklenen proje sayılarındaki istikrarını korumuştur.

2007-2008 yıllarını kapsayan Slovenya dönem başkanlığı sırasında toplam 17, 2008-2009 Portekiz dönem başkanlığı sırasında toplam 23, 2009-2010 Almanya dönem başkanlığı sırasında toplam 16 projede, 2010-2011 İsrail dönem başkanlığında ise toplam 25 projede Türk firmaları ortak veya koordinatör olarak yer almıştır. Ülkemizin 2002-2011 yılları arasındaki proje sayısı Şekil 25'da verilmektedir;

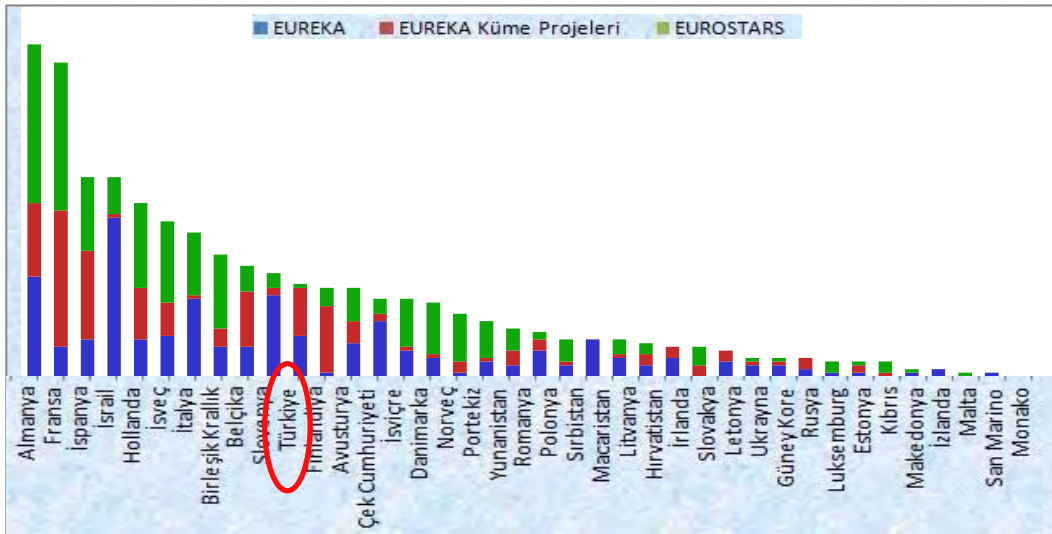
Şekil 25. Türkiye'nin EUREKA Kapsamında Dönem Başkanlıklarına Göre Proje Başvurularının Dağılımı

Türkiye'nin proje sayılarındaki istikrarlı artış miktarı farklı bir açıdan Şekil 26'de özetlenmiştir. Şekilde belirtildiği gibi EUREKA üyesi ülkelerin 2005-2007 dönemi ile 2008-2010 dönemi proje sayılarındaki değişimler karşılaştırıldığında Türkiye %100'lük bir artışla 40 ülke arasında ilk sırada yer almaktadır.

Şekil 26. 2005 – 2007 Dönemi ile 2008 – 2010 Dönemi Arası Proje Sayısındaki Artış Miktarı

Toplam proje sayıları bakımından ise Türkiye 2007 yılında 40 ülke arasında 28. sırada iken 2010-2011 döneminde 11. sıraya yükselmiştir (bk.Şekil 27).

Şekil 27. 2010-2011 Dönemi Proje Sayıları

EUREKA Programı'nın 2012-2013 dönem başkanlığını Türkiye'nin yürütmesi üzerine yapılan çalışmalar sonuçlanmış ve EUREKA Programı kapsamındaki başarısı son yıllarda önemli ölçüde artan Türkiye'nin söz konusu dönem için başkanlığı onaylanmıştır. Söz konusu zaman dilimi, hem EUREKA Programı'nın geleceği hem de 8. Çerçeve Programı'na hazırlıklar açısından kritik bir dönem olması nedeniyle önem taşımakta ve böyle bir süreçte EUREKA Programı Dönem Başkanlığı'nı yürütmenin süreçlerdeki etkinliğe katkı yapacağı öngörülmektedir.

2011 yılında, EUREKA Programı tanıtım ve bilgilendirme etkinlikleri kapsamında; Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, İzmit, Kastamonu'da toplam 335 katılımcının yer aldığı 8 bilgi günü düzenlenmiştir. 2012-2013 Türkiye EUREKA Dönem Başkanlığı sürecinde ülkemizdeki EUREKA Programı'nın farkındalığını ve Türk ortaklı proje sayısını artırabilmek adına TUBİTAK EUREKA Ofisi olarak İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Eskişehir, Bursa, Antalya, Konya, Kayseri, Manisa, Tekirdağ, Trabzon, Adana, Gaziantep, Erzurum, Hatay, Mersin ve Denizli olmak üzere toplam 18 ilde, Ocak ile Nisan ayları arasında büyük sanayi ve KOBİ'lere yönelik olarak EUREKA ve EUROSTARS bilgilendirme ve eğitim seminerleri düzenlenecektir.

1.2.3.7. TÜBİTAK TEYDEB'in Katıldığı ERA-NET Projeleri

Avrupa Birliği Çerçeve Programları (AB ÇP) kapsamında bir uygulama aracı olarak kullanılmakta olan ERA-NET projeleri, AB üyesi ve AB üyeliğine aday olan ülkelerde, ulusal ve bölgesel araştırma programları arasında koordinasyon sağlayarak, araştırma programlarının geliştirilip güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu kapsamda, TÜBİTAK TEYDEB tarafından 2011 yılı içerisinde yürütülen 7 ERA-NET Projesine ilişkin bilgiler aşağıda verilmektedir.

CROSSTEXNET Projesi

CROSSTEXNET (Textiles at the Cross Roads of New Applications), AB komisyonu tarafından 7. ÇP kapsamında desteklenen bir Era-Net projesidir. Projenin başlangıç tarihi 1 Kasım 2009, bitiş tarihi ise 31 Ekim 2012'dir. Projeye, Nord-Pas de Calais (Fransa) bölgesi koordinatörlüğünde, Avrupa'dan 17 bölgesel veya ulusal bazda araştırmalara destek veren kuruluş katılmakta ve Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir.

CROSSTEXNET projesi ile tekstillerin birçok endüstriyel sektörde ve yeni uygulama alanlarında tercih edilen malzemeler haline getirilmesi, bu doğrultuda Avrupa'da yüksek katma değerli tekstiller ve diğer elyaf bazlı ileri malzemeler konusunda uluslararası/disiplinlerarası araştırmaların ve desteklerin artırılması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında ilk ortak proje çağrısı 2010 yılında açılmış ve çağrıya sunulan projelerin değerlendirme süreci Şubat 2011 içerisinde tamamlanmıştır. Çağrıda toplam 10 proje desteklenmiş, bu 10 projenin 2'sinde Türkiye'den firmalar da yer almıştır.

CROSSTEXNET 2011 proje çağrısı, 1 Mart 2011 tarihi itibarıyla açılmıştır. Çağrıya CROSSTEXNET ortağı 11 ülke/bölge katılmış ve çağrıya toplam 28 proje sunulmuştur. Çağrıya sunulan projelerin değerlendirme süreci Kasım 2011 içerisinde tamamlanmıştır. Çağrıda toplam 16 proje desteklenmiş, bu 16 projenin 6'sında Türkiye'den firmalar da yer almıştır. Bu sonuca

göre Türkiye, Valencia/İspanya'nın ardından çağrıda en çok projesi desteklenen CROSSTEXNET ortağı olmuştur.

MNT-ERA.NET II Projesi

MNT-ERA.NET Projesi, Avrupa ülkeleri arasında Mikro ve Nanoteknoloji (MNT) alanında destek ve işbirliği sağlamak için oluşturulmuş, ERA-NET projesi altında AB 7. ÇP kapsamında yürütülen bir projedir. Projenin amacı mikro ve nanoteknoloji konusunda araştırma, teknoloji geliştirme ve planlama desteği vererek Avrupa endüstrisinde rekabeti güçlendirmektir. Projenin başlangıç-bitiş tarihleri 1 Mart 2009 – 31 Ağustos 2011 olarak belirlenmiştir. MNT-ERA.NET Ocak 2004 tarihinde başlatılmıştır ve şu anda 21 Avrupa ülkesinin ve bölgelerinin katılımıyla FFG (Avusturya) koordinatörlüğünde MNT-ERA.NET II olarak devam etmekte ve Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir. Projeye, TÜBİTAK TEYDEB dışında 19 ülke katılım sağlamaktadır.

MNT-ERA.NET II projesi kapsamında, 2011 yılında bir çağrı açılmış olup, bu çağrıya Türkiye ile birlikte 13 ülkeden 16 kuruluş katılmıştır. Çağrı konularıyla ilişkili firmalar belirlenerek firmalara bilgilendirme yapılmıştır. 2011 yılı içerisinde açılan çağrıya, Türkiye'den bir ön-öneri başvurusu yapılmıştır. İlgili başvuru Türkiye'de yapılan çalışma grubu toplantısında görüşülmüş öneri sunmasına karar verilmiştir. Bu proje, 2. Çalışma grubu toplantısında görüşülmüş ve uluslararası ortaklar tarafından projenin desteklenmesi uygun bulunmuştur.

2011 yılına ait ön-öneri başvurularının ve proje kapsamında gerçekleşen çalışmaların değerlendirildiği Çalışma Grubu Toplantısı 5-6 Mayıs 2011 tarihleri arasında İstanbul'da TÜBİTAK'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda, TÜBİTAK sunumu yapılmıştır.

Başarı hikayelerinin 2. baskısı hazırlanarak doküman haline getirilmiştir. Ayrıca, 2008, 2009 ve 2010 yılında açılan çağrılarda ortaklar tarafından desteklenen tüm projelerin başarı hikayesi hazırlanarak, MNT-ERA.NET II'nin web sayfasına eklenmiştir.

31 Mayıs 2011 tarihinde Budapeşte/Macaristan'da gerçekleşen EuroNanoForum'da gerçekleşen MATERA ve MNT-ERA.NET II'nin Son Seminerinin düzenlenmesine yönelik çalışmalarda görev alınmıştır. Ayrıca, broşür, davet mektupları hazırlanmış olup, seminere katılım sağlanmıştır.

13 Aralık 2011 tarihinde Viyana/Avusturya'da gerçekleştirilen son toplantıya katılım sağlanarak, MNT-ERA.NET II'deki başlangıçtaki hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı ve MATERA ve MNT-ERA.NET II'nin devamı olan M-ERANET projesine yönelik beklentiler üzerine sunum yapılmıştır.

MNT-ERA.NET II projesi 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla başarı ile tamamlanmıştır.

MATERA / MATERA+ Projeleri

TÜBİTAK TEYDEB, AB 7. ÇP kapsamında, 1 Şubat 2005 tarihinde başlayıp, 31 Mayıs 2011 tarihinde sona erecek MATERA (ERA-NET Materials) Projesi ile 1 Ocak 2009 tarihinde başlayıp 31 Aralık 2013 tarihinde sona erecek MATERA+ Projesi'nin üyesidir. Matera/Matera+ projelerinin amacı; Malzeme Mühendisliği alanında Avrupa firmaları/araştırma kuruluşları/üniversiteleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesidir. Matera/Matera+ projesi koordinatör ülkesi Finlandiya'dır.

Her iki proje için 29 Mayıs-1 Haziran tarihleri arasında Budapeşte-Macaristan'da düzenlenen toplantıya katılım sağlanmıştır. MATERA Projesi önceden plandığı zamanda başarı ile sona ermiştir.

MANUNET Projesi

MANUNET, AB içinde farklı ülke ve bölgelerden firmaların İmalat Teknolojileri konusunda yaptığı, ortak araştırma ve teknoloji geliştirme projelerini desteklemek amacıyla, Innobasque-Basque Innovation Agency (İspanya) inisiyatifi ile başlatılmış bir projedir. Projenin destek süresi, 1 Nisan 2006-31 Ekim 2010'dur.

Proje kapsamında TÜBİTAK, asosiyе ortak olarak MANUNET 2010 Proje Çağrısına katılmıştır. Söz konusu proje çağrısında, Türkiye'den 23 proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. Proje önerileri Nisan 2010'da Yunanistan ve Ekim 2010'da İspanya'da yapılan toplantılarda katılımcı ülkelerin temsilcileri ile görüşülmüştür. İlk toplantıda ön başvurular değerlendirilmiştir. Türkiye'den 16 projenin tam öneri aşamasına geçmesi uygun bulunmuş ve tam öneri aşamasında 10 proje önerisi için öneri sunulmuştur. İspanya'da yapılan toplantıda katılımcı ülkelerle görüşülerek 6 projenin desteklenmesi uygun bulunmuştur. Desteklenmesi uygun bulunan projelerin toplam bütçesi yaklaşık 5,8 Milyon Euro'dur. Türkiye'den başvuru yapan firmalar tarafından proje çağrısında talep edilen bütçe ise yaklaşık 1,9 Milyon Euro'dur. Proje önerileri 1509-Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

MANUNET I projesinin 31 Ekim 2010'da tamamlanmıştır. Bu nedenle MANUNET I projenin devamı niteliğinde MANUNET II projesi İspanya-Bask Bölgesi koordinatörlüğünde, Avrupa Komisyonu'na sunulmuştur. Avrupa Komisyonu MANUNET II Projesinin 01.04.2011 itibarıyla başlatılmasını ve 48 ay süreyle desteklenmesini uygun bulmuştur.

5-6 Nisan 2011'de İspanya Bilbao kick-off toplantısı yapılmıştır. Toplantıda TÜBİTAK için uygun iş paketlerine katılım sağlanmıştır. Proje planına göre TÜBİTAK 60.000 Euro bütçe ile projeye toplam 10,7 adam-ay katkı sağlayacaktır.

MANUNET II ile proje çağrısı için proje ön başvuruları 17 Ocak-17 Mart 2011 tarihleri arasında yapılmıştır. Proje çağrısına 20 ülke/bölge'den 138 ön başvuru gerçekleştirilmiştir. Ön başvurular 10-11 Mayıs 2011 Belçika-Liege'de yapılan TCT-1 toplantısında değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucu Türkiye'den katılan 18 projenin 16'sı ikinci aşama için uygun bulunmuştur.

2011 proje çağrısı proje önerisi sunumu 14 Temmuz 2011 itibarıyla sonlanmıştır. Türkiye'den 2 aşamada 10 proje değerlendirilmiştir. 6 projenin desteklenmesi uygun bulunmuştur. Projelerin toplam bütçesi 3,5 Milyon Euro'dur. Türkiye'den başvuru yapan firmalar tarafından proje çağrısında talep edilen bütçe ise 1 Milyon Euro'dur. Proje önerileri 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

MARTEC- II Projesi

AB 7. ÇP kapsamında oluşturulan bir ERA-NET projesidir. MARTEC-II projesinin temel amacı, denizcilik alanında ülkeler arası işbirliği yapmaktır. MARTEC II'de 16'sı ortak, 13'ü gözlemci olmak üzere 29 ülkeden katılımcı vardır. Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir. Nisan 2011'de projenin ilk çağrısı açılmıştır. Türkiye'den proje sunulmayan ilk çağrıda toplam 7 proje önerisi verilmiştir.

Ocak 2012'de MARTEC projesinin ikinci çağrısı duyurulmuştur. İlk çağrıda olduğu gibi yine denizcilikle ilgili konuların destekleneceği ikinci çağrıya Türkiye, Almanya, Belarus, Danimarka, İngiltere, İspanya, İzlanda, Finlandiya, Fransa, Litvanya, Norveç, Polonya ve Romanya katılmaktadır. Çağrı, nisan ayının sonunda kapanacaktır.

ERA – NET on Eco Innovation (ECOINNOVERA)

ECO-INNOVERA projesi, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu tarafından 7. Çerçeve Programı kapsamında desteklenen bir ERA-NET projesidir. ECO-INNOVERA projesinin amacı, çevreye duyarlı teknolojiler alanında araştırma yapan işletmeler/üniversiteler/araştırma kurumları/sivil toplum kuruluşları arasındaki bilgi alışverişinin ve işbirliğinin etkinleştirilmesi, bu alana yönelik araştırmaların sürekliliğini sağlayacak mekanizmaların oluşturulması, kaynakların ve bilginin ortak kullanımının sağlanması ve KOBİ'lerin daha fazla araştırma projesi yapabilmelerine destek olunmasıdır.

ECOINNOVERA projesi, 1 Ekim 2010 tarihinde başlamış olup, 30 Eylül 2014 (48 ay) tarihinde sona erecektir. Projeye, Projectrager Juelich (Almanya) koordinatörlüğünde 16 ülkeden 25 kuruluş katılmaktadır. Projede Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir. Proje bütçesi 2 Milyon Euro olarak belirlenmiş olup proje süresince iki defa çağrıya çıkılması planlanmıştır.

Proje beş iş paketinden oluşmaktadır. TÜBİTAK, ortak çağrılarının düzenlenmesi ve yönetimi iş paketinin eş lideri konumundadır. Ayrıca bu iş paketinde, 2.çağrının yürütülmesi ve yönetilmesi, ilk çağrıda desteklenen projelerin izlenmesi görevlerini de TÜBİTAK üstlenmiştir. TÜBİTAK, 1. ve 2. iş paketlerinde de çeşitli aktivitelere katılacaktır. Buna göre TÜBİTAK yapacağı katkı karşılığında 15,2 adam-ay değerinde işgücü kullanımı (~47.000 Euro) için destek alabilecektir. Ayrıca seyahat giderleri için 8.000 Euro, ikinci çağrı değerlendirici ücretleri için 12.000 Euro civarında destek alınması mümkün olacaktır.

Birinci çağrı 11 Temmuz 2011 tarihinde açılmıştır ve aşağıdaki temalarla ilgili projeler değerlendirmeye alınmıştır:

- *Paradigma Değişimi*
- *Sürdürülebilir Endüstriyel Süreçler ve Ürünler*
- *Geri Dönüşüm ve Atıkların Yeniden Kullanımı.*

Birinci çağrı için 11 ülkeden 13 organizasyon yaklaşık 15 Milyon Euro bütçe ayırmıştır. Haziran ve Temmuz 2011'de çağrı duyuruları yapılmıştır. 30 Eylül 2011 tarihinde kapanan çağrıya toplamda 19 proje başvurusu olmuştur. Ülkemizden de 1 proje başvurusu olmuştur. 7 Şubat 2012'de düzenlenecek toplantıda desteklenecek projeler belirlenecektir.

ERANET-LEADERA

LEADERA Projesi, Avrupa Komisyonu tarafından AB 7. Çerçeve Programı kapsamında desteklenen ve TÜBİTAK'ın da "uzman" statüsünde yer aldığı bir projedir.

LEADERA ERA-NET projesinin amaçları;

- Avrupa Birliği öncü alanlarında yapılan inovatif ve teknolojik araştırma ve geliştirme çalışmalarını koordine etmek
- Uluslararası araştırma ve teknolojik geliştirme projelerini fonlayarak, program dahilindeki özel ve kamu kuruluşlarını Avrupa seviyesinde yeni kaynaklar sağlamaktır.
- e-Sağlık – Hastalar ve medikal servisler için ICT çözümleri. Telesağlık / evde bakım ve klinik bilgi sistemleri.
- Koruyucu Tekstil – Koruyucu dokumalar. Arama-kurtarma ekipleri, itfaiyeciler, spor gibi profesyonel veya amatör faaliyet kıyafetlerinde kullanılacak kumaşlar.

- Akıllı Evler – Yaşam odaklı yaklaşımlar. Evler ve işyerleri için altyapı sistemleri. Isıtma-soğutma, havalandırma sistemleri, yaşlı ve bağımlı kişilerin hayatını kolaylaştıracak sistemler, enerji harcaması için yeni ölçme sistemleri vs.
- Geridönüşüm –Geridönüşüm, hammadde kullanımını ve atığı azaltarak enerji verimliliğine de katkı sağlamaktadır. Bu geniş ve çeşitlilikli alanda bir önemli pazar da elektrik ve elektronik atıklar olabilir.
- Biyo-temelli ürünler – Dönüştürülebilir hammaddelerin inovatif kullanımı. Bitki, ağaç gibi yenilenebilir, biyolojik hammaddelere dayalı tüketici ürünleri ve endüstriyel ürünler. Biyoplastikler, enzimler, ilaçlar vs.
- Yenilenebilir enerjiler – rüzgar, güneş, biyo, termal, dalga, gel-git, sıcakhava, su gücü, hidrojen ve yakıt hücreleri gibi konular.

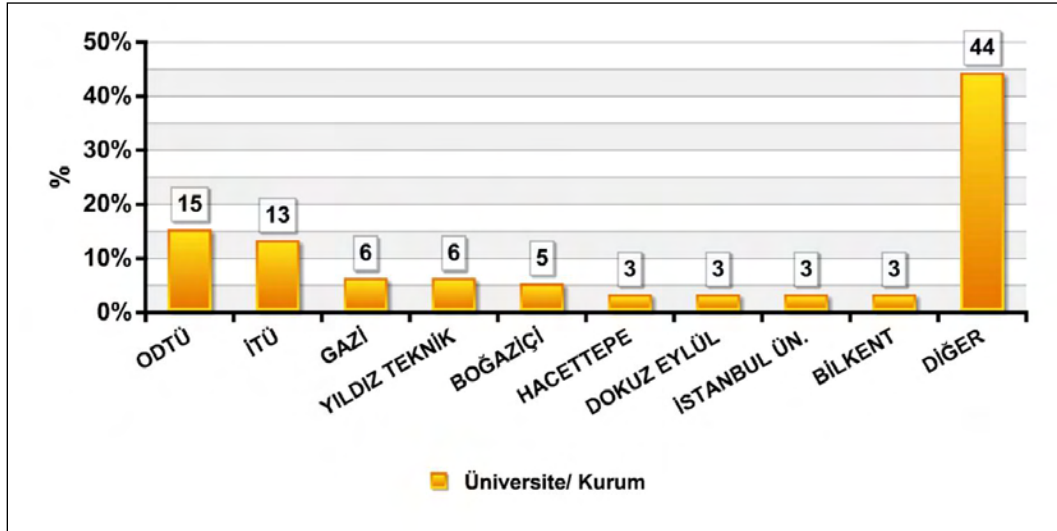
LEADERA Projesi 2010 ve 2011 çağrıları gerçekleşmiştir. 2011 yılı çağrısı kapsamında iki proje başvurusu alınmış olup, 1 projenin desteklenmesi kararlaştırılmıştır. 2 aşamalı bir çağrı olan ve 13 Şubat 2012 tarihinde başlayacak olan 2012 çağrısı için de katılım sağlanması planlanmaktadır. Çağrı kapsamındaki proje ön başvuruları 27 Nisan 2012, tam proje başvuruları ise 18 Temmuz 2012 tarihine kadar alınacaktır.

1.2.3.8. Destek Programları Kapsamında Üniversite – Sanayi İşbirliği Faaliyetleri

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında, proje önerilerinin değerlendirilmesi ve desteklenen projelerin dönemsel faaliyetlerinin izlenmesi için üniversite ve araştırma kurumlarında görevli bilim insanlarıyla işbirliği yapılmaktadır. 2011 yılında, 1.789 bilim insanı destek programlarının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görevlendirilmiştir. Bu bilim insanlarından 296'sı ilk kez değerlendirme ve izleme süreçlerinde yer almıştır. Destek programları kapsamında, 1995-2011 yılları arasında 113 üniversiteden, 3.812 farklı bilim insanı değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev almıştır. Türkiye'nin farklı yerlerindeki bilim insanlarının kuruluşları, yerinde değerlendirmek üzere ziyaret etmesi, bilginin yayılmasına ve uzun vadede üniversite ve sanayi arasında kalıcı bağların oluşmasına katkıda bulunmaktadır.

Destek programlarına başvuran proje önerilerinin değerlendirmesinde yer alacak hakem heyetlerinin tespiti bağımsız akademisyenlerden oluşan üst kurullar tarafından gerçekleştirilmektedir. TÜBİTAK'ın bu aşamada katkısı sürecin yürütülmesi için gereken ortamın sağlanması ile sınırlıdır.

Değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan bilim insanlarının üniversitelere göre dağılımı Şekil 28’da verilmektedir.

Şekil 28. Hakem / İzleyicilerin Üniversitelere Dağılımı

1.2.3.9. Destek Programlarına İlişkin Yapılan Eylemler

TÜBİTAK TEYDEB Stratejik Planı kapsamında oluşturulan eylemlerin, 2011 Kalkınma Bakanlığı Program Tedbirlerinde yer alan “Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi” tedbirine uygun olarak yapılması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda **2011 yılında;**

Desteklenen projelerin izleme süreçlerindeki tüm aşamaların elektronik ortama taşınması, e-imza uygulamalarının kullanılması ve yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda, 2011 yılında yapılan çalışmalar sonucunda;

- Proje destek karar yazıları PRODİS üzerinden alınmaya başlanmıştır.
- Desteklenen projeler kapsamında, komite toplantısında belirlenen izleyicilere görevlendirme yazılarının PRODİS ile otomatik olarak gönderilmesi sağlanmıştır.
- Tamamlanan projelere PRODİS üzerinden resmi yazı formatında online teşekkür yazısı gitmesi sağlanmıştır.
- Yeni oluşturulan, 1505 - KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı'na 1 Ağustos 2011 tarihinde online başvuru işlemleri başlatılmıştır.

- 1505 - KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı için PRODİS üzerinden başvuru ve değerlendirme süreçlerinin tamamlanması, sistem mesajlarının ve sözleşmelerin güncellenmesi tamamlanmıştır.
- YMM ekranlarının yeniden düzenlenerek aktif iş yükü görüntülenmesi, dönem filtreleme gibi özelliklerle daha kullanışlı hale getirilmesi sağlanmıştır.
- PRODİS uygulamasının Merkezi Giriş Servisine entegrasyonu gerçekleştirilmiştir.
- PRODİS yazılımı ile eTR ödülleriine başvurmak için başvuru formu içeriği hazırlanmıştır.
- Başvuru ve izleme süreçlerinde ayrıntılı patent bilgilerinin alınabileceği altyapı hazırlanmıştır.

Dinamik raporlama ihtiyaçlarının çözümü için kullanımı öngörülen iş zekası yazılımları temininin, 2012 başında tamamlanarak kullanıma açılması planlanmaktadır.

Ayrıca, 2008-2012 TÜBİTAK TEYDEB Stratejik Planında, yer alan eylemler kapsamında, destek programlarının sosyo-ekonomik etkilerinin ölçülmesi amacıyla başlatılan çalışmaların 2012 yılına kadar devam etmesi planlanmıştır. Temmuz-Eylül 2009 tarihleri arasında TÜİK’de TÜBİTAK uzmanlarının kullanımına açılan ve 2003-2006 yılları arasında firmaların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile iş istatistik verileri, aynı dönemde toplanan TÜBİTAK TEYDEB destek programları verileriyle birleştirilmiş, belirlenen ekonometrik yöntemlerle analiz çalışmalarının ilk aşaması Aralık 2009 içinde tamamlanmış ve 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programı’nın, 2003-2006 yılları arasında firmalar üzerindeki etkisini gösteren sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca, 2010 Eylül ayında başlayan, TÜBİTAK BTYPDBB ile birlikte etki analizi çalışmalarının yaygınlaşması ve kurumsallaşması amaçlı çalışma ile, Ar-Ge Destek programlarının sonuçlarının ölçülebilmesi ve etkisinin değerlendirilebilmesi için göstergeler belirlenmeye, tamamlanmış projelerin izlenmesine yönelik anketler tasarlamaya devam edilmektedir. Proje sonuç raporlarının etki analizi çalışmalarında kullanılabilmesi için rapor formatında çeşitli değişikliklere gidilmiştir. Bu kapsamda, AGY 350 Proje Sonuç Raporu’nun revizyonu ve desteklenen projeler tamamlandıktan 1-3 sene sonra firmadaki etkisini gözlemek için gönderilecektir, Proje Takip Raporunun tasarımı için, TÜBİTAK BTYPDB ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

1.2.3.10. Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri

2011 yılında, TÜBİTAK TEYDEB destek programlarının tanıtımı kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde;

- 13 Ocak 2011 tarihinde Gebze’de TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü-İstanbul İhracatçı Birlikleri İşbirliği Geliştirme Çalıştayı’na,
- 24-25 Ocak 2011 tarihlerinde, Antalya’da düzenlenen Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği (TÜRKTED) Tohumcular Çalıştayı’na,
- 27 Ocak 2011 ve 4 Şubat 2011 tarihlerinde, Eskişehir Sanayi Odası tarafından düzenlenen ESO Teknoloji Ödülleri değerlendirme ve tespit komisyonu toplantısı’na,
- 2 Şubat 2011 tarihinde, Ankara’da, 2011-2013 Kobi Strateji ve Eylem Planı hazırlık çalışmalarına,
- 10-11 Şubat 2011 tarihlerinde, Bursa’da Uludağ İhracatçı Birlikleri tarafından düzenlenen Uludağ İhracatçı Birlikleri Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe III. Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı etkinliği’ne,
- 17 Şubat 2011 tarihinde, Moğolistan Gıda, Tarım ve Hafif Sanayi Bakanlığı KOBİ ve Teknoloji Geliştirme Bölümü” Mutabakat Zaptı kapsamında yapılan toplantı’ya,
- 18 Şubat 2011 tarihinde, Türkiye’de Tekstil Sektöründe KOBİ’ler için Sürdürülebilir Ağlar ve İlişkiler Zinciri Oluşturulması Programı Teknik Danışma Komitesi toplantısı’na,
- 19 Şubat 2011 tarihinde, 3.Ulusal Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçileri Kongresi’ne,
- 21 Şubat 2011 tarihinde İstanbul’da, Denizcilik Müsteşarlığı ile, TÜBİTAK-TEYDEB toplantısı’na,
- 23 Şubat 2011 tarihinde, TÜSİAD tarafından düzenlenen TÜSİAD-Türkiye’nin AB Üyeliği Sürecinde Sağlıkta İnovasyon" Raporu Sonuç Toplantısı’na,
- 3 Mart 2011 tarihinde Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından düzenlenen, Karaman İli Bilgilendirme toplantısı’na,
- 22 Nisan 2011’de İstanbul’da düzenlenen “TÜBİTAK Başarı Öyküleri Paylaşım Günleri” kapsamında Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) desteklenmiş projelerin tanıtımının yapıldığı toplantılara,
- 24 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul’da Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)’nin Genişletilmiş Genel Kurul Toplantısı’na,
- 28 Mayıs 2011 tarihinde Antalya’da gerçekleştirilen International Symposium on Drug Research&Development "From Chemistry to Medicine" & New Horizons and Job Opportunities For Young Scientists" etkinliğine katılım sağlanmıştır.

Ayrıca, Temmuz-Aralık 2011 döneminde, TEYDEB'in özel sektöre yönelik Ar-Ge destekleri ve proje hazırlama konusunda 18 ilde toplam 30 tanıtım ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Bu kapsamda;

- 14 Temmuz 2011 tarihinde, Ankara ODTÜ TEKNOKENT'te ,
- 25 Temmuz 2011 tarihinde, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 26 Temmuz 2011 tarihinde, Ankara İvedik Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 28 Temmuz 2011 tarihinde, Kayseri 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 28 Temmuz 2011 tarihinde, Ankara Hacettepe TEKNOKENT'te,
- 29 Temmuz 2011 tarihinde, İstanbul İTÜ ARI TEKNOKENT'te,
- 29 Temmuz 2011 tarihinde, Kayseri Erciyes TEKNOPARK AŞ' de,
- 13 Eylül 2011 tarihinde, Bursa ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde,
- 14 Eylül 2011 tarihinde, Bursa Nilüfer-BTSO Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 15 Eylül 2011 tarihinde, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 15 Eylül 2011 tarihinde, Antakya Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 16 Eylül 2011 tarihinde, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 16 Eylül 2011 tarihinde, Bursa Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 19 Eylül 2011 tarihinde, Sivas Merkez 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 20 Eylül 2011 tarihinde, Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 20 Eylül 2011 tarihinde, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde,
- 21 Eylül 2011 tarihinde, Kahramanmaraş Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 21 Eylül 2011 tarihinde, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 22 Eylül 2011 tarihinde, Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 26 Eylül 2011 tarihinde, Antalya Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 27 Eylül 2011 tarihinde, Antalya TEKNOKENT'te,
- 28 Eylül 2011 tarihinde, İstanbul Tuzla'da GİSBİR'de,
- 28 Eylül 2011 tarihinde, Denizli Organize Sanayi Bölgesi'nde,

- 29 Eylül 2011 tarihinde, Isparta TEKNOKENT'te,
- 6 Ekim 2011 tarihinde Samsun-Merkez Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 22-23 Ekim 2011 tarihinde, Konya Makine Mühendisleri Odası'nda,
- 10 Ekim 2011 tarihinde, Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi'nde,
- 19 Ekim 2011 tarihinde, İstanbul Dudullu Organize Sanayi Bölgesi'nde
- 21 Ekim 2011 tarihinde, Tekirdağ Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde
- 1 Kasım 2011 tarihinde, Konya TEKNOKENT'te

tanıtım bilgilendirme etkinlikleri düzenlenmiştir.

1.2.3.11. Mevzuat Değişiklikleri

Ulusal Yenilik Sistemi içerisindeki KOBİ'lerin rolünün güçlendirilmesine yönelik olarak tasarlanan, 1505 TÜBİTAK KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı, üniversite/kamu araştırma kurumlarındaki bilgi birikiminin, KOBİ'lerin ihtiyaçları doğrultusunda, ürüne ya da sürece dönüştürülerek KOBİ'lere aktarılması yoluyla ticarileştirilmesine katkı sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Projelere sağlanacak olan destek miktarı projenin niteliğine göre belirlenecek ve proje bütçesinin %75'i TÜBİTAK, geriye kalan %25'i ise KOBİ tarafından karşılanacaktır. Proje bütçesi için üst sınır 300.000 TL ve destek süresi proje bazında en fazla 18 ay olarak belirlenmiştir.

Proje başvuruları 1 Ağustos 2011 tarihinden itibaren sadece elektronik ortamda <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresindeki çevrimiçi (online) uygulama Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) ile alınmaya başlamıştır.

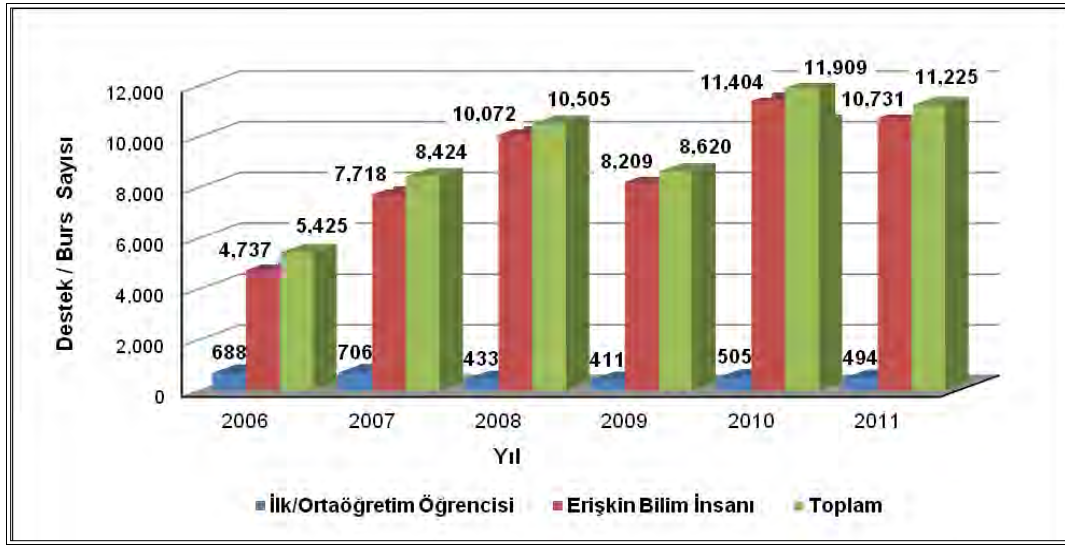
Ayrıca, özel sektör kuruluşlarından gelen talepler doğrultusunda 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları'nın ilgili maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

1.2.4. Bilim İnsanı Destekleme Faaliyetleri

TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (TÜBİTAK BİDEB) tarafından ilköğretim, ortaöğretim, üniversite lisans ve lisansüstü öğrencileri ile doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacılara yönelik karşılıksız burs ve bilimsel destek programları yürütülmektedir.

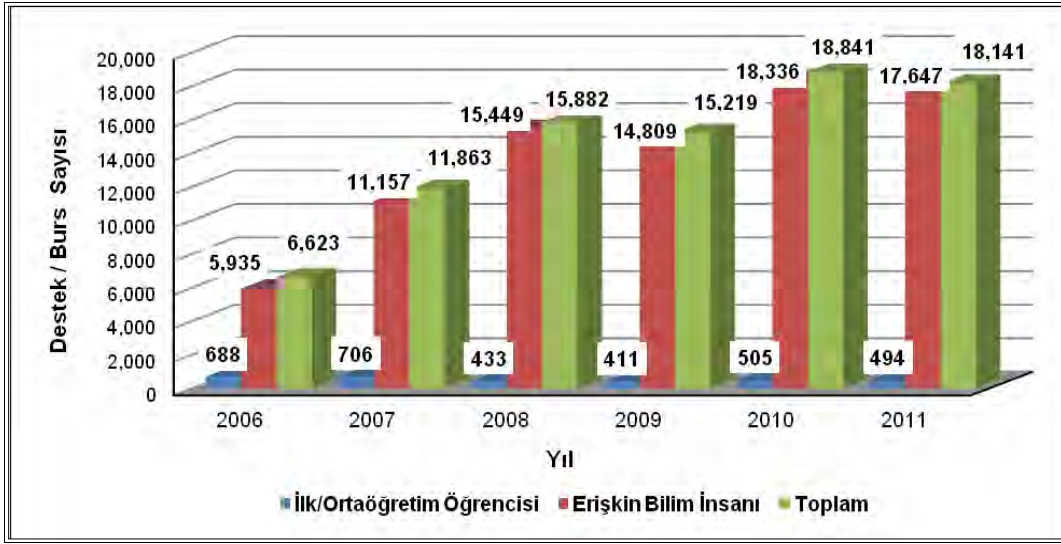
TÜBİTAK BİDEB tarafından yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan bilim insanı sayısının 2005-2011 yılları arası eğilimi Şekil 29'de, desteklenen/burs alan toplam bilim insanı sayısının 2005-2011 yılları arası eğilimi ise Şekil 30'de verilmiştir. 2011 yılında BİDEB tarafından gerçekleştirilen toplam harcama tutarı 81,3 Milyon TL'dir (bk. Şekil 31).

Bu tutarın 71,6 Milyon TL'lik kısmı erişkin bilim insanlarına, 7,8 Milyon TL'lik kısmı ilk ve ortaöğretim öğrencilerine aktarılan destekleri ve 2,02 Milyon TL'lik kısmı ise idari/mali hizmetler kapsamında yapılan harcamaları göstermektedir (bk. Şekil 32). BİDEB programlarına ilişkin ayrıntılı tablolar EK 2 ve EK 3'de verilmiştir.

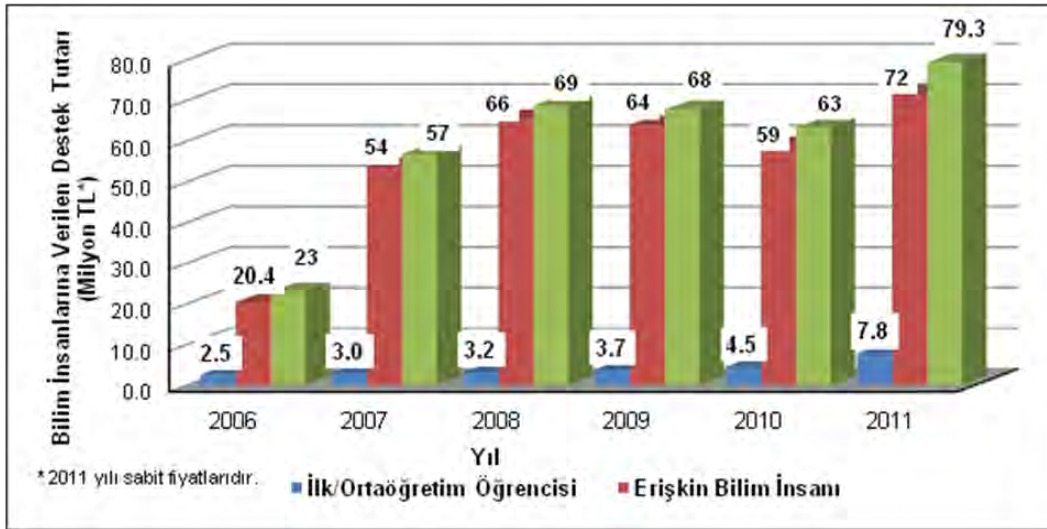

Şekil 29. Yıl İçinde Yeni Desteklenmeye/ Burs Almaya Başlayan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı⁷

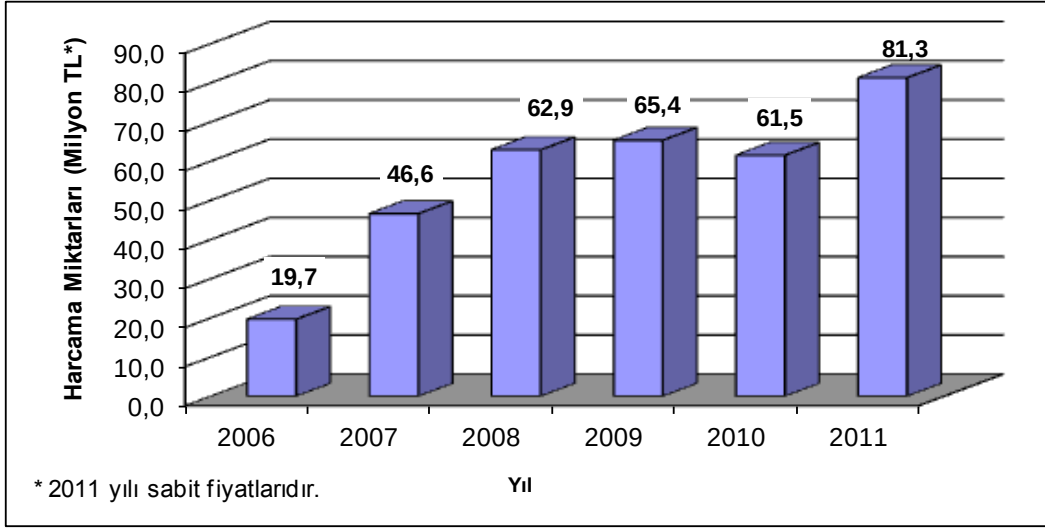
⁷ 2007 yılından itibaren destek ve başvuru rakamları hesaplanırken 2217, 2223 ve 2229 kodlu destek programları kapsamındaki etkinlikler için katılımcı sayıları dikkate alınmıştır.

Şekil 30. Yıl İçinde Desteklenen/ Burs Alan Toplam Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 31. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Tarafından Bilim İnsanlarına Verilen Destek Tutarı

Şekil 32. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Yıllara Göre Harcama Miktarları

Söz konusu programların 2011 yılı uygulamaları hakkında özet bilgiler aşağıda verilmiştir.

1.2.4.1. İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Programlar

Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı (2201 Programı)

2011 yılında 16. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı düzenlenmiştir. 970 ilköğretim okulundan 6.456 öğrencinin katıldığı bu olimpiyatta ikinci aşamanın sonunda 3 öğrenci altın, 11 öğrenci gümüş ve 20 öğrenci ise bronz madalya almıştır (bk. Tablo 12). Ayrıca 8 bölge (K.K.T.C. konuk statüsünde) esasına göre bölgesel değerlendirme yapılmış ve toplam 28 öğrenci bölgesel derece kazanmıştır.

Tablo 12. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Kapsamında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
2005	79	949	4088	56
2006	79	935	3804	58
2007	74	884	3583	60
2008	76	930	5142	64

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
2009	75	763	4214	63
2010	79	866	4534	32
2011	80	970	6456	34

Ulusal Bilim Olimpiyatları (2202 Programı)

2011 yılında 19. Ulusal Bilim Olimpiyatları düzenlenmiştir. İki aşamada yapılan sınavlara, birinci aşamasında 883 ortaöğretim okulundan 10.882 öğrenci katılmış ve ikinci aşamanın sonunda 17 öğrenci altın, 33 öğrenci gümüş ve 42 öğrenci bronz madalya almıştır (bk. Tablo 13).

Uluslararası Bilim Olimpiyatları (2203 Programı)

Uluslararası Bilim Olimpiyatları her yıl bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya ve matematik dallarında düzenlenmektedir. 5-19 Şubat 2011 tarihleri arasında yapılan Kış Okuluna bilgisayar dalında 12, biyoloji dalında 19, fizik dalında 20, kimya dalında 20, ilköğretim ve ortaöğretim matematik dalında 39 olmak üzere toplam 102 öğrenci katılmıştır.

Tablo 13.Ulusal Bilim Olimpiyatları Kapsamında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Yaz Okulu ile 2. Aşama Sınavları'na Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	1. Aşama Sınavlarına Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Yaz Okulu'na Çağrılan Öğrenci Sayısı	2. Aşama Sınavlarına Çağrılan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
2005	73	608	8.271	136	227	54
2006	76	606	7.455	138	263	57
2007	76	688	7.631	147	238	55
2008	78	636	8.541	139	233	55
2009	74	591	8.221	130	218	61

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	1. Aşama Sınavlarına Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Yaz Okulu'na Çağrılan Öğrenci Sayısı	2. Aşama Sınavlarına Çağrılan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
2010	78	704	8.308	143	248	60
2011	77	883	10.882	242	258	92

3-17 Eylül 2011 tarihleri arasında yapılan Yaz Okuluna, bilgisayar dalında 41, biyoloji dalında 50, fizik dalında 41, kimya dalında 55, ilköğretim ve ortaöğretim matematik dalında 118 öğrenci olmak üzere toplam 305 öğrenci katılmıştır.

2011 yılında Uluslararası Bilim Olimpiyatları, bilgisayar dalında Tayland'da, biyoloji dalında Tayvan'da, fizik dalında Tayland'da, kimya dalında Türkiye'de, matematik dalında Hollanda'da gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Balkan Matematik Olimpiyatı Romanya'da gerçekleştirilmiştir. Bu olimpiyatlarda toplam 7 altın, 14 gümüş, 8 bronz madalya alınmıştır (bk. Tablo 14).

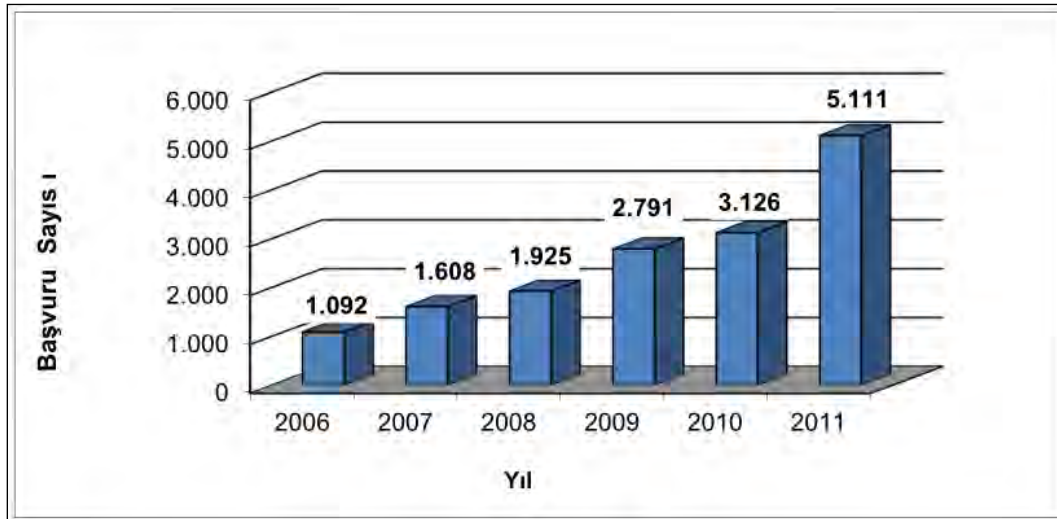
2011 yılında Türkiye'de TÜBİTAK'ın organize ettiği ve fonladığı 43. Uluslararası Kimya Olimpiyatı organizasyonu gerçekleştirilmiştir.

Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması (2204 Programı)

2011 yılında bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya, matematik, coğrafya, sosyoloji ve tarih dallarında Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması düzenlenmiştir. Yarışmaya, 5.111 proje başvurusu yapılmıştır (bk. Şekil 33). Bunlardan 1.096 proje 12 bölge merkezinde sergilenmiş ve 182 proje finalist olarak Ankara'da yapılan Final Sergisi'ne katılmaya hak kazanmıştır. Final Sergisi değerlendirmesi sonucunda 81 proje ödül almıştır.

Tablo 14. Uluslararası Bilim Olimpiyatları Kapsamında 2000-2010 Yılları Arasında Kış Okulu ile Olimpiyat Takımlarına Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Uluslararası Bilim Olimpiyatları ve Balkan Olimpiyatları	Kış Okulu'na Çağrılan Öğrenci Sayısı	Olimpiyat Takımına Seçilen Öğrenci Sayısı	Madalya/Mansiyo n Ödülü Alan Öğrenci Sayısı
2005	83	35	18
2006	85	29	17
2007	101	39	29
2008	103	35	32
2009	95	35	34
2010	102	35	35
2011	110	29	29

Şekil 33. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarına Yapılan Başvuru Sayısı

Sosyal bilimler alanında öğrencileri araştırmaya teşvik etmek amacıyla, Proje Yarışması alanlarına 2008 yılında ilk defa sosyoloji alanı ve 2009 yılında tarih alanı ilave edilmiştir. 2010 yılından itibaren de yer bilimi alanı coğrafya olarak değiştirilmiştir. 2011 yılında sosyoloji alanında 1.072, tarih alanında 588 ve coğrafya alanında 350 proje başvurusu yapılmıştır.

2010 yılına göre, 2011 yılı toplam proje başvuru sayısını en çok arttıran iller ve başvuru sayılarındaki artış oranları Tablo 15’de gösterilmiştir.

2007 yılında proje başvurusu gelmeyen il sayısı 18 iken, bu sayı 2008 yılında 10’a 2009 yılında ise 8’e, 2010 yılında 4’e düşmüştür. 2011 yılında ise hiç başvuru gelmeyen il sayısı 1’dir.

Tablo 15. 2010 Yılına Göre 2011 Yılı Toplam Proje Başvuru Sayısını En Çok Arttıran İlk 10 İl ve Başvuru Sayılarındaki Artış Oranları

İl	2010	2011	Artış Oranları (%)
Gümüşhane	1	11	1000
Kastamonu	1	11	1000
Burdur	1	8	700
Bayburt	1	7	600
Mardin	14	74	429
Karabük	2	10	400
Niğde	7	33	371
Erzincan	3	14	367
Bilecik	2	9	350
Osmaniye	2	7	250

2010 yılında proje başvurusu gelmeyen Ardahan, Artvin ve Yalova illerinden 2011 yılında toplam 17 proje başvurusu gelmiştir (bk. Tablo 16).

2011 yılında ortaöğretim öğrencileri arası araştırma projeleri yarışmalarında verilen toplam ödül tutarı yaklaşık olarak 624 Bin TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Tablo 17).

Tablo 16. 2010 Yılında Proje Başvurusu Olmayan İllerden 2011 Yılında Gelen Proje Sayıları

İl	2010	2011
Ardahan	-	13
Artvin	-	8
Yalova	-	4
TOPLAM	0	28

Tablo 17. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarında Verilen Toplam Ödül Tutarı (Bin TL)*

Yıllar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Verilen Toplam Ödül Tutarı	88.587	109.146	195.210	238.743	412.125	502.700	623.500

*2011 yılı sabit fiyatlarıdır.

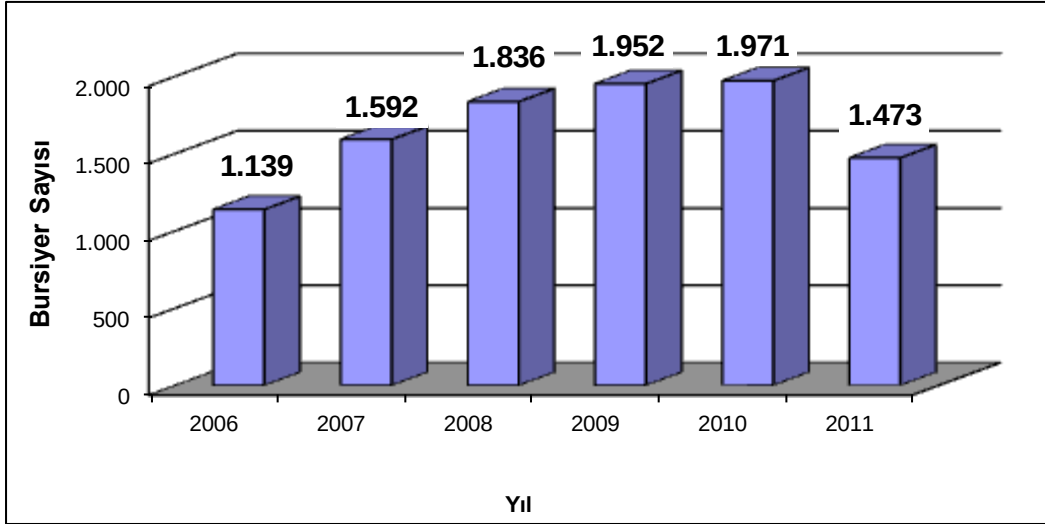
Enerji Verimliliği Proje Yarışması

TÜBİTAK ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Tasarrufu Koordinasyon Kurulunun işbirliği kapsamında, Ortaöğretim Öğrencileri Arası Enerji Tasarrufu Proje Yarışması düzenlenmiştir. Yarışmaya 172 proje başvurmuş ve 5 proje ödül almıştır.

1.2.4.2. Üniversite Lisans Öğrencilerine Yönelik Programlar

Üniversite Lisans Burs Programı (2205 Programı)

Program kapsamında Uluslararası Bilim Olimpiyatları takımlarında yer alan 13 öğrenci ve Ulusal Bilim Olimpiyatları'nda dereceye giren 18 öğrenci olmak üzere toplam 31 öğrenciye lisans bursu verilmiştir. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 1.473'tür (bk. Şekil 34).

Şekil 34. Yurt İçi Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı (2209 Programı)

Program kapsamında; üniversite öğrencileri tarafından doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimlerde geliştirilecek araştırma projelerine mali destek sağlanmaktadır. 2011 yılında 781 proje başvurusu yapılmış, 513 proje desteklenmiştir. Yurt içi proje yarışmaları için yapılan 5 başvurunun tümü ve uluslararası proje yarışmaları için yapılan 8 başvurunun 6'sı desteklenmiştir.

1.2.4.3. Lisansüstü Eğitim Destek Programları

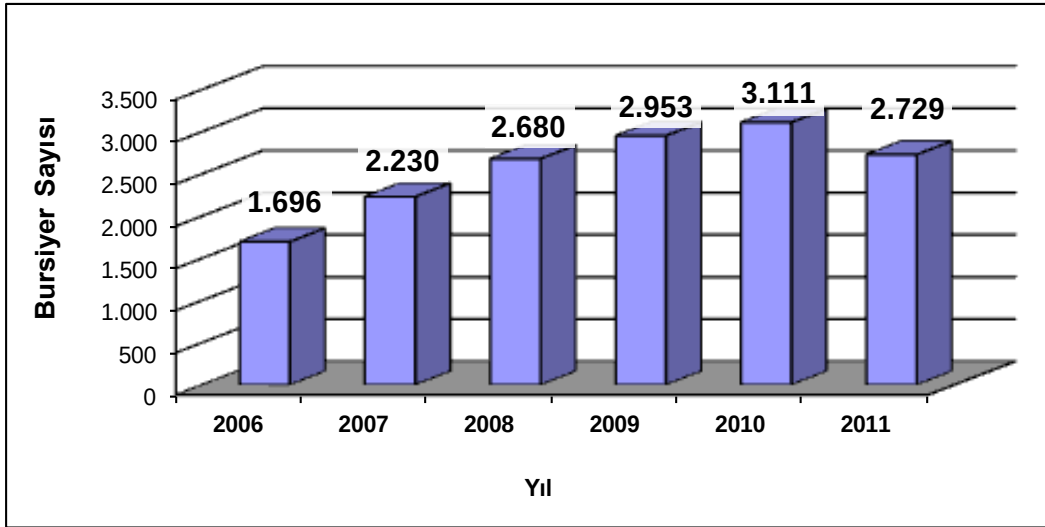
Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı (2210 Programı)

Program kapsamında; üniversitelerimizin doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarından birinde lisansüstü çalışmalar yapan üstün başarılı öğrencilere burs verilmektedir. 2011 yılında Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programına toplam 3.311 başvuru yapılmış, 342 öğrenci bursiyer olarak seçilmiştir.

TÜBİTAK Yurt İçi Lisans ve Yüksek Lisans Burs Programları kapsamında desteklenen bursiyerlerden, ara vermeden yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam edenlerin, ilgili Yurt İçi Yüksek Lisans ve Yurt İçi Doktora Burs Programları kapsamında mezun oldukları yıl geçerli olan başvuru şartlarını taşımalarına gerek olmaksızın, doğrudan TÜBİTAK bursiyerlikleri devam ettirilmektedir. Bu çerçevede 2011 yılında yapılan 182 doğrudan bursiyer başvurusunun tümü desteklenmiştir.

⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı, 2228 Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında yüksek lisansa başlayanlar da dâhil olmak üzere 2.729'dur (bk. Şekil 35).

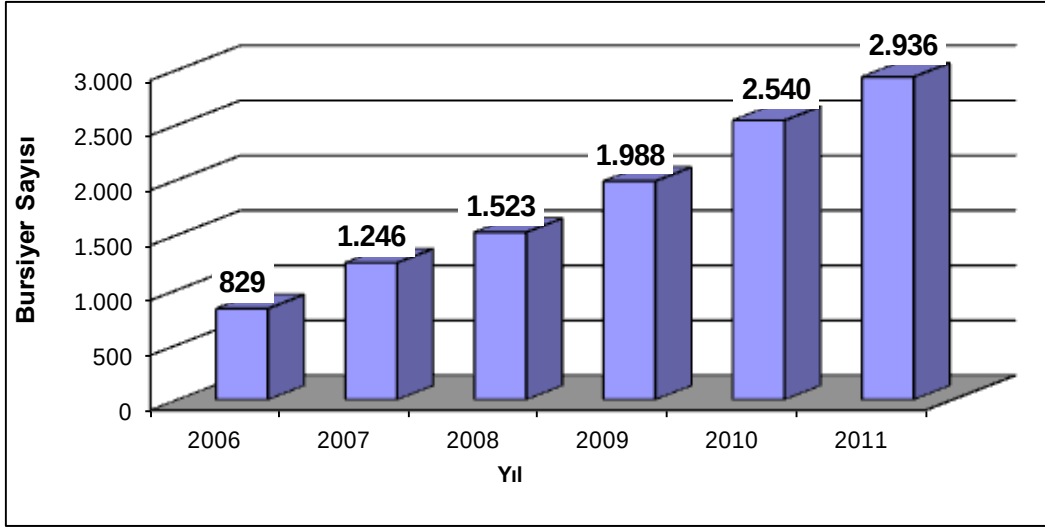

Şekil 35. Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı

Yurt İçi Doktora Burs Programı (2211 Programı)

Program kapsamında; doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında lisans sonrası ya da yüksek lisans sonrası doktora programına kayıtlı öğrencilere burs verilmektedir.

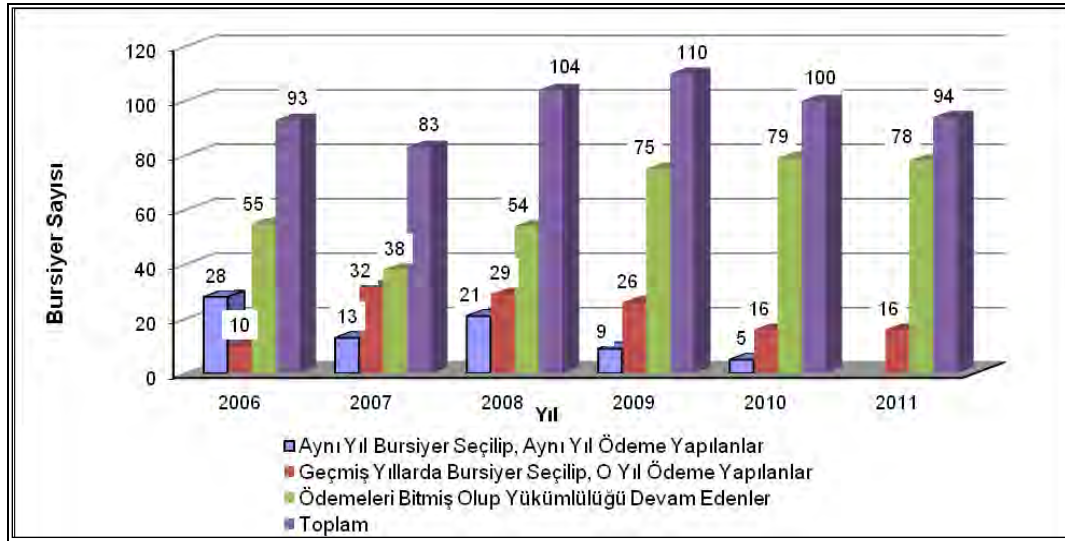
2011 yılında Yurt İçi Doktora Burs Programı'na toplam 1.266 başvuru yapılmış, 376 öğrenciye burs verilmiştir. Ayrıca, benzer bir uygulamayla, Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programına TÜBİTAK yüksek lisans bursiyeriyken hiç ara vermeden alanlarında doktora eğitimlerine devam eden ve 2011 yılında TÜBİTAK'a başvuru yapan 200 doğrudan bursiyer adayının tümü desteklenmiştir. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı, 2228 Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında doktora başlayanlar da dâhil olmak üzere 2.936'dır (bk. Şekil 36).

Şekil 36. Yurt İçi Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı

Yurt Dışı Doktora Burs Programı (2213 Programı)

Program, doktora eğitimi için yurt dışına gönderilen bursiyerlerin mağdur olması ve program çerçevesinde Türkiye'ye geri dönüş oranının düşük olması nedenleriyle 04/09/2010 tarih ve 189 sayılı Bilim Kurulu kararıyla 2011 yılı itibarıyla durdurulmuştur. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki daha önceki yıllardan devam eden bursiyer sayısı 94'tür (bk. Şekil 37).

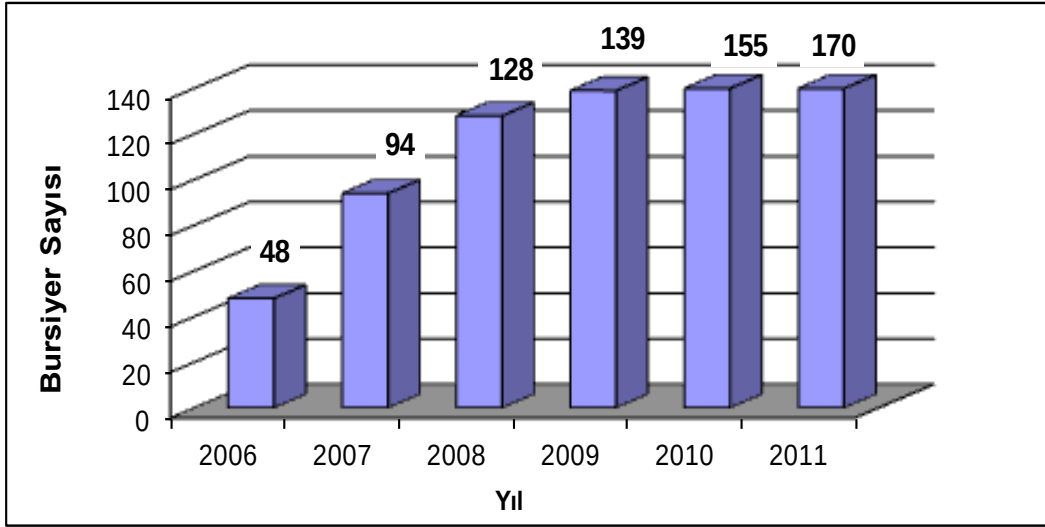
Şekil 37. Yurt Dışı Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı

Yurt Dışı Araştırma Burs Programı (Doktora Öğrencileri için) (2214 Programı)

Programa 2011 yılı içinde 242 aday başvurmuş ve 155 adaya destek verilmiştir. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 498'dir.

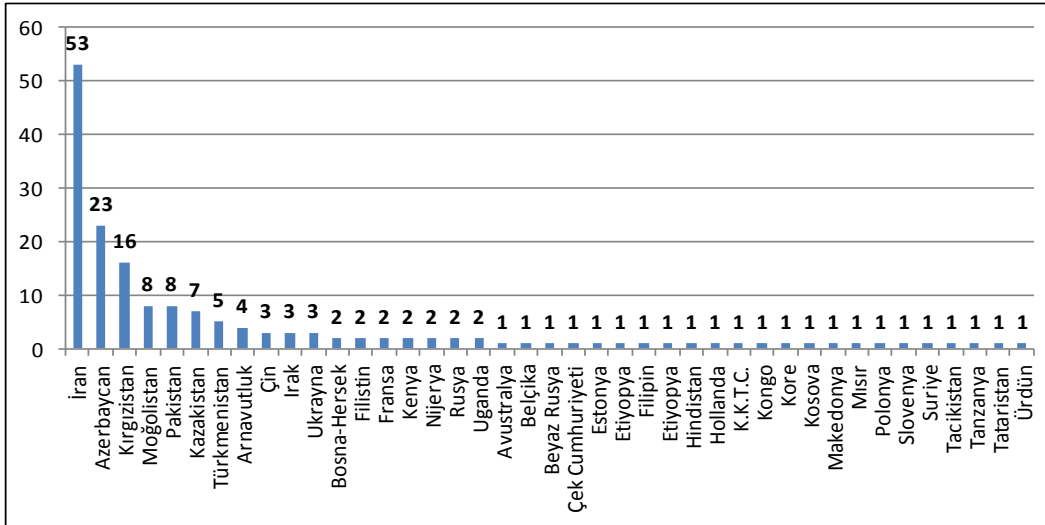
Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı (2215 Programı)

2011 yılında doktora burs programına 100 kişi başvuruda bulunmuş ve 18 farklı ülkeden toplam 56 kişi destek almıştır. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 170'dir (bk. Şekil 38).

Şekil 38. Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı

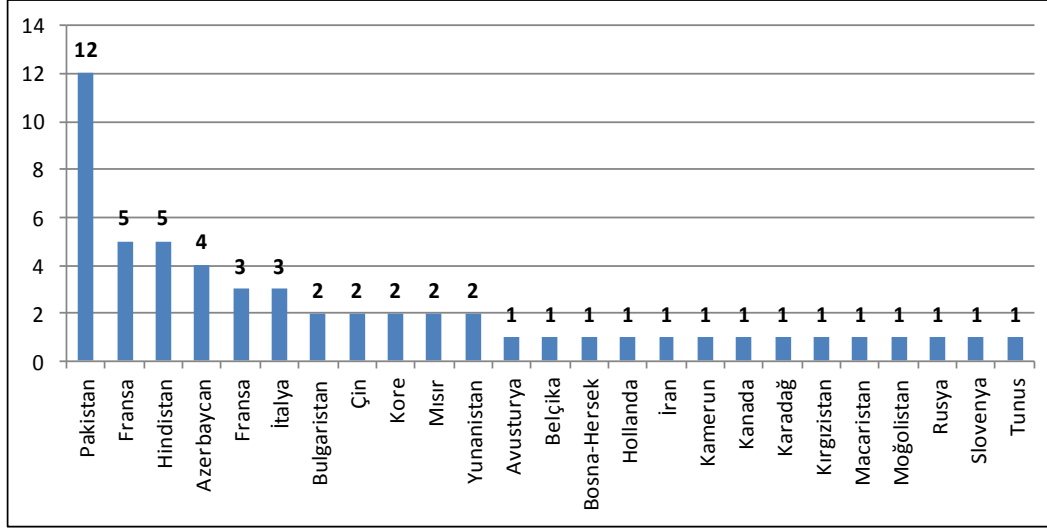
2011 yılı içerisinde bursiyerliği devam eden yabancı uyruklu doktora öğrencilerinin ülkelere göre dağılımı Şekil 39'da gösterilmiştir.

Şekil 39. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı 2011 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı

Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programları (2216 Programı)

Araştırma burs programına, 2011 yılında 86 kişi başvuruda bulunmuş, 19 kişi desteklenmiştir. 2011 yılı içerisinde bursiyerliği devam eden 57 yabancı uyruklu araştırmacının ülkelere göre dağılımı Şekil 40'de gösterilmiştir.

Şekil 40. Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı 2011 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı

Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı (2217 Programı)

Programla, bilim ve teknolojiadaki güncel gelişmeleri lisansüstü öğrencilere ve genç araştırmacılara aktarmak amacıyla doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında yurt içinde kurum/kişilerce düzenlenmesi planlanan lisansüstü düzeydeki etkinliklere destek sağlanmaktadır. Bu program çerçevesinde 2011 yılında 56 etkinlik desteklenmiş ve bu etkinliklere 828 kişi katılmıştır.

Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora) Burs Programı (2228 Programı)

2006 yılında ilk kez uygulamaya konulan bu program kapsamında, üniversitelerin doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında lisans öğrenimlerinin son sınıfında olup da mezun olacakları yılı takip eden eğitim döneminde bu alanlardan birinde tezli yüksek lisans veya lisans sonrası doktora programına başlayacak öğrencilere burs verilmektedir. 2011 yılında programa 678 başvuru yapılmış ve bu başvurulardan 219'u desteklenmiştir.

2228 programı kapsamında desteklenen bursiyer adaylarından yüksek lisans eğitimlerine başlayanlar 2210 Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı, doktora eğitimlerine başlayanlar ise 2211 Yurt İçi Doktora Burs Programı bursiyeri olmaktadır.

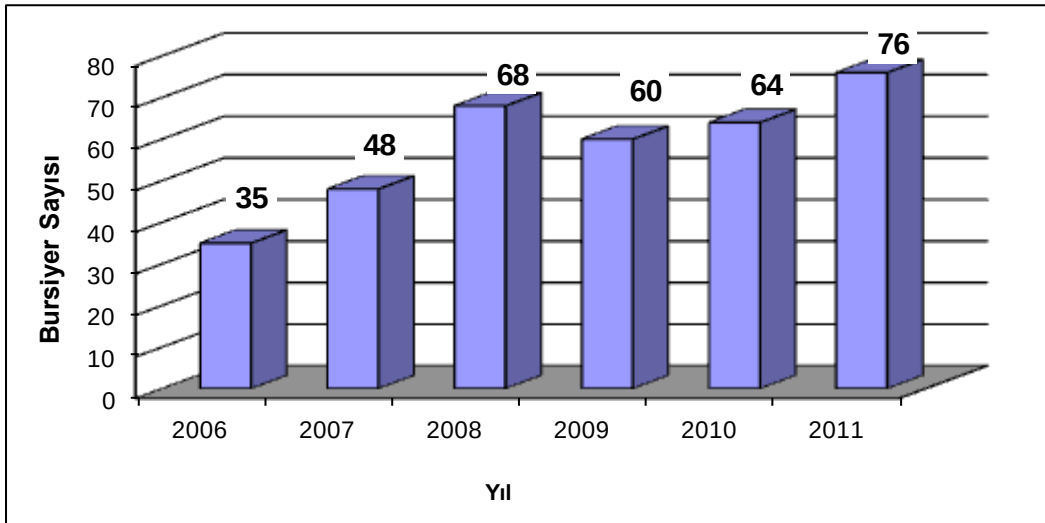
Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı (2230 Programı)

BTYK'nın 11. toplantısında alınan 2005/9 no'lu kararda yer alan "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşmak için yeterli sayıda ve gerekli nitelikte uzmanın kısa vadede yetiştirilmesi amacıyla, 2011 yılında 2 kişi desteklenmiştir. Bu programla ülkemizin uzay bilim ve teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. 2011 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 21'dir.

1.2.4.4. Doktora Sonrası Araştırma Destek Programları

Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2218 Programı)

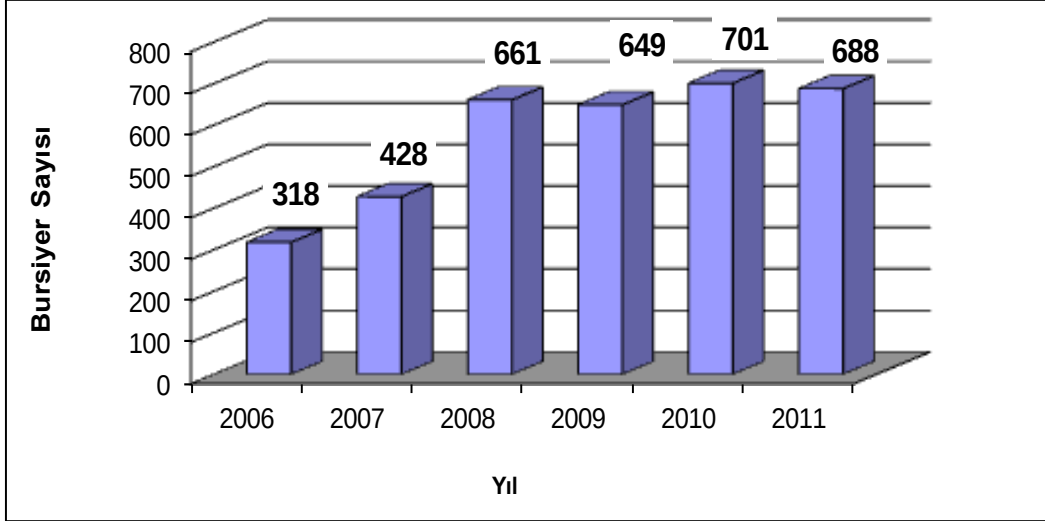
Doktorasını almış, üniversitelerde veya araştırma kuruluşlarında doktora sonrası araştırma yapacak olan genç araştırmacılara destek vermek, Türk araştırmacıların yurt içi dolaşımı vasıtasıyla bilimsel bilgi aktarımı ve işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla, Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde burs verilmektedir. 2011 yılında bu programa 46 başvuru yapılmış ve yaklaşık %82'lik bir destekleme oranı ile başvurulardan 38'i desteklenmiştir. Bu program kapsamında 2011 yılında destek alan bursiyer sayısı 76'dır (bk. Şekil 41).

Şekil 41. Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı

Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2219 Programı)

Araştırmacıların yurt dışı dolaşımı kapsamında uluslararası işbirliği imkânlarının oluşmasını kolaylaştırmak amacıyla Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde doktora sonrası araştırma faaliyetleri desteklenmektedir. 2011 yılında programa toplam 450 başvuru yapılmış ve 237 araştırmacı desteklenmiştir. Bu program kapsamında 2011 yılında toplam bursiyer sayısı 688'dir (bk. Şekil 42).

Şekil 42.Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı

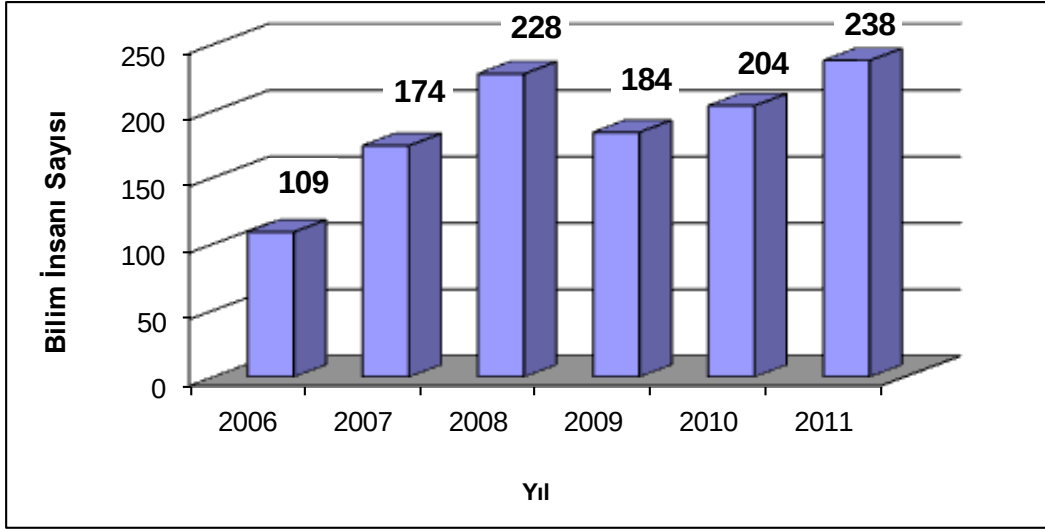
Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı (2221 Programı)

Kamu veya özel sektör kurum ve kuruluşlarında, ihtiyaç duyulan bilim insanı açığının kapatılmasına ve bilim üretimine katkıda bulunmak amacıyla, yurt dışındaki üniversitelerde ve/veya araştırma kuruluşlarında çalışmakta olan, bilim insanlarının/uzmanların araştırmalara katılmak, teknolojik yenilikler getirmek, seminerler, konferanslar, dersler vermek üzere Türkiye'ye getirilmesi için Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı kapsamında destek verilmektedir. 2011 yılında programa, toplam 355 bilim insanı için davet başvurusu yapılmış ve 238 bilim insanına destek sağlanmıştır (bk. Şekil 43).

TÜBİTAK-DFG Bilimsel Değişim Burs Programı (2225 Programı) ve 2227-TÜBİTAK-HAS Bilimsel Değişim Burs Programı (2227 Programı)

2011 yılında 2225 kodlu destek programı kapsamında 11 Türk araştırmacıya; 2227 kodlu destek programı kapsamında 2 Macar araştırmacıya destek sağlanmıştır.

Bu programlar kapsamında 2005 yılından bu yana ilgili yıl içinde destek alan bursiyer sayısı Tablo 18'de verilmiştir.

Şekil 43. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı Kapsamında Yıl İçinde Desteklenen Bilim İnsanı Sayısı

Tablo 18. Bilimsel Değişim Burs Programları Bursiyer Sayıları

PROGRAMLAR	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	T*	Y*	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y
TÜBİTAK-DFG	17	-	18	-	17	-	18	-	16	-	15	25	11	-
TÜBİTAK-HAS	2	3	3	3	2	1	1	2	1	6	2	3	-	2
Toplam Bursiyer Sayısı	22		24		20		21		23		45		13	

*T:Türk, Y: Yabancı

1.2.4.5. Bilimsel Toplantı Destek Programları

Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı (2223 Programı)

Daha önceki yıllarda TÜBİTAK ARDEB tarafından yürütülmekte olan Bilimsel Toplantı Desteği, TÜBİTAK BİDEB tarafından yürütülen Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı ile birleştirilmiş ve 2008 yılından itibaren yurt içinde düzenlenen bilimsel etkinlikler, Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı kapsamında BİDEB tarafından desteklenmeye başlanmıştır. Bu program çerçevesinde 2011 yılında 269 etkinlik kapsamında 10.658 genç araştırmacı için başvuruda bulunulmuş; 138 etkinlik kapsamında 3.742 genç araştırmacıya kısmi destek

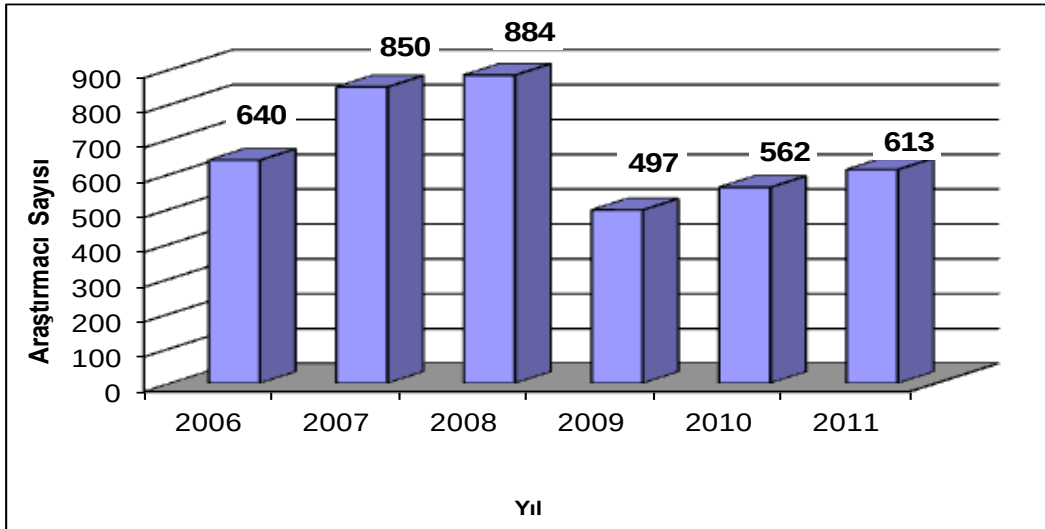
verilmiştir. Bu program kapsamında 2005 yılından bu yana yıl içinde yapılan etkinlik sayısı Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19. Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı Destekleri

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bilimsel Toplantı Desteği Kapsamında Desteklenen Etkinlik Sayısı (ARDEB)	293	229	240				
Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Kapsamında Desteklenen Etkinlik Sayısı (BİDEB)	12	30	39	207	178	168	138
Toplam Desteklenen Etkinlik Sayısı	305	259	279	207	178	168	138

Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı (2224 Programı)

2011 yılında yurt dışı etkinliklere katılmak isteyen 1.066 araştırmacının 613'üne kısmi destek verilmiştir. Şekil 44'de program kapsamında ilgili yıl içinde desteklenen araştırmacı sayıları verilmektedir.

Şekil 44. Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Araştırmacı Sayısı

Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı (2229 Programı)

İlk defa 2007 yılında uygulamaya konulan Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programının amacı ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik bilim danışmanlığı seminerleri ve benzeri toplantılar ile ilköğretim, ortaöğretim ve lisans öğrencilerinden üstün başarı gösterenlerin bilimsel ve akademik performanslarının artırılması, proje kültürünün öğrenciler arasında yaygınlaştırılması ve geleceğin bilim insanı ve araştırmacılarının yetişmesine katkı sağlamak için doğa bilimleri, mühendislik ve teknolojik bilimler, sosyal ve beşeri bilimler alanlarında düzenlenecek olan bilim kampları, doğa eğitimleri, teorik ve uygulamalı yaz ya da kış bilim okullarını desteklemektir. 2011 yılında yapılan 93 etkinlik başvurusundan 58'i desteklenmiştir.

TÜBİTAK-Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı (2231 Programı)

2009 yılında TÜBİTAK ile Lindau Konseyi ve Vakfı arasında imzalanan Mutabakat Zaptı çerçevesinde TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı uygulamaya konulmuştur. 1951'de Prof. Hein ve Dr. Parade tarafından başlatılan Lindau Nobel Ödüllü Bilim İnsanları Toplantıları, güncel bilimsel konuları ve geleceğe yönelik araştırma alanlarını konu alarak Nobel ödüllü bilim insanları ile genç araştırmacıları ders, panel ve seminerler gibi çeşitli platformlarda buluşturmaktadır. Bu program kapsamında 2010 yılında ikinci defa adaylar destek başvurusunda bulunmuşlardır. 2009 yılında yapılan 7 başvuru Bilimsel İnceleme Komite toplantılarında değerlendirilerek 3 kişi ilgili program kapsamında desteklenmiştir. Desteklenen 3 kişi, 2011 yılında 61'incisi düzenlenen Nobel Ödüllü Bilim İnsanları Toplantısı'na Türkiye adına katılmışlardır.

Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı (2232 Programı)

İlk defa 2010 yılında uygulamaya konulan Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı'nın amacı yurt dışında çalışmalarına devam etmekte olan Türk araştırmacıların Türkiye'ye dönmelerini teşvik etmektir. Bu program ile beyin göçünün tersine çevrilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlanması planlanmakta ve böylelikle Türkiye'deki bilim üretimine destek verilmesi amaçlanmaktadır. 2011 yılında programa toplam 25 başvuru yapılmış ve 23 araştırmacı desteklenmiştir. 2011 yılı sonu itibarıyla program kapsamında desteklenen Türk araştırmacı sayısı 34'tür.

Doktora Öğrencileri için Yurt İçi Araştırma Burs Programı(2233 Programı)

Doktora eğitimlerine devam eden öğrencilerin yurt içi dolaşımını desteklemek ve yeni işbirliği imkânlarının oluşmasına destek olmak için 2010 yılında uygulamaya konulan Doktora Öğrencileri için Yurt İçi Araştırma Burs Programı'na 2011 yılında 11 başvuru yapılmış ve 6 doktora öğrencisi yurt içi araştırmaları için desteklenmiştir. Bu program kapsamında 2011 yılı içerisinde toplam bursiyer sayısı 9'dur.

Yeni TÜBİTAK BİDEB Destekleri:

Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı (2234 Programı)

Bilimsel ve teknolojik işbirliği ağları ve platformları kurma girişimi ön toplantıları ve çalıştaylar; TÜBİTAK ile ikili işbirliği antlaşması imzalayan ülkelerle, işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak yapılacak olan bilimsel işbirliği toplantıları, çalıştaylar ve benzeri etkinlikler ile TÜBİTAK ile imzalanan antlaşmalar sonucu oluşan uluslararası ortak programlama işbirliği çalışmaları kapsamındaki toplantılar ve kısa süreli araştırmacı değişimlerinin desteklenmesi amacıyla 2011 yılında 2234-Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı" uygulamaya konulmuştur. Bu program kapsamında 2011 yılında 9 etkinlik için yaklaşık 75.735 Milyon TL destek verilmiştir.

1.2.5. Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri

1.2.5.1. Çok Taraflı İşbirliği

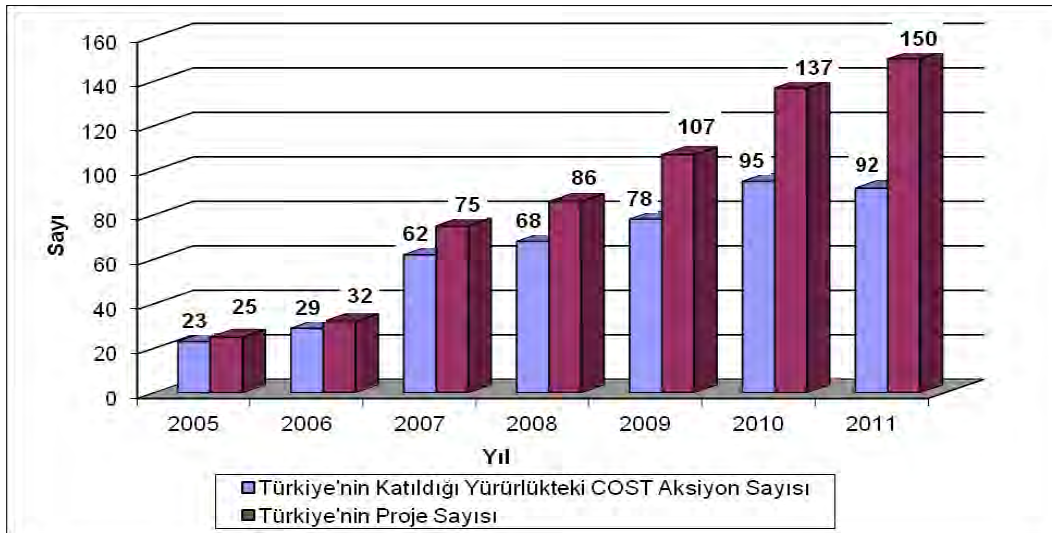
Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği (COST), Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü (EMBO), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO), Avrupa Uzay Ajansı (ESA) gibi uluslararası kuruluşlarda ve KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği) ve APSCO (Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu) gibi bölgesel organizasyonlarda ülkemizin bilimsel ve teknolojik görünürlüğü hızla artmakta ve bu ilerleme Türkiye'nin yumuşak gücüne (soft power) önemli bir katkı yapmaktadır. 2011 yılında da Hükümet veya Kurum düzeyinde üye olunan uluslararası kuruluşların faaliyetlerine aktif bir şekilde katılım sağlanmış, bu sayede bu kuruluşlar bünyesindeki etkimiz pekiştirilmiş, bazılarının toplantılarının ülkemizde düzenlenmesi sağlanmış ve gelişmeleri hem yakından takip edebilme hem de yönlendirebilme fırsatı yakalanmıştır.

Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği (European Cooperation in Science and Technology – COST)

COST Programı çerçevesinde, 2011 yılı içinde COST aksiyonlarının ülkemiz araştırmacılarına duyurulması ve aksiyonlara katılımın sağlanması ile ilgili faaliyetler sürdürülmüştür.

17-18 Mayıs 2011 tarihlerinde COST'un Üst Düzey Temsilciler Komitesi 182. Toplantısı TÜBİTAK tarafından İstanbul'da düzenlenmiş ve COST üyesi ülkelerin üst düzey temsilcilerine ev sahipliği yapılmıştır.

2011 yılında, Türk bilim insanları tarafından COST aksiyonları çerçevesinde, 104 COST projesi TÜBİTAK'a sunulmuş, TÜBİTAK Araştırma Gruplarında yürütülmekte olan 21 ulusal projenin ise COST projesine dönüştürülmesi yürütücüleri tarafından talep edilmiştir. Söz konusu 125 projeden, bilimsel değerlendirme süreci sonucunda 54'ünün 2011 yılı içerisinde COST projesi olarak desteklenmesine karar verilmiştir. Ülke olarak katılımın gerçekleştiği yürürlükteki COST aksiyon sayısı katılım sağlanan ve tamamlanan aksiyonlar sonucunda 92 olarak gerçekleşmiş, proje sayısı ise 150'ye ulaşmıştır (bk. Şekil 45) . Böylece, benzer çalışmalar yapan Avrupalı araştırmacıları bir araya getiren ve bilgi paylaşımı sağlayan COST programından yararlanan Türk araştırmacı sayısı artmıştır.

Şekil 45. Katılım Sağlanan COST Aksiyon ve Yürürlükteki Proje Sayısı

Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı/Örgütü (European Molecular Biology Conference/Organization – EMBC/EMBO)

EMBO Yerleşim Desteği Programı'na 2011 yılında toplam 26 başvuru yapılmış; bu başvuruların 7'si yerleşim destekleri çerçevesinde ülkemize yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Söz konusu 7

adaydan 4'ü, yerleşim desteği alma konusunda EMBO tarafından desteklenmesi önerilen adaylar arasında yer almıştır. Böylece, ülkemize yerleşerek araştırma yapacak bilim insanı sayısı artmıştır.

Uluslararası Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi (International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology)

Ülkemizin üyesi olduğu, aynı zamanda TÜBİTAK MAM Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi'nin 1989 yılından bu yana bir bağlaşıklık merkez olarak ülkemizi temsil etmekte olduğu Uluslararası Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Merkezi (ICGEB) destekleri ile 1 araştırmacı "Çalıştay Desteği" kazanmıştır.

Avrupa Bilim Vakfı (European Science Foundation – ESF) ve Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları Birliği (European Heads of Research Councils – EUROHORCs)

Kurumun en üst düzeyde TÜBİTAK Başkanı tarafından temsil edildiği ESF Yönetim Konseyi, EUROHORCs Genel Kurulu ve Yönetim Kurulu toplantılarında, halihazırda takip edilen bilim politikalarının bir değerlendirmesi yapılmış olup, ESF ve EUROHORCs'un feshedilmesine yönelik olarak gerçekleştirilmiş oylamalara katılım sağlanmıştır.

Bununla beraber, bu iki kurumun feshinin devamında görev yapacak olan ve 21 Ekim 2011'de "Science Europe" adı altında kurulduğu resmi olarak ilan edilen kuruluş çatısı altında yürütülecek olan çalışmalar ve kuruluş yapısı hakkında görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Ayrıca, Avrupa Bilim Vakfı (European Science Foundation – ESF) MO Forum on European Alliance on Research Careers Development toplantısı ve EUROHORCs Yönlendirme Komitesi ve Genel Kurul toplantısı 12-14 Nisan 2011 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization – NATO)

NATO Barış ve Güvenlik için Bilim (SPS) Komitesi toplantılarına ilgili TÜBİTAK temsilcileri katılmışlardır. SPS Programı tarihindeki en kapsamlı yeniden yapılandırma sürecini tamamlamak üzere olup, söz konusu reform çalışmaları çerçevesinde TÜBİTAK, Dışişleri Bakanlığı ile eşgüdüm halinde sürece katkıda bulunmuştur.

Birleşmiş Milletler – BM (United Nations – UN) – En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) Konferansı

9-13 Mayıs 2011 tarihlerinde ülkemizin ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş olan "En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) 4. BM Konferansı" öncesinde 7-8 Şubat 2011 tarihlerinde İstanbul'da TÜBİTAK başta olmak üzere Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Birleşmiş Milletler

Endüstriyel Kalkınma Örgütü (UNIDO) ve İslam Kalkınma Bankası'nın desteğiyle, "En Az Gelişmiş Ülkeler için Bilim, Teknoloji ve Yenilik Konferansı (Preparatory Event for the 4th UN Conference on the Least Developed Countries Science, Technology and Innovation: Setting priorities and implementing policies for LDCs)" başlığı altında bir hazırlık konferansı düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında, 49 EAGÜ'ye yönelik olarak BTY alanında oluşturulabilecek mekanizmalar tartışılmıştır.

Bunu takiben, 9-13 Mayıs 2011 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş olan "En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) 4. BM Konferansı" kapsamında TÜBİTAK tarafından "Intercultural Cooperation for Scientific and Technological Development" başlıklı bir yan etkinlik düzenlenmiş ve B&T'nin EAGÜ'lerin gelişimine yönelik olarak yapacağı olumlu etki tartışılmıştır.

Bu etkinliklerin akabinde, ülkemiz tarafından "teknoloji transferi, bilim insanları ve araştırmacı değişim programları, bilim kuruluşları arasında işbirliği ağlarının oluşumu; EAGÜ'ler için "Teknoloji Bankası" rolü üstlenecek uluslararası merkez kurulması ve gelecek 10 yılda tarım, mühendislik, tıp alanında lisansüstü eğitim için 1000 burs verilmesi" taahhütleri verilmiştir. Bu taahhütler kapsamında TÜBİTAK tarafından gerekli koordinasyon çalışmaları başlatılmış olup, böylece, uluslararası arenada EAGÜ'lere yönelik önümüzdeki 10 yıl boyunca gerçekleştirilecek olan faaliyetlerde ülkemiz söz sahibi olacak ülke konumuna gelmiştir.

İslam Konferansı Örgütü (Organization of Islamic Conference – İKÖ) Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi (COMSTECH) – Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi

COMSTECH tarafından 2011 yılı boyunca farklı alanlarda düzenlenen 10 çalıştay ve 2 kursa katılım sağlanmıştır. Bu katılımlar sonucunda, bilgi ve tecrübe paylaşımından istifade edilmiştir.

Ayrıca, 11 – 13 Ocak 2011 tarihlerinde İslamabad / Pakistan'da gerçekleştirilen COMSTECH 14. Genel Kurul Toplantısı'na TÜBİTAK Başkan Yardımcısı katılmıştır. Toplantıda, gündem maddeleri çerçevesinde, ülkemizin BTY alanındaki faaliyetleri konusunda TÜBİTAK temsilcisi tarafından katılımcı ülke delegelerine bilgi verilmiştir.

COMSTECH şemsiyesi altında gerçekleştirilen söz konusu toplantı, kurs ve çalıştaylara TÜBİTAK tarafından etkin katılım sağlanarak, İKÖ üyesi ülkelerle etkileşim artırılmış, Türkiye'nin bilim, teknoloji ve yenilik alanında yaptığı atılımlar paylaşılmıştır.

Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonu (The Commission on Science and Technology for Sustainable Development in the South – COMSATS)

Ülkemizin COMSATS'a üyeliği konusundaki yazışmalar Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla sürdürülmüştür. Ayrıca, 26-27 Mayıs 2011 tarihlerinde Bogota/Kolombiya'da düzenlenen

COMSATS 14. Koordinasyon Kurulu Toplantısı'na TÜBİTAK MAM Başkan Yardımcısı tarafından katılım sağlanmıştır.

Bağılantısız ve Diğer Gelişmekte Olan Ülkeler Bilim ve Teknoloji Merkezi (NAM S&T Centre)

TÜBİTAK'ın sanayi ağına katılım sağladığı Merkezin araştırmacılara sunduğu fırsatlar kapsamında, Batman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nden bir kişi, NAM S&T Centre-ICCBS (International Centre for Chemical and Biological Sciences) Ortak Bursu'nu almaya hak kazanmıştır. Böylece, Merkezin, TÜBİTAK için ayırmış olduğu kontenjan söz konusu burs ile 2011 yılında kullanılmıştır.

Uzay Alanında Faaliyet Gösteren Uluslararası Kuruluşlar:

Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanımı Komitesi (BM-UBAKK)

Birleşmiş Milletler Uzay İşleri Ofisi (UN-Office of Outer Space Affairs) tarafından düzenlenen Bilimsel ve Teknik Alt Toplantısı'nın 7-8 Şubat 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen oturumlarına TÜBİTAK tarafından katılım sağlanmıştır. Toplantının 2. gününde "The Role of TÜBİTAK for the Recent Developments in the Field of Space in Turkey" başlıklı sunum katılımcılarla paylaşılmış ve ülkemizde yürütülen uzay faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir.

28 Mart-8 Nisan 2011 tarihlerinde Viyana'da gerçekleştirilen UBAKK Hukuk Alt Komitesi 50. Toplantısı sırasında uzay hukuku konusunda önde gelen kuruluş temsilcileriyle temas sağlanmıştır. Avrupa Uzay Hukuku Merkezi (ECSL) ile yapılan görüşmede söz konusu kurumun Başkanı tarafından ECSL'nin her yıl düzenlediği Uzay Hukuku Yaz Okulu'nun Türkiye'de düzenlenmesi teklif edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Uzay İşleri Ofisi (UN Office of Outer Space Affairs) tarafından, "İlk insanlı uzay uçuşunun 50. Yıldönümü" kutlamaları çerçevesinde BM Viyana ofisinde, 1 Haziran-1 Temmuz 2011 tarihleri arasında düzenlenen uzay sergisinde ülkemizi TÜBİTAK temsil etmiştir. Sergide, TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü'nün yürüttüğü projeler, geliştirdiği alt sistemler ile ilgili video ve poster sunumunun yanı sıra TÜBİTAK koordinasyonunda yürütülen "Ulusal Uzay Araştırmaları Programı" hakkında da katılımcılara bilgi verilmiştir.

Avrupa Uzay Ajansı (European Space Agency – ESA):

22 Eylül 2006 tarihinde 5 yıllığına yürürlüğe giren Türkiye ile Avrupa Uzay Ajansı (ESA) arasındaki Uzay Alanında İşbirliği Çerçeve Anlaşması'nın süresi Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla gerçekleştirilen yazışmalar sonucu 2016 yılına kadar uzatılmıştır.

Avrupa Uzay Ajansı (ESA)'na bağlı Avrupa Uzay Hukuku Merkezi (European Centre for Space Law-ECSL) tarafından 29 Ağustos-9 Eylül 2011 tarihleri arasında Hırvatistan'ın Rijeka kentinde düzenlenen Uzay Hukuku ve Politikası alanındaki yaz okulu programına (ECSL Summer Course on Space Law and Policy) katılım sağlanmıştır. Ülkemizde uzay hukuku konusunda farkındalık sağlanması ve öğrencilerin bu alana yönlendirilmesi amacıyla yaz okulunun 2012 yılında TÜBİTAK ev sahipliğinde Türkiye'de düzenlenmesi planlanmaktadır.

TÜBİTAK tarafından 2009 yılında başlatılan “Dünya Mirası Konvansiyonunu desteklemek için Uzay Teknolojilerinin Kullanımına ilişkin UNESCO ve ESA Ortak İnisiyatifi”ne katılma girişimi olumlu sonuçlanmış, TÜBİTAK, 31 Aralık 2010 tarihi itibari ile UNESCO'nun yeni uzay ortağı olarak kabul edilmiştir. Bahsekonu İnisiyatif'e TÜBİTAK'ın katılması ile ülkemizin zengin kültürel ve doğal mirasının korunmasına katkı sağlanacak, aynı zamanda farkındalık yaratılarak bu miras üzerinden katma değer üretilebilecektir.

Rusya Federal Uzay Ajansı (Roscosmos)

Türk Rus Hükümetlerarası KEK 11. Dönem Toplantısı çerçevesinde TÜBİTAK – Roscosmos arasında uzay alanındaki işbirliği sürecinin değerlendirilmesi için 3-5 Mart 2011 tarihlerinde Rusya'nın Kazan kentinde gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantıda KEK 11. Dönem Protokolü'nde “Uzay Alanında İşbirliği” başlığı altında yer alacak maddeler belirlenmiş ve ikili ilişkilerde yaşanan gelişmeler konuşulmuştur.

Uluslararası Uzay Üniversitesi (International Space University)

Uluslararası Uzay Üniversitesi her yıl farklı bir ülkede, yüzden fazla öğrencinin katılımıyla 9 haftalık yaz okulu düzenlemektedir. Program çerçevesinde farklı disiplinlerden öğrencilerin katılımı ile uluslararası bir ortam oluşturulmakta, uzay ile ilgili teknik, idari ve hukuki temel bilgiler verilmekte; katılımcıların alanında uzman isimler ile direkt temas kurmasına olanak sağlamaktadır. Bu sene Avusturya'nın Graz kentinde gerçekleştirilen yaz okuluna TÜBİTAK tarafından katılım sağlanmıştır.

Uluslararası Havacılık ve Uzay Federasyonu (International Astronautical Federation – IAF):

3-7 Ekim 2011 tarihleri arasında Güney Afrika'da 62.si düzenlenen IAF Genel Kurulu'na TÜBİTAK üye olarak katılım sağlamıştır. Türkiye'den sadece TÜBİTAK, Genel Kurul'da ve diğer etkinliklerde temsil edilmiştir. Bu kongrede TÜBİTAK, Uluslararası Uzay Konfederasyonu faaliyetlerinde Türkiye'nin görünürlüğünü ve etkinliğini artırmak üzere girişimlerde bulunmuştur. Konferansta; “Turkey's Strategic Role in Space: Highlights from National Space Research

Programme,(2005-2014, SCST11)” ve “Outlook and Future Projection on the Use of Small Launch Vehicle Concepts” başlıklı 2 bildirinin sunumu gerçekleştirilmiştir.

Küresel Yer Gözlem Grubu (Group on Earth Observations-GEO)

Dünyanın yer gözlem alanındaki en büyük organizasyonu olan GEO’nun 8. Genel Kurul Toplantısı, TÜBİTAK’ın ev sahipliğinde, 16-17 Kasım 2011 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilmiştir. Amerika, Rusya, Çin, Japonya, Brezilya, Hindistan, Almanya gibi uzay faaliyetlerinde yetkin 87 üye ülkeden ve Avrupa Komisyonu, Avrupa Uzay Ajansı, Dünya Meteoroloji Organizasyonu’nun da üyesi olduğu 61 uluslararası kuruluştan 500’e yakın üst düzey temsilcinin katılım sağladığı etkinlik çerçevesinde, GEO Genel Kurul toplantısının yanısıra; GEO Komite toplantıları, katılımcı ülkelerin ve kuruluşların faaliyet ve ürünlerinin tanıtıldığı sergi ve ülkelerin yer gözlem projeleri hakkında sunumlar yer almıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Nihat ERGÜN, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK, GEO Başkanı Jose ACHACHE VE GEO Eşbaşkanları Güney Afrika Cumhuriyeti Bilim ve Teknoloji Kurumu Başkanı Philemon Mjwara, Çin Halk Cumhuriyeti Bilim ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Jianlin Cao, Avrupa Komisyonu Araştırma ve Inovasyon Bölüm Başkanı Manuale Soares ve ABD Başkanı Sn. OBAMA’nın Bilim Danışmanı Steve Fetter’in açılış konuşmaları ile başlayan toplantıda GEO 2009-2011 yılları Çalışma Planı gelişmeleri değerlendirilmiş, bölgesel ve küresel GEO aktiviteleri hakkında bilgi verilmiş, GEO’nun 2012-2015 yılları arası Çalışma Programı kabul edilmiştir.

Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu (APSCO)

Asya Pasifik bölgesinde uzayın barışçı amaçlarla kullanımını ve ülkeler arası bu konudaki işbirliğini artırma amaçlı 2005 yılında kurulan APSCO’ya, Türkiye, 1 Haziran 2006’da APSCO Sözleşmesi’ni imzalayarak kurucu üye sıfatıyla dahil olmuştur. Sözleşme’nin onaylandığına dair belgelerin depoziter ülke olan Çin’e iletilmesiyle birlikte 25 Temmuz 2011 tarihi itibarı ile Türkiye’nin APSCO üyeliği resmileşmiştir.

Bunlara ek olarak, 2011 yılı içerisinde TÜBİTAK’ın uzay konulu yüksek lisans eğitim bursundan (2230- Yurtdışı Yüksek Lisans Burs Programı) yararlanmaya hak kazanan 1 bursiyer yurtdışında eğitime gönderilmiştir. 2009-2011 döneminde eğitimlerini tamamlayan 7 bursiyer ise Türkiye’deki ilgili kuruluşlarda çalışmaktadır.

1.2.5.2. İkili İşbirliği

Ülkemizin dış politikası ile uyumlu olarak, ikili işbirliklerinde artan coğrafi çeşitlilik 2011 yılında da devam etmiş, mevcutların yanı sıra, yeni coğrafyalarla (Afrika ve Asya gibi) işbirliği yapabilmek

fırsatı yakalanmıştır. 2011 yılında, Polonya ile Hükümetlerarası düzeyde Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması ve Kore Teknoloji Gelişim Enstitüsü (Korea Institute for Advancement of Technology- KIAT) ile Kurumlararası düzeyde Ekim 2010'da imzalanan Mutabakat Zaptı'nın uygulama anlaşması imzalanmış; Azerbaycan, Benin, Güney Afrika, Fas, Kenya, Sudan, Tunus Gürcistan ve Türkmenistan ile Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması imzalanması yönünde girişimler sürdürülmüştür. Ülkemizde Ar-Ge için ayrılan bütçenin artırılmasına paralel olarak BTY alanında kaydedilen gelişmeler sonucunda, yabancı ülkelerdeki bilim kuruluşlarının ülkemizle işbirliği oluşturma yönündeki girişimleri 2011 yılında da artarak devam etmiştir.

Bu dönemde, çeşitli ülkelerin ve kuruluşların BTY işbirliği konusunda ülkemize yoğun ilgisi söz konusudur. Bu kapsamda, TÜBİTAK Başkanlığı'na ve Ar-Ge birimlerine yapılan üst düzey veya teknik heyet ziyaretlerinin yanısıra, çeşitli ülkelerin Büyükelçiliklerinden yetkililer ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

2011 yılında kaydedilen gelişmeler aşağıdaki tablolarda özetlenmektedir:

İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/Mutabakat Zaptları (Memorandum of Understanding – MoU)

2011 yılında imzalanan toplam 5 anlaşma, protokol ve karar dokümanı ile ilgili bilgiler Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20. 2010 Yılında İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/MoU/Tutanaklar

Tarih	Yer	Düzeyi	Başlığı
20.01.2011	Ankara-Ljubljana	Kurumlararası	TÜBİTAK ve Slovenya Araştırma Ajansı Arasında Karar Dokümanı
03.03.2011	Kazan/Rusya	Kurumlararası	Agreed text between TUBITAK and Roscosmos to be annexed to the Protocol of the 11th session of Turkish-Russian Intergovernmental Joint Economic Commission
04.03.2011	Slovakya	Kurumlararası	Joint Statement between SAS and TUBITAK on Science and Technology
06.06.2011	Varşova	Hükümetlerarası	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması
25.07.2011 – 02.08.2011	Ankara – Prag	Kurumlararası	TÜBİTAK ve Çek Cumhuriyeti Bilimler Akademisi (AS CR) Arasında Karar Dokümanı

Ortak Toplantı ve Çalıştaylar

- TÜBİTAK ve Slovak Bilimler Akademisi (SAS) arasındaki mevcut işbirliğini güçlendirmek ve yeni işbirliği alanları geliştirmek amacıyla, Slovakya İstanbul Başkonsolosluğu tarafından 3 Kasım 2010 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "Innovation and Technology Forum Turkey-Slovakia I"ın ardından 3-4 Mart 2011 tarihlerinde Slovakya'da "Innovation and Technology Forum Turkey-Slovakia II" düzenlenmiştir. Forum'da SAS ile varolan işbirliğini güçlendirme hedefine yönelik olarak bir ortak bildiri imzalanmış ve iki ülke araştırmacıları ve iş adamları arasında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik görüşler paylaşılmıştır.
- ABD Ulusal Bilim Vakfı (NSF-National Science Foundation), Amerikalı bilim insanlarının malzeme araştırmaları alanında meslektaşlarıyla ortak çalışmalarda bulunmalarını teşvik etmek amacıyla Materials World Network (MWN) 2011 çağrısını yayımlanmıştır. Bu çağrıya yönelik olarak, 7 Eylül 2011 tarihinde TÜBİTAK'ta bir bilgi günü düzenlenmiştir. Bilgi gününde, uluslararası işbirliği projeleri, Materials World Network (MWN) 2011 çağrısı ve TÜBİTAK-NSF işbirliği programına (program kodu: 2501) başvuru ile ilgili ayrıntılı bilgiler katılımcılarla paylaşılmıştır. Böylece, Türk araştırmacıların bu çağrı ile ilgili farkındalığı artırılmıştır.
- "Synergy with and Learning from Nature" Çalıştayı, TÜBİTAK, Bilkent Üniversitesi, ABD Ulusal Bilim Vakfı (NSF), Avrupa Bilim Vakfı (ESF) işbirliği ile, ayrıca Japonya Bilim ve Teknoloji Ajansı (JST) ile Tayvan Ulusal Bilim Kurulu (NSC) katkılarıyla 20-22 Ekim 2011 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir. Çalıştayda ABD, Türkiye, Avrupa, Japonya, Kore, Tayvan gibi çok farklı ülkelerden ve disiplinlerden bilim insanlarını ve mühendisleri bir araya getirmek ve doğadan esinlenen araştırma yönelimlerine karar vermek amaçlanmıştır. Etkinliğe ABD, Türkiye, Tayvan, Kore, Japonya, İsviçre, İngiltere, Danimarka, İtalya, Almanya gibi ülkelerden 40'ın üzerinde bilim insanı katılım sağlamıştır. Bu çalıştay ve katılımcılar arasındaki fikir paylaşımları sonucunda, doğadan esinlenen bilim ve daha iyi bir yaşam için mühendislik alanlarında, küresel düzeyde yeni perspektiflere imkan veren araştırma ve bilimsel işbirliklerine yönelik ihtiyaç ve tavsiyelerin belirlenmesi yolunda adımlar atılmıştır.

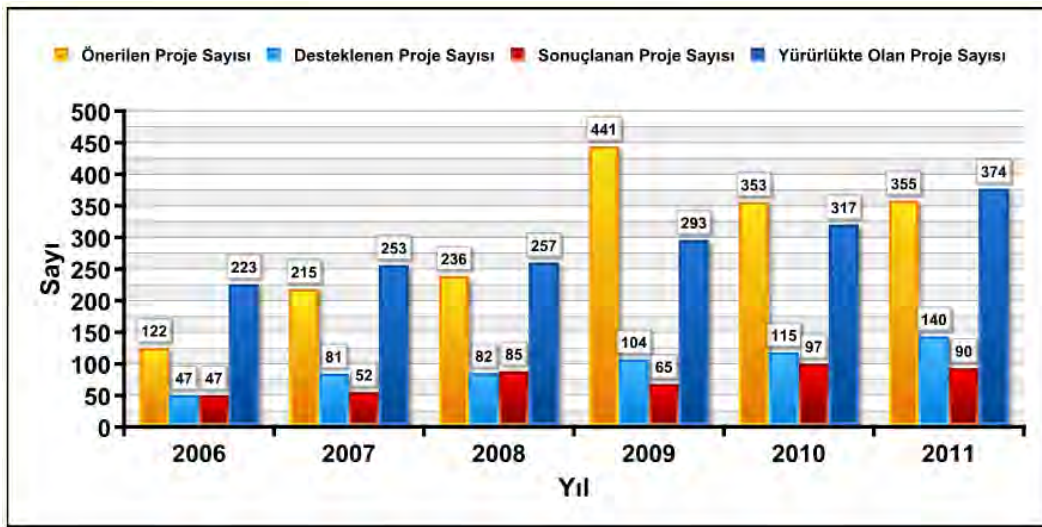
İkili İşbirliği Anlaşmaları Çerçevesinde Ortak Proje Önerileri Çağrıları

Ortak proje yürütme esasına dayalı işbirliklerine Türk bilim insanları tarafından oldukça büyük bir ilgi gösterilmektedir. Mevcut ikili işbirliği anlaşmaları çerçevesinde 2011 yılında ABD, Almanya,

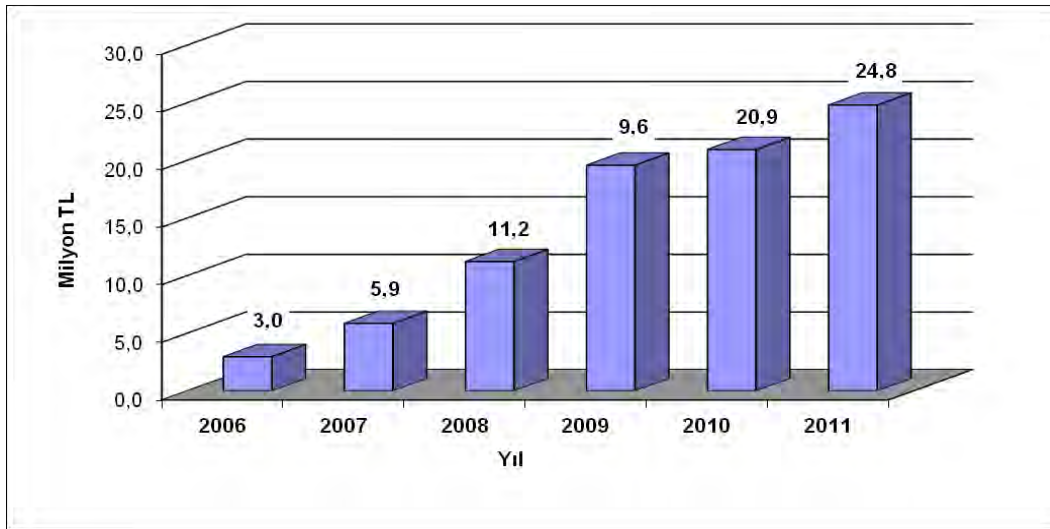
Çek Cumhuriyeti, Fransa, İtalya, Pakistan, Romanya, Rusya, Slovenya, Ukrayna ile ortak proje önerisi çağırısına çıkmış olup, sürekli açık çağrılar kapsamında da ortak proje öneri başvurusu alınmıştır.

Uluslararası Projelere İlişkin Rakamlar:

2011 yılında ikili ve çok taraflı işbirlikleri kapsamında sunulan proje başvuru sayısı 355, desteklenmesine karar verilen proje sayısı 140, sonuçlanan proje sayısı 90, yürürlükte olan (devam eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı 374 (bk. Şekil 46), ikili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar ise 24,8 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 47).

Şekil 46. İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Proje Sayısı

Şekil 47. Yıl İçerisinde İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Projelere Aktarılan Toplam Tutar

Karşılıklı Heyet Ziyaretleri

Mevcut ikili bilimsel ve teknolojik işbirliklerini pekiştirmek ve yeni ikili işbirlikleri oluşturmaya yönelik olarak 2011 yılı içinde Kuruma farklı ülkelerden 29 heyet ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Bu ziyaretlerden bazıları ile ilgili bilgiler Tablo 21’de verilmiştir. Tabloda verilen ziyaretlere ek olarak ayrıca; İngiltere, İsrail, Fransa, İran, Türkmenistan, Japonya, Azerbaycan, Cezayir, Kore ve EMBO ile GEO kuruluşlarından da heyet ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK tarafından benzeri kuruluşlara yapılan ziyaretler de Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 21. TÜBİTAK’a Yapılan Başlıca Ziyaretler*

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
09.03.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Musa Kulaklıkaya (T.C Moritanya Büyükelçisi/ eski TİKA Başkanı)	Göreve yeni atanan Büyükelçi, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK’a bir nezaket ziyareti gerçekleştirmiştir ve Afrika ülkeleri ile BT işbirliklerimiz konusunda bilgi almıştır.
28.03. 2011, Ankara	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Mısır Ankara Büyükelçisi Sn. Abderahman Salaheldin	TÜBİTAK bütçesi, faaliyetleri, enstitüler ve işleyiş mekanizmaları hakkında bilgi verilmiştir. TÜBİTAK ile MHESR arasında imzalanan “Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü” kapsamında ortak proje çağrısına çıkılabilmesi ve olası proje alanları hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
28.03.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Augusto Alejandro SAA CORRIERE Ekvator Ankara Büyükelçisi	İki ülke arasındaki bilimsel ve teknolojik işbirliğini geliştirmeye yönelik olanaklar görüşülmüştür.
03.05. 2011, Ankara	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Markos GETA (Etiyopya Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı)	TÜBİTAK’ın Uluslararası İşbirliği faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir.

* Ülkemizde Ar-Ge için ayrılan bütçenin artırılmasına paralel olarak bilim-teknoloji alanında kaydedilen gelişmeler sonucunda, yabancı ülkelerdeki bilim kuruluşlarının ülkemizle işbirliği oluşturma yönündeki girişimleri 2011 yılında da artarak devam etmiştir.

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
30.05.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	ABD Kongre üyesi Brad Miller ve TCA Başkanı Lincoln McCurdy başkanlığında 12 kişilik ABD heyeti	TÜBİTAK'ın genel yapısı, fon mekanizmaları, bursları, bilim ve toplum faaliyetleri, Ar-Ge birimleri ve uluslararası bilimsel işbirliği etkinlikleri hakkında heyete bilgi verilmiştir.
02.06. 2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Prof. Dr. Wang Weiguang (ÇHC Sosyal Bilimler Akademisi –CASS- Başkan Yard.)	TÜBİTAK'ın görev ve faaliyetleri; burs ve destek programları ve uluslararası işbirlikleri hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca Çin Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (MOST) ile TÜBİTAK'ın devam etmekte olan işbirliği ve bu işbirliği çerçevesinde desteklenen projeler tanıtılmıştır.
17.06.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Major Zailani Safari(Malezya Sanayi-Hükümet Yüksek Teknoloji Grubu-MIGHT Başkan Yardımcısı)	Kurumlar karşılıklı olarak tanıtılmış ve işbirliği olanakları görüşülmüştür. Görüşme sonrasında devam ettirilen yazışmalar sonucunda, MIGHT ile MAM Enerji Enstitüsü ve Malzeme Enstitüsü arasında işbirliği yapılabilecek alanlar belirlenmiştir. Süreç devam etmektedir.
30.06.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Burak AKÇAPAR (T.C Hindistan Büyükelçisi)	TÜBİTAK'ın görev ve faaliyetleri; burs ve destek programları ve uluslararası işbirlikleri hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, ülkemiz ile Hindistan arasında bilim ve teknoloji alanında işbirliği olanaklarının geliştirilmesi konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.
30.09.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Brezilya Ankara Büyükelçisi Marcelo Jardim	İki ülke arasındaki bilimsel ve teknolojik işbirliği imkanları hakkında görüşülmüştür.
25.10.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Prof. Dr. Canseyit TUYMEBAYEV (Kazakistan Ankara Büyükelçisi)	İki ülke arasındaki işbirliği imkanları hakkında fikir teatisinde bulunulmuştur.

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
06.12.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Zülfikur RAHMAN (Bangladeş Ankara Büyükelçisi)	İki ülke arasındaki bilimsel ve teknolojik işbirliği imkanları hakkında görüşülmüştür.
06.12.2011, Ankara	TÜBİTAK Başkanı	Tom Russell (İrlanda Ankara Büyükelçisi)	İki ülke arasındaki bilimsel ve teknolojik işbirliği imkanları hakkında görüşülmüştür.

Tablo 22. TÜBİTAK Başkanı ve Başkan Yardımcılarının Yaptığı Başlıca Yurtdışı Ziyaretler*

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Görüşülen Kuruluşlar	Amacı/Sonucu
11-13.01.2011, Pakistan	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	COMSTECH	COMSTECH 14. Genel Kurul Toplantısı'na katılım
03 – 04.05.2011, Kazakistan	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Yenilik Fonu (JSC NIF)	IV. Astana Ekonomik Forumu'na katılım sağlanmış ve ülkemizin BTY faaliyetleri hakkında bir sunum gerçekleştirilmiştir.
19-22.07.2011, G.Kore	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Kore Bilim ve Teknoloji Politikaları Enstitüsü (Science and Technology Policy Institute- STEPI), Kore Ulusal Araştırma Vakfı (National Research Foundation of Korea- NRF), Kore İleri Bilim ve Teknoloji Enstitüsü (Korea Advanced Institute of Science and Technology-	STEPI “Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği” (STEPI International Workshop for S&T Cooperation) başlıklı uluslararası çalıştayda sunum yapılmış, diğer Kurumlar ile yapılan toplantılarda TÜBİTAK’ın mevcut işbirliği ve işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.

* TÜBİTAK Başkanı, katıldığı çeşitli uluslararası toplantılar vesilesiyle gittiği yabancı ülkelerdeki T.C. Büyükelçiliklerini ziyaret ederek, Türkiye’de bilim ve teknoloji alanında kaydedilen gelişmeler konusunda bilgi vermiş ve ilgili ülkelerin bilim ve teknoloji yapısı ve potansiyeli konusunda TÜBİTAK tarafından hazırlanan ülke dosyalarını T.C. Büyükelçilerine sunmuştur.

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Görüşülen Kuruluşlar	Amacı/Sonucu
		KAIST) ve Kore Havacılık ve Uzay Araştırmaları Enstitüsü (Korea Aerospace Research Institute- KARI)	
18-21.09.2011, Almanya	TÜBİTAK Başkanı		Sayın Cumhurbaşkanı'nın Almanya'ya gerçekleştirdiği ziyarete refakat edilmiştir.
02-04.10.2011, Japonya	TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Toplumda Bilim ve Teknoloji Forumu (Science and Technology In Society-STs)	2004 yılından bu yana her yıl Japonya'nın ev sahipliğinde düzenlenmekte olan, dünyanın birçok ülkesinden bilim ve teknoloji alanında faaliyet gösteren kurumların temsilcileri, bakanlar ile üst düzey yöneticilerin katıldığı ve görüş alışverişinde bulunduğu yüksek düzeyde bir Forum olan Toplumda Bilim ve Teknoloji (STS) Forumunda TÜBİTAK'ı temsil etmiştir.

1.2.5.3. AB 7. ÇP Uluslararası İşbirliği Ağı (INCO-NET) ve Uluslararası İşbirliği Avrupa Araştırma Alanı Ağı (INCO ERA-NET) Projelerine Katılım

Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri Alanı (INCO), AB 7. Çerçeve Programı kapsamında, Avrupa Birliği (AB) Üye/Asosye ülkeler ile üçüncü ülkeler arasında bilim ve teknoloji (BT) alanında ikili ve bölgesel işbirliğini güçlendirmeyi ve 3. ülkelerin AB Çerçeve Programları'na (ÇP) katılımını artırmayı amaçlamaktadır.

TÜBİTAK UIDB, 2011 yılı sonu itibarıyla 13 INCO projesine dahildir. Bu projelerden 11'i İÇİM bünyesinde yürütülmektedir. INCO-NET EECA ve INCO-NET CA/SC projeleri, Doğu Avrupa, Orta Asya ve Güney Kafkasya ülkelerine; MIRA projesi, Akdeniz ülkelerine; CAAST-NET projesi, Afrika ülkelerine ve SEA-EU-NET projesi, Güneydoğu Asya ülkelerine yönelik INCO-NET projeleridir. Bunların yanısıra, INCO ERA-NET projeleri olan KORANET (Kore), BLACK SEA ERA-NET (Karadeniz), NEW INDIGO (Hindistan), ERAFRICA (Afrika) ve ERA-NET RUS

projeleri ve de Mısır'a yönelik BILAT projesi olan ShERACA projesi TÜBİTAK ÜİDB tarafından yürütölmektedir.

NEW INDIGO ERA-NET Projesi

TÜBİTAK'ın AB 7. Çerçeve Programı kapsamında ortak olduğu NEW INDIGO ERA-NET Projesi kapsamında, Hindistan DBT (Department of Biotechnology) işbirliğı ile **“Biyoteknoloji ve İnsan Sağlığı”** alanında, 2011 Ekim ayında 3. ortak çağrıya çıkılmıştır. Çağrıya Türkiye ile birlikte, Almanya, Avusturya, Fransa, Hindistan, İspanya, İsrail ve Norveç'ten fonlayıcı kuruluşlar katılmışlardır. TÜBİTAK'ın bu çağrıya katılması konusu 15 Ekim 2011 tarih ve 201 sayılı Bilim Kurulu toplantısıyla karara bağlanmıştır. Karara göre, 3 yıllık araştırma projelerinin desteklenmesi planlanan çağrı kapsamında, proje başına 150 Bin Euro olmak ve 3 proje desteklemek üzere toplam 450 Bin Euro taahhüt edilmiştir. Bu taahhüte ilişkin olarak, Proje Teşvik İkramiyesi ve Kurum Hissesi de dahil edildikten sonra toplam 650 Bin Euro ödenek ayrılmıştır.

Söz konusu çağrı için New INDIGO Sekreteryası'na çevrimiçi (online) (<https://www.pt-it.de/ptoutline/application/indigo3>) olarak yapılan başvurular iki aşamalı olup, ön kayıt 15 Aralık 2011'de tamamlanmıştır. Buna göre, ilk aşamada başvuru yapmış olan toplam 55 proje önerisinin 11'inde Türk araştırmacılar yer almaktadır. İkinci aşamada, ön değerlendirmeyi geçenlerin, tam önerileri sunması için son tarih 19 Mart 2012 olarak belirlenmiştir.

NEW INDIGO ERA-NET Projesi çerçevesinde, 1-2 Aralık 2011 tarihlerinde, Avusturya Yenilik Merkezi (ZSI) ev sahipliğinde, Avusturya/Viyana'da “AB-Hindistan Bilim ve Teknoloji İşbirliğı Günleri Etkinliğı” düzenlenmiştir. Söz konusu etkinlik kapsamında, Avrupa ve Hindistan'dan ilgili kamu otoriteleri, akademi, sanayi ve araştırma kuruluşları ile KOBİ'lerden 100'den fazla kişinin katılımı ile bilimsel konferanslar gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe ayrıca, TÜBİTAK'ın da fon sağlayıcı kurum olarak katıldığı New INDIGO Biyoteknoloji ve Sağlık Çağrısı kapsamında desteklenen projelere dahil olan araştırmacılar da katılım sağlamıştır. Bu kapsamda, Türkiye'den Gazi Üniversitesi Eczacılık Faköltesi öğretim üyesi Prof. Dr. Benu Karahalil'in proje sunumu ve Kocaeli Üniversitesi'nden Prof. Dr. Arif Demir ve ekibinin projesine ilişkin olarak Koordinatör Dr. Cenk Aktaş projelerine ilişkin sunum yapmışlardır.

New INDIGO ERA NET projesi kapsamında, ortak olunan iş paketlerine ilişkin görevler yerine getirilmiştir. Bu çerçevede, Ulusal İrtibat Noktası Projeleri ile işbirliğı gerçekleştirilmesini hedefleyen iş paketinin ilgili görevinde koordinatörlük yürütölmektedir.

ERAfrica (Developing African-European Joint Collaboration for Science and Technology)Projesi

TÜBİTAK, AB 7. Çerçeve Programı Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri kapsamında, Afrika'ya yönelik olarak başlatılan ve kıta ülkeleriyle işbirliklerini arttırmayı hedefleyen, ERAfrica projesine katılım sağlamıştır. 3 yıl sürecek olan ERAfrica projesinde Türkiye ile birlikte Fransa, Kenya, Almanya, Finlandiya, İspanya, Almanya, Mısır, Güney Afrika, Portekiz, Belçika, Avusturya ve İsviçre'nin bilim ve teknoloji kuruluşlarından ortaklar yer almaktadır. ERAfrica, Afrika'daki ulusal araştırma programları ile yakın işbirliği içinde AB üye ve asosye ülkeleri arasındaki işbirliğini arttırarak Avrupa Araştırma Alanındaki dağınıklığı azaltmayı amaçlamaktadır.

ERAfrica projesi kapsamında, TÜBİTAK 1. iş paketi çıktısı olarak, "Avrupa-Afrika Bilim ve Teknoloji İlişkileri: Bölgesel İşbirlikleri ile 6. ve 7. Çerçeve Programlarına Katılım Analizi" raporunu hazırlamıştır. Söz konusu rapor, ERAfrica Projesi kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan ortak çağrı (ortak araştırma projeleri/yenilik projeleri) ve kapasite geliştirme gibi Afrika ile ortak bilim ve teknoloji faaliyetlerine yönelik olarak faydalı bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Black Sea ERA-NET Projesi

AB 7.ÇP Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri (INCO) alanında Karadeniz Bölgesi'ni hedef alan ve bölgedeki bilim ve teknoloji kuruluşlarının işbirliği yapmasını hedefleyen Black Sea ERA-NET (Networking in Science and Technology in the Black Sea Region) projesi içerisinde 4 Ekim 2010 tarihinde, enerji ve çevre alanlarında çağrıya çıkılmış, çağrı 15 Ocak 2011 tarihinde sona ermiştir. Çağrı sonucunda projeler uluslararası hakemler tarafından değerlendirilmiş, toplamda 11 proje desteklenmeye değer bulunmuş, bu projelerin 6'sında Türk ortaklar yer almıştır. Desteklenecek projelerin kontrat süreçleri tamamlanmış olup, projelerin 2012 başında başlaması planlanmaktadır.

ERA-NET-RUS Projesi

AB 7. ÇP Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri alanında (INCO) Rusya'ya yönelik devam eden ve Rusya'yla işbirliklerini arttırmayı hedefleyen ERA.NET-RUS (Linking Russia to the ERA: Coordination of MS'/AC'S&T programmes towards and with Russia) projesi dahilinde 2011 yılında iki ayrı çağrı açılmıştır. Bunlardan ilki olan ve Rusya'yla sanayi işbirliklerini arttırmayı hedefleyen 'İnovasyon' çağrısı kapsamında 10 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Bu projelerin 2'sinde Türk firmalar ortak olarak yer almaktadır. Akademik işbirliklerini güçlendirmeyi hedefleyen 'Bilim ve Teknolojide İşbirliği' çağrısı da 2011 yılında yayımlanmış olup, değerlendirme sürecinin 2012 yılı Şubat ayında tamamlanması planlanmaktadır.

INCO-NET EECA Projesi

TÜBİTAK'ın da ortak olarak yer aldığı 7. ÇP IncoNet EECA Projesi (S&T International Cooperation Network for Eastern European and Central Asian Countries) desteği ile, 15-17 Haziran 2011 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen 17. Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ile Konferansı'nda özel bir EECA oturumu düzenlenmiştir. Oturuma, Doğu Avrupa ile Orta Asya ülkelerinden araştırmacılar katılarak sunumlar yapmışlardır. EECA oturumunun, 7.ÇP kapsamında Avrupa ve söz konusu ülkeler arasında bilimsel işbirliklerinin geliştirilmesi için önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

1994 yılından itibaren başarıyla düzenlenmekte olan ICCI Fuar ve Konferansı, İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilmiş olup, enerji sektörünün önde gelen 200 firması katılım göstermiş ve yaklaşık 10 Bin sektör temsilcisi ziyaret etmiştir.

EECA ülkelerinden katılım sağlayan araştırmacılar, enerji ve çevre sektöründen birçok firma ve temsilci ile tanışma fırsatı bulmuştur. Ayrıca, konuşmacıların bildirileri, ICCI 2011 Bildiriler Kitabında yayımlanmıştır.

MIRA INCO-NET Projesi

7.ÇP Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri (INCO) alanı kapsamında, Avrupa-Akdeniz Bilim ve Teknoloji konularında işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan Akdeniz Yenilik ve Araştırma Koordinasyonu Aksiyon (Mediterranean Innovation and Research Coordination Action) Projesi'nin 2011-2012 yılları için devamının açılış toplantısı 10-13 Ocak 2011 tarihlerinde Barselona/İspanya'da gerçekleştirilmiştir.

MIRA Projesinin, Avrupa-Akdeniz Yenilik Alanı (EMIS) ile ilgili iş paketi çerçevesinde, 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde Rabat/Fas'ta düzenlenen Akdeniz Ülkeleri Metroloji Laboratuvarları Çalıştayı'na TÜBİTAK tarafından katkı sağlanmış olup, çalıştaya TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü'nden iki araştırmacı katılmış, sunum yapmış ve tecrübelerini paylaşmışlardır.

MIRA Projesi kapsamında, Akdeniz ERA-NET projesi oluşturulmasına yönelik olarak hazırlık çalışmaları çerçevesinde AB ve Akdeniz ülkelerinden araştırma kuruluşlarının katıldığı bir toplantı 4 Kasım 2011 tarihinde Antalya'da TÜBA ile birlikte düzenlenmiştir.

CSIC (Bilimsel Araştırmalar Yüksek Konseyi) koordinatörlüğündeki 2008 yılında başlamış olan proje 2012 yılı sonuna uzatılmıştır. Projenin AB ve Akdeniz'den olmak üzere 32 ortağı bulunmaktadır. TÜBİTAK'ın projede, Akdeniz Ortağı Ülkeleri'nin ÇP'ye katılımlarına yönelik bilgi noktalarının güçlendirilmesi, Araştırma ve Teknolojik Gelişmede Avrupa-Akdeniz İşbirliği için

İzleme Komitesi (MoCo) faaliyetlerine destek, farkındalık ve yayma faaliyetleri, EMIS faaliyetleri ile ilgili çalışma paketlerinde çeşitli görevleri bulunmaktadır.

SEASERA Projesi

AB 7. Çerçeve Programı kapsamında desteklenen ve deniz araştırmaları ile ilgili alanlarda tüm Avrupa ülkelerini kapsayan bir platform oluşturarak, bu alanda uluslararası işbirliğinin geliştirilmesini amaçlayan “SEASERA - Towards Integrated European Marine Research Strategy and Programmes” projesinin, TÜBİTAK’ın lideri olduğu Karadeniz İş Paketi (WP8) kapsamında 10 Ocak 2011 tarihinde Ankara’da Ulusal Danışma Kurulu Toplantısı gerçekleştirilmiş, ayrıca 10-11 Mart 2011 tarihlerinde TÜBİTAK Başkanlık binasında “1. SEASERA Projesi Bölgesel Kurul Toplantısı” ve “1. SEASERA Projesi Karadeniz Stratejik Analiz Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, 15-16 Aralık 2011 tarihlerinde İstanbul’da 2. Karadeniz Bölgesel Kurul Toplantısı” ve “2. Karadeniz Stratejik Analiz Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu toplantı ve çalıştaylar kapsamında, SEASERA projesi Karadeniz Bölgesi ortak ülkelerinden (Bulgaristan, Romanya, Ukrayna ve Türkiye) proje ortağı kuruluşlar ve ilgili alandaki uzmanlar bir araya getirilerek deniz araştırmaları alanında Karadeniz için bölgesel bir “Stratejik Araştırma Planı” oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu sürecin sonlandırılması için yapılan çalışmalar doğrultusunda, Karadeniz için bölgesel bir “Stratejik Araştırma Planı”nda sona gelinmektedir ve bu dokümanın 2012 yılı Şubat ayında yayımlanması planlanmaktadır.

INCO-NET CA/SC Projesi

Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı (ÇP) Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri (INCO) alanında yürütülen ve Avrupa Birliği ile Orta Asya ve Güney Kafkasya ülkeleri arasında Bilim ve Teknoloji işbirliğini artırmayı amaçlayan Inco-Net CA/SC projesi kapsamında, 17-19 Ekim 2011 tarihlerinde Taşkent/ Özbekistan’da TÜBİTAK ve DLR (Almanya) eğitimcileri tarafından, Özbek ve Kazak 7. ÇP Ulusal İrtibat Noktalarına (UİN) eğitim semineri düzenlenmiştir. Söz konusu eğitimde, AB 7.ÇP genel bilgi, 7. ÇP projelerine ortak olma yöntemleri, üçüncü ülkelerin 7. ÇP’ye katılımı, UİN’in görevleri, Türkiye’deki UİN sistemi, Kazakistan ve Özbekistan’dan başarı hikayeleri ve 7. ÇP Yasal ve Finansal Konuları hakkında sunumlar yapılmıştır, ayrıca Finansal Konularla ilgili interaktif çalışma yapılmıştır. Etkinliğe, Kazakistan ve Özbekistan’dan 10 UİN ve diğer temsilciler katılım sağlamıştır.

Ayrıca, Inco-Net CA/SC projesi kapsamında, 15 Şubat 2011 tarihinde Kazakistan/Astana’da, 18 Şubat 2011 tarihinde Kırgızistan/Bişkek’te, 11 Mart 2011 tarihinde Özbekistan/Taşkent’te ve 15 Mart 2011 tarihinde Tacikistan/Duşambe’de TÜBİTAK ve DLR (Almanya) tarafından çalıştaylar

düzenlenmiştir. Söz konusu çalıştaylarda AB 7.ÇP ve Inco-Net projeleri hakkında genel bilgiler ile Inco-Net CA/SC projesi ve Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkelerine yönelik olarak yürütülen Inco-Net EECA Projesi (S&T International Cooperation Network for Eastern European and Central Asian Countries) aktiviteleri hakkında bilgiler verilmiştir. Çalıştaylara sırasıyla 20 (Astana), 30 (Bişkek), 15 (Taşkent), 30 (Duşanbe) olmak üzere yaklaşık 50 araştırmacı ve temsilci katılım sağlamıştır.

SEA-EU-NET Projesi

Güney Doğu Asya (SEA) ülkelerine yönelik AB 7.ÇP INCO (Uluslararası İşbirliği Alanı) projesi olan SEA-EU-NET projesi kapsamında, 2011 yılında TÜBİTAK ve Euresearch (İsviçre) tarafından organize edilen AB 7.ÇP Ulusal İrtibat Noktaları (UİN) eğitimlerinin ikinci bölümü, RISTEK (Ministry of State for Research and Technology, Endonezya) ve NSTDA (National Science and Technology Development Agency, Tayland) işbirliği ile Güneydoğu Asya'da düzenlenmiştir. Söz konusu etkinlikler, 20-21 Haziran 2011 tarihlerinde Endonezya/Jakarta'da ve 23-24 Haziran 2011 tarihlerinde Tayland/Bangkok'da düzenlenmiştir. Güneydoğu Asya'da düzenlenen AB 7.ÇP Eğitimleri ve Bilgi Günleri kapsamında, Avrupa'dan davet edilen tecrübeli Ulusal İrtibat Noktaları tarafından AB 7.ÇP 2012 çağrılarına Güneydoğu Asyalı araştırmacıların katılım olanakları ile ilgili detaylı bilgi aktarmışlar ve iki bölge arasında bilimsel işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmuşlardır.

Her iki ülkede de etkinliklerin ilk gününde düzenlenen AB 7.ÇP Bilgi Günleri kapsamında, Endonezya ve Tayland'dan 7.ÇP Başarı Hikayeleri, ilgili araştırmacılar tarafından aktarılmıştır. Söz konusu Bilgi Günleri'ne her iki ülkede de 100'ün üzerinde araştırmacı katılım sağlamıştır. Endonezya'da düzenlenen AB 7.ÇP Ulusal İrtibat Noktaları Eğitimi (NCP Training)'nde ise, Malezya, Endonezya, Tayland, Laos gibi ülkelere katılım sağlayan UİN'ler, Avrupalı UİN'lerle özellikle İşbirliği Özel Programı 2012 çağrılarına yönelik birebir görüşmelerde bulunma fırsatına sahip olmuştur.

Ayrıca, aynı proje kapsamında, 2011 yılında TÜBİTAK ve Euresearch (İsviçre) tarafından organize edilen AB 7.ÇP Ulusal İrtibat Noktaları (UİN) eğitimlerinin ilk ayağı Avrupa'da düzenlenmiştir. Avrupa'daki etkinlikler, 6-10 Haziran 2011 tarihlerinde, İsviçre ve Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklere Tayland, Endonezya, Malezya, Vietnam ve Laos'tan 10 Ulusal Koordinatör ve Sağlık Alanı UİN katılım sağlamıştır. Etkinliklerin ilk iki gününde, Euresearch'de bulunan AB 7.ÇP UİN'leri tarafından 2012 çağrılarına yönelik ve İsviçre'nin UİN faaliyetleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Etkinliklerin Brüksel kısmında, 8 Haziran 2011 günü TURBO ofisinde düzenlenen toplantıda, Güneydoğu Asya ülkeleri temsilcileri, Avrupa Komisyonu'ndan yetkililer

ile 7.ÇP faaliyetleri ile ilgili fikir paylaşımında bulunmuş ve ülke faaliyetleri hakkında bilgi aktarmışlardır. Söz konusu etkinliğe, Avrupa Komisyonu'ndan Uluslararası İşbirliği (INCO)'nden sorumlu dört temsilcinin yanısıra, TÜBİTAK, DLR (Almanya) ve Euresearch yetkilileri de katılım sağlamıştır. Güneydoğu Asya ülkeleri temsilcileri ayrıca 9-10 Haziran 2011 tarihlerinde Brüksel'de düzenlenen Sağlık Alanı Bilgi Günü ve Proje Pazarına da katılım sağlamıştır.

1.2.5.4. Bilgi Günleri

TÜBİTAK tarafından düzenlenen ya da katılım sağlanan bilgi günlerinde, TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Programları tanıtılmıştır:

- 31 Ocak 2011, ODTÜ EMBO-ICGEB Tanıtım Günü, Ankara
- 1 Şubat 2011, Hacettepe Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Ankara
- 10 Şubat 2011, Uluslararası İşbirliği Programlarının Tanıtımı, TÜBİTAK
- 7 Mart 2011, Ankara Üniversitesi EMBO-ICGEB Tanıtım Günü, Ankara
- 17 Mart 2011, Gazi Üniversitesi EMBO-ICGEB Tanıtım Günü, Ankara
- 24 Mart 2011, ODTÜ Bilim Araştırma Günleri, Ankara
- 7 Eylül 2011, ABD (NSF) Materials World Network Çağrısı Bilgi Günü, Ankara
- 29 Kasım 2011, TÜBİTAK Tanıtım ve Eğitim Seminerleri, Kırıkkale
- 29 Kasım 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Samsun, Denizli
- 1 Aralık 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Muğla
- 5 Aralık 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Gaziantep
- 6 Aralık 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Yalova
- 7 Aralık 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Mersin
- 8 Aralık 2001, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Kayseri
- 6-9 Aralık 2011, TÜBİTAK Tanıtım ve Eğitim Seminerleri, Bolu, Sakarya, Karabük, Düzce, Niğde, Kayseri, Sivas, Erzincan
- 14 Aralık 2011, Uluslararası İşbirliği Programları Eğitimi, Erzurum, Konya
- 19-22 Aralık, TÜBİTAK Tanıtım ve Eğitim Seminerleri, Bartın, Zonguldak, Kastamonu, Sinop, Muş, Bingöl, Bayburt, Erzurum, Denizli, Uşak, Manisa, Balıkesir.

1.2.5.5. Genel Değerlendirme

2011 yılı uluslararası işbirlikleri kapsamında; ikili ve çok taraflı işbirliği programlarına yapılan proje başvuru sayısı 355, desteklenmesine karar verilen proje sayısı 140, sonuçlanan proje sayısı 90, yürürlükte olan (devam eden) proje sayısı 374, yürürlükteki COST aksiyonları kapsamındaki proje sayısı 150, COST programı kapsamında Türkiye'nin katıldığı aksiyon sayısı 92, ikili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar 24,8 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca, ikili ve çok taraflı ilişkiler kapsamında yabancı heyetlerle 35 görüşme/toplantı gerçekleştirilmiş, 5 yeni ikili ve çok taraflı işbirliği anlaşması yapılarak toplam anlaşma sayısı 146'ya ulaşmıştır.

İkili ve çok taraflı anlaşmalar çerçevesinde 4 toplantı/çalıştay düzenlenmiş, söz konusu etkinliklere 0,5 Milyon TL aktarılmıştır.

Aidat ödenerek üye olunan uluslararası kuruluş sayısı 30, söz konusu kuruluşlara aktarılan katkı payı tutarı 1,79 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Anılan kuruluşların ise düzenlemiş olduğu toplantılardan 72'sine katılım sağlanmıştır.

Uluslararası işbirliği programlarının tanıtıldığı, TÜBİTAK tarafından düzenlenen ya da katılım sağlanan toplam bilgi günü sayısı ise 37 olarak gerçekleşmiştir.

1.2.5.6. Avrupa Birliği (AB) 7. Çerçeve Programı

2007-2013 yıllarını kapsayan AB 7. Çerçeve Programı (ÇP), yaklaşık 53,2 Milyar Euro'luk fon büyüklüğüne sahiptir. Ülkemizin 7.ÇP katkı payı için 2011 yılında yaptığı ödemeler, ödemelerin AB hibelerinden karşılanan miktarı, ulusal bütçeden ayrılan miktarı ve Türk ortakların aldığı fon miktarları Tablo 23'de gösterilmiştir:

Tablo 23. AB 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı

Yıl	Katkı Payı			Alınan Fon Miktarı	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
	Hibe Katkısı (Milyon €)	Ulusal Kaynak (Milyon €)	Hibe Katkısı+ Ulusal Kaynak (Milyon €)	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon €)	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
2007	12,5	9,9	22,4	27,4	147

Yıl	Katkı Payı			Alınan Fon Miktarı	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
	Hibe Katkısı (Milyon €)	Ulusal Kaynak (Milyon €)	Hibe Katkısı+ Ulusal Kaynak (Milyon €)	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon €)	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
2008	4,5	26,3	30,8	19,9	128
2009	16,6	24,6	41,1	28,8	173
2010	34,3	19,8	54,1	27,3	207
2011	12,3	50,2	62,5	17,8*	88
TOPLAM	80,2	130,8	210,9	121,2**	743
Türk ortakların yer aldığı projelerin toplam portföy büyüklüğü				2 Milyar €	

* 2011 yılında kapanan 9 çağrının sonuçları henüz yayımlanmamıştır. 2011 yılında halen açık olan 42 çağrı henüz kapanmamıştır.

** Avrupa Komisyonu veri tabanındaki maddi hatalar TÜBİTAK tarafından düzeltilmiştir.

Bilindiği üzere Çerçeve Programları dönemsel olarak Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan çağrılar takiben proje başvurusunda bulunulan bir sistemdir. 7.ÇP başladığı günden bugüne kadar açılan ve sonuçlanan çağrılara ilişkin bilgiler Tablo 24’de yer almaktadır.

Tablo 24. AB 7. ÇP Çağrılar (2007-2011)

Çağrı Durumu	2007	2008	2009	2010	2011	Toplam
Toplam Açılan Çağrı Sayısı	104	65	80	89	68	406
Değerlendirmesi Tamamlanan Çağrı Sayısı	60	66	76	94	36	332

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2007-2011 Haziran döneminde açılan toplam 406 çağrının 01 Eylül 2011 tarihi itibarı ile 332’si sonuçlandırılmıştır. Dolayısıyla Tablo 25’te yer alan bilgiler, sonucu açıklanmayan toplam 74 çağrının verilerini kapsamamaktadır.

Tablo 25. 6.ÇP ve 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarları

	6.ÇP (2003-2006)	7.ÇP (2007-2011)	Artış Oranı
Türk Ortakların Payı (Milyon €)	59	121,2	%105,4
Ulusal Katkı Payı (Milyon €)	185	130,8	
Ulusal Katkı Payına Oran	% 31,9	%92,6	

2011 yılında başarıyı getiren önemli faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

7.ÇP'yi Yaygınlaştırmaya Yönelik Düzenlenen Etkinlikler

TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından Türkiye'deki üniversiteleri, araştırma merkezlerini, KOBİ'leri ve diğer özel sektör kuruluşlarını 7.ÇP hakkında bilgilendirmek ve gerekli yetkinlikleri kazandırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Türkiye'nin birçok bölgesinde Avrupa Komisyonu destekli bilgi günleri, proje teklifi hazırlama ve proje yönetimi çalıştayları ile çeşitli konularda konferanslar düzenlenmiştir. 2011 yılında TÜBİTAK tarafından Türkiye'nin farklı bölgelerinde 109 etkinlik düzenlenmiş olup, bu etkinliklere yaklaşık 4500 araştırma ve iş dünyası temsilcisi katılmıştır. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda sunulmaktadır:

- Sanayi ve Ticaret Odaları ile işbirliği içerisinde 4 farklı ilde 7.ÇP KOBİ ve EUREKA Bilgi Günleri düzenlenmiştir.
- 3 farklı ilde AB Çerçeve Programları Projelerinin Finansal Yönetimine İlişkin Bilgilendirme ve Paylaşım Toplantıları düzenlenmiştir.
- Sağlık KOBİ'lerine yönelik olarak "SMEs FORA" Bilgilendirme Toplantısı, TÜBİTAK'ın ortağı olduğu Fit For Health Projesi kapsamında 26 Mayıs 2011 tarihinde TÜBİTAK Başkanlık Binası'nda gerçekleştirilmiştir.
- Fikirler Özel Programı Çalıştayı ve Bilgi Günü 27-28 Haziran 2011 tarihlerinde Koç Üniversitesi işbirliğiyle İstanbul'da düzenlenmiştir.
- UIDB Anadolu Turnesi çerçevesinde 1 Kasım-14 Aralık 2011 tarihleri arasında 11 farklı ilde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

7.ÇP'ye Taraf Diğer Ülkelerle Ar-Ge İşbirliklerini Güçlendirmeye Yönelik Etkinlikler:

Türk araştırma ve iş dünyası temsilcilerinin 7.ÇP'ye katılan diğer ülkelerdeki araştırma camiası ile işbirliklerini geliştirmek için TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi tarafından Türkiye'de ve Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Avrupa Komisyonu ve Avrupa'daki önemli Ar-Ge aktörleri ile işbirliği içerisinde; bilgi günleri, proje pazarı etkinlikleri, işbirliği çalıştayları ve çeşitli konularda konferanslar düzenlenmektedir. 2011 yılında TÜBİTAK tarafından Avrupa'da, Türkiye'de ve uluslararası işbirliği ülkelerinde 15 etkinlik düzenlenmiş olup, bu etkinliklere yaklaşık 800 araştırma ve iş dünyası temsilcisi katılmıştır. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda özetlenmiştir:

- En Az Gelişmiş Ülkeler için Bilim, Teknoloji ve Yenilik Konferansı, 7-8 Şubat 2011 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir.
- Marie Curie Avrupa Turnesi Fransa ayağı, 6 Nisan 2011 tarihinde Paris'te düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK'ın da ortak olarak yer aldığı NET-FOR-SOCIETY Projesi kapsamında 19-21 Eylül 2011 tarihlerinde Viyana'da bir konferans düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK'ın da ortak olarak yer aldığı EUROSIS-2 Projesi kapsamında 7 Ekim 2011 tarihinde Brüksel'de bir Proje Pazarı düzenlenmiştir.

7.ÇP'ye Katılımı Teşvik Etmek İçin Yürütülen TÜBİTAK Destek Programları

2010 yılında, 7.ÇP'ye katılımı teşvik etmek ve kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan destek programları çerçevesinde; AB ÇP'ye Katılımı Özendirme Ödül Desteği ve Konsorsiyum Oluşturma Amaçlı Yurtdışı Seyahat Desteği yürütülmektedir. Bu destek programları kapsamında 2011 yılında yaklaşık 40 araştırma ve iş dünyası temsilcisine 207,3 TL destek verilerek birçok 7.ÇP projesine ortak olarak katılmaları sağlanmıştır.

Avrupa Birliği 8. Çerçeve Programı Hazırlık Çalışmaları

2014-2020 yılları arasında yürürlükte olacak 8. Çerçeve Programı (8.ÇP) hazırlık çalışmaları kapsamında Türkiye'nin 8.ÇP'ye yönelik görüş ve beklentileri TÜBİTAK tarafından hazırlanmış olan "8.ÇP Türkiye Ulusal Görüş Dokümanı" kanalı ile Avrupa Komisyonu'na ve Avrupa'daki ilgili kuruluşlara Aralık 2010 tarihinde iletilmiştir. Söz konusu dokümanda yer alan bilgiler, Türkiye'nin 8.ÇP ile ilgili pozisyonunu güçlü ve etkin kılmak adına Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) paydaşlarına yönelik 27 Temmuz – 24 Eylül 2010 tarihleri arasında uygulanan web tabanlı "Ulusal Danışma Süreci" sonuçları temel alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bu süreci takiben 2011 yılının Şubat ayında Avrupa Komisyonu tarafından AB'nin Bilim ve Teknoloji alanında sağladığı Ar-Ge desteklerinin Avrupa Araştırma Alanı'nın ihtiyaçlarına daha kapsamlı bir şekilde cevap verebilmesi için ortak bir stratejik çerçevenin belirlenmesi amacıyla bir Yeşil Kitap (Green Paper) yayımlanmıştır. AB Bilim ve Teknoloji politikalarına yenilik odaklı ve rekabet gücünü artırıcı bir takım değişiklikler getirilmesiyle ilgili sorunları tartışan politika dokümanı kapsamında taraf ülkelerin paydaşlarından görüşlerini paylaşmaları beklenmektedir. Bu kapsamda, “Yeşil Kitap’a Yönelik Türkiye Yanıt Kağıdı” taslak dokümanı TÜBİTAK tarafından hazırlanmıştır ve Nisan ayı içerisinde TARAL paydaşlarının da görüşleri alınarak, 2011 yılı Mayıs ayında Avrupa Komisyonu’na iletilmiştir.

7.ÇP Başarı Hikayeleri Saha Ziyaretleri

TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi (UKO) tarafından, 7.ÇP’ye dahil olan Türk katılımcıların, projelerin yürütülmesi sürecinde karşılaştıkları sorunları öğrenmek ve başarılarını daha geniş kitlelere duyurmak amacıyla “Başarı Hikâyeleri Saha Çalışması” gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada; toplam 8 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Antalya, Adana, Mersin, Muğla); 9 UKO personelinin katılımıyla 18 günde 61 farklı üniversite ve sanayi kuruluşuyla 122 görüşme yapılmıştır. İlgili çalışma 18 Mart 2011 tarihinde tamamlanmıştır. Ziyaretler süresince elde edilen bilgilerden yararlanılarak “7.ÇP Başarı Hikayeleri Katalogu” hazırlanmaktadır. Ayrıca, araştırmacı ve sanayi temsilcilerinin karşılaştığı sorunlar Avrupa Komisyonu’na iletmek üzere derlenmiştir.

TÜBİTAK IPA I. Bileşen Kurumsal Kapasite Geliştirme Projesi

AB’ye üyelik öncesinde ülkeleri AB’nin yapısal fonlarına hazırlamak ve uyum sürecini kolaylaştırmak amacıyla aday ülkelere sunulan IPA (Katılım Öncesi Mali Yardım) Aracı kapsamında Türk araştırmacıların ve sanayi temsilcilerinin AB Çerçeve Programları’na katılımını artırmayı hedefleyen “Türkiye Araştırma Alanı Paydaşları’nın 7.Çerçeve Programı’nda (7.ÇP) Proje Geliştirme Kapasitesinin Güçlendirilmesi” isimli proje 24 Mayıs 2011 tarihinde TÜBİTAK tarafından yürütölmeye başlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında, Mayıs-Kasım 2011 tarihlerinde; bilgi ve iletişim teknolojileri alanında “ICTurkey 2011” isimli çok uluslu bir proje pazarı etkinliği (İstanbul, 27 Eylül 2011, katılımcı sayısı 215), “İleri Düzey AB 7.ÇP Proje Yazma ve Yönetme Eğitimi (İstanbul, 28-29 Eylül 2011, katılımcı sayısı 50) ve AB 7.ÇP Bilgi Çoğaltıcıları Eğitimi (Ankara, 12-13 Eylül 2011, katılımcı sayısı 35) düzenlenmiştir. Proje çerçevesinde 18 KOBİ ile birebir görüşmeler yapılmış ve danışmanlık desteği verilmiştir. 27 Türk Araştırmacı, projenin sağladığı maddi destek ile yurtdışında düzenlenen çeşitli proje pazarları ve işbirliği faaliyetlerine katılma imkanına sahip

olmuştur. Ayrıca 2 konsorsiyum anlaşması proje çerçevesinde ilgili uzmanlar tarafından fikri mülkiyet hakları açısından değerlendirilmiştir.

2011 Yılında AB ÇPM Tarafından Yürütülen Projelerde Kaydedilen Gelişmeler

Climate Impact Research and Response Coordination for a Larger Europe CIRCLE-2 Projesi

Mayıs 2010'da başlayan Nisan 2014'te bitmesi planlanan proje ile iklim değişikliği konusunda, ortak ülkelerin araştırma öncelikleri doğrultusunda ortak bir araştırma gündemi oluşturulması ve bu ülkelerdeki araştırmacıların açılacak çağrılar kapsamında işbirliği yapması hedeflenmektedir. Proje kapsamında oluşturulacak olan "İklim Değişikliği Adaptasyon Araştırma Gündemi"ne TÜBİTAK olarak katkı sağlanmış, potansiyel öncelikli konular ve kilit araştırmacılar tanıtılmıştır. "From National Adaptation Strategies to Concrete Adaptation Actions" Çalıştayı'na hazırlık olarak Türkiye'de ulusal adaptasyon stratejileri konusunda güncel çalışmaları, Çevre Bakanlığı'nın yürüttüğü "Enhancing the Capacity of Turkey to Adapt to Climate Change" Projesi'nin çıktılarını, kilit politika yapıcılar ve araştırmacıların bilgisini içeren bir doküman hazırlanmıştır. 2005 ve sonrasında ulusal seviyede iklim adaptasyonu konusunda fonlanan projelerin ülke bazlı veritabanına Türkiye katkısı (proje özetleri, bütçeleri, başlangıç-bitiş tarihleri, fonlayan kuruluş ve program gibi) iletilmiştir.

ENV-NCP-TOGETHER Projesi

Ocak 2009'da başlayan ve 2013 sonunda bitmesi planlanan ENV-NCP-TOGETHER (ENT) Projesi İşbirliği Özel Programı altında yer alan çevre alanında çalışan üye, asosye ve uluslararası işbirliği hedef ülkelerinin (ICPC) ulusal irtibat noktalarını (UİN) bir platformda toplamayı amaçlamıştır. ENT, UİN'ler ve ülkelerindeki araştırmacı ve sanayi temsilcileri arasındaki işbirliğini artırmayı hedefleyen, UİN'ler arası tecrübe paylaşımına olanak veren bir projedir. TÜBİTAK Task lideri olarak Eylül 2010 yılında 2011 Ocean of Tomorrow Çağrısına yönelik düzenlemiş olduğu 23 farklı ülkeden 105 uzmanın katılım sağladığı "Marine Research Capacities in a Global Context, Focus: Europe, Russia, Mediterranean Black Sea Regions" Proje Pazarı Etkinliği'nin (<http://www.b2match.net/marineistanbul2010/>) çıktılarının yer aldığı rapor ve etki analizi çalışmasını çağrı sonuçlarını da dahil ederek 2011 yılında tamamlamıştır. Eylül 2011'de Polonya tarafından, Polonya'da düzenlenen Proje Pazarı Etkinliği'nde, Supporting Partner olarak etkinliğin daha geniş kitlelere duyurulması görevini üstlenmiştir (SEA-EU-NET Proje etkinliğinde duyurulması sağlanmıştır). Proje ortağı ülkelerin çevre alanında yaptıkları Ar-Ge yatırımlarını, en kilit oyuncularını, önceliklerini ortaya koymayı amaçlayan ulusal sektör anketi Türkiye için hazırlanmıştır. Çevre alanında öncelikli konuların ve gelecek eğilimlerin tespiti

alışmasında ereve Program tecrübesi olan 7 uzmanın görüşü derlenerek iletilmiştir. evre alanında ülkeler bazında mevcut ağların (network) belirlenmesi çalışmasında, Türkiye’deki evre alanında ilgili ağlar ve çalışma alanları derlenmiştir. Proje kapsamında düzenlenmiş olan finansal eğitime, finans ulusal irtibat noktası tarafından katılım sağlanmıştır.

BIO-NET Projesi

AB 7. P gıda, tarım, balıkçılık ve biyoteknoloji alanında çalışan ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan BIO-NET Projesi kapsamında, 2011 yılı içerisinde TÜBİTAK, lideri olduğu iş paketi ile ilgili olarak Temmuz 2011 ayında Brüksel’de bir proje pazarı etkinliği düzenlemiştir. TÜBİTAK, ilgili organizasyonun içeriği, kayıt kontrol işlemleri ve yüz yüze görüşmelerin ayarlanması görevlerinin tümünden sorumlu olmuştur. Etkinliğe 600 üzerinde araştırmacı katılım sağlamıştır. Bunun yanısıra, TÜBİTAK tarafından oluşturulan evrimii (online) ortak arama sistemi güncellenmiş, kayıt yaptıran 200 üzerinde araştırmacıya profil güncellemeleri ile ilgili bilgilendirme mesajları atılmış, veri tabanında yer alan profiller kontrol edilmiş ve güncellenmiştir. 2012 yılı ağrı bilgileri ve araştırma konuları sisteme aktarılmış, kullanıcıların erişimine açılmıştır.

Fit for Health Projesi (FFH)

Fit for Health projesi AB 7. P sağlık alanında çalışan ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan ve sağlık alanında Ar-Ge faaliyetleri gösteren KOBİ’lerin ereve Programına katılımını artırmayı hedeflemektedir. Fit for Health projesi kapsamında, 2011 yılında TÜBİTAK tarafından, “Adım Adım 7.ereve Programı” adı verilen ve P’nin tüm süreçlerini kapsayan İngilizce 5 kitapçık hazırlanmıştır. Bunun yanı sıra, öneriler dokümanı ve 7. P’de basitleştirme ile ilgili bir doküman da TÜBİTAK tarafından hazırlanmıştır. Ayrıca Nisan ayında sağlık alanında alışan Türk KOBİ’lere yönelik AB 7. P Bilgi ve Eğitim Günü düzenlenmiş, etkinliğe 30’un üzerinde KOBİ temsilcisi katılım sağlamıştır. Proje kapsamında diğer ortaklar tarafından düzenlenen etkinlikler, Türk araştırmacılara telefon, e-mail ve web haberleri aracılığı ile duyurulmuştur.

A Healthy Diet for a Healthy Life Ortak Programlama İnisyatifi Koordinasyon Projesi (HDHL CSA)

A Healthy Diet for a Healthy Life Ortak Programlama İnisyatifi’nin koordinasyonundan sorumlu olan CSA projesi kapsamında, 2011 yılı içerisinde TÜBİTAK, tüm ortak programlama inisyatifinin kendi içinde ve dış kuruluşlar ile iletişim stratejisini belirleyen “Communication Strategy” dokümanını hazırlamıştır. Bunun yanı sıra ilgili inisyatifin web sitesinin

hazırlanmasında görev almış, web sitesi içeriği ve yapısına katkı sağlamış ve web sitesini oluşturacak olan yazılım firmalarından fiyat teklifi almıştır. Ayrıca, ilgili inisiyatifin ilk uluslararası konferansının düzenlenmesinde katkı sağlamış, etkinlik yeri, tarihi ve programını belirlemiş, davetli konuşmacılar, davetiye ve tanıtıcı dokümanları hazırlamıştır.

Marine Biotechnology ERA-NET Preparatory Action (MarineBioTech)

MarineBioTech Projesi, AB gıda, tarım, balıkçılık ve biyoteknoloji alanı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından oluşturulmuş Marine Biotech Collaborative Working Group'un devamı olan bir projedir. Proje ortaklarından TÜBİTAK, projede Strategic Forum Üyesi olup, bilgilendirme dokümanının hazırlanmasında katkı sağlamıştır. Ayrıca proje logosu ve proje genel şablonu TÜBİTAK tarafından oluşturulmuştur.

WoodWisdomNet 2 ERA-NET projesi

WoodWisdomNet 2 projesi TÜBİTAK'ın da ortakları içinde yer aldığı ve çağrılarına aktif katılım sağladığı ERA-NET projelerinden birisidir. 2011 yılı içerisinde projenin 2. çağrısına katılan Türk araştırmacılar ile görüşmeler yapılmış, kendileri süreç hakkında bilgilendirilmiştir. TÜBİTAK aynı zamanda çağrı kapsamında desteklenmiş olan 2 projenin de gözlemcisi olarak görev yapmakta, bu projelerin gidişatını kontrol etmektedir.

TRANSCAN Projesi

Avrupa Komisyonu tarafından AB 7. Çerçeve Programı kapsamında Sağlık Alanında desteklenen, Avrupa'da kanser araştırmaları alanında faaliyet gösteren, araştırma programlarını düzenleyen ve yöneten kurumların bir araya gelip ortak faaliyetler yapmasına olanak veren "TRANSCAN-ERA-NET on Translational Cancer Research" Projesinde 2011 yılı içerisinde pek çok gelişme olmuştur. Kişiyi Özel Kanser İlaçları için Biyo-işaret Validasyonu konusunda TÜBİTAK'ın da içerisinde yer aldığı 15 kuruluşun ortaklığında ilk TRANSCAN ortak çağrısı 14 Aralık 2011 tarihinde başarılı bir şekilde açılmıştır. Türk araştırmacılardan çok fazla ilgi alan ve 2012 yılı içerisinde tamamlanması planlanan süreçte TÜBİTAK AB ÇPM Ulusal Koordinasyon Ofisi Ulusal İrtibat Merkezi olarak görev yapmış, çağrı dokümanlarının hazırlanması, çağrının duyurulması, araştırmacıların teşvik edilmesi ve bilgilendirilmesi konularında 2011 yılı içerisinde yoğun çalışmalarda bulunmuştur.

E-RARE-2 Projesi

Avrupa Komisyonu tarafından AB 7. Çerçeve Programı kapsamında Sağlık Alanında desteklenen, Avrupa'da nadir hastalıklar alanında faaliyet gösteren araştırma programlarını düzenleyen ve yöneten kurumların bir araya gelip ortak faaliyetler yapmasına olanak veren E-

RARE projesinin devamı niteliğinde olan E-RARE-2 projesi kapsamında 2011 yılı içerisinde pek çok gelişme olmuştur. Doktorasını en az iki yıl önce tamamlamış ve doktorasını bitireli 10 yıldan fazla olmamış olan genç araştırmacıları desteklemek amacı ile TÜBİTAK'ın da içerisinde yer aldığı 10 kuruluşun ortaklığında 4. E-RARE ortak çağrısı 7 Aralık 2011 tarihinde başarılı bir şekilde açılmıştır. Türk araştırmacılardan çok fazla ilgi gören ve 2012 yılı içerisinde tamamlanması planlanan süreçte TÜBİTAK AB ÇPM Ulusal Koordinasyon Ofisi Ulusal İrtibat Merkezi olarak görev yapmış, çağrı dokümanlarının hazırlanması, çağrının duyurulması, araştırmacıların teşvik edilmesi ve bilgilendirilmesi konularında 2011 yılı içerisinde yoğun çalışmalarda bulunmuştur.

Security Research National Contact Point Network (Phase 2) SEREN II

AB 7. ÇP güvenlik araştırmaları alanında çalışan ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan SEREN projesinin devamı niteliğinde olan SEREN II projesinde son dönemde bir hayli yol kat edilmiştir. İki adet proje görevinin lideri olan TÜBİTAK, bu görevlerden ilki olan, “Ortak Proje Pazarı düzenlemesi konusunda rehber ilkeler hazırlanması” hususunda harekete geçmiş, 7 Aralık 2012’de düzenlenen proje toplantısında diğer proje ortaklarının fikirlerini de alarak taslak dokümanı ortaya çıkarmıştır. Devam eden süreçte bu taslak dokümanı Avrupa’dan ulusal irtibat noktalarının görüşlerine sunmuş ve dokümanı son haline getirme noktasına gelmiştir. Bir yandan eş zamanlı ilerleyen diğer proje çıktılarına görüş bildiren TÜBİTAK, diğer yandan lideri olduğu ikinci göreve (Ulusal İrtibat Noktası el kitabı ve rehber ilkeler dokümanının hazırlanması görevi), birbirini takip eden görevlere liderlik yaptığından, söz konusu taslak doküman tamamlanınca başlayacaktır.

National Contact Points for Socioeconomic Sciences and the Humanities NET4SOCIETY2 Projesi

AB 7.Çerçeve Programı sosyo-ekonomik ve beşeri bilimler (SSH) alanı ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan NET4SOCIETY projesinin devamı niteliğindeki NET4SOCIETY2 projesi kapsamında 2011 yılı içinde, TÜBİTAK'ın sorumlu olduğu iki iş paketinde kapsamında projeye katkıda bulunulmuştur. Eylül 2011 tarihinde Avusturya/Viyana’da düzenlenen Sosyal Yenilikçilik Konferansı ve SSH Alanı Proje Pazarı etkinliklerinin organizasyon sürecinde TÜBİTAK etkin rol almıştır. Avrupa’da SSH alanı paydaşlarını biraraya getiren Proje Pazarı’nın konsept notu, etkinlik gündemi, konuşmacı listesi ve organizasyon planı TÜBİTAK tarafından oluşturulmuştur. Bunun yanında TÜBİTAK, SSH alanı araştırmacılarını, diğer tematik alanlarda ve Avrupa Araştırma Alanı’nın diğer programlarında yer alan sosyal bilimler içerikli konu başlıkları hakkında bilgilendirmek için “7.ÇP

Araştırma Alanlarında Sosyal Bilimler Araştırmacılar için Fırsatlar” konulu dokümanın hazırlanmasına katkıda bulunmuştur. Son olarak, proje kapsamında Kasım 2011 tarihinde TÜBİTAK tarafından İstanbul’da NET4SOCIETY2 Projesinin ortaklarının katıldığı Proje Çalıştayı ve 7.ÇP Projelerinde Finansal Konularda Proje Ortaklarına eğitim vermek amacıyla 2 günlük eğitim düzenlenmiştir. Söz konusu etkinliğin hazırlık ve organizasyon süreci TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilmiştir.

EUROSIS 2.0 Projesi

AB 7.Çerçeve Programı toplumda bilim (SiS) alanı ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan EUROSIS projesinin devamı niteliğindeki EUROSIS 2.0 projesi kapsamında 2011 yılı içinde, TÜBİTAK sorumlu olduğu iki iş paketindeki görevleri yerine getirmiştir. Ekim 2011 tarihinde Belçika/Brüksel’de Avrupa Komisyonu ile birlikte SIS Proje Pazarı etkinliğini düzenlemiştir. İlgili etkinliğin hazırlık sürecinde; konsept notu, etkinlik web sitesi, etkinlik gündemi, konuşmacı listesi ve organizasyon planı TÜBİTAK tarafından hazırlanmıştır. Etkinlikle ilgili bütün planlamalar, Avrupa Komisyonu ile iletişim halinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Proje Pazarına Avrupa’dan ve Türkiye’den çok sayıda araştırmacı katılmıştır. Buna ek olarak, 2008-2010 yıllarında yürütülen, TÜBİTAK’ın ortak olduğu EUROSIS Projesi kapsamında TÜBİTAK tarafından SIS alanı ulusal irtibat noktalarının 7.ÇP ile ilgili idari, teknik ve yasal konularda bilgi sahibi olması amacıyla 7.ÇP SIS alanı başvuru dokümanı hazırlanmıştır. SIS ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımını da güçlendirmek üzere tasarlanan söz konusu doküman, Eurosis 2.0 Projesinde TÜBİTAK tarafından güncellenmiş ve web ortamında araştırmacıların kullanımına sunulmuştur.

TransCoSME Projesi

KOBİ’lerin, Avrupa Araştırma Alanı’na daha fazla dahil olmasını teşvik etmek ve onlara bu konuda yardımcı olmak amacıyla AB 7.Çerçeve Programı KOBİ Etkinlikleri alanında çalışan ulusal irtibat noktalarının oluşturmuş olduğu bir proje olan TransCoSME projesi kapsamında TÜBİTAK 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Kayseri, Bursa) bilgi günleri düzenlemiştir. Bu bilgi günlerinde EUREKA, EUROSTARS ve AB 7.Çerçeve Programı KOBİ’ler Yararına Araştırmalar Programı hakkında sunumlar yapılmıştır. Ayrıca 2011 yılı Temmuz ayında açılmış olan KOBİ’ler Yararına Araştırmalar Programı Çağrısı kapsamında TransCoSME web sitesinde yayımlanmış olan 109 ortak arama duyurusu TÜBİTAK web sitesinde yayımlanarak araştırmacılarla paylaşılmış ve araştırmacılar tarafından iletilen 71 cevap formu TransCoSME web sitesi aracılığıyla proje koordinatörlerine iletilmiştir. Ülke temsilcilerinin KOBİ alanı

çağrılarına yönelik olarak hazırladığı örnek proje tekliflerinin oluşturulmasına katkı yapılmış ve örnek proje teklifleri 7.ÇP web sitesine eklenmiştir.

TransNEW Projesi

Yeni Üye ve Asosye ülkelerin ulaştırma alanındaki Ar-Ge kapasitelerinin ve yeterliklerinin belirlenmesini amaçlayan TransNEW projesinde 2011 yılı içerisinde lideri olunan iş paketi dahilinde Arnavutluk ve Malta için ulaştırma araştırma yetkinlikleri raporu yazılmıştır. İş paketi dahilindeki diğer ülke raporlarından (Bulgaristan, Romanya, Moldova ve Türkiye dahil olmak üzere) bir “Bölgesel Ulaştırma Araştırma Kapasitesi” raporu oluşturulmuştur. Türkiye, Arnavutluk ve Malta’da ulaştırma alanında çalışan araştırmacılara TransNEW projesi anketleri iletilmiş, araştırmacılar tarafından doldurulan anketler TransNEW veritabanına aktarılmıştır. Anketler üç ülkede belirlenen toplamda 1200 araştırmacıya ulaştırılmış, yaklaşık 150 araştırmacı gerekli bilgileri anketi doldurarak iletmıştır. Anketler aynı zamanda çeşitli yurt içi etkinliklerde araştırmacılara birebir sunulmuştur. 3 Haziran 2011’de İstanbul’da “Bölgesel Ulaştırma Araştırma Yetkinlikleri Belirleme Çalıştayı” yapılmış ve etkinliğe Arnavutluk, Bulgaristan, Malta, Moldova, Romanya ve Türkiye’den toplam 40 araştırmacı katılmıştır. Etkinlikte yapılan oylama ile Bölgesel Ulaştırma Araştırma Potansiyeli raporuna girdi sağlanmıştır.

C-ENERGY+ UİN Projesi

C-ENERGY+, 3 yıllık bir koordinasyon eylemi projesidir. Projede, enerji ulusal irtibat noktaları (UİN) arasındaki işbirliğini güçlendirmeye ve enerji projelerinin kalitesinin artırılmasına odaklanılmaktadır. TÜBİTAK 2011 yılı içerisinde, proje kapsamında düzenlenmiş olan iki eğitime ve bir proje toplantısına katılım sağlamıştır. Söz konusu proje toplantısı, Avrupa Komisyonu tarafından düzenlenen Enerji Alanı Bilgi Günü ve eğitimlerden, 30 Kasım 2011’de düzenlenen Varşova’da Stratejik Enerji Teknoloji Plan Konferansı ve 14 Aralık 2011’de düzenlenen Enerji Alanı Program Komite Toplantısı ile paralel düzenlendiği için seyahat masraflarının proje bütçesinden karşılanması olanağı yakalanmıştır. Ayrıca, TÜBİTAK projede hazırlanmış olan eğitim ve eşleştirme anketine, TÜBİTAK’ın ihtiyaçları göz önünde bulundurularak cevap verilmiştir. Söz konusu anket yoluyla proje kapsamında düzenlenecek eğitimlerin içeriklerinin belirlenmesi ve proje ortağı kuruluşlar arasında düzenlenecek eşleştirme faaliyetleri ve ziyaretlerin konularının belirlenmesi hedeflenmiştir.

Smart Grids ERA-NET Projesi

Smart Grids ERA-NET elektrik enerjisi güç ağları sistemlerinin karşılaştığı zorlukları bertaraf etmek için uluslararası, ulusal ve bölgesel araştırma faaliyetlerini koordine etmek amacıyla 23

farklı kuruluşun ortaklığıyla kurulmuştur. TÜBİTAK projeye 2010 yılı sonlarında, ERA-NET yetkilileri ile yapılan görüşmelerde TÜBİTAK'ın ERA-NET'e diğer ortaklarla aynı haklara sahip olarak katılabileceği öğrenildikten sonra dahil olmuştur. TÜBİTAK 2011 yılında ERANET'in ikinci ortak çağrısına katılmıştır. TÜBİTAK UZAY Enstitüsü Güç Sistemleri Bölümü'nün çağrıya koordinatör olarak proje sunması teşvik edilmiş, Enstitü'ye proje hazırlık aşamasında ortak bulma, proje dokümanlarının hazırlanması gibi hususlarda yardımcı olmuştur. Bölüm tarafından çağrıya sunulan proje, çağrıda desteklenen üç projeden biri olmuştur. Ayrıca, TÜBİTAK, ülkelerden talep edilen "Akıllı Ağlar Projelerine Destek Veren Ulusal/Bölgesel Programlar" anketini doldurmuş ve proje ortaklarının gelecekte projeden beklentileri hakkında TÜBİTAK görüşlerini iletmıştır.

e-InfraNet Projesi

e-InfraNet Projesi AB 7. ÇP araştırma altyapıları alanında fonlanmış bir ERANET Projesidir ve TÜBİTAK Proje'de İş Paketi Lideri(WP5) olarak yer almaktadır. E-InfraNet Projesi ile 3 öncelikli alan olan; cloud computing, openness, green ICT alanlarında ulusal politikaların daha etkin koordinasyonu, iyi örneklerin paylaşılması ve bu alanlara yönelik yol haritalarının çıkarılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında bu alanlarda yapılan çalıştaylara ülkemizden ve TÜBİTAK enstitülerinden araştırmacıların katılımı sağlanmıştır. İş paketi kapsamında komisyonca oluşturulan ve AB üyesi ülkelerin yasal temsilcilerinden oluşan e-IPF(e-Infrastructures Policy Forum)'un kurulumu desteklenmiştir. e-IPF Toplantısı kapsamında ilk Yuvarlak Masa Toplantısı 3 Mayıs 2011 tarihinde Brüksel'de düzenlenmiştir. Bu toplantıdaki bildirilerin derlenmesinden oluşan proje çıktısı "D5.2.1: Proceedings of the round table discussion" hazırlanmış ve komisyona sunulmuştur. Komisyon adına e-IPF için kapalı bir linkedin grubu oluşturulmuş ve yönetilmektedir.

SEERA-EI Projesi

SEERA-EI Projesi AB 7. ÇP araştırma altyapıları alanında fonlanmış bir ERANET projesidir ve TÜBİTAK projede iş paketi lideri (WP3) olarak yer almaktadır. Projenin odak noktası Güney Doğu Avrupa ülkelerinde e-altyapılar politikalarının oluşturulmasıdır. Proje kapsamında 2011 yılında TÜBİTAK ve ULAKBİM tarafından 3 proje çıktısı yayımlanmış ve bunlardan biri beyaz kitaba dönüştürülmüştür (Deliverable D3.1 Comparative analysis of national programmes and identification of regional collaboration areas, Deliverable D3.2 National programme best practices, Deliverable D3.3 National programme cookbook).

EURO-RISNET Projesi

EURO-RISNET Projesi AB 7. ÇP araştırma altyapıları alanında fonlanmış ve ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir projedir. Proje 33 ortakdan oluşmakta olup, TÜBİTAK proje kapsamında bir görevin lideri olarak çalışmalar yürütmektedir. Sorumluluğumuz kapsamında araştırma altyapıları alanında fonlanan bütün projelerin araştırmacılara sundukları uluslararası erişim fırsatları derlenerek bir veritabanına aktarılmıştır. Bu veritabanı daha sonra sorgulanabilir ve sürekli güncellenen bir portala dönüştürülmüştür. Asıl görevimiz dışında proje ulusal irtibat noktası faaliyetlerinin daha etkin gerçekleştirilmesi için fırsatlar sunmaktadır. Bilgi günleri düzenlenmesi, altyapı ziyaretleri ve araştırmacılara destek sağlamak için çeşitli eğitimler düzenlenmiştir.

JUMPAHEAD Projesi

JUMPAHEAD Projesi, Alzheimer Ortak Programlama İnisiyatifi'nin (JPI) koordinasyonunun sağlanması amacıyla desteklenen ve Fransa'nın koordinatörlüğünde yürütülen bir koordinasyon ve destek (CSA) projesidir. JPI yönetim kurulunda yer alan 24 ülkeden, yalnızca 7 ülke Avrupa Komisyonu tarafından bu proje kapsamında fon almaktadır ve Türkiye de bu ülkelerden birisidir. TÜBİTAK bu projede ortak çağrılarının açılmasına ilişkin iş paketinde, iş paketi eş-lideri olarak görev yapmaktadır. 2011 yılı içerisinde projede Stratejik Araştırma Gündemi'nin belirlenmesi iş paketi kapsamında düzenlenen bilimsel çalıştaylara katılım sağlanmış ve ülke öncelikleri SRA'ya dercedilmiştir. Nörodejeneratif hastalıklar konusundaki araştırma projelerinin tutulacağı veritabanı oluşturma çalışmaları için Türk araştırmacılarla irtibata geçilmiş ve veritabanına giriş yapmaları sağlanmıştır. 21 ülkenin katılımı ile açılan pilot çağrıya ilişkin mutabakat zaptı ve diğer ilgili belgeler TÜBİTAK tarafından hazırlanmış ve kuruluşların imzaları toplanmıştır. Çağrı kapsamında Türkiye'den 4 araştırma grubunun desteklenmesine karar verilmiştir. İletişim iş paketi kapsamında hazırlanan SRA Yönetici Özeti Türkçe'ye çevrilmiş ve araştırmacılara dağıtılmıştır.

PeopleNetwork Projesi

AB 7. ÇP Marie Curie Araştırma Programları ve Bursları alanında çalışan ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan PeopleNetwork projesinde TÜBİTAK'ın bazı görevleri bulunmaktadır. Altı farklı iş paketine sahip proje kapsamındaki görevlerden bir tanesi de deneyimli araştırmacıların yeni başlayan araştırmacılar ile eşleştirilerek tecrübe paylaşımı yapmalarını sağlamaktır. Bu eşleştirme etkinliği kapsamında İspanya ve Makedonya Ulusal İrtibat Noktaları TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi Marie Curie Ekibi'nce 16-17 Mayıs 2011 tarihlerinde TÜBİTAK Başkanlık Binası'nda düzenlenen

eğitime katılmışlardır. Eğitim kapsamında Makedonya ve İspanya ulusal irtibat noktaları ile TÜBİTAK UIN Sistemi ve Marie Curie ekibinin iyi uygulamaları paylaşılmış; çeşitli Marie Curie Araştırma Programları proje yazımı ile ilgili sunumlar gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK'ın tamamlamakla yükümlü olduğu bir başka görev ise Başarı Hikayeleri Kitapçığı'nın hazırlanması ve tüm proje ortaklarının yanısıra araştırmacılar ile paylaşılmasıdır. Bu görev kapsamında projeye dahil olan ülkelerin UIN'lerinden kendi ülkelerinden başarılı iki Marie Curie Bireysel ve Kurumsal Proje örneğini seçip standart bazı bilgiler içerecek şekilde TÜBİTAK'a iletmesi istenmiştir. PeopleNetwork projesi kapsamında TÜBİTAK'ın gerçekleştirmekle sorumlu olduğu bir görev de Çerçeve Programları'na dahil olan tüm paydaşların (araştırmacılar, hakemler, proje ofisi görevlileri vb) UIN'lerden aldığı hizmet kalitesinin ölçülmesine yönelik bir anket çalışması yapılmasıdır. Bu görev kapsamında projeye dahil olan ülkelere yayılmak üzere online bir anket formu oluşturulmuş, bu form iki ayrı dönemde yayılmış ve araştırmacılar başta olmak üzere tüm paydaşların UIN'lerden aldıkları hizmetlere ait memnuniyet seviyeleri tespit edilerek iki ayrı rapor halinde Avrupa Komisyonu'na sunulmuştur.

Cooperation Of Space NCPs as a Means to Optimise Services -COSMOS Projesi

Türkiye'nin de iş paketi liderlerinden birisi olarak katılım sağladığı 31 ülkeden 33 uzay alanı ulusal irtibat noktasının ortak olduğu COSMOSprojesi kapsamında, 2011 yılı içerisinde Bulgaristan'da gerçekleştirilen Çevre ve Güvenlik İçin Küresel İzleme (GMES) Programı konulu toplantıda, yeni açılacak uzay alanı 5. çağrısı konu başlıkları ile ilgili sunum ve Türkiye'den ilgili kurum ve kuruluşların sunumları TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilmiştir. Rusya'nın uzay alanı projelerine aktif katılımını sağlamak amacıyla, proje kapsamında TÜBİTAK'ın görevi nedeniyle bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. ROSCOSMOS ve TsNIIMash kuruluşları ile gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde Rusya'nın resmi AB 7.ÇP uzay alanı ulusal irtibat noktasının görevlendirilmesi sağlanmıştır. Ayrıca Rusya tarafında projelere ortak katılım için önemli irtibatlar sağlanmıştır. Uzay Alanı 4. Çağrı'sında kazanan projelerden Cubesat'lar ile ilgili olan QB50 projesi kapsamında gerçekleştirilen çalıştayda, Avrupa'dan çalıştaya katılan uzay konusundaki araştırmacılara TÜBİTAK tarafından çağrı konu başlıkları ve COSMOS projesi tanıtılmıştır. Ayrıca bu toplantıya Türkiye'den aktif katılım sağlanmıştır. Sonuç olarak bu toplantıya TÜBİTAK'ın katılımı sayesinde uzay teknolojileri ile ilgili 2 projeye ortaklık sağlanmıştır. Proje kapsamında sorumlu olunan bir diğer ülke Japonya ile de 2011 yılı içerisinde temalar sağlanmış ve JAXA'nın Avrupa ofisi ile sürekli bir diyalog ortamı kurulmuştur. COSMOS projesinin koordinatörü olan DLR'ın yine proje sayesinde tanıştığı DLR araştırmacısı ile

yapılan temaslar sonucu Japonya'dan JAXA'nın da ortak olarak yer aldığı bir uzay teknolojisi ile ilgili projeye Türkiye'den ortak olarak katılım sağlanmıştır.

TransReg NCP Projesi

AB 7. ÇP kapsamında tüm Avrupa'da çalışan bilgi bölgeleri alanı ulusal irtibat noktaları arasında işbirliğini güçlendirmeyi, ortak çalışma becerileri kazandırmayı, bilgi ve deneyim birikimini artırmayı hedefleyen TransReg NCP projesi kapsamında Türkiye çeşitli çalıştayların düzenlenmesi ve başarı hikayeleri raporunun hazırlanmasından sorumludur. Bu görevler kapsamında 2011 yılı içerisinde, 17-18 Kasım tarihlerinde, İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde; Bölgesel Programlar Ulusal İrtibat Noktaları Çalıştayı düzenlenmiştir. Çalıştay kapsamında Türkiye ile birlikte 5 Avrupa Ülkesinin Kümelenme Stratejileri ve Politikaları hakkında bilgilendirme yapılmış, Bölgesel Programların geleceği tartışılmıştır. Bunun yanında, tematik odağı e-Sağlık olan Bilgi Bölgeleri 2010 yılı Çağrısı kapsamında başarılı olmuş projelerin derlendiği Başarı Hikayeleri Raporu çalışmaları sürdürülmektedir. Rapor, ileriki dönemlerde proje önerileri hazırlamayı ve sunmayı planlayan araştırma grupları için önemli örnekler teşkil etmektedir.

ResPotNet Projesi

AB 7. ÇP kapsamında tüm Avrupa'da çalışan araştırma potansiyeli alanı ulusal irtibat noktaları arasında işbirliğini güçlendirmeyi, ortak çalışma becerileri kazandırmayı, bilgi ve deneyim birikimini artırmayı hedefleyen ResPotNet projesi kapsamında Türkiye "Etki Değerlendirme Raporları"nın hazırlanmasından sorumlu ortaktır. Bu doğrultuda, Proje kapsamında 2010 ve 2011 yıllarında gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri, çalıştaylar, bölgesel forum, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Konseyi tarafından organize edilen WIRE (Week of Innovative Regions of Europe) Konferansları dahilinde gerçekleştirilen ulusal irtibat noktaları faaliyetleri, Helpdesk, Ulusal İrtibat Noktaları Destek Mekanizmalarının Etki Değerlendirme Raporu yazılmıştır.

CHIST-ERA Projesi

CHIST-ERA AB 7. ÇP bilgi ve iletişim teknolojileri(İCT) alanında fonlanmış bir ERANET Projesidir. Proje Avrupa çapında bilgi ve iletişim teknolojilerinde uzun dönem hedeflere yönelik koordinasyon ve işbirliği sağlamayı hedeflemektedir. Proje kapsamında TÜBİTAK'ın da dahil olduğu bir ortak çağrı açılmıştır. Bu çağrının konuları; "From Data to New Knowledge"; "Green ICT, towards Zero Power ICT" olarak belirlenmiştir. Ülkemizden bu çağrıya çok yüksek sayıda başvuru yapılmıştır. "From Data to New Knowledge" konu başlığına Avrupa'dan sunulan 46 proje önerisinde toplam 12 Türk ortak bulunmaktadır. "Green ICT, Towards Zero Power ICT"

konu başlığına ise Avrupa'dan sunulan 18 proje önerisinde ülkemiz 5 projede temsil edilmektedir.

Idealist 2014 Projesi

Idealist 2014 Projesi AB 7. ÇP bilgi ve iletişim teknolojileri(İCT) fonlanmış ve ulusal irtibat noktaları arasında deneyim paylaşımı ile işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir projedir. Proje kapsamında ICT 8.Çağrı için toplam 32 ortak arama duyurusu potansiyel Türk ortaklarla paylaşılmış ve proje kapsamında düzenlenen profesyonel yetkinlikleri arttırmaya ve sosyal medya iletişimini geliştirmeye odaklı eğitimlerden faydalanılmıştır.

1.2.6. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Faaliyetleri

Toplumun refah seviyesinin ve yaşam kalitesinin yükselmesi, bilim ve teknoloji üretim seviyesinin yükseltilmesi ile mümkün olabilir. Ancak bu, sadece bilim insanlarının kazandıkları başarılar ve sınırlı sayıdaki büyük teknolojik atılımlarla değil, aynı zamanda toplumun her kesiminde bireylerin kendi yaşantılarında bilimsel ve akılcı yaklaşımlar benimsemeleriyle de yakından ilişkilidir. Çünkü gerçek anlamda toplumsal gelişme, toplumu oluşturan bireylerin gelişmesiyle mümkündür. Sorgulayarak, araştırarak, öğrenerek, doğru bilgiye ve veriye dayanarak kendi aklıyla düşünebilen bireyler, hem kendi hayatları için daha doğru kararlar alacak, hem de toplumsal rolleri içerisinde daha bilinçli vatandaşlar olarak yer alacaklardır. Ayrıca böyle bireyler özgün fikirler üreterek her seviyede ve çapta yenilikler ortaya koyacaklardır. Bu bağlamda, bilimsel ve akılcı yaklaşım sadece bilim insanları için değil tüm toplum için önem taşımaktadır. Bilim okuryazarlığını yaygınlaştırarak toplumun her kesimine ulaşmasını sağlamak ve bu sayede toplumsal bir farkındalık ve özgüvenin oluşmasına destek olarak toplumun bilim, teknoloji ve yenilik kültürünü özümsemesini sağlamak TÜBİTAK'ın başta gelen görevlerinden biridir. TÜBİTAK, bu amaca hizmet eden bilim ve toplum faaliyetlerini Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı çatısı altında sürdürmektedir.

1.2.6.1. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri

4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Destekleme Programı

2007 yılında Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı tarafından Bilim ve Toplum Projeleri Destekleme Programı başlatılmıştır. Bu programın temel amacı, bilginin mümkün olduğunca görselleştirilerek etkileşimli uygulamalarla desteklenmesi ve bu yolla topluma anlaşılır bir biçimde aktarılmasını sağlamaktır. 2011 yılı çağrı döneminde 241 proje başvurusunda bulunulmuş, 97 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. 2011 yılı Ocak ayı itibarıyla projelerin toplam harcama tutarı 4.7 milyon TL'dir. Proje başına düşen ortalama bütçe ise yaklaşık 48.500 TL'dir. Bu çağrılara yapılan başvuruların illere göre dağılımı Tablo 26'da, desteklenen projelerin illere göre dağılımı Tablo 27'de görülmektedir.

Tablo 26. 2011 Ocak Dönemi'nde Yapılan Başvuruların İllere Göre Dağılımı

İl	Proje Sayısı	İl	Proje Sayısı	İl	Proje Sayısı
Ankara	34	Kocaeli	3	Bartın	1
Isparta	33	Malatya	3	Batman	1
İstanbul	22	Manisa	3	Bingöl	1
İzmir	17	Niğde	3	Bolu	1
Aydın	7	Afyon	2	Çorum	1
Eskişehir	7	Ardahan	2	Diyarbakır	1
Kayseri	7	Artvin	2	Düzce	1
Mersin	7	Elazığ	2	Edirne	1
Konya	6	Erzincan	2	Erzurum	1
Aksaray	5	Gaziantep	2	Giresun	1
Bursa	5	Kastamonu	2	Kahramanmaraş	1
Trabzon	5	Mardin	2	Karabük	1
Çanakkale	4	Samsun	2	Kırıkkale	1
Denizli	7	Tokat	2	Kütahya	1
Nevşehir	4	Uşak	2	Osmaniye	1
Sakarya	4	Yozgat	2	Rize	1
Antalya	3	Adıyaman	1	Tekirdağ	1
Çankırı	3	Amasya	1	Van	1
Hatay	3	Balıkesir	1	Zonguldak	1

Tablo 27. 2011 Ocak Dönemi'nde Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin İllere Göre Dağılımı

İl	Proje Sayısı	İl	Proje Sayısı	İl	Proje Sayısı
Ankara	14	Trabzon	3	Düzce	1
İzmir	10	Antalya	2	Erzincan	1
Isparta	9	Kocaeli	2	Erzurum	1
Aydın	5	Niğde	2	Giresun	1
İstanbul	5	Sakarya	2	Karabük	1
Çanakkale	4	Uşak	2	Konya	1
Kayseri	4	Adıyaman	1	Malatya	1
Bursa	3	Artvin	1	Manisa	1
Denizli	6	Bartın	1	Mardin	1
Eskişehir	3	Bingöl	1	Samsun	1
Mersin	3	Bolu	1	Tokat	1
		Çankırı	1	Zonguldak	1

Şu ana kadar destek verilmiş olan Bilim ve Toplum projeleri sayesinde doğrudan ulaşılan kişi sayısı yaklaşık 12 Bin'dir. Doğa Eğitimleri konulu projelerin hedef kitlesini özellikle öğretmenlerin oluşturduğu düşünülürse, oluşan yaygın etki bu sayının çok daha ötesindedir. Projelerde katılımcı olarak yer alan öğretmenlerin, kazanımlarını öğrencilerine aktarmaları mümkün olmakta, ayrıca katılımcılar daha sonra kendi projeleriyle kazanımlarını farklı kitlelere yayabilmektedirler. Buna ek olarak bazı proje yürütücüleri, devam eden ve sonuçlanan projelerin çıktısı olarak yurtiçi ve yurtdışındaki seminer ve konferanslarda poster sunumları ve yayınlar yapmaktadır. 2011 yılı projeleri kapsamında yaklaşık 20 akademik çalışma yapılmıştır. Bu durum, Bilim ve Toplum projelerinin, düzenlenen etkinlikler yoluyla hedef kitleye bilimi sevdirmeye ve bu konuda farkındalık yaratmanın yanında bilim ve toplum alanının akademik olarak incelenmesine ve akademi dünyasında yaygınlaşmasına da katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Bu projeleri yürüten ya da projelerde görev alan kişilerden alınan geri bildirimler, Bilim Kampları/Okullarına katılan çocukların bilimsel konulara, okumaya, araştırmaya ilgilerinin arttığı ve sosyal konularda daha girişken oldukları; Doğa Eğitimlerine katılan öğretmen ve öğrencilerin ise kendi alanları dışındaki konulara da ilgi duymaya, özellikle doğa bilimlerinin disiplinlerarası yapısını daha iyi kavramaya başladıkları yönündedir.

Bilim ve toplum projeleri sayesinde bu alanda hizmet verecek bir insan kaynağı oluşturulmuştur. Özellikle eğitim fakültelerinde öğrenim gören pek çok üniversite öğrencisi Bilim Kampları/Okulları'nda rehber olarak proje ekibinde yer almıştır. Şimdiye kadar TÜBİTAK

tarafından desteklenen bilim ve toplum projelerinde yürütücü ve uzman personel olarak görev alan kişi sayısı yaklaşık 900'dür.

Bilim ve Toplum Avrupa Birliği Projeleri

RELATE Projesi

TÜBİTAK Bilim ve Toplum Dairesi'nin ortak olduğu, toplumda bilim iletişimini kuvvetlendirmeyi amaçlayan ve iki yıldır (2008-2010) devam eden RELATE projesi 28 Ocak 2011 tarihinde Brüksel'de yapılan konferans ile sona ermiştir. Proje sonucunda 64 popüler bilim makalesi yayımlanmış, çeşitli radyo haberi yapılmış, internet haber platformlarında ve öğrenci bloglarında proje deneyimleri paylaşılmıştır. RELATE projesi sayesinde 100'den fazla araştırmacı bilim iletişimi deneyimi kazanmıştır.

4003 Bilim Merkezi Kurulması Destekleme Programı

Mart 2008'de açılan 4003 Bilim Merkezi Kurulması Çağrısı kapsamında desteklenmesine karar verilen "Konya'da Bilim Merkezi Kurulması Projesi" kapsamında, Konya Büyükşehir Belediyesi ile imzalanan proje sözleşmesi doğrultusunda TÜBİTAK kurulacak olan Bilim Merkezinin kavramsal tasarımının yapılması; Bilim Merkezinin içeriğinde yer alacak temel öğelerin (sergiler, eğitim programları vb.) belirlenmesi, temin edilmesi, montajı ve işletmeye alınması; bina ve kapalı alanların projelendirilmesi ve inşa edilmesi süreçlerinde çıktıların her aşamada değerlendirilip görüş bildirilmesi; Bilim Merkezi yönetim ve işletme modelinin kurulması konusunda destek verilmesi; Bilim Merkezinde çalışmak üzere işe alınacak olan personelin eğitimi; projenin izlenmesi ve Bilim Merkezi kurulduktan sonra işletmenin denetlenmesi işlerinden sorumludur.

Bu kapsamda 2011 yılında;

- Sözleşmeden doğan yükümlülükler (gelişme raporlarının, proje yürütücüsü kurumun yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin takibi, Bilim Merkezi Binasının inşa edilmesi süreçlerinde çıktıların her aşamada takip edilmesi vb. çalışmalar) proje planındaki takvime uygun olarak yürütülmüştür.
- Proje sözleşmesi kapsamında tarafların yükümlü olduğu işleri takip etmek üzere belirli aralıklarla toplantılar ve görüşmeler (aylık iş ilerleme toplantıları, Bilim Merkezi'nde yer alacak sergiler hakkında toplantılar, vs.) gerçekleştirilmiştir.
- Belirlenmiş olan satınalma yöntemi doğrultusunda sergi tedarikinin ilk aşaması olan "Baş Tasarımcı ve Kontrolör"lük işi hizmet alımıyla ilgili görüşmeler yapılmış, teklifler alınmış

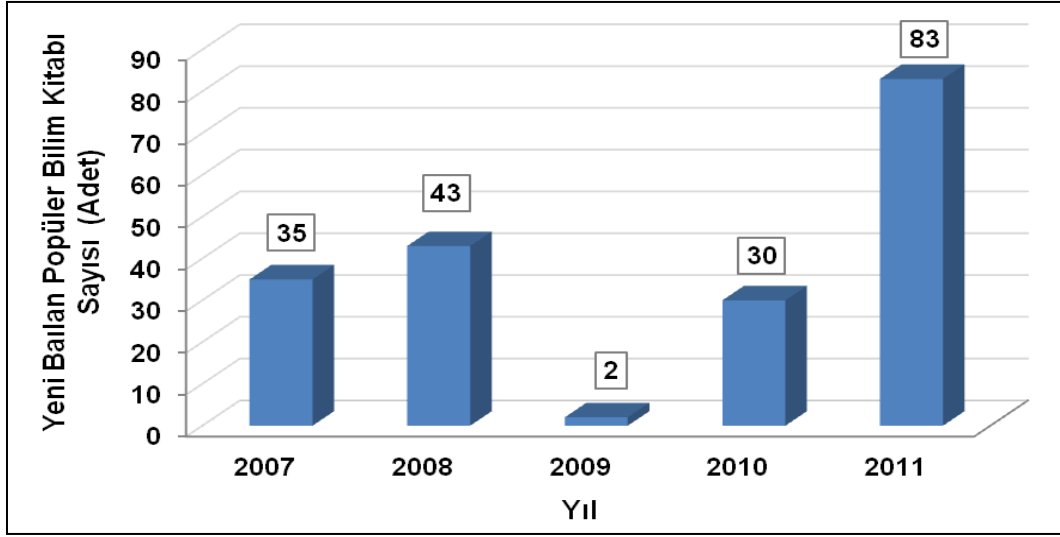
ve “Liberty Science Center Experience Services” ile Nisan 2011’de sözleşme imzalanarak çalışmalara başlanmıştır.

- Baş Tasarımcı ve Kontrolör firma ile birlikte Bilim Merkezi sergilerinin kavramsal tasarımları üzerine çalışmalar yürütülmüştür. Liberty Science Center Experience Services yetkilileri ve proje ekibinden temsilcilerle toplantılar gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda Bilim Merkezi binası, sergilerin binadaki yerleşimi ve sergilerin kavramsal tasarımları konularında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kavramsal tasarım aşamasının tamamlanmasının ardından sergilerin şematik tasarımları yapılacaktır.
- Sergi tedarik sürecinde görüşüne başvurulacak akademisyenlerin davet edildiği, geniş katılımlı bir proje tanıtım ve tanışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Türk eğitim müfredatı, sergilerin içerikleri gibi konularda akademisyenlerin görüşlerini almak üzere pek çok toplantı gerçekleştirilmiştir.
- Kavramsal tasarımları tamamlanan sergiler TÜBİTAK tarafından onaylanmıştır. Bu sergilerin şematik tasarımları yapılmaya başlanmıştır.
- Bilim Merkezinin binasının inşa çalışmaları devam etmektedir. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen bina yapım çalışmalarının Aralık 2011 sonu itibarıyla % 28,94’ü tamamlanmıştır.
- Yapım aşamasının planlanan sürede tamamlanması halinde, Bilim Merkezinin 2013 yılında ziyarete açılması planlanmaktadır.
- 2011 yılı içerisinde Gaziantep, Bursa, Mersin Büyükşehir Belediyeleri ile de bilim merkezi projeleri hakkında görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

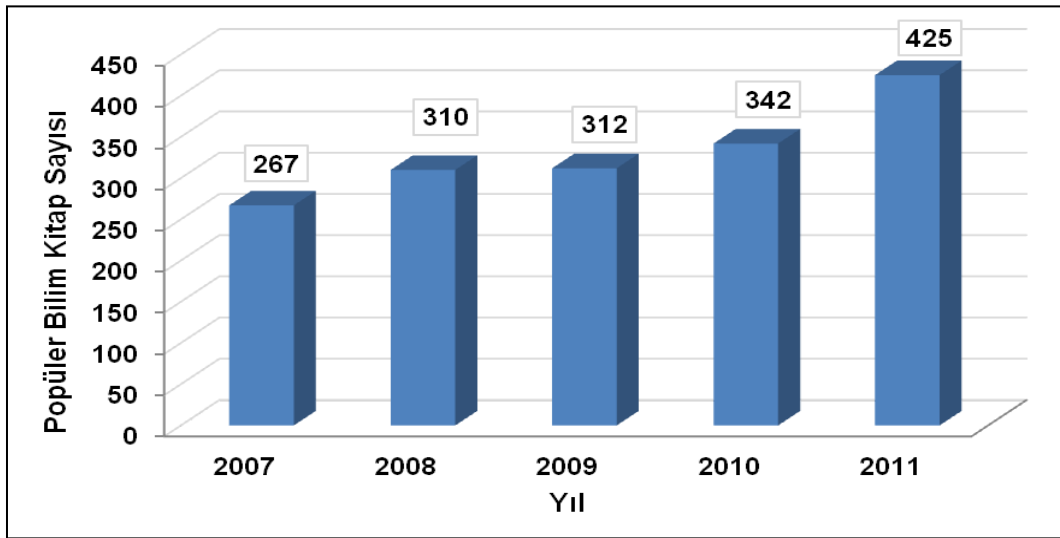
1.2.6.2. TÜBİTAK Yayınları

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları

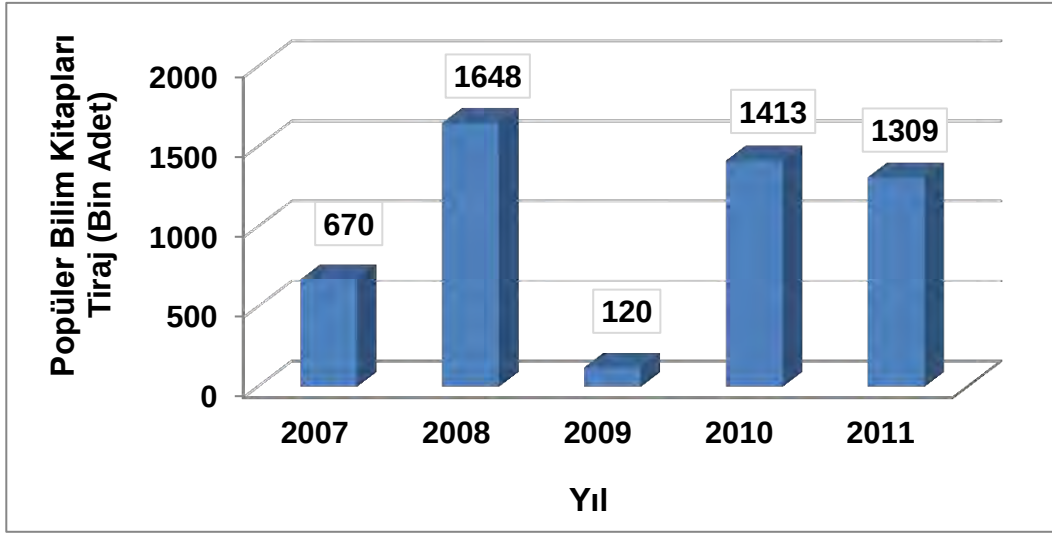
TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, bilimi yaygınlaştırmak ve geniş kitleler tarafından okunur kılmak amacıyla 1993 yılında yayımlanmaya başlamıştır. Kısa zamanda okurlardan büyük ilgi gören Popüler Bilim Kitapları’nın toplam baskı adedi (birikimli) 12.617.020’dir. 2011 yılı içinde 83 yeni kitabın basılmasıyla (bk. Şekil 48), toplam kitap sayısı 425 kitaba ulaşmış olup (bk Şekil 49), 1.308.520 kitap basılmış, 903.842 kitap satılmıştır (bk. Şekil 50 ve Şekil 51).

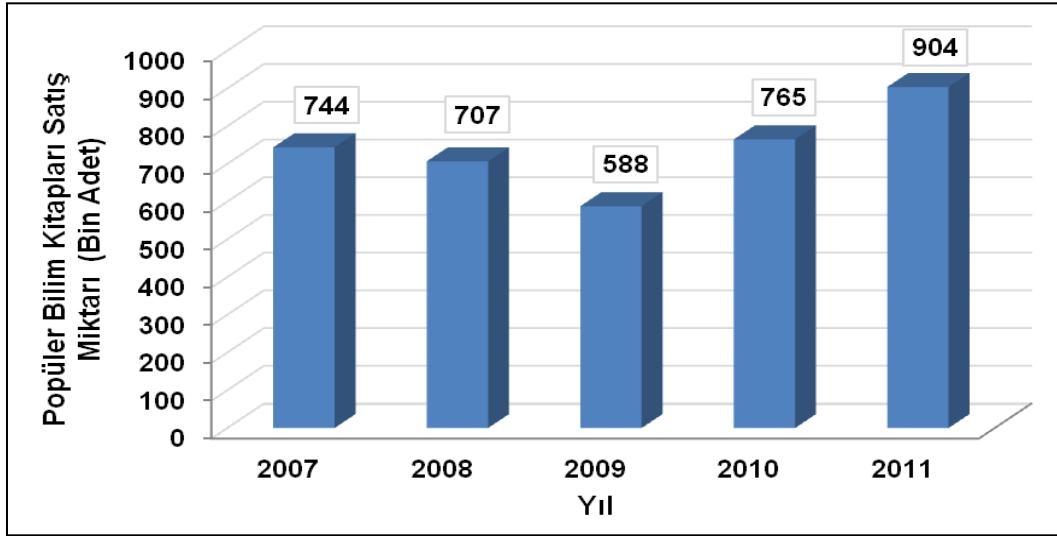
Şekil 48. Yıllar İtibarıyla Yeni Basılan Popüler Bilim Kitabı Sayısı

Şekil 49. Yıllar İtibarıyla Yayın Listesindeki Popüler Bilim Kitabı Sayısı

Şekil 50. Yıllar İtibariyle Popüler Bilim Kitapları Yıllık Toplam Baskı Miktarı (Bin /yıl)

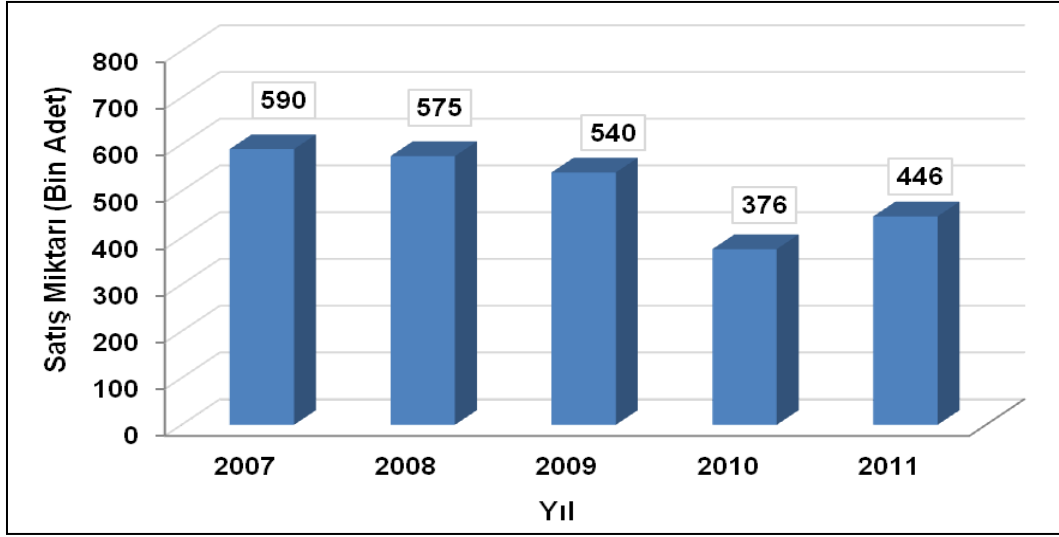
Şekil 51. Yıllar İtibariyle Popüler Bilim Kitapları Satış Miktarı (Bin / Yıl)

TÜBİTAK Popüler Bilim Dergileri

Popüler Bilim Yayınları tarafından üç popüler bilim dergisi yayımlanmaktadır:

BİLİM VE TEKNİK DERGİSİ

Türkiye’de en çok satılan aylık dergiler arasında ilk sıralarda yer alan ve 1967 yılından beri yayımlanan Bilim ve Teknik dergisi orta öğretim ve üstü okuyucu kitlesine hitap etmekte ve ayda ortalama 37 Bin kişiye ulaşmaktadır. Okuyucu kitlesinin büyük bir bölümü lise ve üniversite öğrencileri olan dergi önemli bir referans kaynağıdır. Derginin 2011 yılında toplam net satışı yaklaşık olarak 446 Bin’dir (bk. Şekil 52)

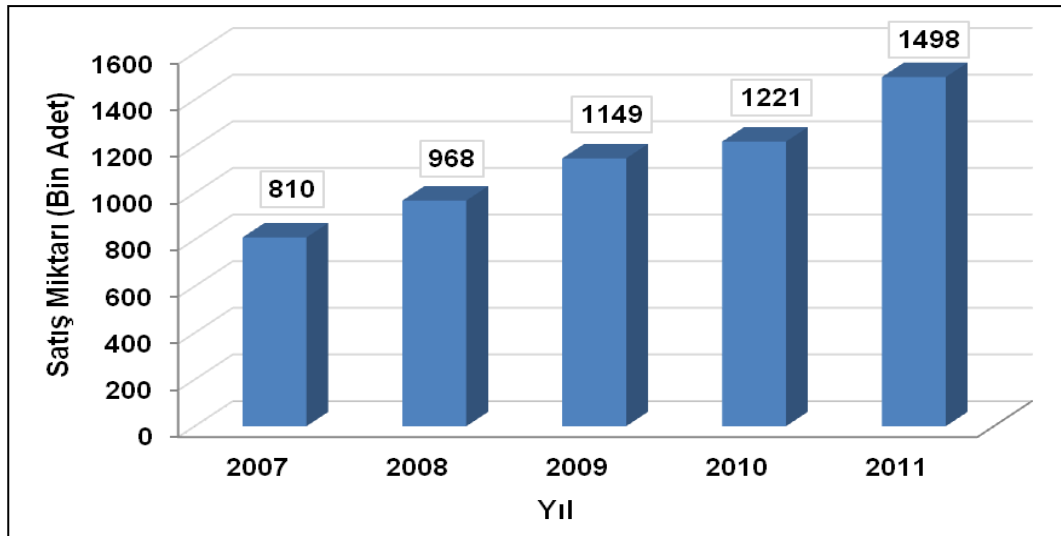

Şekil 52. Bilim ve Teknik Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)

BİLİM ÇOCUK DERGİSİ

1998 yılının Ocak ayından itibaren yayımlanmaya başlayan Bilim Çocuk dergisi aylık ortalama 140 Bin'i aşan tirajı ve 125 Bin net satışıyla Türkiye'nin en çok okunan dergisidir. Her ayın 15'inde çıkan derginin okuyucuları, 7-12 yaş grubu ilköğretim öğrencileridir. Bilim Çocuk dergisi, içerdiği yazı konuları, etkinlikler, maketler, posterler, oyun kartları vb. malzemeler nedeniyle ilköğretim öğrencileri ve öğretmenleri için vazgeçilmez bir başvuru kaynağıdır.

Derginin 2011 yılında toplam satışı yaklaşık olarak 1,5 Milyon'dur. (bk. Şekil 53)

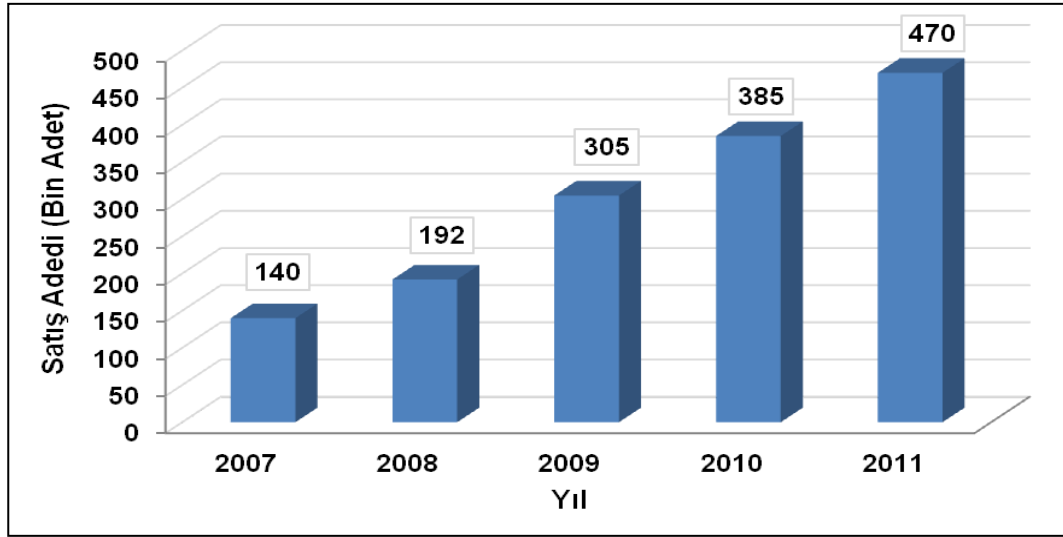

Şekil 53. Bilim Çocuk Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)

MERAKLI MİNİK DERGİSİ

Ocak 2007’de yayın hayatına başlayan Meraklı Minik dergisi okul öncesi yaş grubuna (3-6 yaş) hitap etmektedir. Dergi, ayda ortalama 39 Bin kişiye ulaşmaktadır. Her ayın ilk günü okurlarıyla buluşan dergi, içindeki birbirinden renkli çizim ve fotoğraflar, etkileyici yazılar, ilginç bilgiler ve eğlenceli etkinliklerle çocukları bilim dünyası ile tanıştırmaktadır.

Derginin 2011 yılında toplam satışı yaklaşık olarak 470 Bin’dir. (bk. Şekil 54).

Şekil 54. Meraklı Minik Dergisi Net Satış Miktarı (Bin / Yıl)

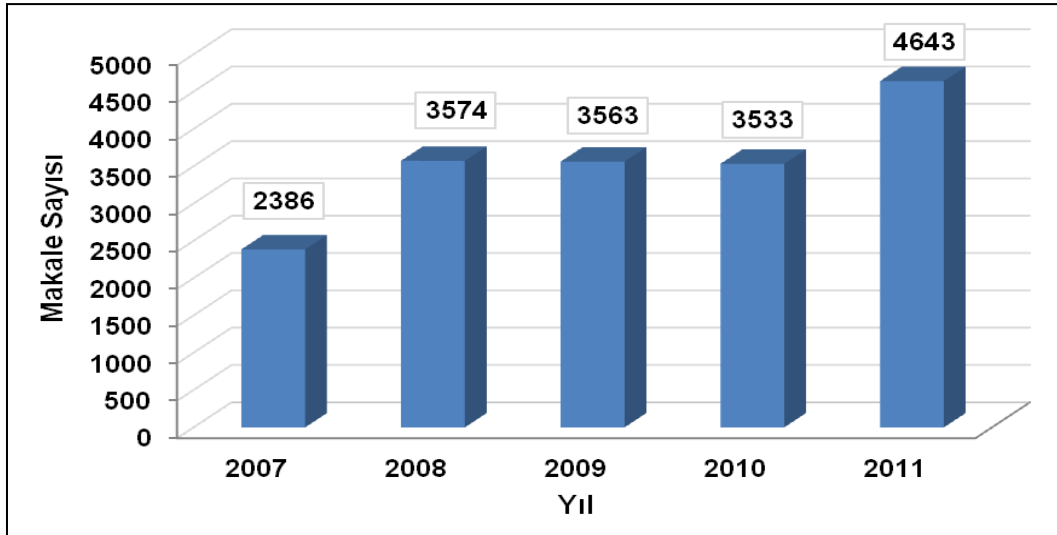
TÜBİTAK Akademik Yayınları

Akademik Dergiler: TÜBİTAK ilk akademik dergisini 1976 yılında Doğa Bilim Dergisi adıyla yılda tek dergi ve tek sayı olarak yayımlanmaya başlamıştır. Zaman içerisinde Biyoloji, Botanik, Elektrik, Fizik, Kimya, Matematik, Mühendislik ve Çevre Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Tarım ve Ormancılık, Veterinerlik ve Hayvancılık, Zooloji ve Yerbilimleri olmak üzere 12 değişik dala ayrılmıştır. Basıma hazırlık işleri Akademik Yayınlar Müdürlüğü’nce yürütülen dergilerin tamamına İngilizce makale kabul etmektedir. 1998 yılından itibaren yayımlanmış olan makaleler Web sayfasından yazar adı, makale başlığı veya anahtar sözcüklerle taranabilmekte ve makalelerin tüm metnine ücretsiz erişilebilmektedir.

2011 yılında yayımlanan 70 sayıda 878 makale (9.152 sayfa) yer almıştır. 2011 yıl sonu itibarıyla Akademik Dergilere gelen makale sayısı 4.643 olmuştur. Önceki yıldan karara bağlanmamış

işlemleri devam eden 1.265 makale ile birlikte yıl içinde toplam 5.908 makale üzerinde işlem yapılmıştır. Yıllara göre gelen makale sayıları aşağıda verilmiştir. (bk. Şekil 55).

Akademik dergiler, konularına göre Science Citation Index Expanded (SCIE) yanında başta Chemical Abstracts, Engineering Index, Biological Abstracts olmak üzere birçok uluslararası endeks veya özet (abstract) tarafından taranmaktadır. En önemli endeks olarak kabul gören SCIE tarafından Turkish Journal of Chemistry (1995 yılından itibaren), Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences (1996 yılından itibaren), Turkish Journal of Earth Sciences (2004 yılından itibaren), Turkish Journal of Agriculture and Forestry (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Mathematics (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Medical Sciences (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Biology (2008 yılından itibaren), Turkish Journal of Electrical Engineering & Computer Sciences (2008 yılından itibaren), Turkish Journal of Zoology (2008 yılından itibaren), Turkish Journal of Botany (2009 yılından itibaren) taranmaktadır.

Şekil 55. Yıllık Bazda Akademik Dergilere Gelen Makale Sayısı

1.2.6.3. TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri

TÜBİTAK Formula G Güneş Arabaları ve Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışları

Alternatif enerjilerin kullanımı konusunda halkımızın bilgisini artırmayı, üniversite öğrencilerinin bu güncel konu vasıtasıyla araştırma ve pratik becerilerini geliştirmeyi amaçlayan TÜBİTAK Formula G Güneş Arabaları Yarışı ilk kez 30 Ağustos 2005’de İstanbul’da düzenlenmiştir. 11-17 Temmuz 2011 tarihlerinde yedincisi düzenlenen Formula G yarışlarına 38 takım katılmıştır.

Aynı amaçlar doğrultusunda, TÜBİTAK Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışı ilk defa 2007 yılında Formula G Yarışı'yla birlikte gerçekleştirilmiştir. 11-17 Temmuz 2011 tarihlerinde beşincisi düzenlenen Hidromobil Hibrojen Arabaları Yarışı'na 20 takım katılmıştır.

TÜBİTAK Formula G ve TÜBİTAK Hidromobil yarışları sayesinde ülkemizde güneş ve hidrojen enerjileri konusundaki endüstriyel uygulamaları teşvik edecek ve bu konudaki potansiyeli güçlendirecek bilgi ve tecrübe birikimine sahip genç mühendis ve temel bilimci bir kitle oluşmuştur. Ayrıca toplumda alternatif enerjilerin gerekliliği ve mümkünlüğü konusunda farkındalık oluşmasına katkı sağlanmıştır.

Her sene artan bir ilgiyle devam eden TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil yarışlarına katılan takım sayıları Tablo 28'de gösterilmiştir.

Tablo 28. 2007-2011 Yılları Arasında TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil Yarışlarına Katılan Takım Sayıları

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011
Formula G Yarışa Katılan Takım Sayısı	20	23	26	31	38
Hidromobil Yarışa Katılan Takım Sayısı	12	13	16	14	20

1.2.7. TÜBİTAK Ödülleri

1.2.7.1. TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK-Gelişmekte Olan Dünya için Bilimler Akademisi (TWAS) Teşvik Ödülü

TÜBİTAK tarafından Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü verilmektedir.

Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, Türkiye'de bilimsel ve teknolojik alanlarda uluslararası düzeyde araştırma ve yayın yapan ve/veya bu alanların mensubu olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu veya Türkiye'de çalışan yabancı uyruklu bilim insanlarının, araştırma/yayın, çalışma ile seçkin hizmetlerini değerlendirmek, üstün niteliklerini onayarak kamuoyuna duyurmak ve bir teşvik unsuru olmak üzere; Özel Ödül ise, Bilim Ödülü eşdeğeri olarak yurtdışında yaptığı çalışmalarıyla bilime uluslararası düzeyde katkıda bulunmuş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bilim insanları için oluşturulmuştur.

Bilim Ödülü, ülkemizde yaptığı çalışmalarla bilime uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunmuş hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2011 yılı için 25 Bin TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur. Bilim Ödülü alanlara ayrıca, yurtiçinde yürüteceği araştırmalarda kullanılmak üzere 25 Bin TL araştırma desteği verilmektedir.

Özel Ödül, Bilim Ödülü eşdeğeri olarak, yurtdışında yaptığı çalışmalarıyla bilime uluslararası düzeyde katkıda bulunmuş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2011 için 25 Bin TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

Hizmet Ödülü, ülkemizdeki bilim ve teknolojinin gelişmesine üstün hizmette bulunmuş kişilere verilmektedir. Hizmet Ödülü için hayatta olma şartı bulunmamaktadır. Ödül, 2011 yılı için 20 Bin TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

Teşvik Ödülü, ülkemizde yaptığı çalışmalarla bilime gelecekte uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunabilecek niteliklere sahip olduğunu kanıtlamış, ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını geçmemiş, hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2011 yılı için 10 Bin TL, gümüş plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü, bilimsel araştırmalarıyla bilime uluslararası düzeyde katkılarda bulunan ve bu katkının artarak devam edeceği yolunda umut vaat eden, ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını geçmemiş genç bilim insanlarına matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanlarında yıllar itibarıyla dönüşümlü olarak verilmektedir. Ödül, 2 Bin ABD Doları, gümüş plaket ve ödül beratından oluşmaktadır.

2011 yılında 1 Bilim Ödülü, 1 Özel Ödül, 10 Teşvik Ödülü ve 1 TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü verilmiştir. 2011 yılı TÜBİTAK Ödülleri Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah GÜL'ün himayelerinde 5 Aralık 2011 tarihinde Çankaya Köşkü'nde düzenlenen bir törenle sahiplerine verilmiştir.

1.3. Ar-Ge Birimleri Faaliyetleri

1.3.1. Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)

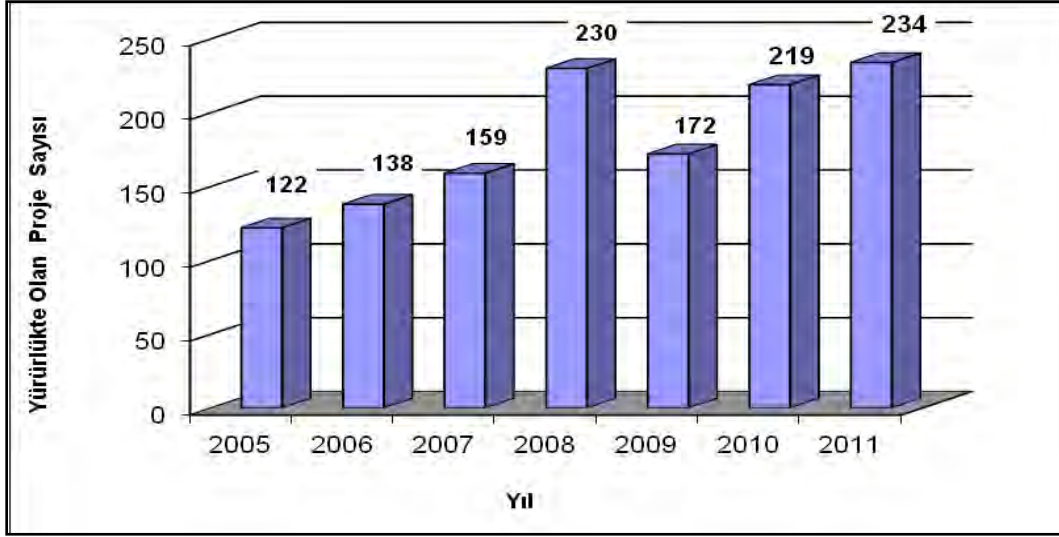
TÜBİTAK MAM, Türkiye'nin çok disiplinli Araştırma Merkezi olarak, Türkiye'nin rekabet gücünün geliştirilmesine kalkınma hedefleri doğrultusunda öncelikli, kritik alanlarda yenilikçi ve uygulamaya aktarılabilen teknolojiler geliştirmeyi sürdürerek, vizyonu doğrultusunda akredite test ortam ve laboratuvarlarında temel ve uygulamalı teknolojiler geliştirmiş, özel sektör ve kamu kuruluşlarına projeler gerçekleştirmiş ve faaliyetlerini 2011 yılı içinde de bu yönde stratejilerle

destekleyerek teknoloji, süreç ve yönetimlerle ilgili alanlarda faaliyetlerini yürütmüştür (bk. Tablo 29).

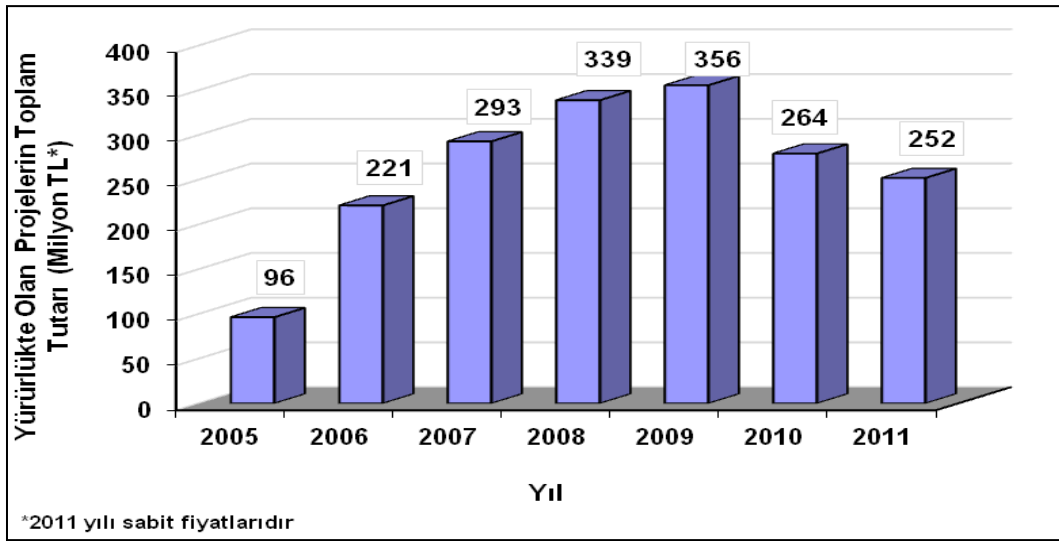
Tablo 29. TÜBİTAK MAM Teknoloji, Süreç ve Yönetimlerle İlgili Alanlardaki Faaliyetler

- Su ve Atıksu Yönetimi	- Gıda Bilimi ve Teknolojileri	- Proses ve İnorganik Kimya Teknolojileri
- Deniz ve İç Sular	- Gıda Mikrobiyolojisi ve Biyoteknolojisi	- Polimer ve Organik Kimya Teknolojileri
- Katı ve Tehlikeli Atık	- Beslenme ve Fonksiyonel Gıdalar	- Seramik, Kaplama, Elektromanyetik Elektronik Malzemeler,
- Hava Kalitesi Yönetimi	- Hayvan Biyoteknolojisi	- Alüminyum, Döküm, Nanoteknoloji Kompozit ve TM-Akustik
- İleri Enerji Teknolojileri	- Enzim ve Mikrobiyal Biyoteknolojisi	- Jeofizik Süreçler
- Güç Elektroniği ve Kontrol	- Tıbbi Biyoteknolojisi	- Deprem Süreçleri Araştırma
- Jeolojik ve Jeokimyasal Süreçler	- Bitki Biyoteknolojisi	- Jeolojik ve Jeokimyasal Süreçler

Yukarıda belirtilen Ar – Ge faaliyetlerinde, dış destekli projelerin ağırlıklı olarak devam ettiği 2011 yılında 204’ü Ar – Ge projesi, 35’i Endüstriyel Teknik Destek projesi olmak üzere toplam 239 proje (yürürlükte olan ve tamamlanan) yürütülmüş olup, yürütülen proje büyüklüğü olarak ulaşılan değer 262,6 Milyon TL olmuştur. TÜBİTAK MAM’ da yılsonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 234, projelere verilen toplam destek tutarı ise 252 Milyon TL’dir (bk. Şekil 56 ve Şekil 57)

Şekil 56. TÜBİTAK MAM' da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 57. TÜBİTAK MAM' da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

2011 yılında yürütülen projelerin;

- toplam proje bedelinin % 8'i yıl içinde bağıtlanmış,
- toplam proje bedelinin % 19'u yıl içinde tamamlanmış,
- toplam proje bedelinin % 73'ü diğer yıllara devretmiş,
- % 85,4'ü Ar-Ge projesi (yürütülen toplam proje bedelinin % 96,4'ü)

- % 14,6'sı Endüstriye Teknik Destek Hizmet Projesi (yürütülen toplam proje bedelinin % 3,6'sı) dir.

Merkeze bağlı toplam 7 enstitüde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine ait detaylar şunlardır:

Çevre:

- Dört farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 38,6 Milyon TL tutarında, 5'i uluslararası olmak üzere 26 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Enerji:

İki farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 91,3 Milyon TL tutarında, 6'sı uluslararası olmak üzere 47 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Gıda:

- Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 19,8 Milyon TL tutarında, 6'sı uluslararası olmak üzere 30 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Gen Mühendisliği ve Mikrobiyoloji:

- Dört farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 15,8 Milyon TL tutarında, 5'i uluslararası olmak üzere 21 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Kimya:

- İki farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 26,6 Milyon TL tutarında, 1'i uluslararası olmak üzere 24 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Malzeme:

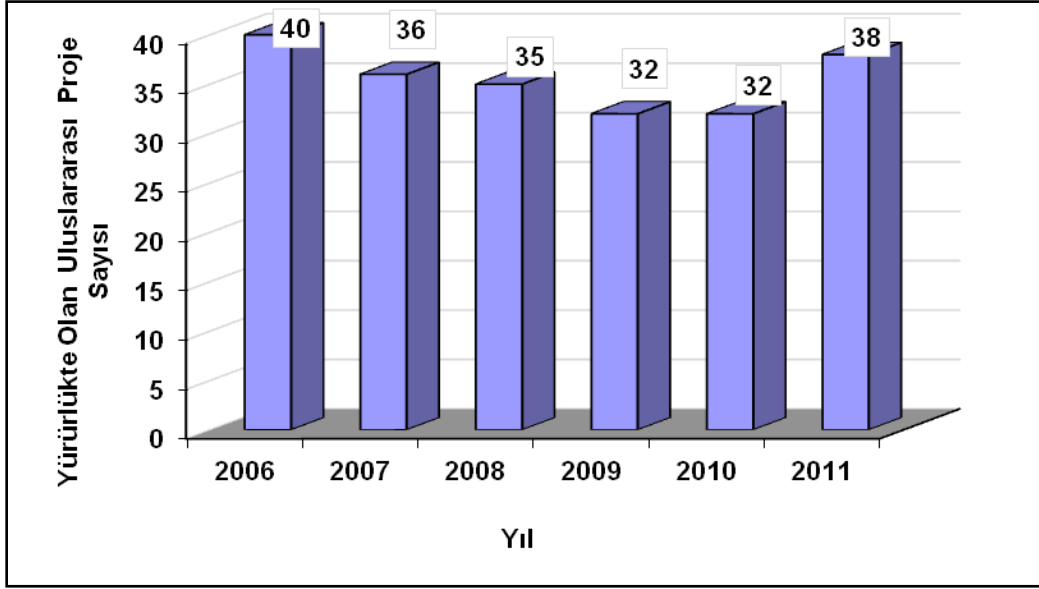
- Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 43,1 Milyon TL tutarında, 1'i uluslararası olmak üzere 48 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

Yer Bilimleri:

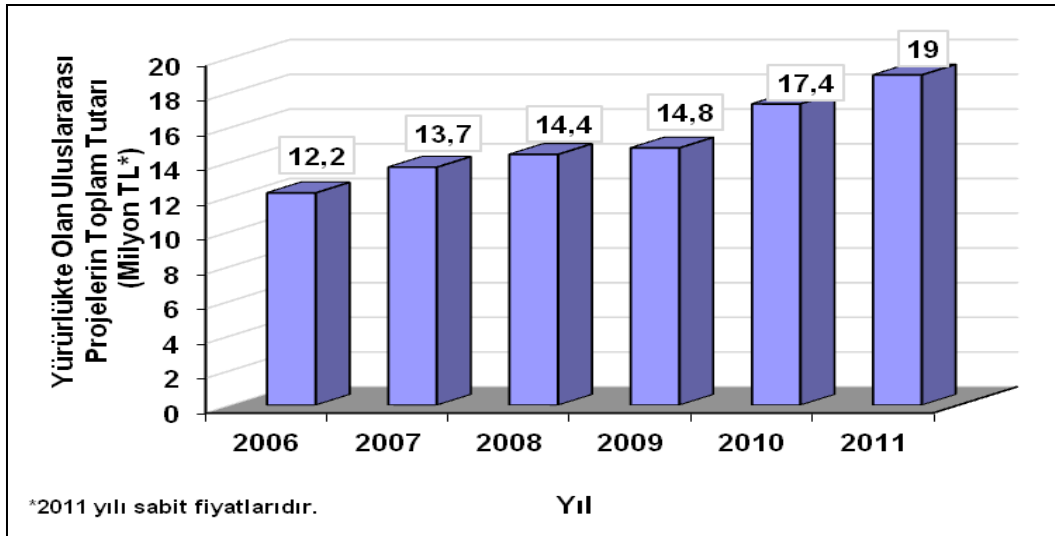
- Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 17,9 Milyon TL tutarında, 3'ü uluslararası olmak üzere 8 Ar-Ge projesi yürütmüştür.

2011 yılında Çevre alanında 8, Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji alanında 4, Malzeme alanında 16, Enerji alanında 12, Kimya alanında 7 ve Gıda alanında 15 olmak üzere toplamda 63,32 milyon TL'lik 62 proje sonuçlanmıştır.

TÜBİTAK MAM'da 2011 yılı sonu itibarıyla AB ÇP dâhil uluslararası kapsam olmak üzere, 19 Milyon TL tutarında toplam 38 uluslararası proje yürütülmüştür (bk. Şekil 58 ve Şekil 59)

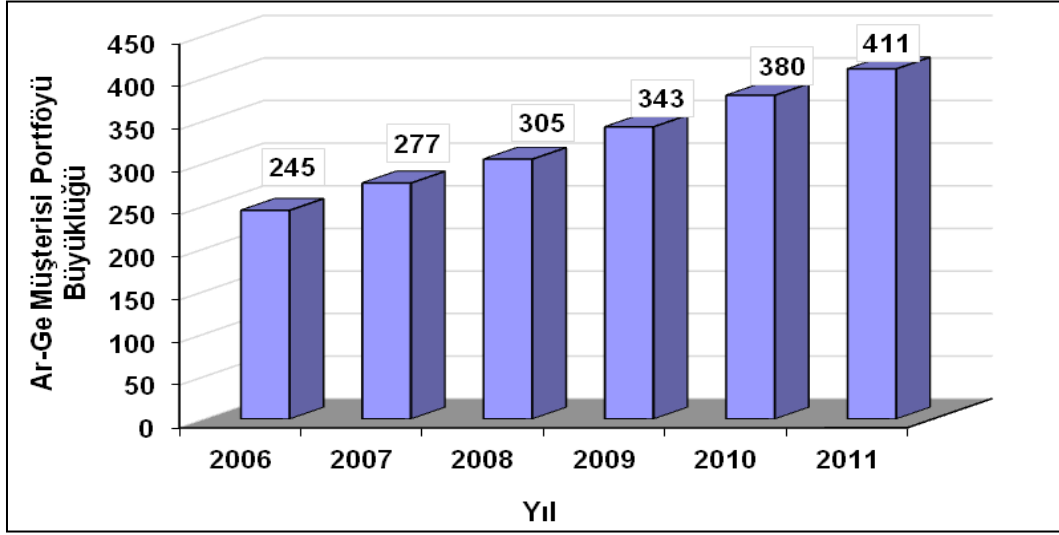

Şekil 58. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

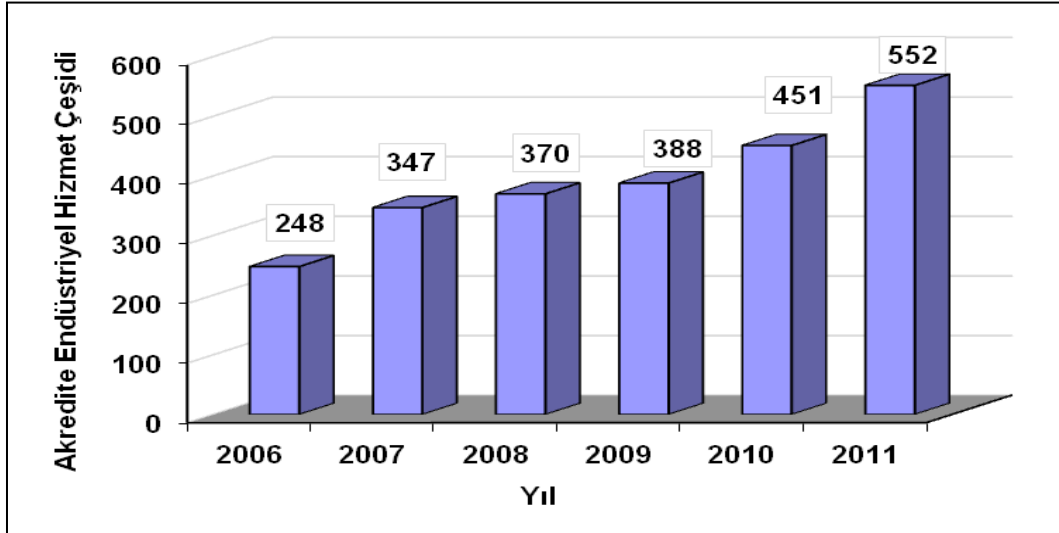

Şekil 59. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı

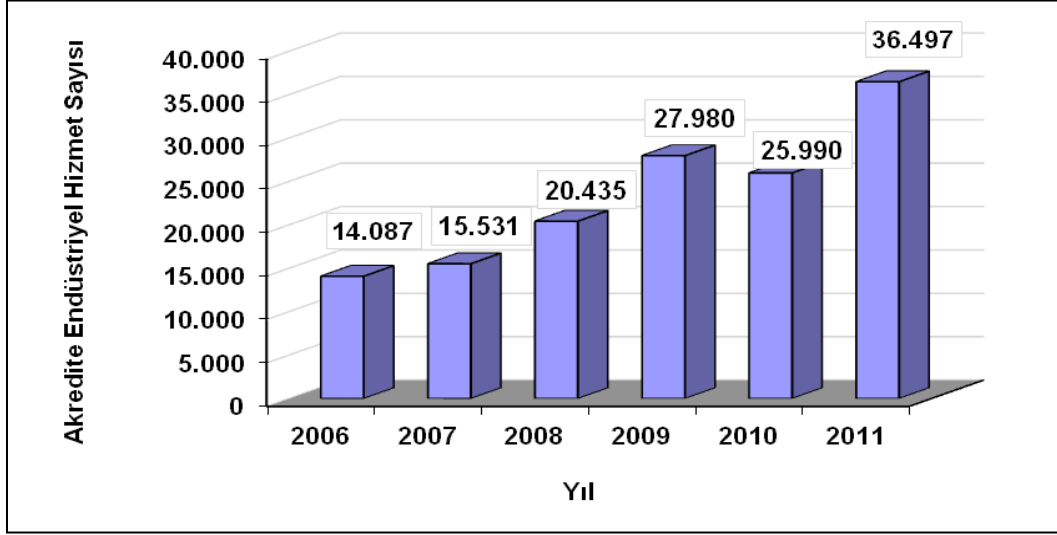
TÜBİTAK MAM Ar-Ge müşterisi portföyü 2011 yılında 411'e ulaşmıştır (bk.Şekil 60). 2011 yılında, sürekli gelişmekte olan laboratuvar altyapısı sayesinde ulaşılan akredite analiz çeşidi 552 (bk.Şekil 61) olup toplam analizlerin %34'i akreditedir. Akredite Endüstriyel Hizmet sayısı 36,497 olarak gerçekleştirilmiştir (bk.Şekil 62).

Şekil 60. TÜBİTAK MAM Ar - Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

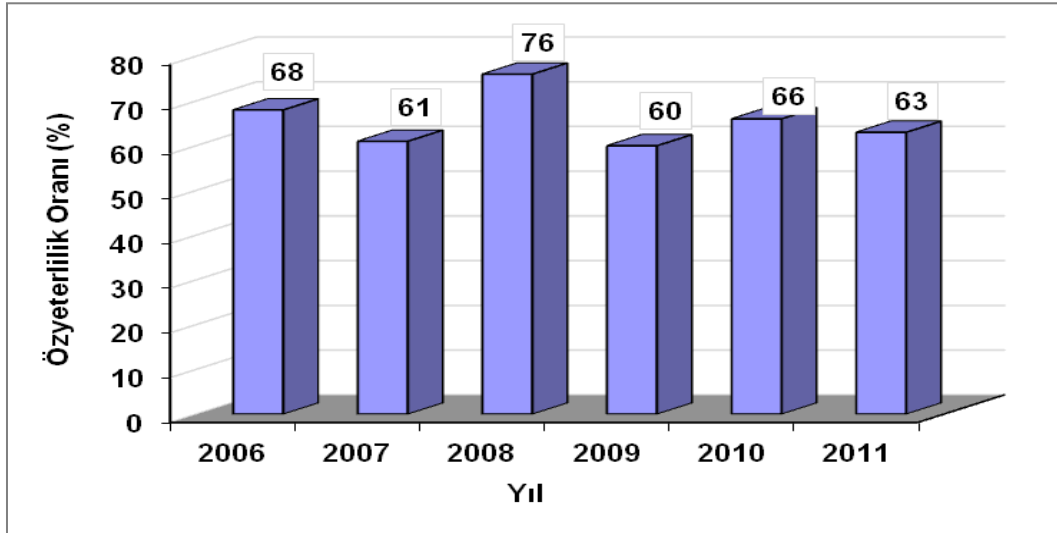

Şekil 61. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Çeşidi (Birikimli)

Şekil 62. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

2011 yılında gelişmenin temel araçları olan ve üzerine sürekli yatırım yapılan araştırmacı ve altyapı yatırımlarıyla birlikte; TÜBİTAK MAM faaliyetleri sonucu elde edilen gelirlerin giderlere olan oranını gösteren öz yeterlilik oranı % 63 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 63).

Şekil 63. TÜBİTAK MAM Özyeterlilik Oranı

İş Geliştirme Faaliyetleri:

TÜBİTAK MAM stratejik hedefleri içinde yer alan İş Geliştirme Faaliyetlerini, 5 yıllık “2011-2015 Yılları Stratejik Pazarlama Planı” ve yıllık bazda hazırladığı “2011 Yılı Pazarlama Planı” çerçevesinde, Enstitüler ve İş Geliştirme Birimi eşgüdümü ile yürütmektedir.

Teknolojik yenilikçilik yaratabilecek proje önerileri ortaya çıkarmak üzere 2011 yılında 773 toplantı, 88 genel tanıtım etkinliği olmak üzere toplam 861 iş geliştirme ve tanıtım faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Geçen yıldan devam eden ve bu yıla ait görüşmelere ilişkin konulardan uygun görülenler ilgili kurum/kuruluşlara “Proje Teklifi” olarak sunulmuştur. Bu kapsamda, 2011 yılı içinde çeşitli kurum ve kuruluşlara toplam 351,51 Milyon TL tutarında, 257 proje teklifi sunulmuştur. 2011 yılı içinde toplam tutarı 59,6 Milyon TL olan 98 proje (%38) bağışlanarak projelendirilmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra genel tanıtım faaliyetleri kapsamında 40 okul ziyareti düzenlenmiş, basın ile ilgili 80 faaliyet (14 Basın bülteni, 52 toplu bilgi gönderimi, 3 basın toplantısı, 5 yazılı basın için röportaj ve fotoğraf çekimi, 6 görsel basın) gerçekleştirilmiş, bunun sonucunda 280 haber basında yer almıştır. Yazılı basının takip edilmesi sonucunda; 2011 yılında TÜBİTAK MAM’ a ait 2.659 haber tespit edilmiştir.

İnsan Kaynakları:

Yetkin Ar – Ge personeli istihdamı TÜBİTAK’ın temel insan kaynakları politikasıdır. Konularında uzman doktoralı elemanların kadrolu istihdamı hedefi doğrultusunda, toplam personel sayısı (839 kişi) içinde araştırma personeli sayısı oranı % 68 olarak gerçekleşmiştir.

Personelin % 23,6’sı doktora, % 22,8’i yüksek lisans , % 18,2’si de lisans derecesine sahiptir. Araştırmacılar içinde bu oranlar % 46 doktora, % 42 yüksek lisans, % 12 de lisans derecesi olarak gerçekleşmiştir. Projeler kapsamında istihdam edilen araştırmacı personelin (220 kişi) tüm personele oranı % 26,2, araştırmacılar içinde % 38,7 olarak gerçekleşmiştir. Doktoraya devam eden personel 123 kişi olup 10 tanesi yıl içinde tezlerini vermişlerdir. Yüksek lisans çalışmalarını devam ettiren 34 personelden, 14 tanesi tezlerini tamamlamışlardır. Toplam personel içinde kadın personel oranı % 33 olarak gerçekleşmiştir.

Altyapı ve İyileştirme Çalışmaları:

Personel çalışma ortamı ve proje çalışmalarını destekleyen fiziki altyapıda süregelen geliştirme ve iyileştirme çalışmalarına 2011 yılında da devam edilmiş ve bu kapsamda aşağıdaki çalışmalar (bk. Tablo 30) tamamlanmıştır.

Tablo 30. TÜBİTAK MAM' ın 2011'de Tamamladığı İyileştirme Faaliyetleri

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU
1	Merkez Depoda İSG gereği tadilat yapılması ve ÇE çeşitli tadilat işleri yapılması
2	Eski kreş binasının konut olarak düzenlenmesi
3	BTE Tümlleştirme Laboratuvarı inşaatı yapılması
4	GMBE çevre düzenleme işlerinin yapımı
5	Yerleşkeye Sera yapılması
6	EE Çelik konstrüksiyon kömür kurutma tesisi sundurma yapılması
7	Tümlleştirme Laboratuvarı çevresi otomatik sulama ve çimleme yapılması
8	Mrk. Isı Santrali su tankının paslanmaz olarak yenilenmesi
9	Lojman Isı Santrali galerisindeki sıcak su tesisatının yenilenmesi
10	Kuzey yemekhanesi 3. aşama işlerin yapılması
11	KE Polimer proses geliştirme laboratuvarı yapılması
12	EE Hibrid Mükemmeliyet Merkezi kurulması
13	EE Hibrid Mükemmeliyet Merkezi Yol ve Çevre Düzenlemesi Yapılması
14	EE Batarya Teknolojileri Laboratuvarı çalışma tezgahları yapılması
15	Malzeme Enstitüsü Kompozit Proses Laboratuvarı Doğalgaz iç tesisatı
16	Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü Hızlandırılmış Kütle Spektroskopisi Laboratuvarı Geçiş holü ve kartı geçiş kapısı
17	Enerji Enstitüsü DAY Pilot Tesisi boru ve reaktör izolasyonları yapılması

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU
18	ME UYTL yeni laboratuvar binası yapılması
19	Gıda Enstitüsü Yeni Pilot Tesis buhar kazanı montaj ve izolasyon işleri yapılması
20	Enerji Enstitüsü Şasi Dinamometre Odası düzenlenmesi
21	Enerji Enstitüsü DAY Pilot Tesisi yakıt hazırlama sistemi yapılması
22	Enerji Enstitüsü Yakıt Analiz Laboratuvarı paslanmaz gaz hatları yapılması
23	Enerji Enstitüsü Yeni Batarya Laboratuvarı argon ve azot hattı çekilmesi
24	EE Hibrid Mükemmeliyet Merkezi Test Laboratuvarı Gaz tesisatları yapımı
25	YDBE ve GE evsel atıksu hattının yenilenmesi
26	EE Hibrid Test Binasına Soğutma Grupları ve Klima Santralleri Yapılması

Eğitim:

Yeni teknolojik ve bilimsel alanlardaki güncel bilgilere ulaşmak amacı ile personelin talepleri göz önüne alınarak “Yıllık Eğitim Planları” hazırlanmış ve uygulanmıştır. Alınan eğitimlerin süresi Toplam Kalite Yönetimi, Yönetim Geliştirme, Bireysel Geliştirme, Mesleki / Teknik Alanlar vb. konularda toplam 17.255 saat olmuştur. Toplam eğitimin 11.840 saati tüm merkez çalışanları için verilen mesleki eğitime karşı gelmektedir.

Proje Çıktısı:

Projelerde esas aldığımız yenilikçi yaklaşım tarzı, teknolojik rekabetçiliğin toplumda yaygınlaştırılmasının önemli göstergelerinden olan proje çıktıları, izlenen ana hedefler arasında yer almaktadır. 2011 yılı içinde yürütülen toplam 239 projeden, 11 ulusal patent başvurusu yapılmış ve 3 patent alınmıştır.

319 yayın (205 bildiri, 1106 makale, 4 kitap) ve ulusal projelerden 124 yenilikçi ürün (101 yeni ürün, 6 yeni süreç ve 17 ilk örnek), uluslararası projelerden 4 yenilikçi ürün (3 yeni ürün ve 1 ilk örnek) elde edilmiştir. Merkeze bağlı enstitülerden yapılan bilimsel yayınların, uluslararası

alanda bulunduğu yankının göstergesi olarak nitelendirilen “Science Citation Index”e (Bilimsel Atıf Göstergesi) göre; TÜBİTAK MAM yayınlarına yapılan “Bilimsel Atıf” 2011 yılı için 99 olmuştur.

Toplam Kalite:

- ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre ve ISO 17025 Akreditasyon Yönetim Sistemleri kapsamında gerekli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. (süreç performans ölçümleri, müşteri memnuniyetleri, iç denetim, belge takipleri, vb.).
- Haziran ayı içerisinde ISO 9001 Kalite ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri kapsamında dış tetkik gerçekleştirilmiştir.
- EE, ÇE’ nin ISO 17025 Akreditasyon Belge Takip Dış Tetkiki gerçekleştirilmiştir.
- İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında gerekli ölçümler yaptırılmıştır. Risk analizlerine ilişkin iyileştirmeler gerçekleştirildi ve eğitimler verilmiştir.

TÜBİTAK MAM genelinde Merkez Kurulu kararları doğrultusunda son altı yıllık dönemde 2011 yılı dâhil olmak üzere tamamlanan iyileştirme çalışmaları birikimli olarak 394’e ulaşmış olup, 26 iyileştirme çalışması devam etmektedir.

1.3.2. Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM)

15.07.2011 tarihli TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TBAE), Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM)’e bağlanmıştır.

BİLGEM’de, ülkenin ihtiyacı olan teknolojilerin geliştirilmesi ile savunma sektörü, kamu kurumları ve özel sektör firmaları için önemli sayıda ve büyük ölçekte projeler yürütölmüş, akredite test ortam ve laboratuvarlarında temel ve uygulamalı araştırmalar yapılmış, ihtiyaç sahiplerine teknik destek sağlanmıştır. Üniversitelerin de katılımı sağlanarak, yüksek lisans ve doktora çalışmaları ile bilime katkıda bulunulmaya devam edilmiştir. Projelerin gerektirdiğı özel güvenlik koşulları ile ilgili her türlü tedbir alınmış, bu durum Milli ve NATO Tesis Güvenlik Belgeleri ile tescil edilmiştir.

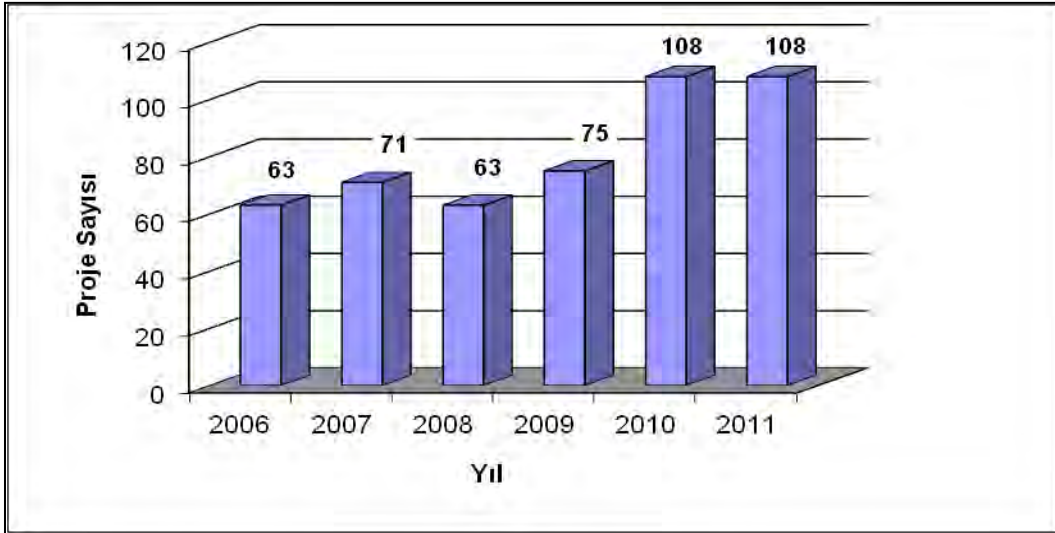
BİLGEM’de 2011 yılında gerçekleştirilen proje ve eylemlerden bazıları, genel olarak ve ilgili birimler bünyesinde aşağıda açıklanmıştır:

- Toplam 1009 farklı müşteri için 91 Dış Destekli, 20 TARAL, 7 Avrupa Birliği, 11 Endüstriyel Hizmet, 12 DPT, 59 Özgelir Destekli, 26 Altyapı ve İdame Projeleri ile

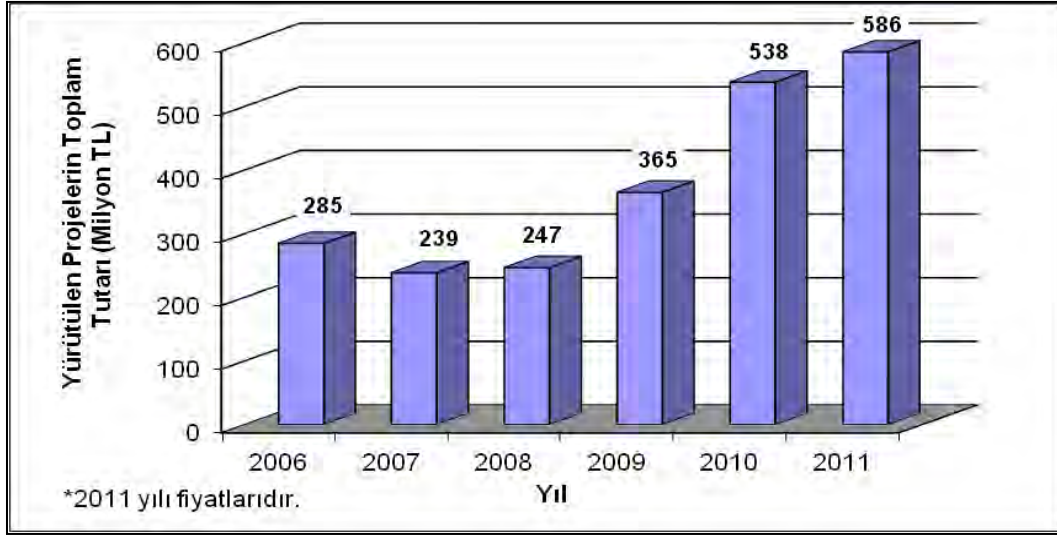
Yönetim ve İşletim Projeleri olmak üzere toplam 226 proje yürütülmüştür. 44 proje sonuçlandırılmıştır.

- Yürütülen projeler kapsamında, 13 marka TPE nezdinde tescillenmiştir. TÜBİTAK BİLGEM dışında yer alan 12 başvuru projeler ile ilgilidir.
- Yıl sonunda sözleşmeli ve kadrolu olmak üzere toplam çalışan sayısı 1336'ya, doktora ve üstü dereceye sahip çalışan sayısı 126'ya ulaşmıştır.
- Akademik alanda yürütülen çalışmalar sonucunda, uluslararası düzeyde 28 makale ve 72 bildiri ile ulusal platformda 23 bildiri yayımlanmıştır. Atıf sayısı ise 99 olarak gerçekleşmiştir.
- BİLGEM personelinin katkılarıyla hazırlanan bilimsel nitelikli BİLGEM dergisinin, Bilgi Sistemleri Güvenliği konulu Ocak-Nisan 2011 sayısı, Yazılım Tabanlı Yapılar konulu Mayıs-Ağustos 2011 sayısı ve Benzetim ve Modelleme konulu Eylül-Aralık 2011 sayısı basılarak okuyuculara sunulmuştur.

2011 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 108, söz konusu projelerin toplam tutarı ise 586 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 64 ve Şekil 65).

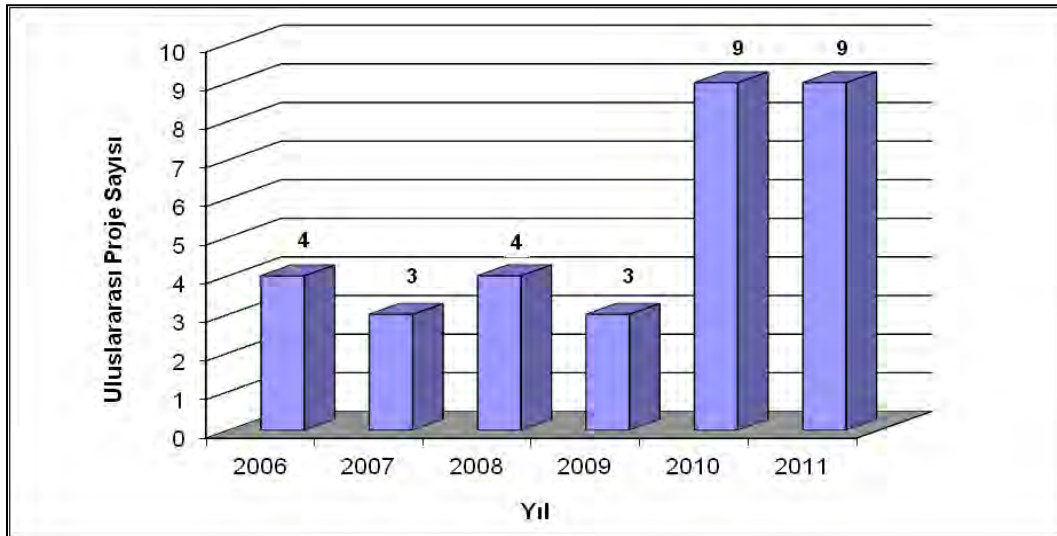

Şekil 64. TÜBİTAK BİLGEM Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

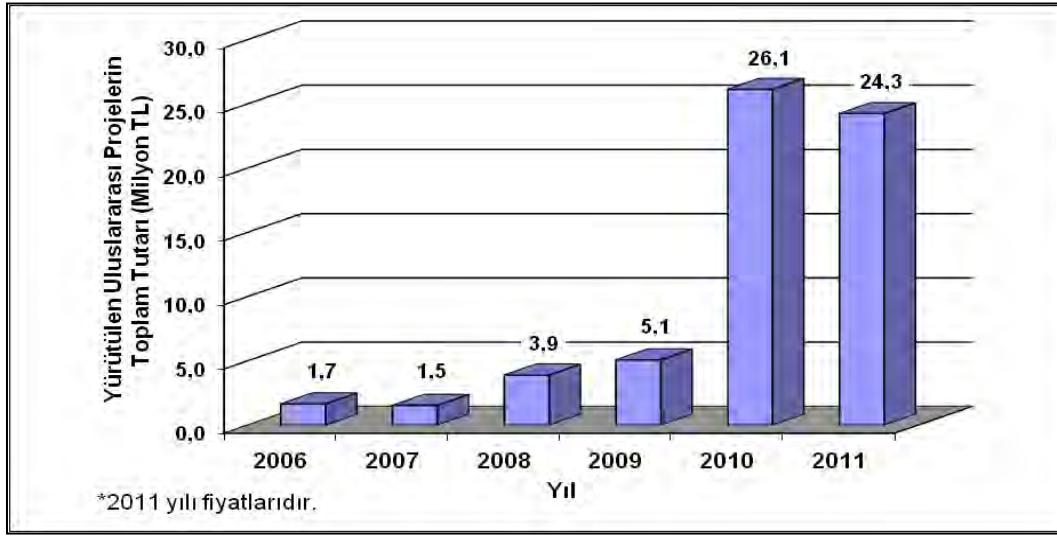

Şekil 65. TÜBİTAK BİLGEM’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

- 2011 yılında TÜBİTAK BİLGEM’de yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası proje sayısı 9, projelerin toplam tutarı ise 24,3 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 66 ve Şekil 67).

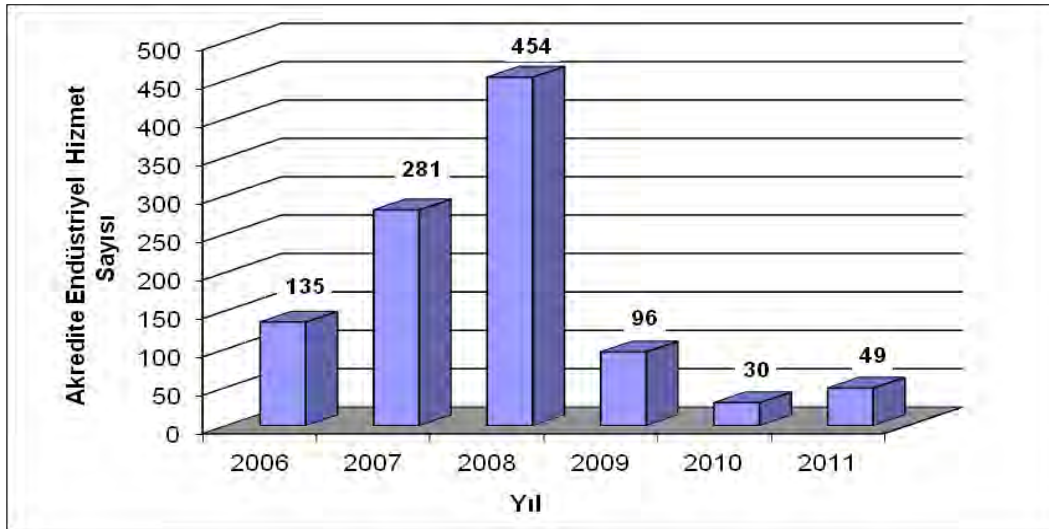

Şekil 66. TÜBİTAK BİLGEM’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

Şekil 67. TÜBİTAK BİLGEM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı

- EMC/TEMPEST Test Merkezi (ETTM) ve Ortak Kriter Test Merkezi (OKTEM) akredite test birimleri bünyesinde toplam, 32 akredite endüstriyel hizmet çeşidi ve 49 endüstriyel hizmet gerçekleştirilmiştir. (bk. Şekil 68).

Şekil 68. TÜBİTAK BİLGEM'de Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

- AB Çerçeve Programları Yönetimi kapsamında, EUREKA programı altında çalışan ITEA2 (Yazılım Yoğun Sistemler), Celtic (Telekom), Eurostars (KOBİ) çağrıları, CIP (Competitiveness & Innovation Programme) altında çalışan ICT PSP (Policy Support

Programme) ve FP7 ICT kapsamında açılan SME Initiative on Digital Content & Languages çağrıları ve bu çağrılarla ilgili faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Week of Innovative Regions in Europe (WIRE 2011)'e katılım sağlanmıştır.

- NATO'nun çevrimdışı dosya kriptolama ihtiyacını karşılamak amacıyla önerilen TAÇEK (Taşınabilir Çevrimdışı Kripto Cihazı) ürünü resmen onaylanmıştır. NATO Information Assurance Capability Panel (CP/4) ürün tanıtım toplantısına ve NATO Bilgi Güvenliği Sempozyumu ve Sergisi NIAS 2011'e katılım sağlanmıştır.
- UEKAE tarafından geliştirilen AKİS v1.2.2i ve AKİS v1.2.2n ürünleri 9 Ağustos'ta TSE tarafından belgelendirilmiştir. AKİS V.14 Elektronik Pasaport ürünü ise CC (Common Criteria) sertifikası almıştır.
- BİLGEM, Avrupa Birliği'nin bilişim alanındaki temel mali destek programı olan ICT PSP'de STORK 2.0 projesi ile yer almıştır.
- 10-13 Mayıs'ta düzenlenen 10. Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı'nda, kriptolu cep telefonu MİLCEP-K1'in geliştirilmiş yeni modeli MİLCEP-K2 tanıtılmıştır.
- 4-8 Temmuz'da ilköğretim öğrencileri için, 6-9 Eylül'de ise üniversite öğrencileri için Kriptoloji Yaz Okulu açılmıştır.
- 13-20 Ağustos'ta düzenlenen XXX. URSI GASS 2011 (General Assembly and Scientific Symposium of International Union of Radio Science) sempozyumuna, UEKAE Anten Test ve Araştırma Merkezi (ATAM) - Elektromanyetik ve Anten Araştırma Grubu (EMARG) katılmıştır.
- 6-9 Ekim'de düzenlenen CEBIT Bilişim Eurasia'da, PARDUS ve AKİS'in çalışma sistemiyle ilgili bilgi verilmiş, e-devlet uygulamalarından e-kimlik ve e-pasaport uygulamaları tanıtılmıştır.
- 19 Ekim'de düzenlenen Kriptoloji Bilgi Günü'nde, Kriptolu USB Bellek Cihazı (SIR), Kriptolu Mobil Telefon (MİLCEP) ve Taşınabilir Çevrimdışı Kripto Cihazı (Verisar) ürünleri tanıtılmıştır.
- 1-3 Kasım'da düzenlenen Cardist 4. Uluslararası Kart ve Akıllı Teknolojiler Fuarı'nda, Akıllı Kart İşletim Sistemi (AKİS), e-devlet uygulamaları, e-kimlik ve e-pasaport hakkında bilgi verilmiştir.
- 24-25 Kasım'da TÜBİTAK Gebze yerleşkesinde, Yüzey Dalgalı Yüksek Frekans Radarları, Mayın Tespit Sistemleri (ETMTS-2) ve E-Kimlik Projesi, basın mensuplarına tanıtılmıştır.
- 14-15 Aralık'ta düzenlenen İSO 10. Sanayi Kongresi ve İnovasyon Sergisi'nde, Akıllı Kart İşletim Sistemi (AKİS), Radyolink Haberleşme Sistemleri, Doküman İnceleme Cihazı

(Forensic XP) ve Cam Kalite Kontrol Sistemleri ile Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE) tarafından geliştirilen, Enkaz Arama Sistemi (EAS) ve Laboratuvar Acil Durum Uyarı Sistemi (LADUS) tanıtılmıştır.

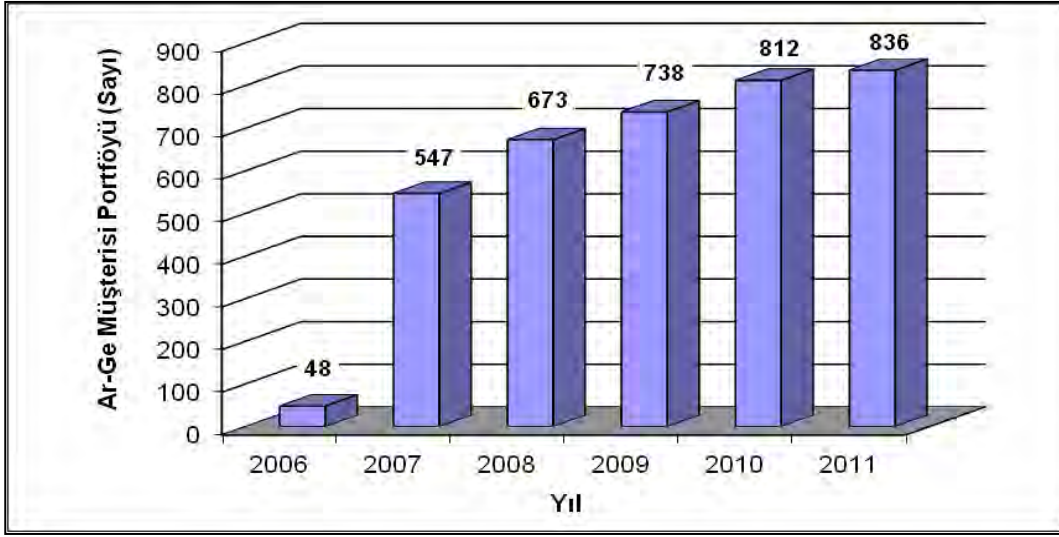
- Ülkemizdeki bilgi güvenliği bilincinin geliştirilmesine yönelik bir faaliyet olan Bilgimi Koruyorum E-Öğrenme Projesi, DPT tarafından desteklenmiş, UEKAE tarafından gerçekleştirilmiş bir sosyal sorumluluk projesi olmuştur.

Kurumsal Bilgi Sistemleri Yönetimi kapsamında; İDARİNET ağı ve sunucular yönetimi ile ilgili faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Video konferans kullanılarak 95 adet toplantı gerçekleştirilmiştir. Gebze-Ankara bağlantı sürekliliği 29.066 saat ve % 99,29 olarak sağlanmıştır. 47 adet IP telefonunun yapılandırma işlemleri tamamlanmıştır. Kütüphane yayınları sayısı 14.192, arşiv sayısı ise 202.000'in üzerine çıkmıştır. Ödünç alıp verme işlem sayısı 1.220 olmuştur.

Kalite çalışmaları kapsamında; Mevcut kalite belgelerinin muhafazası ve yenilerinin alınmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. 2011 yılı ISO 9001 ara denetimi tamamlanmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarının koordinasyonu ve ISO 18001 standardının KYS'ye uyarlanması çerçevesinde, ilgili dokümanların hazırlanması sağlanmıştır.

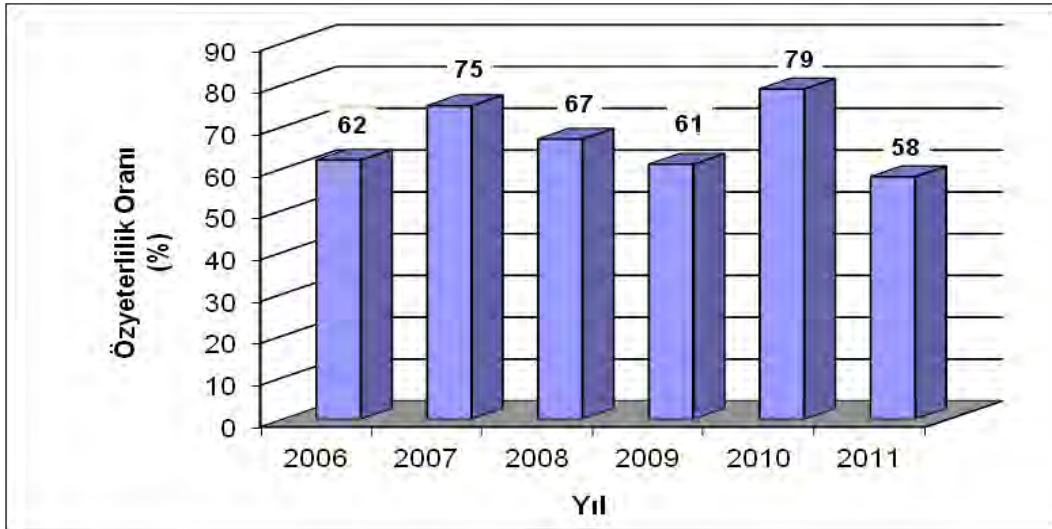
Kamu Sertifikasyon Merkezi (Kamu SM) biriminde; Nitelikli Elektronik Sertifika (NES, e-imza) üretim, dağıtım danışmanlık, eğitim ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Eylül ayı itibarıyla üretilen 181 Bin sertifikadan 140,5 Bini kullanılabilir durumdadır. Mali mühür sisteminin işletimi kapsamında üretilen sertifika sayısı 235 olmuştur. Üst yönetimin desteği de alınarak, birim içinde kapsamlı bir yeniden yapılanma ve yenilenme çalışmaları başlatılmıştır. Müşteri, iş süreçleri, yetkinlik/personel ve finans perspektifleri bakımından, dengeli bir kurumsal performans yönetim altyapısı oluşturulmaya başlanmıştır. Tüm süreçler ele alınarak, müşteri odaklı olacak şekilde yeniden yapılandırılmıştır. Kamu SM bünyesinde güçlü bir Müşteri ilişkileri birimi oluşturulmuştur. Birim karlılık oranını ortaya koyacak güçlü bir finansal model geliştirilmiştir. Öz yeterliliğini sağlayacak kar oranı hesaplanarak, ürün ve hizmetlerde ciddi fiyat avantajları sağlanmıştır.

TÜBİTAK BİLGEM Ar-Ge müşterisi portföyü büyüklüğü 2011 yılında 836'ya ulaşmıştır (bk. Şekil 69).

Şekil 69. TÜBİTAK BİLGEM Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

2011 yılında TÜBİTAK BİLGEM faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı % 58 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 70).

Şekil 70. TÜBİTAK BİLGEM Özyeterlilik Oranı

1.3.2.1. Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE)

EMC TEMPEST Test Merkezi (ETTM) bünyesinde; TEMPEST özellikli cihaz tasarımları, EMI/EMC ve TEMPEST testleri gerçekleştirilmiştir. TEMPEST konusunda danışmanlık hizmeti verilmiştir. FLA (A400M-OSWG) Çalışma grubu toplantılarına katılım sağlanmıştır. BİLGEM projelerinde ihtiyaç duyulan test ve danışmanlık hizmetleri sağlanmıştır. 9-10 Mart'ta TÜRKAK

akreditasyon denetimi gerçekleştirilmiştir. Herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir. Çift taraflı baskı yapabilen TEMPEST yazıcının model belirleme çalışmaları yapılmış, yeni TEMPEST klavye modeli belirlenmiş, testleri yapılmıştır. TEMPEST özellikli monitör mekanik prototipi test edilmiş, ürün haline getirme çalışmasına başlanmıştır. ETTM'de bulunan EMC ve TEMPEST test birimlerinden EMC birimi, BİLGEM'den ayrılarak UME'ye geçmiştir.

Kripto Analiz Merkezi bünyesinde; Kripto algoritmaları tasarım ve analiz çalışmaları ile kriptoloji eğitimleri gerçekleştirilmiştir. AR-GE 98, KATT, HSM, AYSEK, HF-MODEM, JSF Bilgi Güvenliği, SKAAS II, ICE, Kuantum Kriptoloji Araştırma Merkezi, Çoklu Ortam Güvenlik Sistemleri, SAKA-10, İleri Genom ve Biyoenformatik Araştırma Merkezi, BETASİS-1, KAVTAN SKAAS Entegrasyonu projeleri yürütülmüştür. BİLGEM çalışanlarına yönelik 8 haftalık kriptoloji eğitimi verilmiştir. 9-13 Mayıs'ta Polonya'da 18. IICWG toplantısı düzenlenmiştir. 4-8 Nisan'da The LM F35 Security Subcontractors Conference'ına ve 11-13 Nisan'da PCAWG toplantısına UEKAE'den katılım sağlanmıştır. Uluslararası LIGTSEC 2011 çalıştay, ICE projesi katkılarıyla 14-15 Mart'ta İstanbul'da düzenlenmiştir. Haziran ayında Brüksel'de UEKAE ve Çoklu Ortam Güvenlik Sistemleri'ndeki faaliyetleri tanıtan bir bilgi günü düzenlenmiştir.

İLTAREN bünyesinde; Elektronik Harp ilgi alanında yürütülen 3 dış destekli projeye ilişkin faaliyetlere devam edilmiştir. SSM ile KKK Elektronik Harp Destek Merkezi'ne mühendislik desteği sağlanmasına yönelik imzalanan proje çalışmalarına Ocak 2011'de başlanmıştır. NATO'nun frekans yönetimi ihtiyaçlarına yönelik projesinin sözleşmesi Nisan 2011'de imzalanmış ve çalışmalara başlanmıştır.

Bilişim Sistemleri Güvenliği (BSG) bünyesinde; Çeşitli kamu kuruluşlarına, kamu ve özel bankalara sistem güvenlik testleri, güvenli ağ altyapıları kurulumu, bilgi sistemleri güvenliği danışmanlık hizmetleri verilmiştir. 31 banka ve finans kuruluşunun BT sistemi güvenlik denetlemesi tamamlanmıştır. Güvenlik duvarı geliştirme faaliyetlerine devam edilmiştir. Türksat E-Devlet Sistemi güvenlik testleri yapılmıştır. Genelkurmay İnternet Güvenliği testleri devam etmiştir. OKTEM laboratuvarının faaliyetlerine devam edilmiştir. 5 BT ürününün Ortak Kriterler değerlendirmesi tamamlanmıştır. OKTEM laboratuvarı TÜRKAK ISO 17025:2005 akreditasyonu ve TSE lisansını devam ettirmek için gerekli çalışmalar yapılmıştır. FP7 projesi SysSec çerçevesinde, Türkiye'nin zararlı yazılım haritasının çıkarılması için altyapı oluşturma çalışmaları devam etmiştir. 25-28 Ocak'ta Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı, 41 kurumun katılımıyla BTK ile birlikte gerçekleştirilmiştir. UEKAE internet yönetim ve işletim faaliyetlerine devam edilmiştir.

Tümdevre Tasarım ve Üretimi bünyesinde; Kripto tümdevreleri tasarımına ve çeşitli kripto cihazları için algoritma yongası üretimine devam edilmiştir. DPT tarafından desteklenen ULSI

CMOS projesi çerçevesinde, 0,25 um CMOS teknolojisi için altyapı geliştirilmesine ve SiGeC BiCMOS Tümdevre Üretim Süreci Geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Fotodetektör üretim sürecinin geliştirilmesine devam edilmiş ve tamamlanan detektörlerin optik testleri yapılmıştır. Tasarımı tamamlanan LDMOS maskelerinin üretimi tamamlanmıştır.

Ürün Gerçekleştirme bünyesinde; Yaklaşık 65 proje ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. AKİS Geliştirme projesi Endüstriyel Hizmet türünde devam edeceği için kapatılmış ve AKİS Ticari projesi açılmıştır. CAM Kontrol Sistemleri (LOC KS-1) projesinde, ASM cihazı tüm performans testlerini başarıyla tamamlamış ve cihazın kabulü yapılmıştır. 12 ForensicXP-4010D Doküman İnceleme Cihazı'nın üretimi bitmiş, EMC ve kalite kontrol testleri yapılmıştır. GEZKIY projesinde, SAT testleri ile ilk gemi tamamlanmıştır. KAYC-S projesinde, 80 cihazın üretimine devam edilmiştir. MİLCEP K1 kriptolu anlık mesajlaşma özelliği tamamlanmıştır. MİLCEP K2 endüstriyel üretim çalışmaları devam etmiştir. MA3 projesinde, NATO toplantılarına katılım sağlanmıştır. Güvenlik Komutanlığı, Armerkom ve MILGEM DPO'da Kermen kullanımı başlamıştır. ÖSYM'de MA3 sistemi kurulumu tamamlanmıştır. Özel Sistemler kapsamında, optik sistem çalışmaları devam etmektedir. Hv.K.K.'na 250, Dz.K.K.'na 120, Sahil G.K.'na 6 MİLSEC-3 teslim edilmiştir. SDH-RL projesinde, 80 SRC155A RL cihazı hazırlanmıştır. Stratejik ürünler kapsamında, MİLON-4C, MİLSEC-1A, KAYC-S, FASD-1, IPKC-E ve KAYC-32 cihazlarının üretim çalışmaları sürdürülmüştür. EKATAC, EKAYUCS, AGC-100T, AGC AUC cihazlarının üretim ön hazırlıkları başlatılmıştır. TAFICS 3. Safha ve TAFICS IPKC projelerinin 1. grup kabul muayeneleri yapılmış olup 2. grup cihazları kabule hazır hale getirilmiştir. FAZRAD projesinde, PCB tasarımı tamamlanıp ürettirilmiştir. NOLCE-1 projesinde, sistemin SECAN tarafından yapılan güvenlik değerlendirme testleri başarıyla sonuçlanmıştır. NOLCE-2 (SIR) projesinde, Milli SIR Cihazı tasarım çalışmaları tamamlanmıştır. NOLCE-3 Verisar tasarımı tamamlanmıştır. Konuşma tanıma, konuşmacı tanıma, makina çevirisi, konuşma sentezleme, doğal dil işleme modülleri geliştirilmiştir. FORMUS kapsamındaki çalışmalar, GÖKTÜRK ve ATAM projeleri sürdürülmüştür. E-Kimlik yaygınlaştırma amaçlı KYS Gerçekleştirme, KEC Gerçekleştirme ve Kart Tasarım çalışması yapılmıştır. Yazılım Tabanlı Telsiz çalışmaları tamamlanmıştır.

Yazılım ve Veri Mühendisliği bünyesinde; Süreç iyileştirme çalışmaları kapsamında CMMI-L4 Projesi faaliyetlerine devam edilmektedir.

TÜBİTAK 1007 Programı kapsamında TC Kalkınma Bakanlığı ile gerçekleştirilen İl Koordinasyon ve İzleme Sistemi (İKİS) Projesi 9 Eylül 2011 tarihinde, öngörülen bütçe ve süresi içerisinde başarı ile tamamlanmıştır.

TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASP) Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü (SYGM) için dış destekli olarak geliştirilen Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi faaliyetlerine, öngörülen planlamalara göre devam edilmiş ve 2011 yılı içerisinde Şartlı Eğitim, Şartlı Sağlık ve Vakıf Otomasyonu Modülleri hizmete açılmıştır. Yine ASP SYGM için yoksulluğun bölgesel düzeyde belirlenmesi ve yardım kaynaklarının adaletli dağıtımı için puanlama formülü geliştirilmesini amaçlayan dış destekli olarak yürütülen Sosyal Yardım Yararlanıcılarının Belirlenmesine Yönelik Puanlama Formülünün Geliştirilmesi Projesi faaliyetlerine devam edilmiş ve bu kapsamda Proje 3. Safha faaliyetlerinden olan Ana Alan Anketi kapsamında Müşteri Kurum'un da uygun görüşü ile anketin TÜİK ile yürütülmesi için görüşmeler yürütülmektedir.

Dış destekli Devlet Malzeme Ofisi (DMO) ERP Fonksiyonel Değerlendirme Projesi kapsamında, DMO Kurumsal Kaynak Planlama sistemine ilişkin fonksiyonel ve yapısal incelemeler yapılmış ve çalışma sonuçları DMO'ya teslim edilerek proje tamamlanmıştır. Yine DMO ile Kurumun e-dönüşümüne katkıda bulunmak üzere üst seviye çözüm önerilerini içeren bir yol haritasının oluşturulabilmesi için dış destekli DMO e-Dönüşüm Projesi imzalanmıştır.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile Dış Destekli TAKBİS-III Projesi Teknik Danışmanlık Hizmeti Sözleşmesi imzalanmış ve bu kapsamda TAKBİS'in (Tapu Kadastro Bilgi Sistemi) mevcut durum analizi gerçekleştirilmiş, ihtiyaçlar belirlenmiş ve yapılması gereken sözleşme değişiklikleri belirlenerek Müşteri Kurum'a teslim edilmiştir.

İç destekli olarak yürütülen Kamu Ar-Ge Altyapı Projesi kapsamında, Kalkınma Bakanlığı için Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS), Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı için Bakanlık Bilgi Sistemi, Sağlık Bakanlığı için e-Sağlık Projesi Danışmanlık Hizmeti, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı için Binalarda Enerji Performansı (BEP) Sistemi geliştirilmesi ve TÜBİTAK Başkanlık için Proje İzleme ve Kritik Kaynak Yönetim Sistemi (PİKAY) geliştirilmesi projeleri ile ilgili Ar-Ge ve Altyapı hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür.

İç destekli TSK Ar-Ge Altyapı Projesi, TÜBİTAK'taki yeniden yapılanma çalışmaları çerçevesinde Elektronik Harp alanında faaliyet gösteren İLTAREN bölümüne devredilmiştir.

1.3.2.2. Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE)

Akıllı Sistemler bünyesinde; Radar sistemleri, manyetik indüksiyon algılayıcıları, elektro-optik algılayıcılar, akustik algılayıcılar, algılayıcı ağlar ve protokolleri, sinyal analizi ve işleme, algılayıcı kaynaştırma, imge analizi ve işleme, video işleme, görüntüleme, örüntü tanıma, eşleştirme ve sınıflandırma teknikleri, hareket analizi, gerçek zamanlı işletim sistemleri, emniyet kritik sistemler ve süreçleri, çoklu süreç çoklu izlek teknikleri, gömülü sistem yazılımı, donanımı

ve entegrasyonu, işaret bütünlüğü ve veri toplama sistemleri ile ilgili çalışmalar devam etmiştir. MSB'nin talebi doğrultusunda üretilen 13 adet ETMTS-1 başarıyla testlerden geçirilerek teslim edilmiştir. TÜBİTAK BİLGEM BTE tarafından özgün olarak geliştirilen ETMTS-2 uluslararası kabul gören bir ürüne dönüştürülmüş ve 100 adet ETMTS-2 Türk Silahlı Kuvvetleri' ne kazandırılmıştır. Geliştirilen ETMTS-2 sistemleri sahaya sunulmadan önce K.K. Tek.ve Prj.Ynt.D. Bşk.lığı koordinatörlüğünde kalifikasyon sürecine tabi tutulmuştur. Bu süreç kapsamında, ETMTS-2 askeri standartlardaki 12 adet farklı çevresel testten başarıyla geçmiştir. Aynı zamanda yapılan kalifikasyon çalışmaları ile çıkarılan her bir ürünün standardizasyonu garanti altına alınmıştır. Başarıyla gerçekleştirilen bu kalifikasyon süreci, TÜBİTAK BİLGEM ve K.K. Tek.ve Prj.Ynt.D. Bşk.lığı için hayata geçen ilk örnek olması sebebiyle rol model olma özelliği kazanmıştır. NATO programları çerçevesinde gerçekleştirilen uluslararası tanıtım ve testlere, alınan davete istinaden ETMTS-2 sistemi ile katılım sağlanmıştır. Dizi sensör yapısına sahip araca monte mayın tespit sistemi konusunda projelendirme çalışmalarına başlanmıştır. SONOBOY-TR projesinin kabul testleri SSM tarafından onaylanmıştır. PARDUS DPT projesine FATİH için PARDUS birimi altında devam edilecektir. TÜBİTAK MAM Enerji Enstitüsü tarafından yürütülen PAP(ROV) projesinde kullanılmak üzere, ilgili sistemin isterlerine uygun olarak PAP(ROV) Kontrol Konsolu geliştirilerek, test edilmiş ve Enerji Enstitüsü'ne teslim edilmiştir. YTKB DRT Masası projesinde, Yeni Tip Karakol Botlarında (YTKB) kullanılmak üzere, Sayısal Plotlama Masası (DRT Masası) geliştirilerek, HAVELSAN'a teslim edilmiştir. 2011 yılı içinde Liman ve Deniz testlerinden başarı ile geçen 8 adet sistem, Yeni Tip Karakol Botlarında çalışır durumda bulunmaktadır. SGSB DRT Masası projesinde, Yeni Tip Karakol Botları için geliştirilen DRT Masası Türkmenistan Sınır Dairesi Başkanlığı'na sağlanacak Serhet Gemisi Sınıfı Botları (SGSB) için uyarlanmış olup, 2011 yılı içinde teslim edilen 2 adet sistem Liman ve Deniz testlerinden başarı ile geçerek, SGSB'lerde kullanıma alınmıştır. LADUS projesi başarıyla tamamlanmıştır. Bu kapsamda TÜBİTAK Gebze Yerleşkesi Lojmanları Isı Santrali ve MAM izleme odasında Personel Acil Durum Uyarı Sistemi kurularak devreye alınmıştır. İYON-TR projesi başarıyla tamamlanmıştır. Projenin çıktısı olan İYON Adli Görüntü İyileştirme ve Onarma Yazılımı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Görüntü İnceleme Laboratuvarlarında kullanılmaya başlanmıştır. KUŞRAD, GİS-TR, BORGAS, OPUS-TR-1, HATS, ÖN-HF DENRAD, JADE projeleri de yürütülmüştür.

Bilişim Sistemleri bünyesinde; DATAS doğrulama testlerine devam edilmiştir. TRENSİM Simülatörünün geliştirilmesi, entegrasyonu ve testleri tamamlanarak, proje kapatılmıştır. Ayrıca simülatör, 29 Mart'ta Eskişehir Eğitim Merkezi'ne taşınmış ve Eskişehir'de kurulumu tamamlanarak çalışır hale getirilmiştir. E-BELGEM-TR projesinde, kullanıcı ara yüzleri

oluşturulmuş, Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü'nde altyapı çalışmaları yapılmıştır. UDSP-TR projesi kapsamında geliştirilen sinyalizasyon sistemi fabrika kabul, saha kabul ve devreye alma testlerinden başarı ile geçerek, projede TCDD tarafından pilot bölge olarak belirlenen Mithatpaşa demiryolu bölgesinde kullanıma alınmıştır. İGDAŞ I-SERIES YAZILIM HİZMETİ projesi başarıyla tamamlanmıştır. DAKA-Y, NETWORK WASIF, S-YÖNİL, GIDAPORT, CRESCENDO AB 7.ÇP, ATC SİMÜLATÖRÜ, KAHİN-TR, projeleri de yürütülmüştür.

Radar Performans ve İz Analiz Merkezi (RAPSİM): 1 Mart 2011 tarihinde BTE bünyesinde radar, muhabere ve seyrüsefer sistemlerinin mühendislik seviyesi benzetimlerinin yapılması amacıyla kurulmuştur. RAPSİM'de geliştirilen benzetim ortamında, hareketsiz saçıcılar ile birlikte hareketli ya da sistemler tarafından hareketli olarak algılanan saçıcıların da elektromanyetik yayılım yapan cihazlara ve sistemlere olan etkisi incelenebilmekte, saçıcı hedeflerin iz analizi ve hedef sınıflandırma çalışmaları da yürütülmektedir. Geliştirilen algoritmalarla algılayıcı sistemlerin tasarımına girdi olabilecek elektromanyetik yayılım modelleme yöntemleri ile sinyal işleme algoritmalarına ilişkin performans analizleri yapılması hedeflenmiştir.

Genelkurmay Başkanlığı ve TÜBİTAK BİLGEM arasında 31/03/2011 tarihinde imzalanan İşbirliği Protokolü gereğince, Rüzgar Enerji Santrallerinin (RES) Haberleşme, Seyrüsefer ve Radar Sistemlerine olan Etkileşimi Konusunda Teknik Etkileşim Analizi Raporu RAPSİM tarafından hazırlanmaktadır. RES Yatırımcı Firmaları doğrudan TÜBİTAK BİLGEM'e başvurmak suretiyle TEA Raporu hazırlanmasını talep edebilmektedir. 2011 yılı içinde toplam 42 adet RES Projesi için Teknik Etkileşim Analizi Raporu hazırlanarak Gnkur. Bşk.lığına sunulmuştur.

Yazılım Test ve Kalite Değerlendirme Merkezi (YTKDM) bünyesinde; YTKDM DPT projesi ile Merkezin altyapı kurulma ve personel sertifikasyon çalışmaları devam etmiştir.

- TS 13298 EBYS Yazılımları Değerlendirme Laboratuvarı,
- TS ISO/IEC 25051 COTS Ürün Değerlendirme Laboratuvarı
- TS ISO 9241-151 Web Yazılımları Kullanılabilirlik Değerlendirme Laboratuvarı olmak üzere 3 adet standart uygunluk değerlendirme laboratuvarları TS ISO/IEC 17025 akreditasyonuna uygun şekilde kurulmuştur.
- TS 13298 EBYS Yazılımları Değerlendirme ve TS ISO/IEC 25051 COTS Ürün Değerlendirme Laboratuvarları TSE tarafından TS ISO/IEC 17025 akreditasyonuna uygunluğu değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda bu laboratuvarlar için TSE ile taşıeron labortatuvar sözleşmeleri imzalanmıştır.

HerrTest-1 projesi başarıyla tamamlanmıştır. HerrTest-2 projesi alınmış ve çalışmaları devam etmiştir. BTE'nin Ekim 2010 itibarıyla başlayan 7 adet projesinin Doğrulama ve Geçerleme faaliyetleri bağımsız olarak YTKDM personeli tarafından 2011 yılı içerisinde yürütülmüştür. KONSEY projesinin çalışmalarına devam edilmiştir.

1.3.2.3. Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TBAE)

2011 yılında Genel Relativite, Matematik ve Yoğun Madde Fiziği alanlarında araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmaların çıktısı olarak 7 uluslararası indeksli makale yayınlamıştır. TBAE'de 2011 yılında yapılan 7 araştırma çalıştay: Nonlinear Guided Waves, Cycles in İstanbul, Feza Gürsey Memorial Lectures, Differential Geometry, Algebraic Combinatorics, International Summer School and Research Workshop on Complexity, X. Dinamik Sistemleri'dir. Bunların dışında 12 araştırma semineri düzenlemiştir.

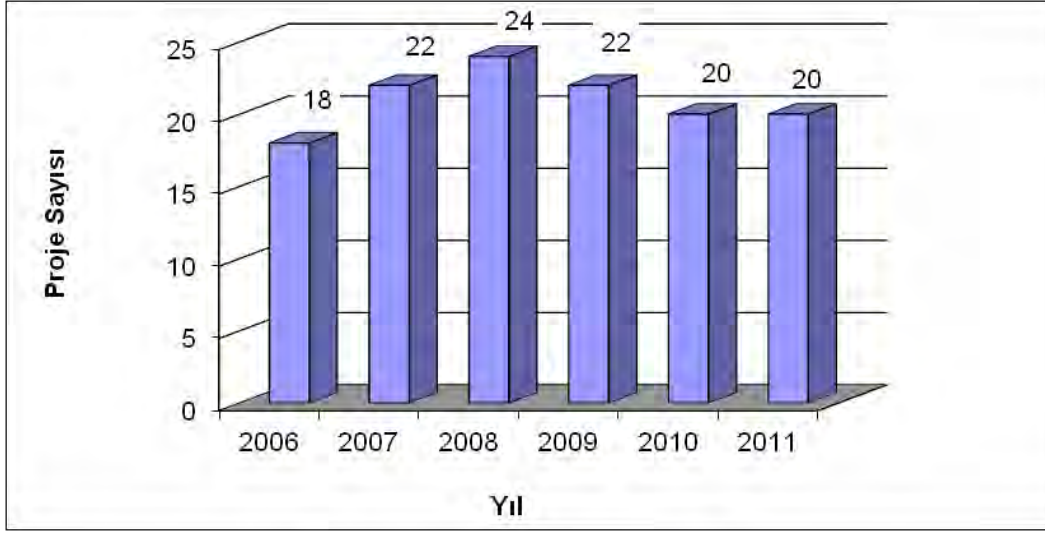
1.3.3. Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)

TÜBİTAK SAGE görev tanımı gereği, öncelikli olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gereksinimlerini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak, özgün ve maliyet etkin Ar-Ge projeleri gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetleri sürdürürken, ülkeye nitelikli bilgi, yetişmiş insan gücü ve teknolojik altyapı kazandırmaktadır.

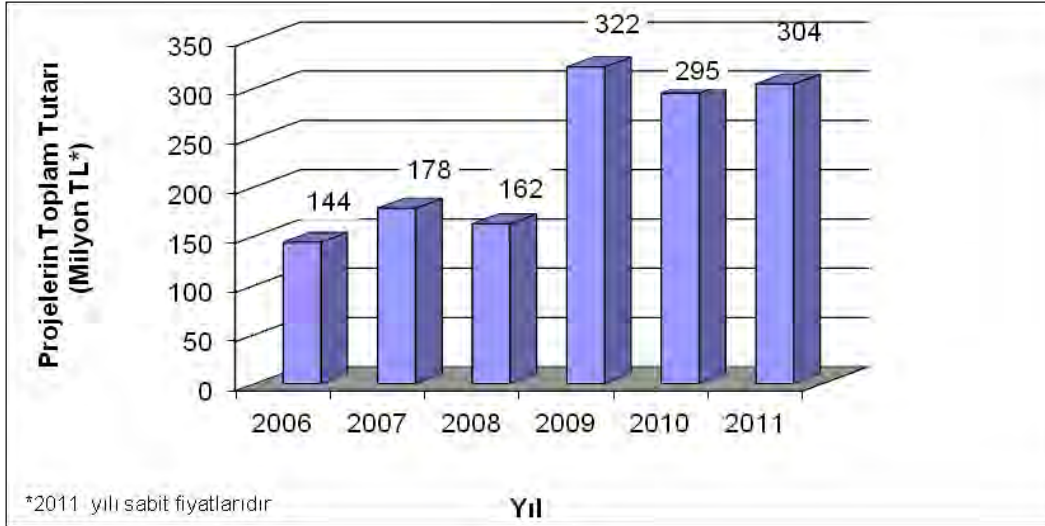
2011 yılı içerisinde yaklaşık 65 proje geliştirme faaliyeti yürütülmüştür. Yürütülen faaliyetlerin büyük bir bölümü SSM ve MSB kaynaklı olup, kalanı TARAL ve diğer savunma sanayi kuruluşları için yürütülen faaliyetlerdir. TÜBİTAK SAGE TARAL ve MSB projelerinde ağırlıklı olarak ana yüklenici konumunda yer alırken, SSM projelerinde genelde alt yüklenici konumundadır.

2011 yılı içinde 6 proje geliştirme faaliyetinin sözleşmesi imzalanarak bağitlanmıştır. Bağitlanan 6 projenin bütçesel büyüklüğü yaklaşık 22 Milyon TL'dir.

2011 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 20 olup, projelerin toplam tutarı 304 Milyon TL olarak gerçekleştirilmiştir (bk. Şekil 71 ve Şekil 72).

Şekil 71. TÜBİTAK SAGE’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

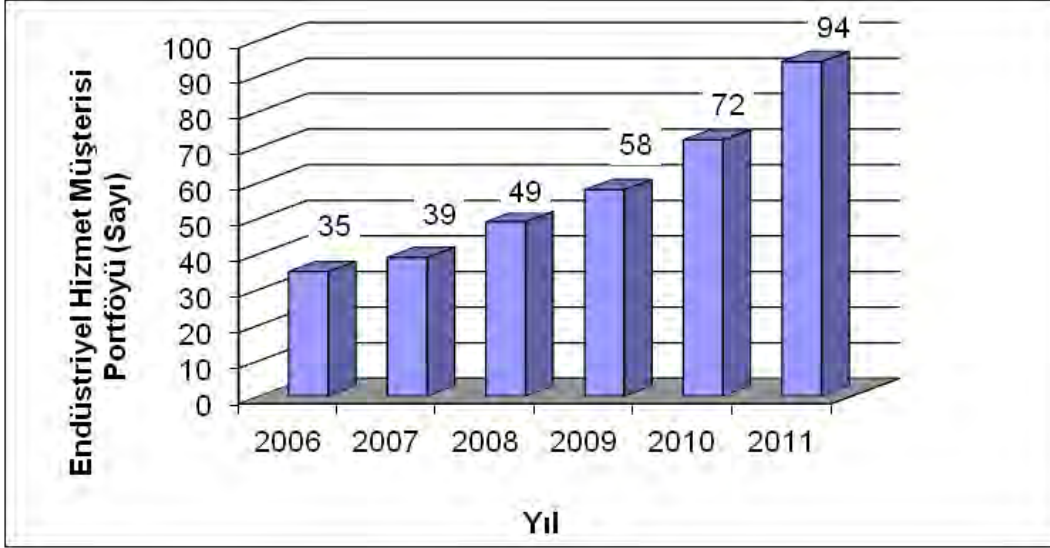

Şekil 72. TÜBİTAK SAGE’ de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

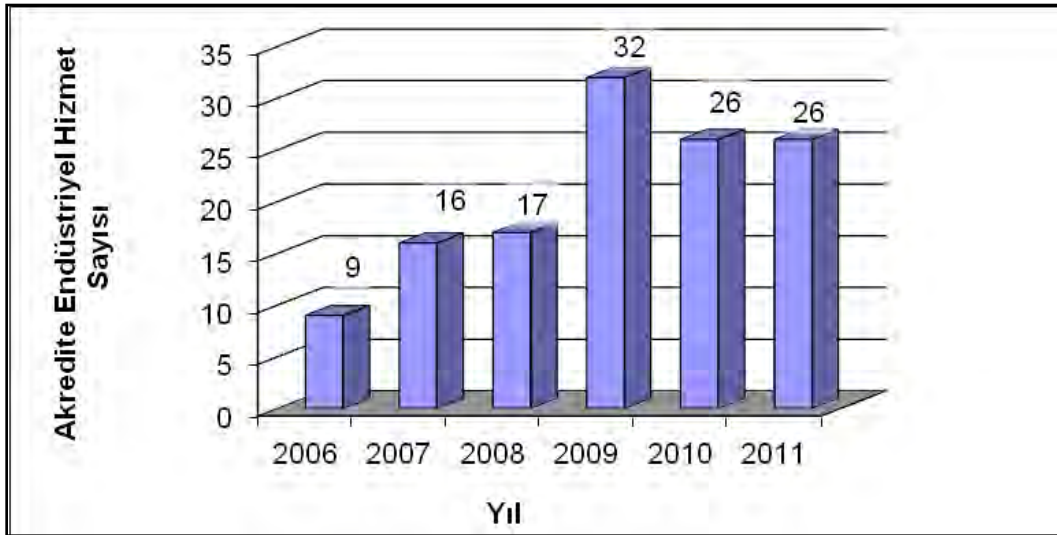
2011 yılı içerisinde, özel üretim süreçleri olgunlaştırılmış olup TÜBİTAK SAGE Kalite Yönetim Sistemi’ne dahil edilme çalışmaları devam etmektedir. Özel Üretimlerin ISO 9001 belgesi kapsamına alınması ve AQAP 2110 belgelendirmesi ile ilgili hedefler yeniden değerlendirilmektedir.

Kalibrasyon Laboratuvarı 13 adet kalibrasyon için, Çevre Şartları Altyapısı da 6 adet test için TÜRKAK tarafından ISO 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarları Standardı’na göre akredite edilmiştir. Darbe ve Sürtünme hassasiyeti testleri (2 adet test) gerek teknik uzman bulunmasında yaşanan zorluk gerekse yasal ya da sözleşme ile ilgili zorunlu bir hususun bulunmaması nedeniyle, TS EN ISO/IEC 17025 kapsamından çıkarılmıştır.

2011 yılında TÜBİTAK SAGE'nin endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğü 94, akredite endüstriyel hizmet sayısı ise 26 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 73 ve Şekil 74). Akredite endüstriyel hizmet sayısı, yıl içerisinde verilen endüstriyel hizmet (test, analiz, danışmanlık) sayılarının toplamından oluşmaktadır.

Şekil 73. TÜBİTAK SAGE Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

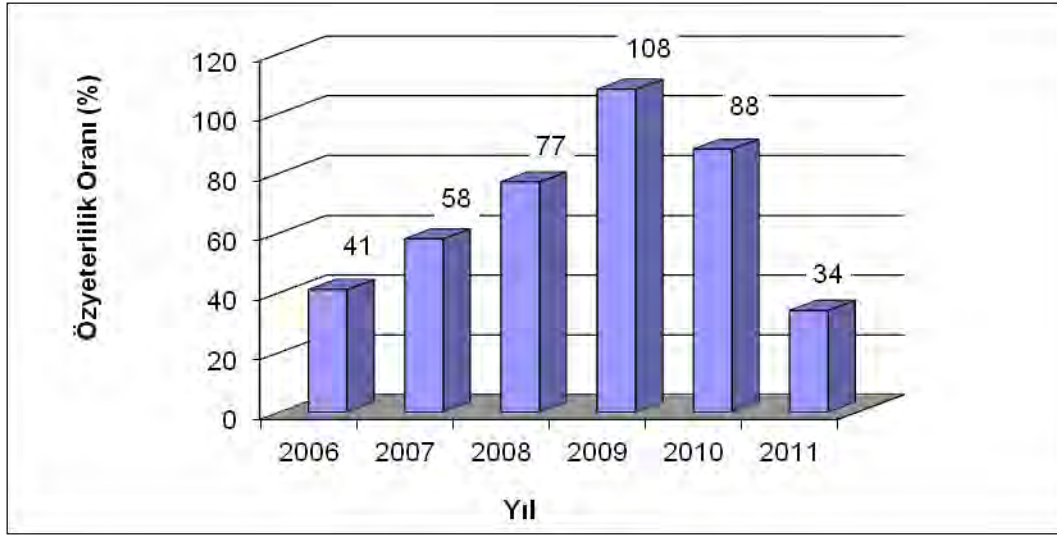

Şekil 74. TÜBİTAK SAGE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

Bilgi güvenliği ve ISO 27001 standardı kapsamında yeni bir çalışma başlatılmıştır. Bu bağlamda TEMPEST çalışmaları tamamlanmış olup internet ve intranet ağları güvenli bir şekilde birbirinden ayrılmıştır. ISO 27001 çalışmaları kapsamında Bilgi Güvenliği El Kitabı

yayımlanmıştır. System Center Configuration Manager sistemi kurularak kullanıcıların bilgisayarlarındaki yönetici hakları alınmış ve yazılımların Yazılım ve Bilgi İşlem Birimi kontrolü altında kurulması ve takibi sağlanmıştır. Böylelikle çalışan bilgisayarlarının işletim sistemlerinde yaşanan arızaların büyük oranda önüne geçilmesi sağlanmıştır.

TÜBİTAK SAGE faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2011 yılında %34 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 75).

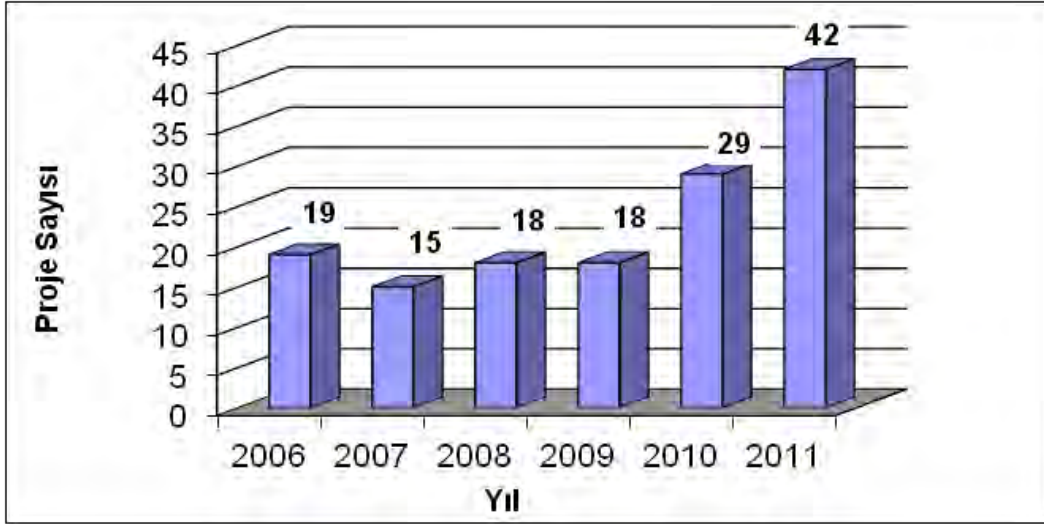
Şekil 75. TÜBİTAK SAGE Özyeterlilik Oranı

1.3.4. Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)

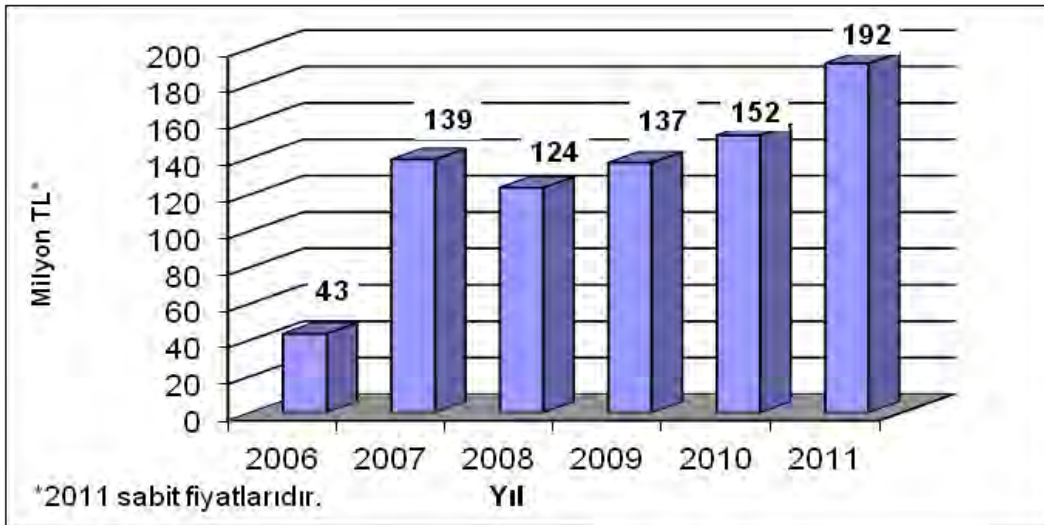
TÜBİTAK UZAY'ın, 2011 yılında yürütmüş/tamamlamış olduğu 4 Kalkınma Bakanlığı destekli, 26 dış destekli, 4 TÜBİTAK 1007/1001 Programları destekli, 7 uluslararası ve 1 iç kaynaklı olmak üzere toplam 42 projesi bulunmaktadır (bk. Şekil 76). Bu projelerin toplam tutarı 192 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 77).

2011 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti aşağıda sunulmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen RASAT Projesi kapsamında; Kasım 2010 tarihi itibarıyla uydu fırlatmaya hazır hale getirilmiştir. Fırlatma tarihinin netleşmesinin beklendiği 2011 yılının ilk yarısında fırlatma kampanyası hazırlıkları ile ilgili olarak çalışılmıştır. Fırlatma tarihinin netleşmesiyle birlikte uydu ve ilgili ekipmanın fırlatma üssüne nakli gerçekleştirilmiş ve fırlatma kampanyası çalışmaları başarıyla tamamlanmıştır. 17 Ağustos 2011 tarihinde gerçekleşen fırlatmadan yaklaşık 1 saat sonra uydudan ilk sinyallerin alınmasının ardından devreye alma çalışmalarına başlanmıştır. Yıl sonuna kadar devam eden devreye alma çalışmalarına paralel olarak fırlatmanın son kabulü yapılmıştır.

Şekil 76. TÜBİTAK UZAY’da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 77. TÜBİTAK UZAY’da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

2010 Altyapı Proje Çağrısında sunulan ve Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen “Hall Etkili Elektrik İtki Motoru Geliştirme Altyapı Projesi” kapsamında kurulacak olan tesis alt yapısının gereksinimleri belirlenmiş ve bu tesiste yer alacak olan vakum odalarının teknik özellikleri tanımlanmıştır. Tesisin doğrulanmasında kullanılacak olan doğrulama modellerinden ilkinin tasarımına başlanmış ve üretim aşamasına gelinmiştir.

Elektronik Güvenilirlik Laboratuvarı Altyapısı Projesi başarı ile tamamlanarak, alt yapı kamu ve özel kuruluşların kullanımına açılmıştır.

TÜBİTAK 1007 Kamu Projeleri Programı Projeleri kapsamında,

- GÖKTÜRK-2 Projesi kapsamında, GÖKTÜRK-2 Uydusu Uçuş Modeli (UM), Uçuş Modelinin birebir eşleniği olan GÖKTÜRK-2 Uydusu Yeterlilik Modeli (YM) ve Uçuş Modelinin yapısal eşleniği olan GÖKTÜRK-2 Uydusu Yapısal Yeterlilik Modeli (YYM) tasarlanıp üretilmekte ve test edilmektedir. Planlandığı gibi uydu 2012 yılı ikinci yarısında fırlatılmak üzere Proje faaliyetleri devam etmektedir.
- Yüksek Kapasite ve Hızlı Bilgisayarlı Kovan ve Mermi Çekirdeği Balistik Görüntüsü Analiz ve Tanıma Sistemi Geliştirilmesi (Balistika 2010) Projesi'nde altsistem ve sistem seviyesinde entegrasyon, test ve gerçekleştirim süreçleri devam etmektedir. Kovan tanıma başarımlarının ölçülmesi amacıyla müşteri kurum tarafından çeşitli çap ve tiplerde numune kovanlar hazırlanmış ve prototip BALİSTİKA veri giriş cihazı ile müşteri tarafından girişler yapılmıştır. Testler sonucunda proje planında taahhüt edilen tanıma başarımları hedeflerinin üzerinde bir performans elde edilmiştir. 2011 yılı içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Gölbaşı tesislerine kurulumları yapılmıştır. Ayrıca Ankara ve İzmir'e birer olmak üzere veri girişi ve sorgulama ünitelerinin de üretim ve kurulumları yapılmıştır.
- "RTÜK SKAAS KAVRAM TANIMA SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ - SKAAS KavTan" Projesi kapsamında altyapı paketlerinin entegrasyon gerçekleştirimi ve testi yapılmıştır. Ocak 2012'de Proje'nin kabulü gerçekleştirilecektir.
- TARAL 1001 kapsamında desteklenen "Süperküme Bölgelerindeki Galaksi Kümelerinin Çekimsel Etkileşimleri ve Kozmik Ağ Modelleriyle Kara Maddenin Çalışılması (AKÇE)" projesi başarıyla tamamlanmıştır.
- TARAL 1001 Programınca desteklenen Süperküme Bölgelerindeki Galaksi Kümelerinin Çekimsel Etkileşimleri ve Kozmik Ağ Modelleriyle Kara Maddenin Çalışılması Projesi'nde üst-galaksi kümeleri alanlarının çok bantlı analizleri yapılmıştır. Proje kapsamında üretilen çıktılar ulusal ve uluslararası çeşitli konferanslar ve üniversitelerde yapılan sunumlarla paylaşılmıştır. 2012 yılında Proje'de görev alan bursiyer araştırmacılar vasıtası ile 2 yüksek lisans ve 1 doktora tez çalışmasının tamamlanarak, proje çıktılarının makale olarak yayımlanması hedeflenmektedir. Projenin Mart 2012 tarihinde bitmesi planlanmıştır.

Güç Kalitesi Milli Projesi, Proje Sonuç Uygulama Planı (PSUP) çerçevesinde Güç Kalitesi çözümleyicilerinin yaygınlaştırılması ve proje kapsamında geliştirilen diğer sistemlerin idame

ettirilmesi amacıyla “Güç Kalitesi Milli Projesi Proje Sonuçlarını Uygulama Planına Yönelik Hizmet Alımı Projesi” (TEİAŞ PSUP) ve “Milli Güç Kalitesi Çözümleyicisi’nin TEİAŞ Transformatör Merkezleri’ne Yaygınlaştırılması Projesi “(GK Çözümleyici Yaygınlaştırma) imzalanmıştır. Projeler kapsamında çalışmalara devam edilmektedir. 2012 yılında iki projenin de tamamlanması öngörülmektedir.

Orta Asya Ülkelerinde Yer Gözlem Uygulamalarının Yaygınlaştırılmasını amaçlayan ve Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı tarafından desteklenen “GEO capacity building initiative in Central Asia” Projesi (SEOCA) başlamıştır. Proje kapsamında “GEO capacity building initiative in Central Asia” Projesi’nin proje planına uygun şekilde yürütülmesi ve ilgili konuda Türkiye’de uluslararası bir çalıştay yapılmıştır.

EÜAŞ Gezende Hidroelektrik Santrali İşletme Müdürlüğü’nün işletmekte olduğu, herbiri 53,125 MW gücündeki 3 ünitesinin çeşitli bölümlerinin rehabilitasyonunu amaçlayan EÜAŞ GEZENDE HES REHABİLİTASYON (GEZENDE HES) PROJESİ için çalışmalara devam edilmiştir ve 2012 yılında Proje’nin tamamlanması hedeflenmiştir.

Rüzgâr santrallerinin üretimini baz yük üretim santralleri karakteristiğine yaklaştırmak veya hiç olmazsa bu dalgalanmaları yumuşatmak amacıyla şimdiden acil önlemler alınmasına yönelik olarak Türkiye’de Rüzgârdan Üretilen Elektriksel Güç İçin İzleme, Tahmin ve Yönetim Sistemi Geliştirilmesi Projesi başlamıştır. Bu kapsamda rüzgar izleme ve tahmin sistemi tasarlanarak üretime başlanmıştır.

“Avrupa İletim Koordinasyon 2011” faaliyetleri kapsamında, Türkiye-Avrupa Elektrik Sistemi bağlantı hatları üzerinden, güvenli elektrik ticareti için gerekli sistem geliştirilmiş ve bu sistem TEİAŞ tarafından aktif kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca, şebekenin dinamik modeli geliştirilmiş ve bu dinamik model üzerinden nitelikli analizler gerçekleştirilerek TEİAŞ’a raporlanmıştır.

Enstitü bilişim altyapısının güvenli bir şekilde, kesintisiz idamesine yönelik faaliyetlere devam edilmiştir. Kapı geçiş/mesai takip sisteminin yenilenmesine yönelik çalışmalar tamamlanmış ve devreye alınmıştır. Sunucu sanallaştırmasına yönelik araştırma ve ön çalışmalar tamamlanmıştır.

İş geliştirme faaliyetleri yürütülmüş; TÜBİTAK 1007 Kamu Projeleri Programı, uluslararası işbirliği ve dış destekli projeler için teklifler verilmiştir.

2011 yılı içerisinde 8 uluslararası, 4 ulusal heyet Enstitüyü ziyaret etmiştir. Yine 2011 yılı içerisinde 9 öğretim kurumundan ziyaretçiler enstitüde faaliyetler hakkında bilgi almıştır.

Yürütülen araştırmalar sonucunda 15 uluslararası makale yayımlanmış, 40'ı uluslararası olmak üzere toplam 44 bildiri sunulmuştur.

Avrupa Birliği destekli olan P2-ROTECT Projesi'nde Tanıtım paketi çıktılarından proje web sitesi, tanıtım dokümanlarının ilk sürümü tamamlanmış ve Avrupa Komisyonu'nca onaylanmıştır. Tanıtım paketi kapsamında, 2012 yılı Mart ayında bir çalıştay düzenlenecektir.

AB 7. çerçeve programı kapsamında desteklenen Uzaktan Algılama Uygulamaları için Bilişsel ve İşbirlikçi Sinyal İşleme Teknolojileri (COGSENSE) Projesi, Eylül 2011'de başlamıştır.

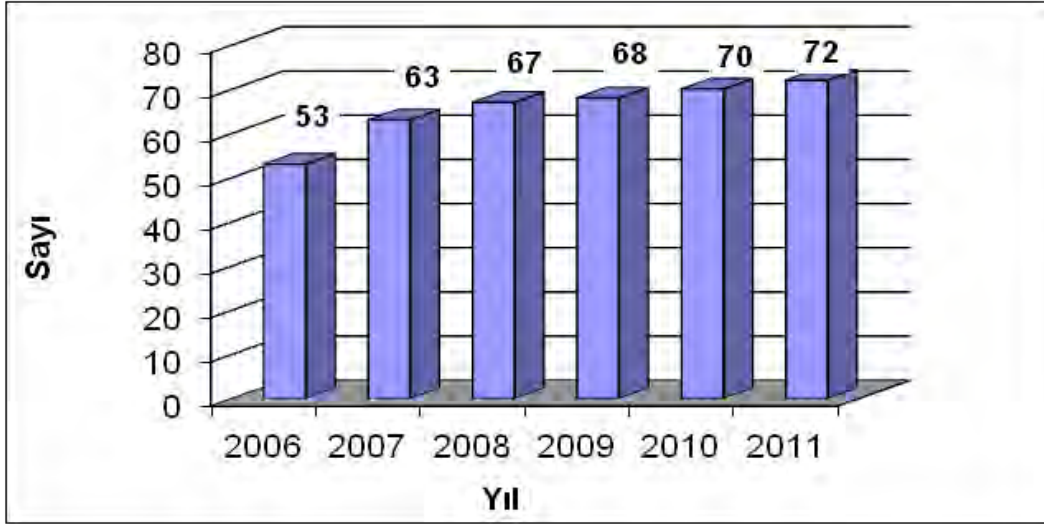
Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. Generatör İkaz Sistemlerinin Tasarımı ve Geliştirilmesi (KEAŞ İKAZ) Projesi sözleşme imzalanmış ve çalışmalar başlanmıştır. 2012 yılı içerisinde tasarım, üretim ve test aşamaları tamamlanacaktır.

Suudi Arabistan KACST Enerji Enstitüsü ile "Statik VAr Kompanzasyonu (SVK) sistemleri" konusunda teknoloji transferi için KACST SVC Projesi imzalanmıştır. 2011 yılı içerisinde Suudi Arabistan'da iki trafo merkezine ölçüm sistemleri yerleştirilmiş, uzaktan izleme, müşteri eğitimleri ve kritik malzemelerin siparişleri verilmiştir. Ayrıca 16MVAr SVK sisteminin tasarımı tamamlanmıştır.

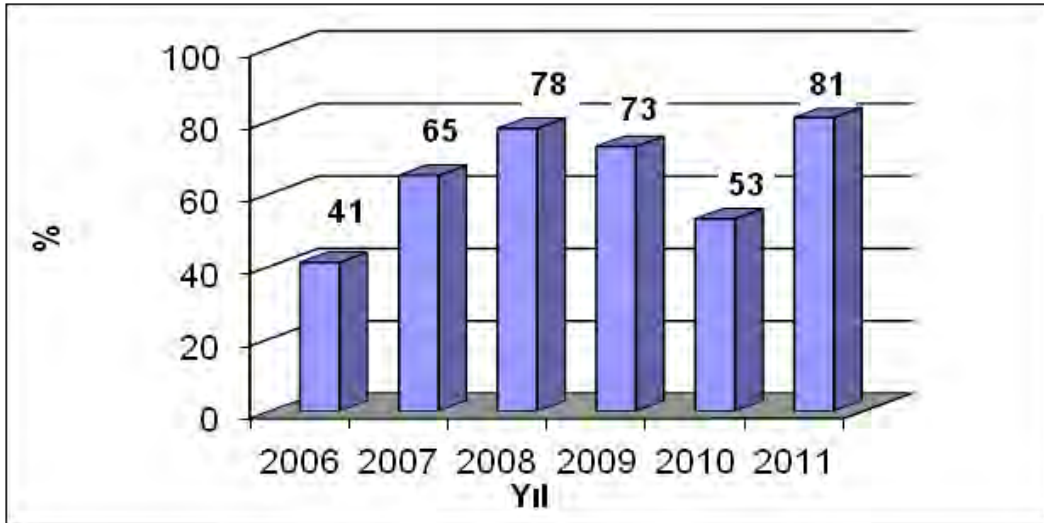
Suudi Arabistan KACST Enerji Enstitüsü ile "Fotovoltaik Mikro-Evirgeç" tasarlanması ve üretilmesi amacı ile bir ortak geliştirim projesi olan KACST PVMI Projesi imzalanmıştır. Projenin amacı Fotovoltaik güneş panelleri tarafından üretilen elektriğin şebekeye aktarılmasını sağlayan evirgeçlerin tasarlanması ve üretilmesidir. 2011 yılında literatür araştırmaları yapılmıştır. Yine 2011 yılında Suudi Arabistan KACST Enerji Enstitüsü Personeli'ne eğitimler verilmiş ve projenin sayısal ortamda benzetim çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Suudi Arabistan KACST Enerji Enstitüsü ihtiyacı için imzalanan KACST Smart Grid Projesi kapsamında saha teknik inceleme ve literatür çalışmaları yapılmış, isterler tanımlanmış ve hazırlanan raporlar KACST tarafından kabul edilmiştir. 2012 yılında proje uygulama alanının tespiti ve alt yapının tanımlanması fazlarına devam edilecektir.

TÜBİTAK UZAY'da Ar-Ge hizmeti verilen farklı müşterilerin sayısını birikimli olarak gösteren Ar-Ge müşteri portföyü büyüklüğü 2011 yılında 72 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 78). TÜBİTAK UZAY faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2011 yılında %81 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 79).

Şekil 78. TÜBİTAK UZAY Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü

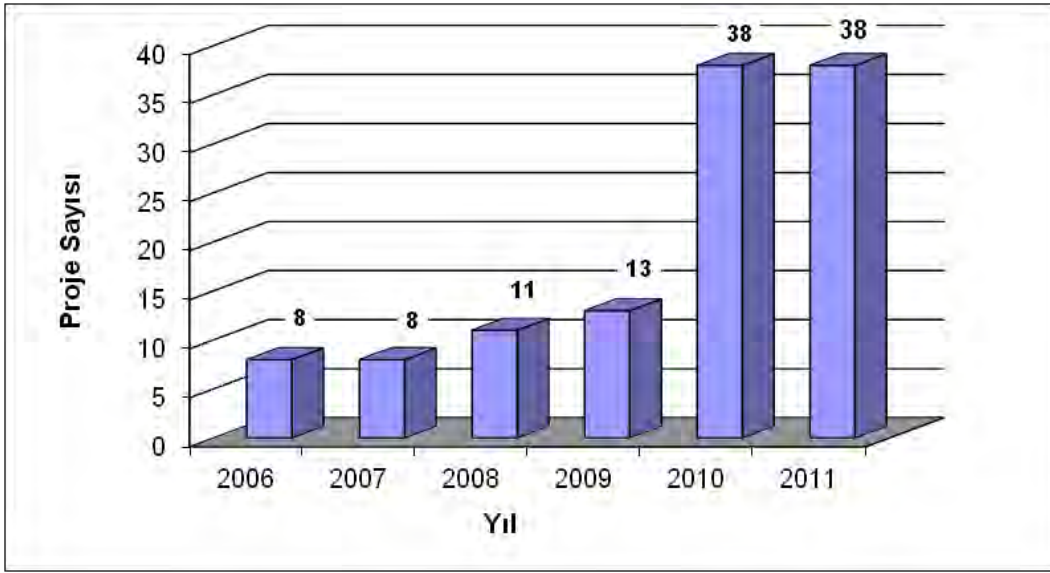

Şekil 79. TÜBİTAK UZAY Özyeterlilik Oranı

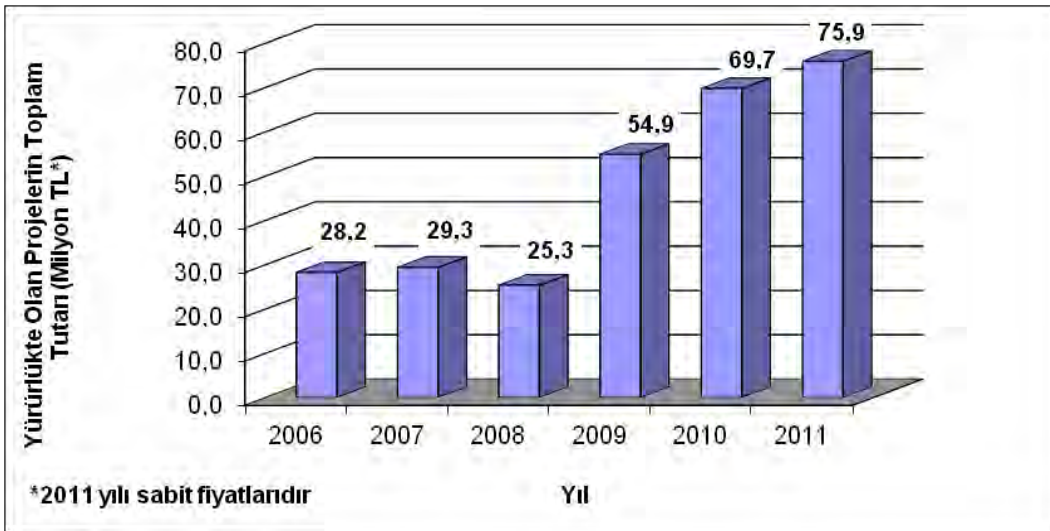
1.3.5. Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)

TÜBİTAK UME, 2011 yılında temel görevleri olan birincil seviye ölçüm sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi konusunda faaliyetlerine devam etmiştir. 2011 yılı içinde 19'u AB, 2'si Kalkınma Bakanlığı, 1'i TÜBİTAK 1007, 15'i TÜBİTAK 1001 ve 12'si finansmanı müşteri tarafından sağlanan dış destekli ve 5'i endüstriyel hizmet projesi olmak üzere toplam 54 proje (yürürlükte olan ve tamamlanan) üzerinde çalışılmıştır. Yıl içinde 2 endüstriyel hizmet projesi, 6 finansmanı müşteri tarafından sağlanan dış destekli Ar-Ge projesi, 1 TÜBİTAK 1007 projesi, 5 AB projesi ve 2 TÜBİTAK 1001 projesi tamamlanmıştır. Ayrıca, 2011 yılı içinde 1 Kalkınma Bakanlığı, 2 TÜBİTAK 1007, 2 TÜBİTAK 3501, 4 TÜBİTAK 1001, 2 TÜBİTAK 1002, 16 finansmanı müşteri

tarafından sağlanacak dış destekli Ar-Ge projesi; Avrupa Metroloji Araştırma Programı (European Metrology Research Programme - EMRP) kapsamında 11 Ar-Ge projesi; ve 47 endüstriyel hizmet projesi olmak üzere toplam 85 proje teklif edilmiştir. Teklif edilen 5 dış destekli Ar-Ge projesi, 1 TÜBİTAK 3501 projesi, 31 endüstriyel hizmet projesi kabul edilmiş ve 9 EMRP projesinin desteklenmesi için AB komisyonuna sunulmuştur. Dış destekli projelerin yanı sıra, Türk sanayisinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek ölçüm sistem ve standartlarının geliştirilmesi amacıyla 9 iç proje yürütülmüştür. TÜBİTAK UME'de 2011 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 38 olup bunların toplam tutarı 75,9 Milyon TL'dir (bk. Şekil 80 ve Şekil 81).

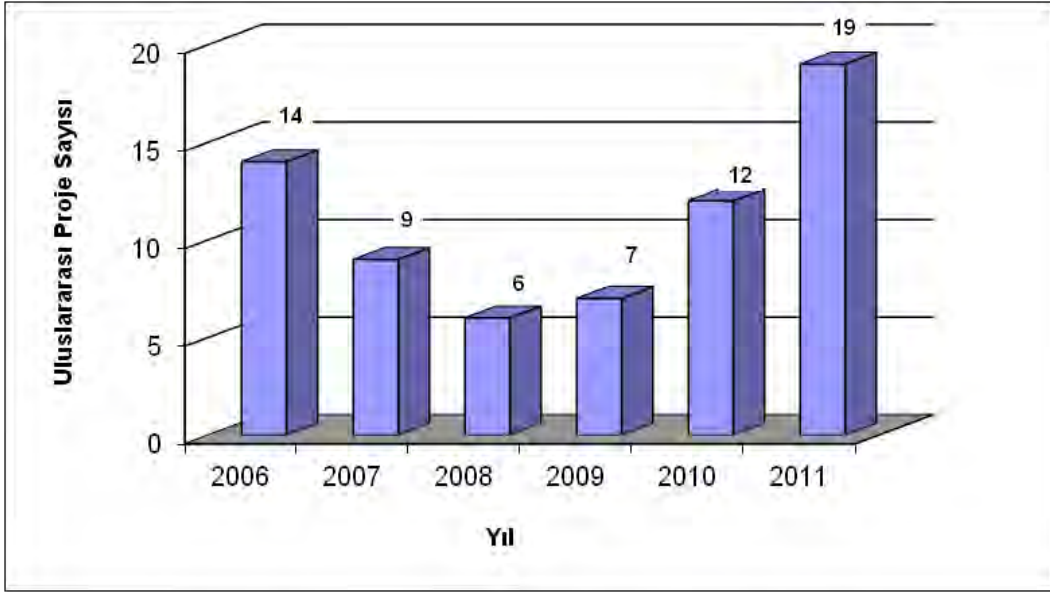

Şekil 80. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

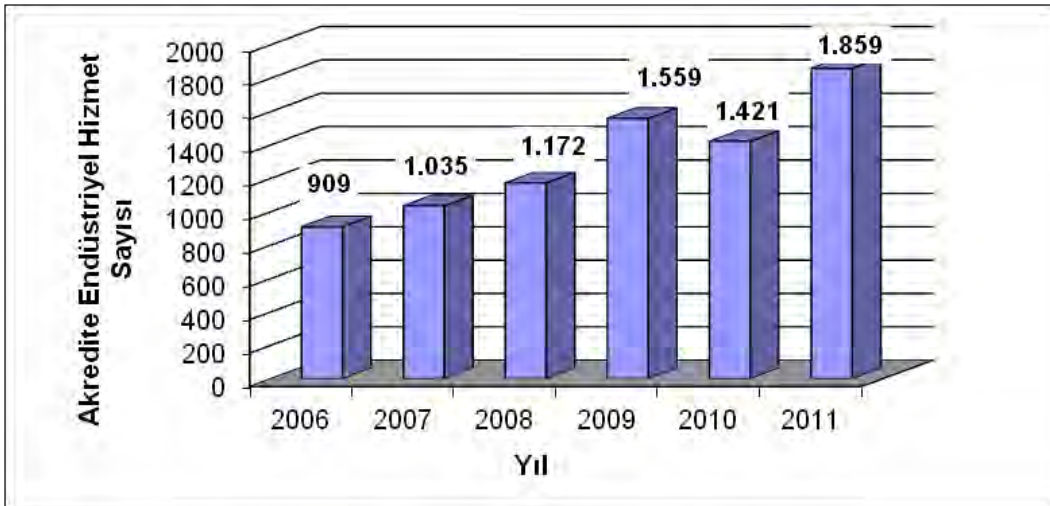

Şekil 81. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

TÜBİTAK UME’de 2011 yılı içerisinde yürütülen toplam uluslararası proje sayısı 19’dur (bk. Şekil 82). 2011 yılı içinde TÜBİTAK UME akredite endüstriyel hizmet sayısı 1.859 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 83). Akredite endüstriyel hizmet sayısı, yıl içinde verilen akredite kalibrasyon ve deney hizmetleri sayısının toplamıdır.

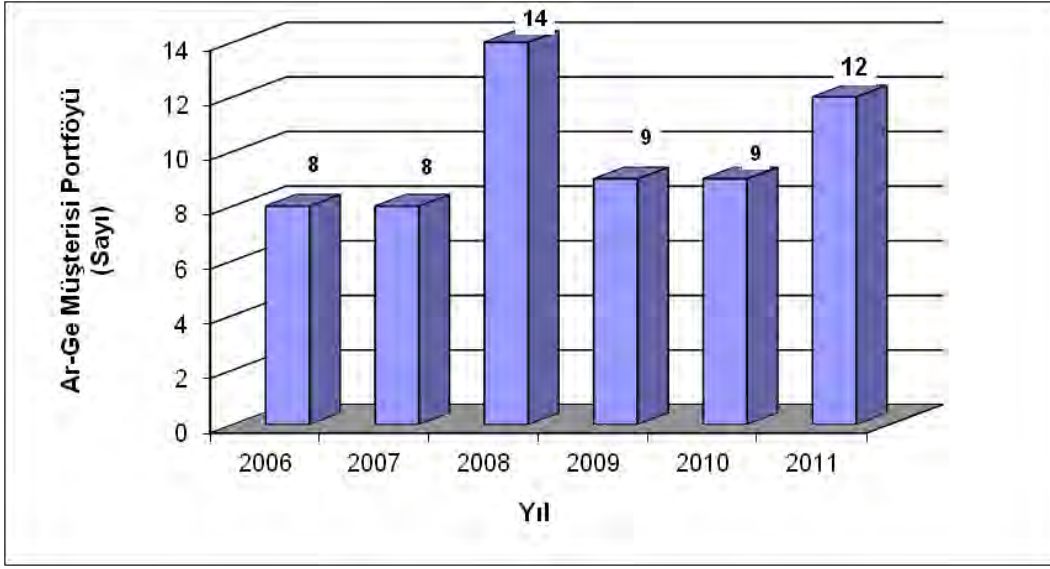

Şekil 82. TÜBİTAK UME’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

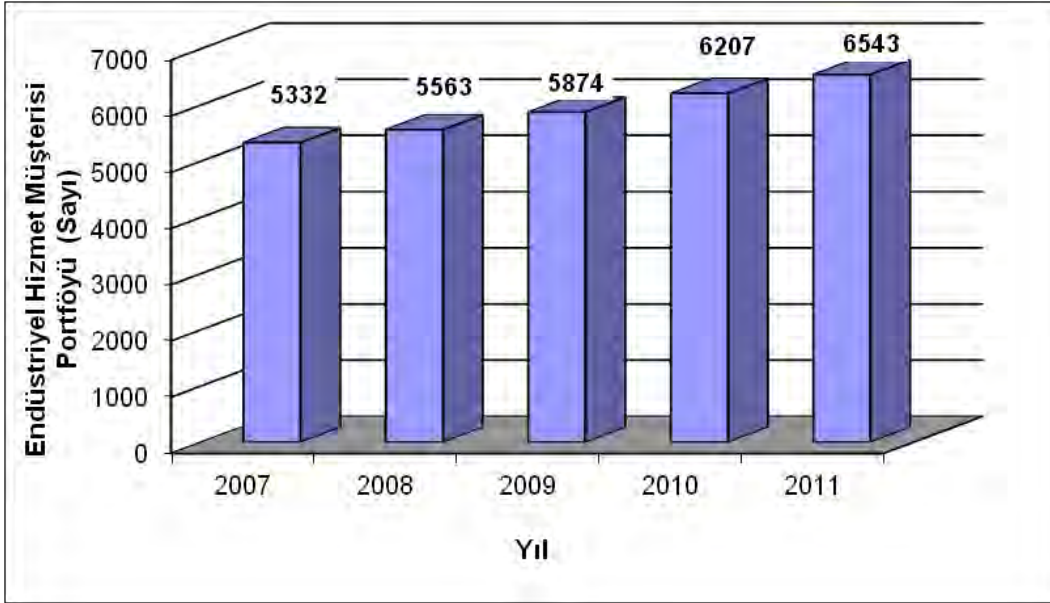

Şekil 83. TÜBİTAK UME Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

2011 yılında, Ar-Ge müşterisi portföyü büyüklüğü 12, endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğü ise 6543 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 84 ve Şekil 85). Yıl içerisinde kalibrasyon, eğitim ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yurtdışına 87 hizmet sunulmuş ve 250 Bin Euro gelir elde edilmiştir.

Şekil 84. TÜBİTAK UME Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü

*TÜBİTAK UME endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğünün 2006 yılına ait verisine ulaşamamıştır.

Şekil 85. TÜBİTAK UME Endüstriyel Hizmet Müşteri Portföyü Büyüklüğü*

Uluslararası ilişkiler açısından ise öne çıkan gelişmeler aşağıda verilmektedir:

- 2011 yılı içinde farklı kurum ve kuruluşlarla Karşılıklı Anlayış Belgeleri (MoU) imzalanmıştır. İmzalanan anlaşmalar ile ilgili ayrıntılar aşağıda sıralanmıştır:

- 16 Haziran 2011 tarihinde, İtalya Ulusal Metroloji Enstitüsü INRIM ile işbirliklerini artırmak amacıyla imzalanan MoU,
 - 15 Ağustos 2011 tarihinde Körfez Ülkeleri Birliğinin (GCC) Standardizasyon Ofisi (GSO) ile metroloji konusunda işbirliklerini artırmak için imzalanan MoU,
 - 20 Eylül 2011 tarihinde, Moldova Standartlar ve Metroloji Enstitüsü ile metroloji konusunda işbirliklerini artırmak amacıyla imzalanan MoU,
- Ayrıca, Yunanistan Metroloji Enstitüsü (EIM) ile metroloji konusunda işbirliklerini artırmak için MoU hazırlanmış ve Dışişleri Bakanlığına iletilmesi için TÜBİTAK Başkanlığına gönderilmiştir.
- Yıl içinde önemli uluslararası toplantılar TÜBİTAK UME ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Bunlar, sırasıyla 7-8 Nisan 2011 ve 13-14 Ekim 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen Avrupa Metroloji Enstitüleri Birliği (EURAMET) Zaman ve Frekans Teknik Komitesi ile Elektrik ve Manyetizma Teknik Komite toplantıdır.
- TÜBİTAK UME, uluslararası düzeyde etkinliğini artırmak üzere çeşitli etkinliklere katılım sağlamıştır. Bu etkinlikler kapsamında, 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde Fas'ta düzenlenen Mediterranean Innovation and Research Coordination Action (MIRA) Projesi çerçevesinde Akdeniz ülkeleri arasında kalite, uygunluk değerlendirmesi, standardizasyon, yasal ve bilimsel ölçümbilim alanlarında işbirliği ağının oluşturulması için düzenlenen Metroloji Laboratuvarları Çalıştayına katılım sağlanmıştır. Çalıştayda TÜBİTAK UME tanıtımı ve Laboratuvarlararası Karşılaştırmalarla ilgili bilgilendirici sunumlar yapılmıştır.
- Güney Kore Standartlar ve Bilim Araştırma Enstitüsü (KRISS) ile yürürlükte olan MoU çerçevesinde karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Ziyaretler sırasında sertifikalı referans malzeme üretimi, lazer ve uzunluk ölçümlerinde kullanılan Köster İnterferometresi konularında olası işbirliği ile ilgili görüşmeler yapılmıştır. TÜBİTAK UME ve KRISS arasında ortak projelerin hayata geçirilmesi, bilgi paylaşımı ve bilim insanı değişimi için planlama yapılması gibi konular değerlendirilmiştir. Karşılıklı bilgi alışverişi sağlanacak alanların netleştirilmesi, muhtemel çalışma alanları ve ziyaret tarihlerinin belirlenmesine yönelik ortak ve alt gruplar halinde çalışmalara devam ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

- 2011 yıl sonu itibarı ile BIPM CMC tablosunda 8 TÜBİTAK UME kimyasal ölçüm verisi yer almıştır. Böylece CMC tablolarında yer alan TÜBİTAK UME ölçüm büyüklükleri sayısı 448'e çıkmıştır.
- Kalibrasyon, eğitim hizmetleri sunulması ve sistem kurma projeleri yapılması kapsamında Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Cezayir, Danimarka, Dubai, Endonezya, Gürcistan, Irak, İran, Karadağ, Kuveyt, Makedonya, Mısır, Moldova, Romanya, Sırbistan, Slovenya, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tunus, Türkmenistan, Umman, Ürdün, Yunanistan, Zambiya'ya teklifler hazırlanmış olup kabul edilen teklifler için hizmetler sunulmuştur.
- Makedonya Metroloji Enstitüsü (BOM) için teklif edilen ve Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) üzerinden BOM'a temini önerilen Zaman Dağıtım Sistemi için TİKA'dan onay alınmıştır. Zaman Dağıtım Sistemi üretilmiş ve gönderilmesi için işlemler tamamlanmıştır.

10-13 Mayıs 2011 tarihlerinde düzenlenen IDEF'2011 Savunma Sanayi Fuarı'nda zaman bilgisi kullanımına ihtiyaç duyan telekomünikasyon sistemleri, bankacılık ve medya sektörleri için geliştirilen TÜBİTAK UME yapımı yeni zaman dağıtım sistemi ilk defa tanıtılmıştır. Bu sistem dışında endüstrinin ihtiyaçları doğrultusunda son yıllarda TÜBİTAK UME tarafından geliştirilmiş hız radar kalibratörü, lazer ile mesafe ölçer, taşınabilir He-Ne Lazer kaynağı ve yüksek gerilim bölücü cihazları da fuarda tanıtılmıştır.

"Kimyasal Metroloji" teması ile kutlanan Dünya Metroloji Günü kapsamında, üniversite öğrencileri arasında düzenlenen "Hayatın İçinde Ölçüm" konulu fotoğraf yarışması, TÜBİTAK Gebze Yerleşkesinde masa tenisi turnuvası ve 1530 m yerleşke koşusu düzenlenmiştir. 18 Mayıs 2011'de yapılan etkinliklerde yarışmalarda dereceye girenlere ödülleri takdim edilmiştir. Dünya Metroloji Günü etkinliğine katılan 140 ziyaretçiye TÜBİTAK UME Kimya Grubu Laboratuvarları gezdirilmiştir.

26-27 Mayıs 2011 tarihlerinde Orta Doğu Teknik Üniversitesinde düzenlenmiş olan 9.Ulusal Akustik Kongresinde TÜBİTAK UME Akustik Grubu Araştırmacıları tarafından "Akustik Ölçümler/Ölçüm Sistemleri" konusunda 2 oturum düzenlenmiştir. Oturumlarda ikisi TÜBİTAK UME'ye ait olmak üzere toplam 10 bildiri sunulmuştur.

4-5 Ekim 2011 tarihlerinde, kimya konusunda çalışan 45 kişinin katıldığı "Preparation of Reference Materials" konulu çalıştay düzenlenmiştir.

11 Ekim 2011 tarihinde, Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Otomotiv Ar-Ge Merkezleri Bilgi Günü ve Yerleşke Enstitüleri Ziyareti kapsamında, katılımcılara sunulmak üzere TÜBİTAK UME'nin otomotiv sektörüne sunduğu hizmetleri gösteren bir kitapçık hazırlanarak katılımcılara sunulmuş ve katılımcılara ilgili laboratuvarlar gezdirilmiştir.

27-30 Ekim 2011 tarihlerinde "Kalite'11, 5. Kontrol, Metroloji, Test Ekipmanları ve Endüstriyel Yazılım Fuarı"na Destekleyen Kuruluş olarak katılım sağlanmıştır.

15-17 Kasım 2011 tarihlerinde TÜBİTAK Başkanlığının ev sahipliğinde yapılan GEO 8 Genel Kurul Toplantısı ve Sergisi organizasyonuna sergi alanında yer alarak katılım sağlanmıştır.

24-25 Kasım 2011 tarihlerinde Kimyasal Ölçümlerde Kalitenin Önemi ve Kalitenin Sağlanması: Kimyasal Metroloji Eğitimi (TrainMIC) TÜBİTAK UME'de gerçekleştirilmiştir.

23-25 Kasım 2011 tarihlerinde Türk Silahlı Kuvvetlerine sunulmakta olan kalibrasyon, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinde yaşanan anlaşmazlıkları en aza indirmek için TÜBİTAK UME'de Kütle, Boyutsal ve Basınç konularında birer çalıştay düzenlenmiştir.

9-10 Aralık 2011 tarihlerinde AB destekli Türkiye Kalite Altyapısını Geliştirme Projesi (TKAG) kapsamında, ülkemizdeki kalite oyuncularını ile birlikte düzenlenen çalışmaya geniş bir katılım sağlanmıştır.

Dönem içinde endüstriyi yönlendirici 95 danışmanlık hizmeti, 90 eğitim hizmeti ve ölçümlerde kullanılmak üzere 28 referans malzeme/cihaz üretim hizmeti sunulmuştur. 7 uluslararası Karşılaşmaya katılım sağlanmış, 6 Laboratuvarlar Arası Karşılaştırma (LAK) organize edilmiş ve 29 Kimya Yeterlilik Testi düzenlenmiştir.

TÜBİTAK UME personelinin gelişmesini sağlamak amacıyla 52 eğitim alınmıştır.

2011 yılında, 77'si uluslararası olmak üzere toplam 94 Teknik Komite Üyeliğinde aktif faaliyetler sürdürülmüştür.

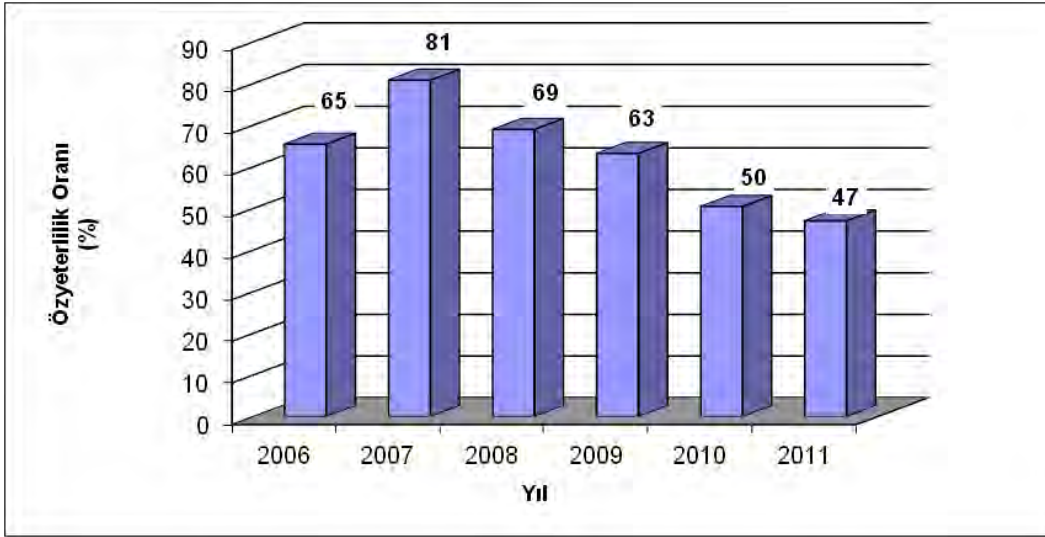
TÜBİTAK UME'nin kalibrasyon ve deney alanındaki TÜRKAK akreditasyonu kapsamında Kuvvet Laboratuvarı kalibrasyon hizmetleri gözetim denetimi, Akışkanlar Mekaniği Laboratuvarı kalibrasyon hizmetleri ilk denetimi gerçekleştirilmiştir.

14 Eylül 2009 tarihinde TÜBİTAK UME'nin Tesis Güvenlik Belgesi (TGB) alımına yönelik başvurusu sonucunda 3 Mart 2011 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve MSB tarafından denetleme gerçekleştirilmiş ve TGB alınmıştır.

2011 yılı içerisinde uluslararası endekslerde (SCI) geçen dergilerde 45 makale, popüler bir dergide 2 makale yayımlanmış, uluslararası konferanslarda 28, ulusal konferans ve toplantılarda

20 bildiri sunulmuş, 10 eğitim dokümanı güncellenmiş ve 18 Enstitü içi teknik rapor hazırlanmıştır.

TÜBİTAK UME faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirlerin giderlere oranlarını gösteren özyeterlilik oranı 2011 yılında %47 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 86).

Şekil 86. TÜBİTAK UME Özyeterlilik Oranı

1.3.6. Türkiye Sanayi Sevk ve idare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)

TÜSSİDE disiplinlerarası yaklaşımı ve deneyimli uzman kadrosu ile Yönetim ve Sosyal Bilimler alanında Eğitim, Danışmanlık, Araştırma ve Yayın hizmetleri vermektedir.

Kurumlara özel çözümlerin birlikte düşünülerek geliştirildiği “kurumsal proje yaklaşımını” benimseyen TÜSSİDE, son 10 yılda 250’ye yakın kurum ve kuruluşla proje/danışmanlık/eğitim gerçekleştirmiştir.

TÜSSİDE’nin özgün iş yaklaşımının temelini, “eğitim, danışmanlık ve araştırma süreçleri” yoluyla “kurumlara özel projeler gerçekleştirmek” ilkesi oluşturmaktadır. Projelerde, en yeni yöntem ve yaklaşımlar kullanılırken müşteri kurumun kendi dinamikleri de hassasiyetle değerlendirilmekte ve bu doğrultuda etkin çözüm birlikte aranmaktadır.

TÜSSİDE dünyanın devlet destekli ilk ve tek markalaşma programı olan Turquality’nin yetkilendirilmiş danışmanlık listesinde yer almaktadır.

Bu doğrultuda TÜSSİDE tarafından sunulan ürün/hizmetler ile Enstitü ana uzmanlık alanları Tablo 31’de verilmiştir;

**Tablo 31. TÜBİTAK TÜSSİDE Tarafından Sunulan
Ürün/Hizmetler İle Ana Uzmanlık Alanları**

Hizmet Türleri	- Kurumsal Proje - Eğitim Projesi - Araştırma Projesi - Ortak Akıl Platformu® - Ulusal / Uluslararası Organizasyonlar - Açık Eğitim - Tesis Kullanımı
Uzmanlık Alanları	- Strateji ve Organizasyon - Süreç ve Bilgi Yönetimi - Ar-Ge ve Üretim - Eğitsel Tasarım - Toplumsal Araştırmalar

2011 yılında TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen projeler şunlardır:

- Ankara Kalkınma Ajansı - Strateji Belgesi
- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği - Stratejik Plan Projesi
- Bursa Plastik İnşaat A.Ş (B PLAS)- Ar-Ge Danışmanlık Projesi
- Kalkınma Bakanlığı-Yürüyen Akıl Projesi
- Friterm Termik Cihazlar A.Ş.- Ar-Ge Danışmanlık Projesi
- HEAŞ Sabiha Gökçen Uluslararası Havaalanı - Organizasyonel Gelişim Projesi
- Sanko İsko Ar-Ge - Ar-Ge Yapılanma Projesi
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Çocuk Hakları - Strateji Belgesi
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Üstün Yetenekliler - Strateji Belgesi
- Tarım Sigortaları Havuz İşletmeleri (TARSİM) - Kurumsal Gelişim İhtiyaç Analizi
- TÜBİTAK ARDEB Kültürel Sermaye Ekseninde Kamu Kurum Kültürü Tipolojileri
- TÜBİTAK MAM - Çalışan Anketi

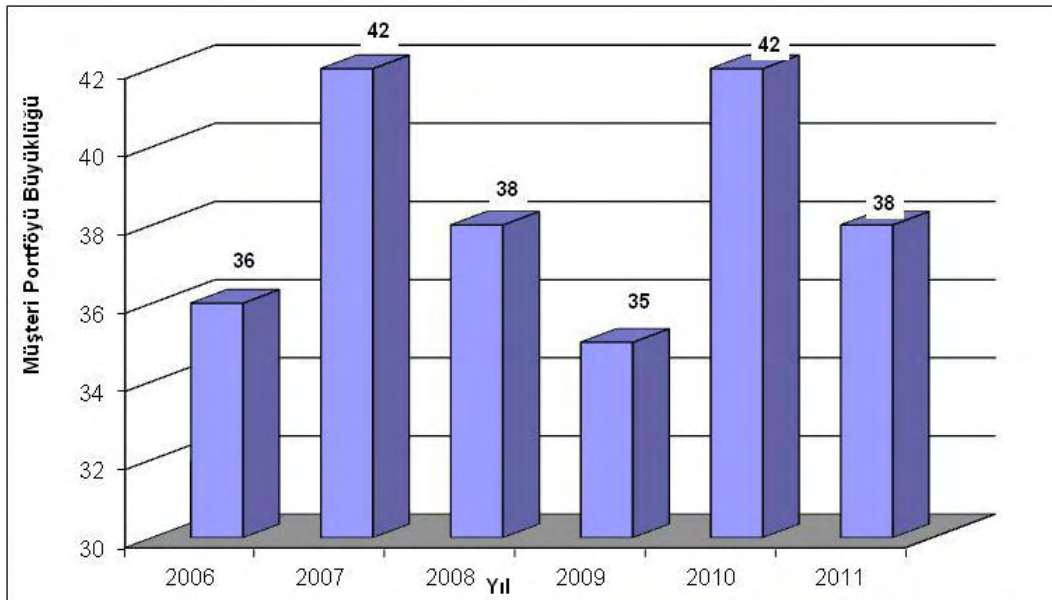
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği - Süreç Yönetimi Projesi
- United Nations Development Programme - UNDP DKKA Strateji Belgesi Projesi
- United Nations Development Programme - "Gençler Gebze'nin Göç Haritasını Çıkartıyor" Araştırma Projesi
- United Nations Development Programme - UNDP İklim Değişikliği Eylem Planı

2011 yılında TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen eğitimler şunlardır:

- ARB Reklam - Sağlık Ağızda Başlar Kampanyası Bilgilendirme Semineri
- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Uzman Yardımcıları Gelişim Programı
- Boğaziçi Üniversitesi -Strateji Belgesi Çalıştayı
- Genel Katılıma Açık - Üretimde Genel Planlama ve Çizelgeleme Eğitimi , Ar-Ge Mühendisliği-Uzmanlık Sertifika Programı, Proje Yönetimi Eğitimi ve Uzmanlığı Sınavı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Stratejik Yönetim Daire Başkanlığı -Stratejik Yönetim Çalışma Programı
- Girişimci İşadamları Vakfı - Paydaş Çalıştayı
- İzmir Büyükşehir Belediyesi İç Kontrol Şube Müdürlüğü - İç Kontrol - Risk Yönetimi Çalışması
- İzmir İl Özel İdaresi - Yenilenebilir Enerji Çalıştayı
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Strateji - Stratejik Yönetim Eğitimi
- Kocaeli Büyükşehir Bel. Sosyal Hizmetler -Takım Ruhu ve Kurum Kültürü
- Kredi ve Yurtlar Kurumu - Kredi Süreçlerinin Yeniden Yapılandırılması
- Kuveyt Türk - Dış Ticaret İşlemleri Durum Analizi
- Mercedes-Benz Türk A.Ş. - Robust Tasarım Uzmanlık Sertifika Programı
- Merkez Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü - İç Kontrol Eğitimi
- Mesleki Yeterlilik Kurumu- İç Paydaş Analizi ve Takım Ruhu Çalışması
- Mikro Bilgi A.Ş.- Ekip Halinde Sorun Çözme Eğitimi
- Milli Savunma Bak.Savunma Sanayi ve Teknoloji Eğitim Merk. (SATEM) - Ar-Ge Eğitimi
- Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü - Proje Yönetimi Eğitimi

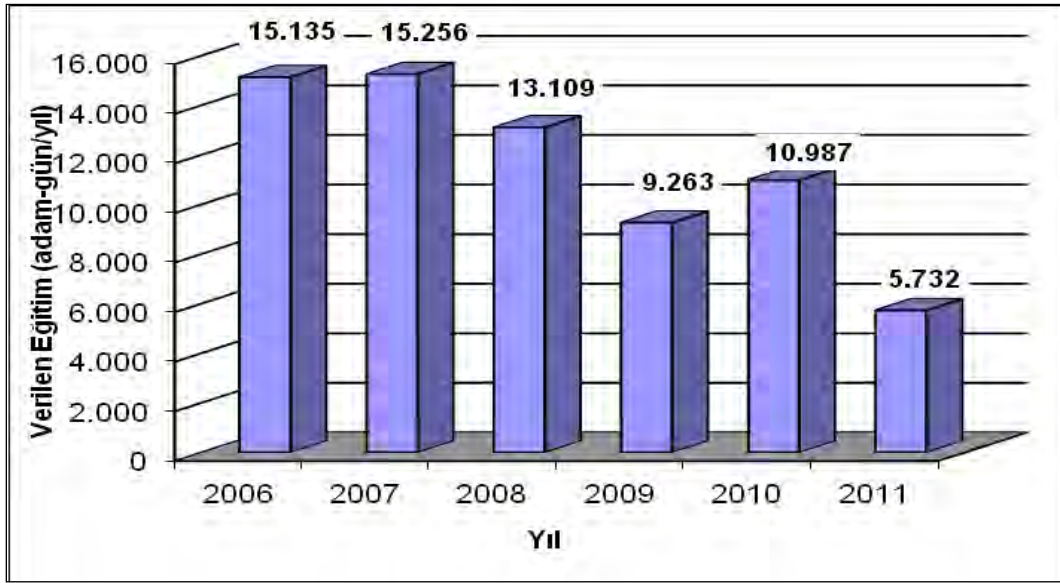
- TÜBİTAK BİLGEM - Temel Kalite Kavramları ve Kurum Kültürü Eğitimleri, Öğrenme Programlarının Geliştirilmesi Eğitimi, Türkiye'de Konuşma ve Dil Teknolojileri Çalıştayı
- TÜBİTAK BTYPDB- Kalkınma Ajansları Ar-Ge ve Yenilik Çalıştayı
- TÜBİTAK MAM - Proje Yönetimi Eğitimi , Sürekli Kurumsal Gelişim Eğitimleri, Sunum Teknikleri Eğitimi, Etkili ve Güzel Konuşma Eğitimi, Teknoloji Yönetimi Eğitimi, Temel İstatistik Eğitimi, TÜBİTAK Stratejik Araştırma Programı Çalıştayları (Enerji, Malzeme, Kimya, Yaşam Bilim ve Teknolojileri, İleri Genom ve Biyoinformatik)
- TÜBİTAK SAGE -Temel Kalite Kavramları ve Kurum Kültürü
- Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı - Stratejik Yönetim Eğitimi
- Türk Patent Enstitüsü - Ür-Ge Mühendisliği Uzmanlık Sertifika Program
- Türkiye Kömür İşletmeleri- TKİ Stratejik Planlama Eğitimi
- United Nations Development Programme - Deniz Kıyı Koruma Alanları Strateji Belgesi Çalışması
- YİBO BİDEB -YİBO Çalıştayı
- Yüksek Öğretim Kurulu -Ortak Akıl Platformu

TÜBİTAK TÜSSİDE'nin müşteri portföyü büyüklüğü 2011 yılında 38 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 87).

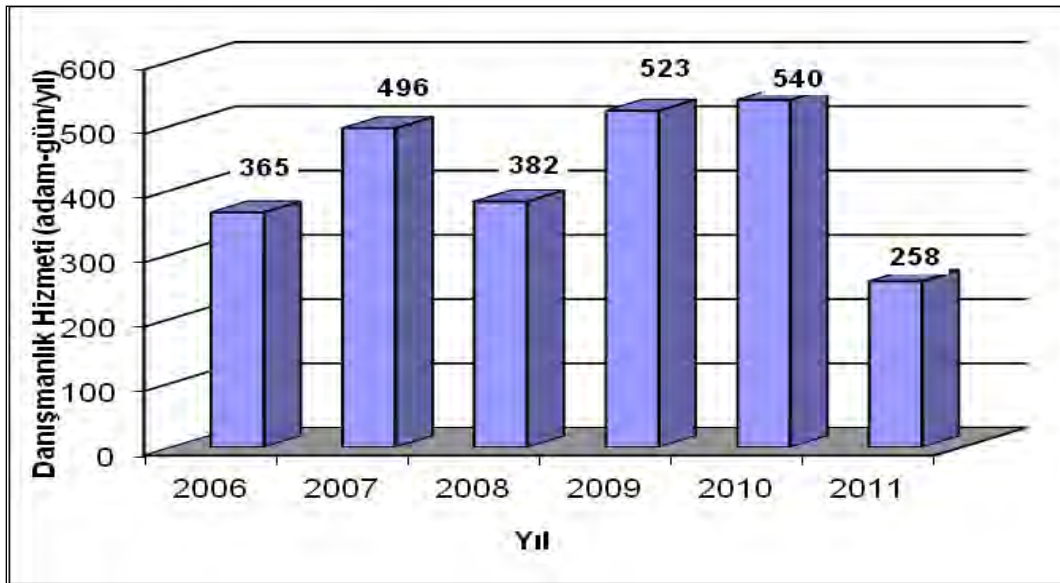

Şekil 87. TÜBİTAK TÜSSİDE Müşteri Portföyü Büyüklüğü

TÜBİTAK TÜSSİDE’de 2011 yılında 5732 kişi-gün eğitim verilmiş, 258 danışman-gün danışmanlık hizmeti gerçekleştirilmiştir (bk. Şekil 88 ve Şekil 89).

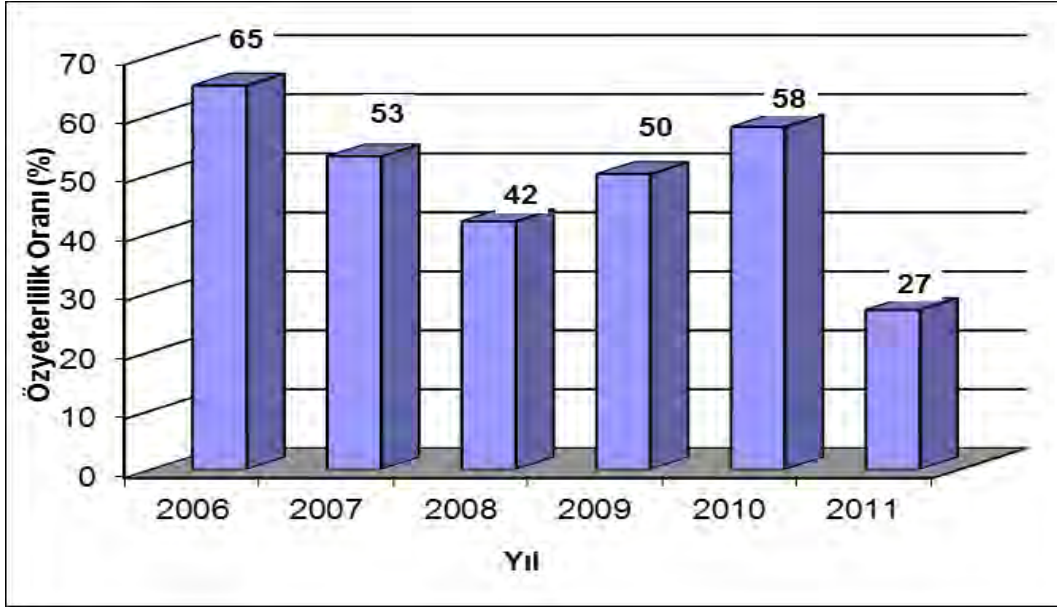

Şekil 88. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Eğitim Süresi

Şekil 89. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Danışmanlık Hizmeti Süresi

TÜBİTAK TÜSSİDE faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2011 yılında %27 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 90)

Şekil 90. TÜBİTAK TÜSSİDE Özyeterlilik Oranı

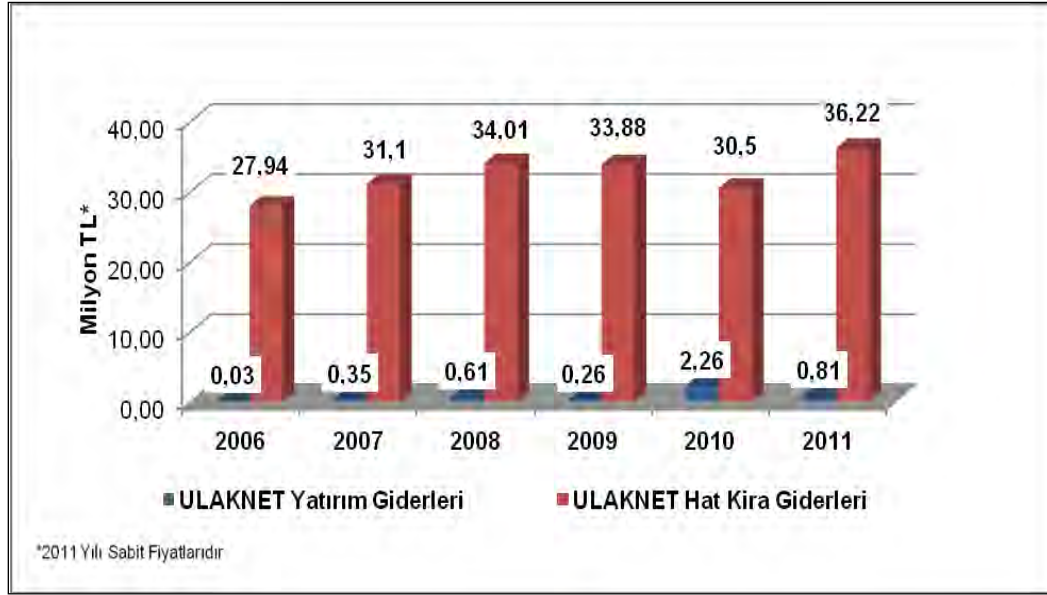
1.4. Ar-Ge Kolaylık Birimleri Faaliyetleri

1.4.1. Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)

Araştırma ve eğitim kurumları arasında araştırma ve eğitim amaçlı elektronik haberleşme hizmeti verecek ağlar kurmak, işletmek ve bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki bağlantısını sağlamak ile görevlendirilmiş olan TÜBİTAK ULAKBİM, 1997 yılından itibaren Ulusal Akademik Ağı (ULAKNET) kurmakta ve işletmektedir. 2011 yılında ULAKNET'e bağlı uç sayısı 933'e (2010 yılında 867), kullanıcı sayısı ise yaklaşık 2.7 Milyona ulaşmıştır. 2011 yılı sonu itibarıyla 933 uçtan 28'i ULAKNET2 projesi kapsamında ULAKBİM'in fiber optik altyapısına bağlı olup sahip olunan toplam fiber optik kablo uzunluğu 138km'de kalarak 2011 yılında değişiklik göstermemiştir. ULAKNET'e bağlı uçların ağı kullanım çerçevesini belirleyen "ULAKNET Kullanım Politikası (UKP)" 2011 yılında teknolojik gelişmeler, mevzuattaki değişiklikler ve yeni ULAKNET servisleri kapsamında güncellenmiş, ULAKNET'e bağlı 192 kurum yeni politikayı imzalayarak onaylamıştır.

2009 yılında ULAKNET'in Ankara-İstanbul omurga bağlantısının ilk kez 10 Gbps'e ulaşmasının ardından 2011 yılında İzmir bölgesinin İstanbul ve Ankara bağlantıları da 10'ar Gbps'e yükseltilerek, 3 şehir arasında kurulu olan ana omurga tam yedekli hale gelmiştir. ULAKNET'in küresel Internet bağlantısı 20 Gbps (2010 yılında 12.5 Gbps) kapasitesine yükselirken, Avrupa Araştırma Ağı (GEANT) bağlantısı Sofya ve Bükreş üzerinden yedekli olarak 10 Gbps kapasitesinde hizmet vermeye devam etmiştir.

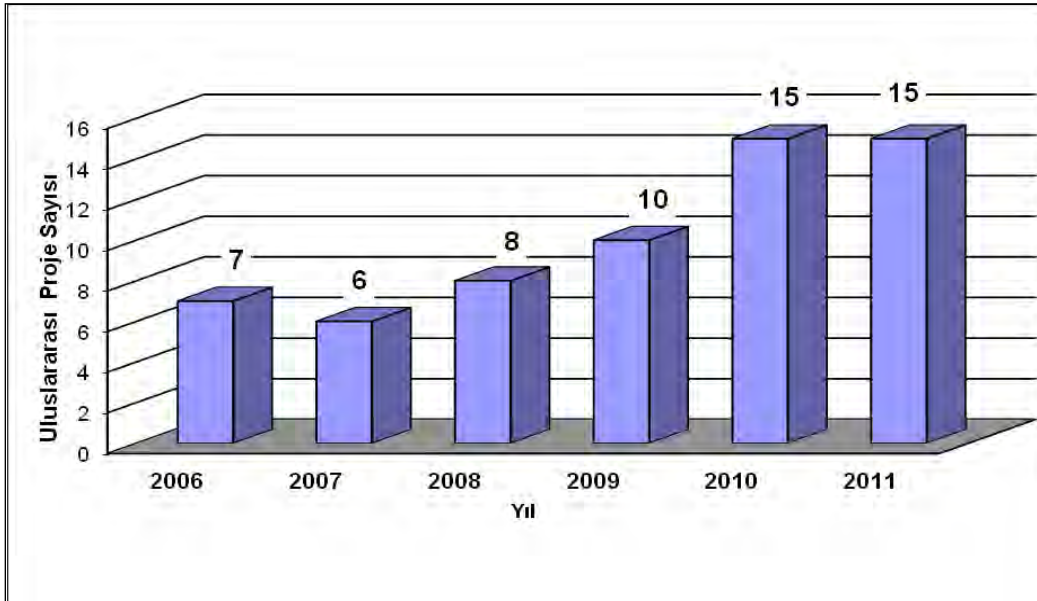
2011 yılında ULAKNET yatırım gideri 0,81 Milyon TL, ULAKNET hat kira gideri ise yaklaşık 36 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk.Şekil 91).

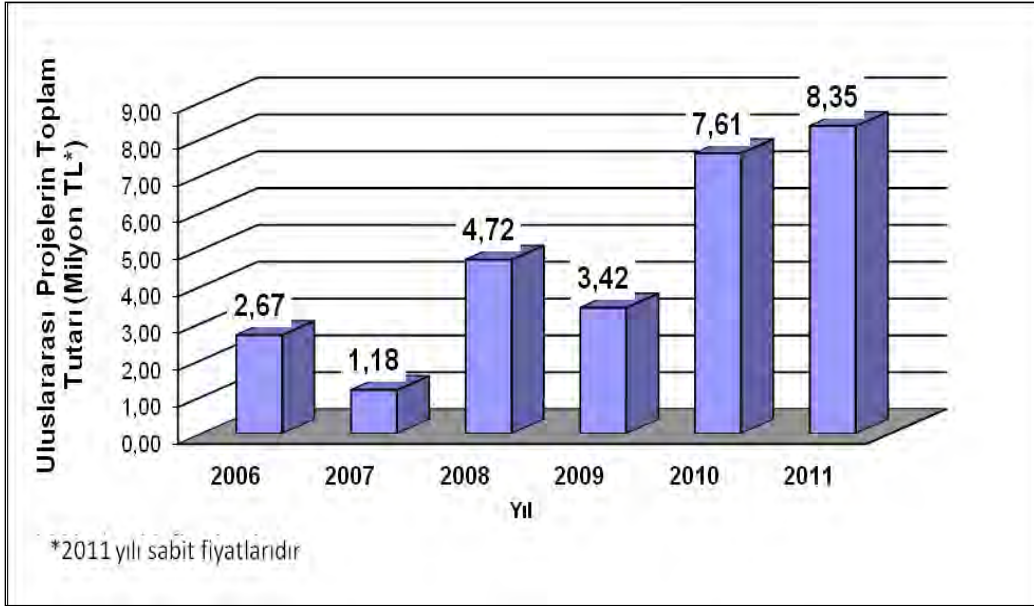
Şekil 91. ULAKNET Yatırım Giderleri ve Hat Kira Giderleri

Ulusal ve Uluslararası Projeler

2011 yılında Ağ Teknolojileri Birimi tarafından yedisi AB, üçü DPT (CABİM tarafından yürütülen Yayın Alımı Projesi hariç), dördü dış destekli ve biri de TÜBİTAK 1007 destekli olmak üzere toplam onbeş proje yürütülmüştür (bk. Şekil 92, Şekil 93).

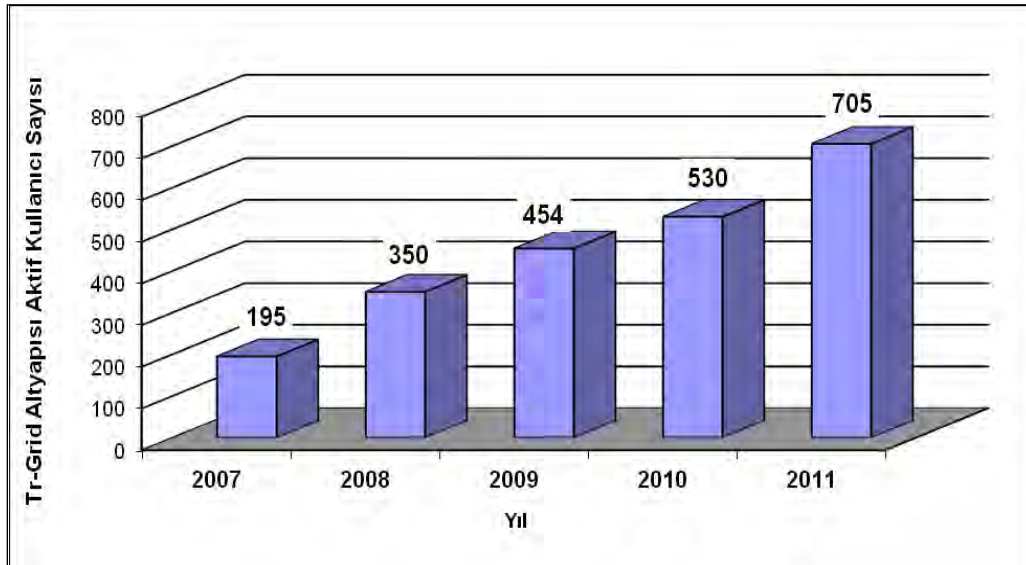
Şekil 92. TÜBİTAK ULAKBİM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 93. TÜBİTAK ULAKBİM'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Tutarı

Türk Ulusal E-Bilim E-Altyapısı (TRUBA)

2010 yılında adı TRUBA olarak değiştirilen TR-Grid e-altyapısı 55 farklı üniversite, TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu), TÜBİTAK Enstitüleri, Meteoroloji Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumlarından kullanıcılar ile birlikte 36 farklı disiplinden 705 araştırmacıya hizmet vermektedir. (bk.Şekil 94). Bu kullanıcılardan 47'si, TÜBİTAK ARDEB tarafından desteklenen ve TRUBA altyapısından çalışmak üzere yönlendirilen 18 farklı projenin araştırmacılarıdır.

Şekil 94. Tr-Grid Altyapısı Aktif Kullanıcı Sayısı

Diğer Çalışmalar

Ulusal Toplu Katalog ve Türkiye Belge Sağlama ve Ödünç Verme Sistemi Projeleri, DPT Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) 38. Eylem Planı olan “Entegre E-Kütüphane Sistemi” kapsamında, sorumlu kuruluş olan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı için geliştirilmektedir. Ulusal Toplu Katalog (TO-KAT) sistemi 2009 yılında resmi olarak devreye alınmış ve 2011 yılı sonunda; Milli Kütüphane, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve TÜBİTAK Proje Raporlarının da içinde olduğu 120 farklı kurumun 302 kütüphane biriminin 12.5 Milyonu aşkın katalog kaydı sisteme dahil olmuştur.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun müşteri kurum olduğu ve TÜBİTAK ULAKBİM tarafından yönetilen TÜBİTAK KAMAG destekli “Ulusal IPv6 Protokol Altyapısı Tasarımı ve Geçiş Projesi” 2011 yılında sonuçlandırılmıştır. 2010/25 sayılı “Kamu Kurum ve Kuruluşları için IPv6’ya Geçiş Planı” konulu T.C. Başbakanlık Genelgesi kapsamında TÜBİTAK ULAKBİM tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen IPv6 geçiş eğitimleri Nisan ayında başlamış, 2011 yıl sonu itibarıyla eğitimden 130 farklı kamu kurumundan 401 kişi yararlanmıştır.

2007 yılı Aralık ayında aktif hale gelen EDUROAM (educational roaming) servisine dahil olan üniversite/kurum sayısı 52’ye, erişim noktası sayısı ise yaklaşık 4000’e ulaşmıştır.

Başta üniversitelerin uzaktan eğitim ve e-öğrenme hizmetleri olmak üzere, ULAKNET’e bağlı kurumlarca, ticari olarak Internet kullanıcılarına verilen hizmetlerin Ankara’daki ULAKNET sunucularında barındırılması (hosting) amacıyla 2010 yılında sunulmaya başlanan “Barındırma Hizmeti”nden 2011 yıl sonu itibarıyla dört üniversite ve bir teknokent firması yararlanmaktadır.

ULAKNET Eğitim ve Çalıştaylarının dördüncüsü Mayıs ayında Karadeniz Teknik Üniversitesi’nde düzenlenmiş, 100’ün üzerinde üniversite ve kurumdan 270 kişi etkinliğe katılmıştır. Ocak ayında ULAKBİM, BTK, Gazi ve Çanakkale 18 Mart Üniversiteleri organizasyonunda gerçekleştirilen “Ulusal IPv6 Konferansı”na ise 600’ün üzerinde katılım sağlanmıştır.

Cahit Arf Bilgi Merkezi (CABİM)

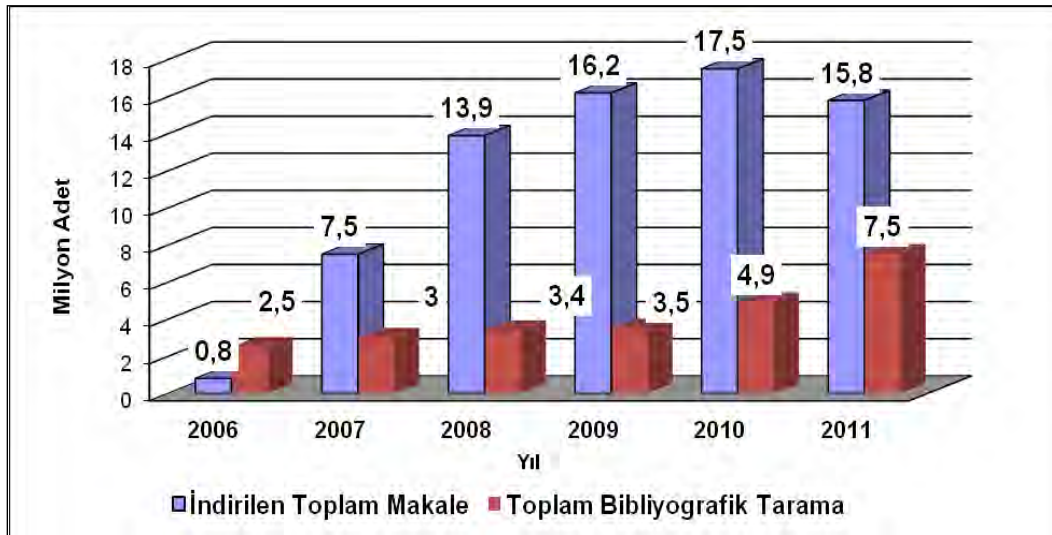
Ülkemizdeki üniversite, kamu ve sanayi kesiminin akademik bilgi ihtiyaçlarının karşılanması ve bu yolla bilimsel bilgi üretimine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Cahit Arf Bilgi Merkezi hizmetlerinden 2011 yılında yaklaşık 109 Bin kişi yararlanmıştır. Merkezin veri tabanlarından yapılan toplam tarama (search) sayısı yaklaşık 7,5 Milyon, indirilen (download) makale sayısı ise yaklaşık 16 Milyon olarak gerçekleşmiştir.

Merkezin belge sağlama sisteminden (UBSS), 2011 yılında yaklaşık 42 Bin yayın sağlanmıştır. DPT Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) ve Ek Eylem Planı’nda 38. maddede geçen E-Entegre Kütüphane Sistemi (EE-KS) ve Kültür Bakanlığı ile TÜBİTAK ULAKBİM protokolü kapsamında

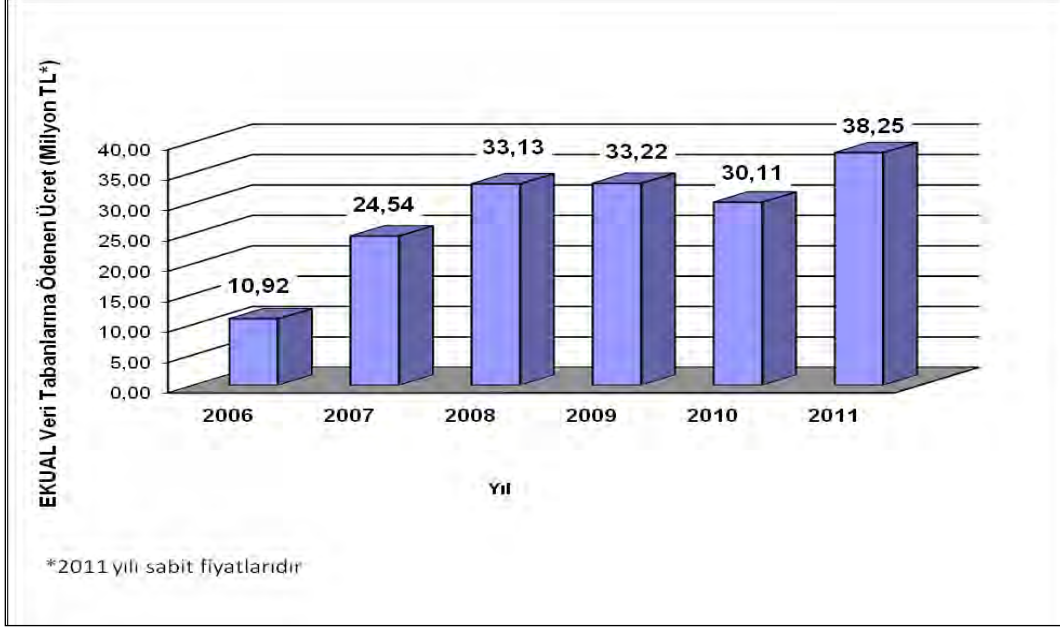
geliştirilen Türkiye Belge Sağlama ve Ödünç Verme Sistemi (TÜBESS)'nin sistem iş akışı ve iş süreçleri konusunda çalışmalar yıl sonu itibarıyla son aşamasına gelmiştir. 2011 yılında biri İstanbul'da diğeri Ankara'da olmak üzere iki çalıştay ve üç de tanıtım ve işbirliği toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizdeki araştırmacıların bilimsel yayın üretim ve Ar-Ge faaliyetlerini etkinleştirmek amacıyla; ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi bünyesinde yürütülmekte olan TÜBİTAK EKUAL (Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı) projesi kapsamında 2011 yılında onbeş veri tabanına abonelik yapılmış, veri tabanlarından 17.739 elektronik dergiye, 28 Bin bilgi kaynağına ait 51 Milyon civarında bibliyografik kayıda, 1050 konferans serisi içinde 900.000 konferans bildirisine ve 1.800 standarda erişim sağlanmıştır.

2011 yılında, TÜBİTAK EKUAL kapsamında, 176 üniversite, askeri harp okulları ve polis akademisi, Sağlık Bakanlığına bağlı 66 Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve 11 TÜBİTAK Enstitüsünde kümülatif olarak yaklaşık 8.8 Milyon araştırmacıya hizmet verilmiş, veri tabanlarından yaklaşık 16 Milyon tam metin makale indirilmiş ve öz-indeks veri tabanlarından ise 7,5 Milyon tarama yapılmıştır (bk. Şekil 95). 2011'da EKUAL veri tabanları abonelik bedeli yaklaşık 38 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk.Şekil 96).

Şekil 95. Toplam Makale İndirme ve Toplam Bibliyografik Tarama Sayıları

Şekil 96. EKVUL Veri Tabanlarına Ödenen Ücret

Cahit Arf Bilgi Merkezi tarafından 2011 yılında TÜBİTAK genelinde, üniversitelere ve hastanelere yönelik olarak toplam 224 kullanıcı eğitimi düzenlenmiş ve 25.300 kişi verilen eğitimlerden yararlanmıştır. Yanı sıra TÜBİTAK EKVUL 7. Yıllık Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

DPT yatırım “ULAKBİM Yayın Alımı ve Elektronik Arşivleme Projesi” ile basılı yayınların alımı ve yanı sıra Elsevier ScienceDirect, Wiley Online Library, IEEE/IEL ve WoS veri tabanlarına ait çevirim içi içeriğin uzun dönem arşivlenmesi amacıyla çalışmalar yapılmıştır. 2011 yılında proje kapsamında yaklaşık 5,5 Milyon TL harcama yapılmıştır.

Akademik kullanıcı kitlesi ve enstitülerin ihtiyaç ve talepleri de dikkate alınarak TÜBİTAK Enstitülerinin ve TÜBİTAK ULAKBİM'in basılı dergi ihalesi yapılmış, bu kapsamda TÜBİTAK ULAKBİM için 534 ve TÜBİTAK Enstitüleri için 246 olmak üzere toplam 780 basılı bilimsel dergiye abonelik yapılmıştır. 2011 yılında toplam 41 elektronik veri tabanına abonelik yapılmıştır.

Web tabanlı tarama başvuru sistemi üzerinden gelen isteklere ait 614 konu taraması, 679 atıf taraması, 192 JCRs ve 141 ISI Proceedings tarama işlemi gerçekleştirilmiştir.

Cahit Arf Bilgi Merkezi bibliyometrik çalışmaları kapsamında Türkiye Bilimsel Yayın Göstergeleri (3) : 1981-2009 Dönemi Tüm Bilim Dallarında Ülkeler ve Gruplar kitabı tamamlanmış ve basıma gönderilmiştir. Birim bünyesindeki diğer bibliyografik çalışmalar kısaca şu şekildedir:

- TÜBİTAK 2009 Bilim ödülü alan araştırmacıların 2009-2010 yayın ve atıf performansı çalışması,

- Uzak konusunda Türkiye adresli WoS'da yer alan son 10 yıllık yayın çalışması,
- Türkiye, G.Kore, Tayvan, İran, Polonya, Brezilya 'nın 1981-2009 yılları yayın sayısı ve dünya toplam yayın sayısı çalışması,
- BTYK için 117 ülkenin 1981-2009 yılları arasındaki yayın sayısı,
- InCites veri tabanından 1981-2011 yılları arasında Astronomi, Gökbilim, Astrofizik konu başlıklarında Türkiye yayın sayısı ve en çok yayın yapan yazar çalışması,
- 1981-2009 yılları arasında 252 bilim dalında Türkiye İran yayın performansı,
- 2011 yılında TÜBİTAK Bilim, Teşvik ve Hizmet ödüllerine başvuran adayların WoS indeksteki yayın performansları çalışması,
- Türkiye –İran ve 46 ülkenin yayın performansı karşılaştırılması,
- 2008-2010 Yıllarına ait Üniversitelerin yayın sayısı çalışması,
- UBYT Nitelikli yayın çalışması,
- Türk Kardiyoloji Derneği için 5 bilim dalında JCR taraması,
- 2008-2010 yılları arasında Üniversite, Eğitim Araştırma Hastaneleri ve TÜBİTAK' a ait yayın sayısı, atıf ve etki değeri çalışması,
- Beyin Araştırmaları konusunda en çok yayın yapan Türkiye adresli ilk 5 yazar çalışması,
- TÜBİTAK Bilim, Teşvik ve Özel ödüllerine ait adayların yayın, atıf ve etki değeri çalışması,
- JCR veri tabanından belli konularda etki değeri en yüksek dergilerin belirlenmesi ve bu dergilerde yayın yapan ilk 5 ülke verisi çalışması,
- 1995-2010 yılları arasında ülkelere ait yıllık yayın ve atıf performans çalışması,
- 2000-2011 yılları arasında TÜBİTAK Enstitülerine ait yayın ve atıf performans çalışması,
- TÜBİTAK UEKAE ve BTE Enstitülerine ait yayın performan analizi çalışması,
- TBAE ait 1982-1996 yılları arasında yayın performansı çalışması,
- TBAE, Dünya ve Türkiye Fizik, Matematik alanında yayın performansı çalışması,
- 1979-2011 yılları arasında 256 bilim dalında Türkiye adresli yazar çalışması,
- 1981-2011 yılları arasında TÜBİTAK adresli yayınların Enstitülere göre dağılımı çalışması,
- Ulusal Enerji Ar-Ge ve yenilik stratejisi veri talebi,
- Ulusal Gıda Ar-Ge ve yenilik stratejisi veri talebi,
- Ulusal Otomotiv Ar-Ge ve yenilik stratejisi veri talebi,

- Ulusal Makine imalat Ar-Ge ve yenilik stratejisi veri talebi,
- TBMM Bütçe görüşmelerinde istenen Türkiye'nin yayın sayısı verisi çalışması,
- BTYK ofisi için istenen Türkiye yayın sayısı, Milyon kişi başına düşen yayın sayısı, ülkelere ait yayın sayıları ve çeşitli sıralama verileri çalışması

yapılmıştır.

Ayrıca 24.06.2011 tarihinde TÜBİTAK Başkanlık binasında 1. Ulusal Bibliyometri Semineri düzenlenmiştir.

Araştırmacıların Türkçe bilimsel içeriğe erişimlerini etkinleştirmek amacıyla CABİM bünyesinde geliştirilmekte olan ulusal veri tabanları (Tıp, Sosyal ve Beşeri Bilimler, Yaşam Bilimleri, Mühendislik ve Temel Bilimler ve Hukuk) ile TÜBİTAK Destekli Projeler veri tabanı çalışmaları kapsamında 2011 yılında 16.931 kayıt veri tabanına eklenmiştir. Ayrıca yaklaşık 23.292 ulusal yayın/kaynak da internetten tam metin (PDF) erişilebilir hale getirilmiştir. Ulusal veri tabanlarının kullanım istatistiklerine göre veri tabanlarından yaklaşık 17.3 Milyon tarama yapılmış, 655 Bin tam metin makale indirilmiştir.

Ulusal veri tabanları kapsamında indekslenen yayınlar üzerinden, yazar, kurum ve yayın performanslarının ölçümlenebilmesi için geliştirilen ULAKBİM Ulusal Atıf Veri Tabanı'na, yaklaşık 17.7 Bin makalenin aktarımı gerçekleştirilmiş olup, makale referanslarına ait alanların veri girişlerinin yapılmasına başlanmıştır. Yaklaşık 2.3 Bin referans kaydı, alanlarına göre ayrıştırılarak sisteme kaydedilmiştir. Ülkemizde yayınlanan bilimsel hakemli dergiler için "Türkiye Akademik Dergi Portalı" hayata geçirilmiştir. Ülkemizde düzenlenen ulusal, akademik ve hakemli toplantılara ait bildirilere erişimin sağlanacağı "Ulusal Bildiriler Veri Tabanı (UBVT)" ve "Bilimsel Etkinlik Portalı" hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmiş olup veri tabanı teslim alınmıştır.

Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT) kapsamında uygulama esaslarına istinaden 2010 JCRs verileri üzerinden 2012 dergi listesi ve gruplama çalışması tamamlanmıştır.

2011 yılı içerisinde UBYT programı için toplam 22.621 başvuru yapılmıştır. Bu başvurulardan 19.914'üne teşvik verilmiştir. Program çerçevesinde 11.342 yayın için 11.721 araştırmacı yaklaşık 7.5 Milyon TL. teşvik almıştır. Teşvik verilen başvuruların 17.613'ü Fen Bilimleri, 2.301 'i ise Sosyal Bilimler alanında olmuştur (bk. Tablo 32).

Tablo 32. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı Bilgileri

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
UBYT Programınca Teşvik Verilen Yayın Sayısı	9.877	13.453	12.272	12.879	13.139	11.342
UBYT Programınca Teşvik Verilen Araştırmacı Sayısı	10.727	12.244	12.118	13.341	13.421	11.721
UBYT Programın Kapsamında Verilen Teşvik Tutarı (Milyon TL*)	4,81	8,06	6,56	6,92	7,55	7,49

*2011 yılı sabit fiyatlarıdır.

1.4.2. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TUG) üniversitelerimizde yürütülen astronomi, astrofizik ve uzay bilimleri ile ilgili araştırmalara gözlem desteği vermek, ilgili araştırmaları teşvik edip yönlendirmek, bu alanlarda etkinlik gösteren ulusal/uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak amaçlarını hedefleyen çalışmalar gerçekleştirmektedir.

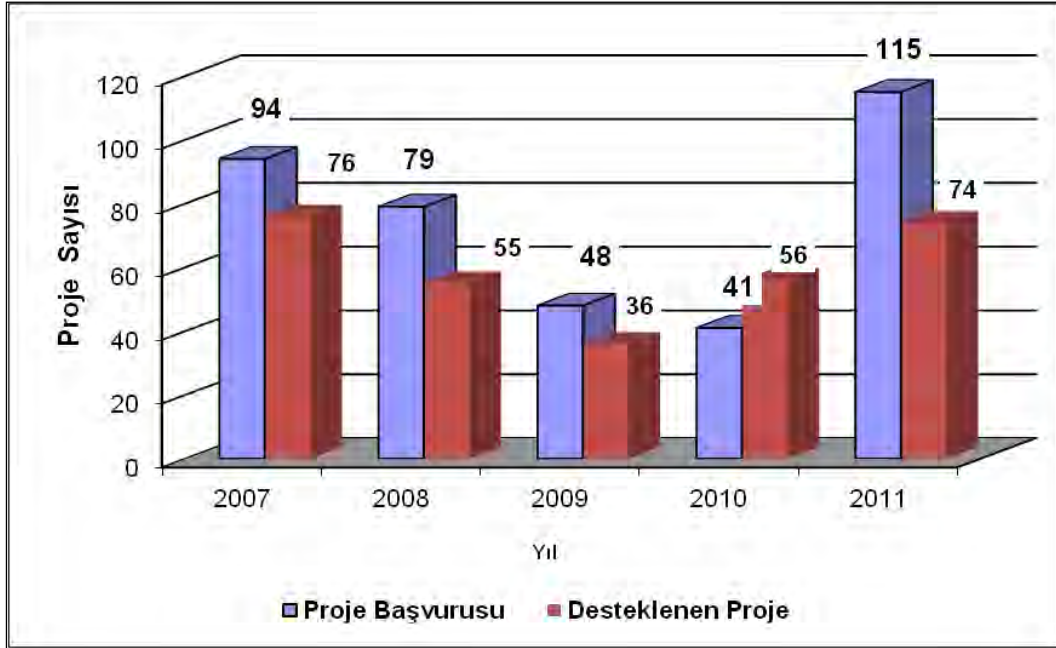
Bu amaçlar çerçevesinde, TUG 2011 yılında özet olarak aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir.

- RTT150, T100, T60 ve ROTSEII'd teleskoplarının kullanımı ile ilgili 13 Kurumdan gelen başvuruyu değerlendirilmiş, 74 projeye gözlem zamanı verilmiştir.
- Ulusal ihtiyaç, tayf gözlemleri yapması amacıyla, 3,5 metre sınıfı bir optik teleskop projesi hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı'na sunulmuştur.
- Korea Astronomy and Space Science Institute (KASI) Kore uydularının gözlenmesi, astreoid gözlemlerinin yapılması amacı ile TUG Bakırlıtepe tesislerinde bir teleskop koymak için TUG'u ziyaret etmiştir. Kore'ye karşı ziyaret gerçekleştirilmiş, 30 Kasım 2011 tarihinde TÜBİTAK'ı temsilen TUG, Akdeniz Üniversitesi ve Korea Astronomy and Space Science Institute (KASI) arasında bir ön anlaşma Mutabakat zaptı imzalanmıştır.
- 5000 parseke (16 bin ışık yılı) kadar yıldızların astrometrisi için 2013 yılında atılacak GAIA uydusunun Güneş sisteminde keşfedeceği kuyruklu yıldız, asteroid (Küçük Gezegen) ve küçük cisimlerin yerden takibi için gözlemler başlatılmıştır.

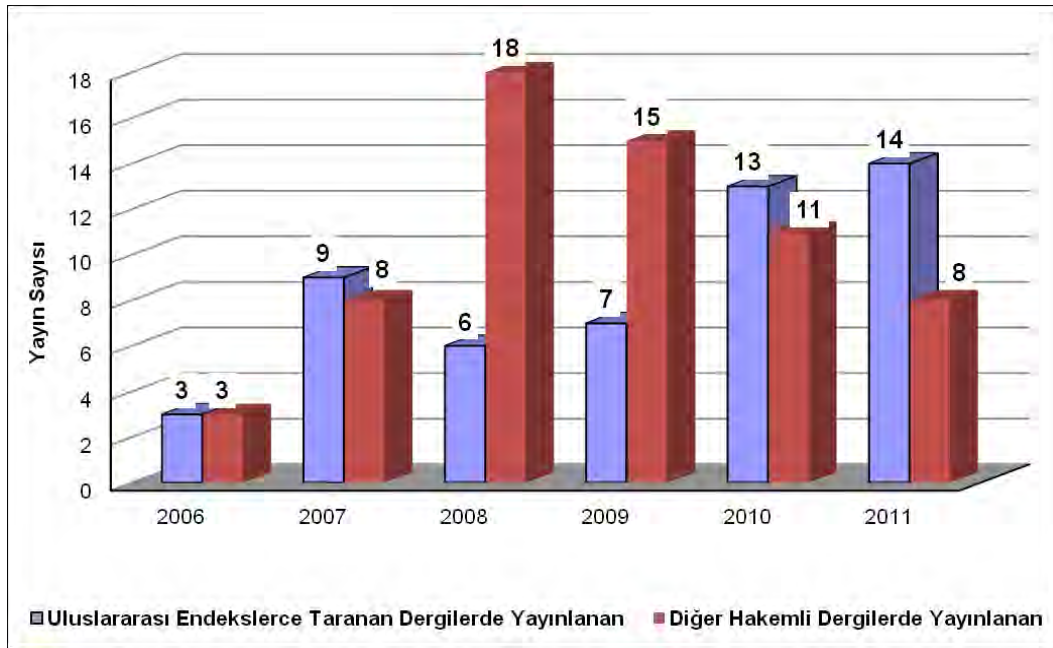
- Rotschild teleskopunun veri arşivi kapasitesi artırılmıştır.
- Kalkınma Bakanlığı destekli “İdame Yenileme” projesi kapsamında T60 ve T100 teleskoplarına modern CCD’ler ve yedek parçalar temin edilmiştir.
- T100 teleskopuna tayf çeker kazandırılması için girişim başlatılmıştır.
- Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Gözlemevindeki 1.22 metrelik teleskop aynasının temizlenmesine, yansıtıcılığının ölçülmesine destek verilmiştir.
- RTT150 teleskopunun kurulum anlaşması çerçevesinde, Rusya’da kısa süreli araştırma yapmak üzere üç araştırmacı desteklenmiştir.
- 2012 Gök Olayları Yıllığı hazırlanmış TÜBİTAK Bilim Teknik Dergisi’nin 2012 yılı Ocak sayısı ile tüm Türkiye’de geniş halk kesimine ulaştırılması sağlanmıştır.
- Doğu Anadolu Gözlemevi (DAG) ve Türkiye Radyo Astronomi Gözlemevi projeleri kapsamında TUG desteklerine olumlu cevaplar verilmiş, DAG projesi 2012 yılında hayata geçirilecektir.
- 2011 yılında 3 eğitim etkinliği düzenlenmiştir: Lisansüstü Echelle Tayf İndirgeme Çalıştayı (LETIC), Lisans Öğrencileri Yaz Programı (LOYP) ve Uluslararası Antalya Astrometri Summer School. Bu eğitim faaliyetlerine yerli ve yabancı olmak üzere yaklaşık 15 eğitmen ve 50’nin üzerinde öğrenci katılmıştır.
- 2011 yılında 2 bilimsel toplantı düzenlenmiştir: Uluslararası “Astrometry Now and in the Future” ve T60 ve T100 Teleskoplarında Yürütülen Bilimsel Gözlem Projelerinin 2010–2011 Dönemi Performans Değerlendirmesi. Bu toplantılarda, 60’ın üzerinde bilim adamı uzmanlık alanlarındaki birikimlerini katılımcılarla paylaşmışlardır.
- Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümlerinden öğrenciler, El Farabi Kazak Milli Üniversitesi’nden (Kazakistan) ve Nicolas Copernicus Enstitüsü’den (Polonya) yüksek lisans ve doktora öğrencileri, Bakırtepe Yerleşkesinde inceleme ziyaretinde bulunmuşlardır.

- 14. Gökyüzü Gözlem Şenliği, 8-10 Temmuz 2011 tarihleri arasında 300'ü kayıtlı yaklaşık 500 Katılımcı ile Saklıkent/Antalya'da gerçekleştirilmiştir.
- TÜBİTAK TUG Bilim Toplum Merkezi'nde (BİTOM) 1300 ziyaretçi ile Antalya Halkına ve Öğrencilerine hizmet vermiş, 4 Ocak 2011 tarihinde gerçekleşen yılın ilk güneş tutulması BİTOM'dan 100 kadar ziyaretçi eşliğinde canlı olarak TV ekranından izlenmiş ve internet üzerinden yayımlanmıştır.
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, okulların ve resmi kurumların istemiyle; Antalya'da öğretmenler için "Astronomi Seminerleri" verilmiş, "Güneş ve Gökyüzü" gözlemleri yapılmıştır.
- Ortaçağ klasik İslam astronomlarının son temsilcisi Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın 1734'de yaptığı ancak 1960'lı yılların başında yapılan restorasyonda bozulan, 50 yıldır çalışmayan ışık düzeneği TUG ekibi tarafından incelenmiş, ekibin önerileri doğrultusunda sistem yeniden çalışır hale getirilmiştir. Olay 23 Eylül 2011 tarihinde bin kişiyi aşkın halk ve basın mensuplarınca gözlenmiştir.
- Kalkınma Bakanlığı kaynaklı (DPT) Teleskop Uzmanı Yetiştirme Projesi kapsamında 5 mühendis ve 1 fizikçi (optik uzmanı), teleskop yazılım ve donanımı konularında eğitim almak ve deneyim kazanmak ve Türkiye'de yerli teleskop tasarım ve geliştirmesinin gerçekleştirilmesi çalışmalarını yürütmek üzere ESO'da (European Southern Observatory) görevlendirilmişlerdir.

TÜBİTAK TUG'a Gözlem Desteği için Başvuran ve Desteklenen Proje Sayısı ile TÜBİTAK TUG Yayın Sayısı Şekil 97 ve Şekil 98'da verilmektedir.

Şekil 97. TÜBİTAK TUG'a Gözlem Desteği için Başvuran ve Desteklenen Proje Sayısı

Şekil 98. TÜBİTAK TUG Yayın Sayısı

1.4.3. Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)

TÜBİTAK BUTAL, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, hizmet sektörü, bilim insanları ve diğer ilgililere malzeme-tekstil, kimya-çevre, gıda ve tarım kimyası alanlarında test/analiz, tekstil ve deri alanlarında muayene, ilgili faaliyet alanlarında ise eğitim ve proje destek hizmetleri veren bir Ar-Ge kolaylık birimidir.

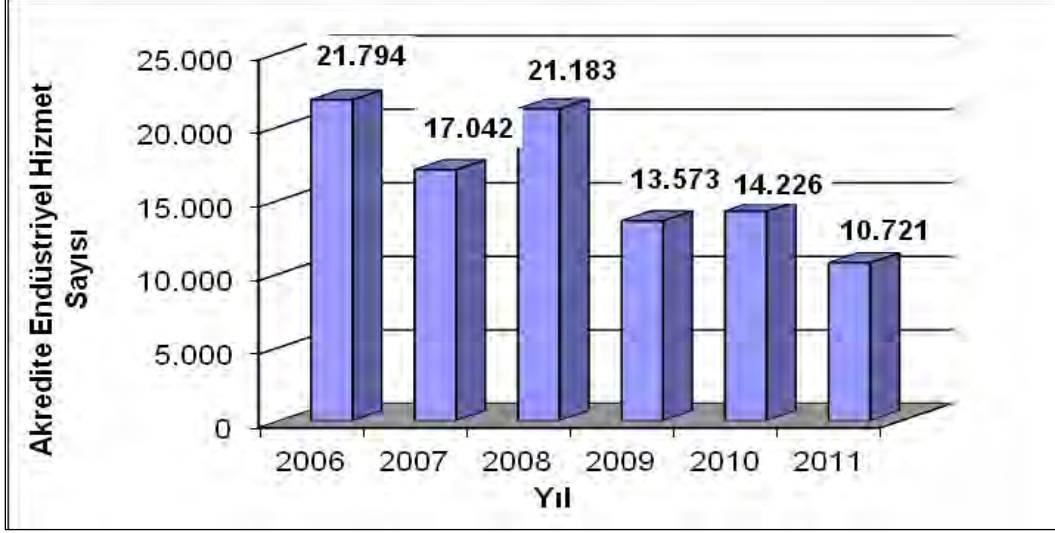
Almanya Akreditasyon Kuruluşundan alınmış olan akreditasyon sertifikasının geçerliliği Temmuz 2011’de sona erdiğinden müşteri talepleri doğrultusunda akredite test/analiz parametrelerindeki sürdürülebilirliği sağlayabilmek amacıyla, Türk Akreditasyon Kurumundan (TÜRKAK) Laboratuvar Akreditasyon Sertifikası alınmış ve 266 test/analiz metodunun akreditasyonu gerçekleştirilmiştir. Mevcut kalite yönetim standartlarından TS EN ISO 9001 ve TS EN ISO 14001 için ara gözetim denetimleri ve TS EN ISO/IEC 17020 için yeniden akreditasyon denetimi başarı ile tamamlanarak akreditasyon sürdürülebilirlikleri sağlanmış olup, 17 muayene metodunun akreditasyonu gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK BUTAL, Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) mükemmellik aşamaları programı kapsamında 2010 yılı Bursa kalite ödülü sürecine katılmış olup, Nisan 2011’de Bursa’da düzenlenen “9. Kalite ve Başarı Sempozyumu” ödül töreninde “2010 Bursa Kalite Başarı Ödülü” almıştır. Bu kapsamda “Mükemmellikte 4 Yıldız Yetkinlik Belgesi” almaya da hak kazanılmış olup, söz konusu belge 20. Kalite Kongresinde alınmıştır. 12. Kamu Kalite Sempozyumunda ise kamu alanında kalite başarı ödülü kazanılmış olması nedeniyle TÜBİTAK BUTAL’a onur plaketi verilmiştir.

TÜBİTAK BUTAL akredite endüstriyel hizmet sayısının son altı yıllık eğilimi Şekil 99’de verilmiştir. Akredite endüstriyel hizmet sayısı yıl içersinde yapılan test ve analiz sayılarının toplamıdır. 2011 yılı içersinde; test/analiz hizmetleri kapsamında 10.721 test/analiz, muayene hizmetleri kapsamında 130 muayene raporu çıktısı gerçekleştirilmiştir.

Endüstrinin ihtiyaç duyduğu Ar-Ge konuları için üniversiteler ve TÜBİTAK Enstitüleri işbirliği ile Ar-Ge faaliyetlerine katkıda bulunulması, hizmet imkanlarının tanıtımına yönelik faaliyetlerin artırılması ve bilimsel etkinliklere katılımın sağlanması kapsamında;

“V. Tekstil Boya ve Yardımcı Kimyasalları Kongresi” 27-29 Nisan 2011 tarihleri arasında Sütçü İmam Üniversitesi İşbirliğiyle Kahramanmaraş’da gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 2011 yılı içinde 16 üniversite öğrencisinin zorunlu yaz stajı ile 3308 sayılı yasa kapsamındaki 6 meslek lisesi öğrencisinin beceri eğitimleri TÜBİTAK BUTAL’da gerçekleştirilmiştir.

Şekil 99. TÜBİTAK BUTAL Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

TÜBİTAK BUTAL personeli tarafından 2011 yılı içerisinde 6'sı uluslararası makale olmak üzere toplam 31 yayın (makale, sözlü bildiri, poster) hazırlanmış, sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda 80 yeni test/analiz/muayene metodu geliştirilmiştir.

Uluslararası düzeyde TÜBİTAK BUTAL'ın amacına yönelik çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi kapsamında;

Asya ve Afrika'daki gelişmekte olan ülkelerle, Türk Cumhuriyetlerine yönelik olarak;

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) işbirliği ve destekleri ile "Çevre Dostu ve Sürdürülebilir Tekstil Üretimi" konulu uluslararası eğitim çalıştayı, 19 Ekim-1 Kasım 2011 tarihleri arasında TÜBİTAK BUTAL organizasyonunda gerçekleştirilmiştir.

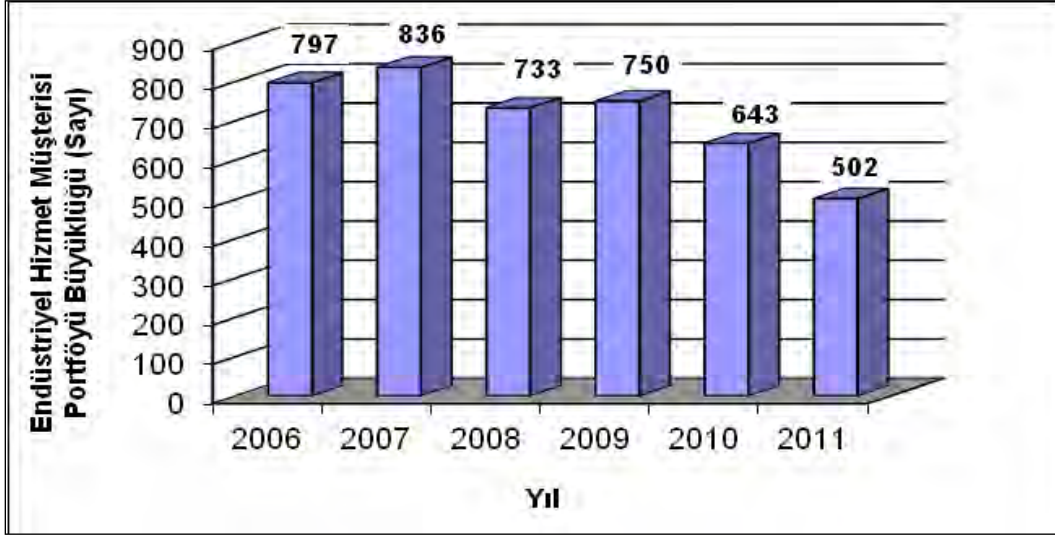
Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) ile yürütülen paralel test çalışmalarının yanı sıra 2011 yılı içerisinde mevcut ve geliştirilmekte olan 329 test/analiz parametresi için FAPAS/İngiltere, IIS/Hollanda, TESTEX/İsviçre, DONG Energy/Danimarka ve SYKE/Finlandiya organizasyonunda uluslararası karşılaştırma test programlarına katılım sağlanarak başarılı sonuçlar alınmıştır.

Teknolojik gelişmeleri izleyerek altyapı gelişimini sürekli kılmak amacıyla, sanayinin ihtiyaç duyduğu test/analizler ve Ar-Ge çalışmaları için laboratuvar altyapısının iyileştirilmesi çalışmaları da sürdürülmüştür. Kalkınma Bakanlığına 2, BEBKA'ya (Bursa, Eskişehir, Bilecik Kalkınma Ajansı) 1 proje başvurusunda bulunulmuş olup, "Eser Bileşen Karakterizasyonu ve

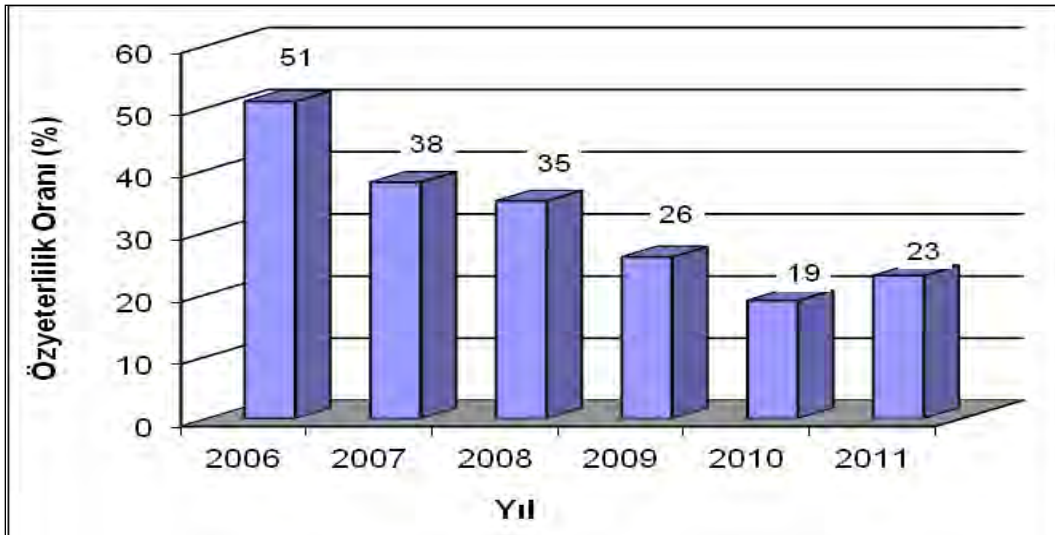
Değerlendirilmesi” başlıklı 4,7 Milyon TL bütçeli proje önerisi Kalkınma Bakanlığı tarafından kabul edilmiştir. BEBKA’ya sunulan proje başvurusunun sonuçlanması beklenmektedir.

Endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğünün son altı yıllık eğilimi Şekil 100’de verilmiştir.

TÜBİTAK BUTAL faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2011 yılında %23 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 101).

Şekil 100. TÜBİTAK BUTAL Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

Şekil 101. TÜBİTAK BUTAL Özyeterlilik Oranı

2. MALİ BİLGİLER

2.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2011 Yılı TÜBİTAK Bütçesi ile yılsonu bütçe kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan mali raporlar aşağıda verilmiştir:

2011 Yılı Bütçe Gerçekleşmesi

A- Gelir Bütçesi

2011 Yılında **1.359.130.919,21 TL** gelir gerçekleşmiş, bir önceki yıldan devreden **488.271.987,67 TL** gelir ile birlikte kaynak toplamı **1.847.402.906,88 TL** olmuştur. Gelir bütçesi gerçekleşmesine ilişkin bilgiler, Ek 4, Tablo E.4.1, Tablo E.4.2, Tablo E.4.3'te verilmiştir.

A1- Hazine Yardımı

2011 Yılı Bütçe Kanunu ile TÜBİTAK tarafından kullanılmak üzere Başbakanlık Bütçesinin,

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(05.2) Cari Transferler tertibine **432.110.000 TL**

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(07.1) Sermaye Transferleri tertibine **892.605.000 TL**

olmak üzere toplam **1.324.715.000 TL** ödenek öngörülmüştür.

2011 yıl sonu itibarıyla gerçekleşen Hazine yardımı ödenekleri aşağıda sunulmuştur.

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(05.2) Cari Transferler tertibine **432.109.998 TL**

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(07.1) Sermaye Transferleri tertibine **631.709.600 TL**

Toplam **1.063.819.598 TL**

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 2011 yılında toplam **1.063.819.598 TL** Hazine yardımı gerçekleşmiş olup, bu tutar 2011 yılı gelirlerinin **% 78**'ini oluşturmuştur.

A2- Özgelirler

2011 Yılında;

Yayın Geliri 9.788.481,35 TL

Hizmet Gelirleri 173.587.589,12 TL

Diğer Gelirler 111.211.549,46 TL

Kira Gelirleri 723.701,28 TL

olmak üzere, toplam **295.311.321,21 TL** olarak gerçekleşmiş olup, bu tutar 2011 yılı gelirlerinin %22'sini oluşturmuştur.

A3- 2010 ve 2011 Yılından Devreden Gelirler

2010 Yılından 2011 yılına ve 2011 yılından 2012 yılına devreden gelirler Tablo 33'de verilmektedir.

Tablo 33. 2010 ve 2011 Yılından Devreden Gelirler

	2010 Yılı Gelir Devri	2011 Yılı Gelir Devri	2012 Yılına Devreden Toplam Gelir
TÜBİTAK BAŞKANLIK	275.883.136,46	-101.233.290,18	174.649.846,28
TÜBİTAK SAGE	22.347.910,81	8.819.434,19	31.167.345,00
TÜBİTAK UZAY	19.424.042,31	3.115.394,31	22.539.436,62
TÜBİTAK ULAKBİM	3.174.330,92	-2.188.077,53	986.253,39
TÜBİTAK TUG	2.034.885,68	636.712,26	2.671.597,94
TÜBİTAK MAM	74.206.135,96	33.699.514,16	107.905.650,12
TÜBİTAK UME	15.123.529,16	793.815,96	15.917.345,12
TÜBİTAK BİLGEM	67.463.241,16	-15.728.349,79	51.734.891,37
TÜBİTAK TBAE	1.597.712,09	-1.022.289,75	575.422,34
TÜBİTAK BUTAL	383.562,75	-309.928,34	73.634,41
TÜBİTAK TÜSSİDE	6.633.500,37	937.307,41	7.570.807,78
TOPLAM	488.271.987,67	-72.479.757,30	415.792.230,37

TÜBİTAK MAM tarafından 2010 yılında 1.039.116,88 TL, TÜBİTAK UME tarafından 1.449.255,20 TL Dünya Bankası Kredisi geri ödemeleri ile TÜBİTAK UME Altyapı Yenileme Fonu için 768.200,00 TL, bir önceki yıl devreden gelir tutarı olan 491.528.559,75 TL'den düşülmüştür. Bu doğrultuda 2010 yılından 2011 yılına devreden gelir tutarı **488.271.987,67 TL**

olarak alınmıştır. 2010 yılı gelirleri giderlerinden **72.479.757,30 TL** az olmuş ve 2012 yılına toplam **415.792.230,37 TL** gelir devretmiştir.

B- Gider Bütçesi

2011 Yılında **1.431.610.676,51 TL** gider gerçekleşmiş olup dağılımı Tablo 34'deki gibidir.

Tablo 34. 2011 Yılı Gider Dağılımı (TL)

01. Personel Giderleri	207.526.699,99
02. SGK Devlet Primi Giderleri	32.781.177,80
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	153.026.324,90
05. Cari Transferler	188.005.930,14
06. Sermaye Giderleri	87.753.489,81
07. Sermaye Transferleri	762.517.053,87
Toplam	1.431.610.676,51

2011 Yılı gider gerçekleşmesi ve 2010-2011 yılları gerçekleşen gider karşılaştırmasına ilişkin ayrıntılı bilgiler Ek 4, Tablo E.4.4, Tablo E.4.5, Tablo E.4.6 ve Tablo E.4.7'de verilmiştir.

C- Gelir Gider Farkı

2011 yılı faaliyetleri ile **1.359.130.919,21 TL** gelir elde edilmiş ve **1.431.610.676,51 TL** gider yapılmıştır. Gelir-gider farkı olan **-72.479.757,30 TL**, 2010 yılından devreden tutar ile birlikte **415.792.230,37 TL** olarak 2012 yılına devretmiştir.

Gelir – Gider Analizi

Gelir-gider analizine ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 35, Tablo 36 ve Tablo 37'te verilmiştir.

2011 Mali Yılı Bilançosu

TÜBİTAK 2011 Yılı Konsolide Bilançosu Ek 4, Tablo E.4.8' de verilmiştir.

2.2. Temel Mali Tablolar

Tablo 35. 2011 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL)

	Planlanan (P)	Gerçekleşen (G)	Gerçekleşme Oranı (%) (100×G/P)
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	1.324.715.000,00	1.063.819.598,00	80,31
Bir Önceki Yıldan Devir		488.271.987,67	
Özgelir	200.000.000,00	295.311.321,21	147,66
Yayın Gelirleri	8.046.000,00	9.788.481,35	121,66
Faaliyet Gelirleri	135.094.000,00	173.738.174,05	128,61
Diğer Gelirler	56.860.000,00	111.784.665,81	196,60
Toplam Gelir	1.524.715.000,00	1.847.402.906,88	121,16
Gider Bütçesi			
01. Personel Giderleri	178.099.000,00	207.526.699,99	116,52
02. SGK Devlet Primi Giderleri	30.577.000,00	32.781.177,80	107,21
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	135.203.000,00	153.026.324,90	113,18
05. Cari Transferler	146.231.000,00	188.005.930,14	128,57
06. Sermaye Giderleri	140.605.000,00	87.753.489,81	62,41
07. Sermaye Transferleri	894.000.000,00	762.517.053,87	85,29
Toplam Gider	1.524.715.000,00	1.431.610.676,51	93,89

Tablo 36. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL)

	2010 Yılı	2011 Yılı	Değişim Oranı (%) (100×B/A)
	Gerçekleşen Gelir (A)	Gerçekleşen Gelir (B)	
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	1.277.251.000,00	1.063.819.598,00	-16,71
Bir Önceki Yılda Devir	250.800.721,61	488.271.987,67	94,69
Özgelir	287.877.980,36	295.311.321,21	2,58
Yayın Gelirleri	8.303.026,89	9.788.481,35	17,89
Faaliyet Gelirleri	214.312.818,36	173.738.174,05	-18,93
Diğer Gelirler	65.262.135,11	111.784.665,81	71,29
Toplam Gelir	1.815.929.701,97	1.847.402.906,88	1,73

Tablo 37. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL)

Gider Kalemleri	2010 Yılı	2011 Yılı	Değişim Oranı (%)
	Gerçekleşen Gider (A)	Gerçekleşen Gider (B)	(B - A) / A*100
01. Personel Giderleri	182.921.972,24	207.526.699,99	13,45
02. SGK Devlet Primi Giderleri	28.361.182,40	32.781.177,80	15,58
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	140.927.820,54	153.026.324,90	8,58
05. Cari Transferler	96.073.233,54	188.005.930,14	95,69
06. Sermaye Giderleri	81.390.361,29	87.753.489,81	7,82
07. Sermaye Transferleri	794.726.572,21	762.517.053,87	-4,05
Toplam	1.324.401.142,22	1.431.610.676,51	8,09

2.3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumun hesaplarına, faaliyetlerine, süreçlerine, iş ve işlemlerine yönelik iç denetim faaliyeti 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63'üncü maddesine göre Kurum iç denetçileri tarafından; dış denetim faaliyeti ise yine aynı Kanunun 68'inci maddesine göre Sayıştay denetçileri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Sayıştay Başkanlığınca yapılan denetimler sonucunda düzenlenen sorgu ve ilamlara ilişkin geçmiş yıllara ait takibi gereken alacaklar Mali Hizmetler Daire Başkanlığınca takip edilmektedir. Bu konuda kamu/kurum görevlileri hakkında ayrıca soruşturma açılmasını gerektirecek herhangi bir durum söz konusu olmamıştır.

5010 sayılı yasaya göre 2005 yılında Bilim Kurulu kararıyla kurulan ve doğrudan Kurum Başkanına bağlı olarak faaliyetini sürdüren İç Denetim Birimi Başkanlığı; yıl içerisinde bünyesindeki biri Başkan 5 iç denetçi ile mevzuatın verdiği yetki ve görev çerçevesinde denetim faaliyetlerini yerine getirmişlerdir. İç Denetim Birimi Başkanlığınca risk odaklı olarak hazırlanan ve Başkanlık Oluruyla işleme konulan 2011 yılı denetim programı kapsamında yer verilen; Kurum tarafından desteklenen projelerin denetimleri, TÜBİTAK Başkanlık birimleri, Merkezler ve Enstitülerin iç denetim faaliyetleri, ilgili denetim mevzuatına göre gerçekleştirilmiş ve Başkanlık Makamına raporlanmıştır. Ayrıca, denetim programı dışında Başkanlık Makamınca denetlenmesi lüzumlu görülen konularda inceleme ve danışmanlık faaliyetleri yapılarak hazırlanan raporlar üst yöneticinin takdirlerine sunulmuştur.

Gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinin Başkanlık Makamına raporlanması sonrasında uygun görülen hususlar talimata bağlanarak ilgili birimlere İç Denetim Birim Başkanlığınca gereği yerine getirilmek üzere iletilmiştir. Denetimin etkinliğini sağlamak üzere Başkanlık talimatlarının ilgili birimlerce yerine getirilip getirilmediği hususu ayrıca izlenmeye alınarak, takip, kontrol, farkındalık ve kurumsal etkinlik sağlanmaya çalışılmıştır. İç Denetim Birimi Başkanlığınca yerine getirilen denetim faaliyetleri kapsamında, usulsüzlük ve yolsuzluğa ilişkin yapılan incelemelerde konusu suç teşkil eden fiil ve davranışlar Başkanlık Makamına raporlanmış ve temin edilen uygun görüşle konu Hukuk Müşavirliğine gereği için intikal ettirilmiştir.

3. PERFORMANS BİLGİLERİ

3.1. Performans Ölçüleri ve Geçmiş Yıllara İlişkin Değerleri

Kurumda yıllar itibarıyla oluşan gelişmeleri daha ayrıntılı görebilmek ve stratejik plan kapsamında belirlenmiş olan hedefleri ölçülebilir olarak ifade edebilmek için; hedeflere yönelik performans ölçüleri oluşturulmuş ve bu ölçülerin geçmiş yıllardaki değerlerine ulaşarak mevcut durum analizi için somut veriler üretilmiştir. Bu ölçülerin geçmiş yıllardaki ve 2011 yılındaki değerleri Tablo 38’de verilmektedir.

Tablo 38. TÜBİTAK Performans Ölçülerinin Geçmiş Yıllara ve 2011 Yılına İlişkin Değerleri⁹

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1) BTY Politikalarının Oluşturulmasında Hükümete Destek Olmak								
1	GSYARGEH (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleştirilen toplam Ar-Ge harcaması	5.647	7.591	7.660	8.560	9.804	-
2	GSYARGEH'in toplam GSYİH'e Oranı ¹⁰ (%,Yıl)	Yıl içinde gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, GSYİH'e oranı	0,60	0,72	0,73	0,85	0,84	-
3	Kamu sektörü tarafından gerçekleştirilen GSYARGEH'in toplam GSYARGEH'e oranı (%,Yıl)	Yıl içinde kamu sektörü tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, toplam Ar-Ge harcamasına oranı	11	11	12	13	11	-
4	Özel sektör tarafından gerçekleştirilen GSYARGEH'in toplam GSYARGEH'e oranı (%,Yıl)	Yıl içinde özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, toplam Ar-Ge harcamasına oranı	36	41	44	40	43	-
5	Tam zaman eşdeğer toplam araştırmacı sayısı (Bin Kişi/Yıl)	Araştırmacıların, Ar-Ge faaliyetlerinin bin kişi-yıl cinsinden eşdeğeri	43	50	53	58	64	-
6	Bin çalışan kişi başına düşen araştırmacı sayısı (Kişi/Yıl)	Toplam araştırmacı sayısının 1000 çalışan kişi başına oranı	2,1	2,4	2,5	2,7	2,8	-
7	Bilimsel yayın sayısı (Bin Adet/Yıl)	Yıl içinde SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayın sayısı	20	24	25	28	28	-

⁹ Tüm mali veriler, <http://www.dpt.gov.tr/kamuyat> adresindeki 2010-2012 DPT Yatırım Programı Rehberinde “Diğer Sektörler” deflatörü kullanılarak 2011 yılı fiyatlarına deflate edilmiştir.

¹⁰ 8 Mart 2008 tarihinde GSYİH serisi TÜİK tarafından revize edilmiştir. GSYARGEH'in GSYİH içindeki payı da yeni seri dikkate alınarak revize edilmiştir.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
8	Milyon kişi başına bilimsel yayın sayısı (Adet/Kişi-Yıl)	Yıl içinde SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayın sayısının milyon nüfusa oranı	272	322	327	361	362	-
9	Milyon kişi başına atıf sayısı	SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayınlara yıl içinde yapılan atıf sayısının milyon nüfusa oranı	1.319	1.461	1.821	1.781	-	-
10	Türk Patent Enstitüsüne yapılan Türkiye kaynaklı patent başvurusu (Adet/Yıl)	Yıl içinde Türk Patent Enstitüsüne yapılan Türkiye kaynaklı patent başvurularının toplam adedi	1.090	1.838	2.268	2.588	3.250	4.087
11	Patent sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde Türk Patent Enstitüsü tarafından verilen yerli ve yabancı patent tescili sayısı	4.305	4.790	4.869	5.610	5.510	6.539
12	Üçlü patent sayısı(Adet/Yıl)	Yıl içinde yapılan Türkiye kaynaklı üçlü patent tescillerinin toplam adedi	20	22	22	24	-	-
2) BTY Araştırmalarını Desteklemek ve Özendirmek								
13	TARAL ¹¹ destekleri toplamı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde TARAL kapsamında verilen destekler için aktarılan toplam kaynak	639	645	653	928	794	838
14	TARAL desteklerinin TÜBİTAK bütçesine oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde TARAL kapsamında verilen desteklerin TÜBİTAK bütçesi içindeki oranı	59	61	63	78	61	55
15	Başkanlık giderlerinin toplam giderlere oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen Başkanlık giderlerinin toplam TÜBİTAK giderlerine oranı	8	9	8	3	3	4

¹¹ TARAL tanımı 2005 yılından itibaren kullanılmaktadır. TÜBİTAK Birimleri tarafından aktarılan mali kaynaklar, AB ÇP katılım payı ile TÜBİTAK Kolaylık Birimleri giderleri toplamıdır.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
16	ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG hariç) yapılan proje başvuru sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG hariç) yapılan proje başvuru sayısı (Adet/Yıl)	4.045	4.764	4.737	4.812	5.036	4.900
17	TEYDEB'e yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB'e yapılan proje başvurusu sayısı	711	1.498	2.285	2.001	1.755	1.688
18	ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	Yıl içinde ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	1.303	1.267	1.154	894	1.210	1.218
19	ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG hariç) yürürlükte olan (devam eden) proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan ARDEB (KAMAG ve SAVTAG hariç) projelerinin sayısı	3.091	3.363	3.165	2.708	2.533	2.604
20	ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından yıllar itibarıyla projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde ARDEB (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından projelere aktarılan toplam mali kaynak	170	159	164	144	147	168
21	TEYDEB tarafından desteklenen proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde dönemsel destek bildirimi yapılan projelerin sayısı	688	901	1.098	1.792	1.838	1.939
22	TEYDEB tarafından projelere verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB tarafından projelere aktarılan toplam mali kaynak	158	240	206	349	297	279
23	TEYDEB'e ilk kez başvuru yapan firma sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB'den ilk defa destek talep eden firma sayısı	290	743	1.199	926	741	717
24	SAVTAG'a yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde SAVTAG'a yapılan proje başvurusu sayısı	46	7	8	7	4	9
25	KAMAG'a yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde KAMAG'a yapılan proje başvurusu sayısı	72	234	199	91	114	151
26	SAVTAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	Yıl içinde SAVTAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	21	15	6	6	5	3

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
27	KAMAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	Yıl içinde KAMAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	42	23	28	11	24	13
28	Yürürlükte olan (devam eden) SAVTAG proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan SAVTAG projelerinin sayısı	21	35	37	37	24	18
29	Yürürlükte olan (devam eden) KAMAG proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan KAMAG projelerinin sayısı	48	74	93	89	95	73
30	SAVTAG tarafından projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde SAVTAG tarafından projelere aktarılan toplam tutar	57	97	91	129	128	81
31	KAMAG tarafından projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde KAMAG tarafından projelere aktarılan toplam tutar	61	105	82	129	65	39
3) BTY Araştırmaları Yapmak								
32	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan dış destekli proje (Fatura kesilen projeler, DPT, TARAL, vb.) sayısı	246	276	347	301	413	449
33	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen projelerin toplam tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan dış destekli projelerin (Fatura kesilen projeler, DPT, TARAL, vb.) sözleşme bedellerinin toplam tutarı	721	881	899	1.235	1.335	1.374
34	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Giderleri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen cari ve yatırım giderlerinin toplamı	274	339	390	445	443	471
35	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin özgeliri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde Ar-Ge birimlerinin toplam özgelir miktarı	171	260	273	329	351	286
36	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin TARAL hariç özgeliri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde Ar-Ge birimlerinin TARAL gelirleri hariç toplam özgelir miktarı	120	163	209	216	263	227
37	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Özyeterlilik Oranı ¹² (% ,Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen özgelirin yıl içinde gerçekleşen toplam gidere oranı	62	77	70	74	79	61

¹² Özyeterlilik oranı hesaplanırken, birimlerin muhasebeleşen gelirleri değil, yıl içerisinde hak ettikleri gelirler gözönünde bulundurulmuştur.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
38	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin aldığı devlet yardımı (Milyon TL/Yıl)	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin aldığı devlet yardımı	161	217	223	212	235	258
39	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Ar-Ge müşterisi portföyü (Adet/Yıl)	Ar-Ge hizmeti verilen farklı müşterilerin sayısı (birikimli)	740	1.371	1.535	1.609	1.290	1.278
4) BTY İçin Gerekli İnsan Kaynağının Gelişmesini Desteklemek								
40	BİDEB tarafından o yıl içinde yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan toplam bilim insanı (ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin) sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanı sayısı	5.425	8.424	10.505	8.620	11.909	11.225
41	BİDEB tarafından o yıl içinde yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan erişkin bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan erişkin bilim insanı sayısı	4.737	7.718	10.072	8.209	11.404	10.731
42	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklen ilk/ortaöğretim öğrencisi sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen ilk/ ortaöğretim öğrencisi sayısı (Bu destek sadece yıllık olarak verilmektedir)	688	706	433	411	505	494
43	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklenen/burs alan erişkin bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen/burs alan erişkin bilim insanı sayısı (birikimli)	5.935	11.157	15.449	14.809	18.336	17.647
44	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklenen/burs alan toplam bilim insanı (ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin) sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen/burs alan ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanı sayısı (birikimli)	6.623	11.863	15.882	15.219	18.841	18.141
45	BİDEB tarafından erişkin bilim insanlarına verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından lisans ve üstü programlar kapsamında erişkin bilim insanlarına aktarılan toplam tutar	20,4	53,8	65,5	64,0	58,8	71,6
46	BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencilerine verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencilerine aktarılan toplam tutar	2,5	3,0	3,2	3,7	4,5	7,8

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
47	BİDEB tarafından bilim insanlarına (ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin) verilen toplam destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanlarına aktarılan toplam tutar	22,9	56,8	68,7	67,7	63,3	79,3
48	TÜBİTAK'ta çalışan araştırmacı sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla TÜBİTAK Başkanlık temel birimleri ile TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık birimlerinde çalışan Y, AG ve A kadrosundaki personel sayısı	1.865	2.094	2.234	2.354	2.568	2.693
49	TÜBİTAK'ta çalışan doktora ve üstü dereceye sahip personel sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla TÜBİTAK'ta çalışan doktora ve üstü dereceye sahip personel sayısı	323	374	411	459	504	525
50	UBYT programınca yayın teşviği verilen araştırmacı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde UBYT programınca desteklenen yayınların yazar sayısı	10.727	12.244	12.118	13.341	13.421	11.721
51	TÜBİTAK Ödülü alan bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TÜBİTAK'tan ödül (Bilim, Hizmet ve Teşvik ödülleri) alan bilim insanı sayısı	21	19	22	19	17	13
5) Uluslararası BTY İşbirliklerini Oluşturmak ve Yönetmek								
52	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen uluslararası proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası projelerin sayısı	60	49	47	45	56	68
53	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen uluslararası projelerin toplam mali tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası projelerin sözleşme bedellerinin toplam tutarı	20	15	38	53	85	66
54	Yürürlükte olan (devam eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan (Devam Eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı (birikimli)	223	253	257	293	317	374
55	İkili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar (Harcama) (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde ikili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar (harcama)	3	6	10	16	19	25
56	İkili ve çoklu mevcut işbirliği anlaşmaları (Adet/Yıl)	Yıl içinde yapılan ikili ve çoklu mevcut işbirliği anlaşma sayısı (birikimli)	96	112	116	136	141	146

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
57	Üye olunan uluslararası kuruluş (Adet/Yıl)	Üye olunan uluslararası kuruluş sayısı (birikimli)	30	31	32	33	29	30
58	Üye olunan uluslararası kuruluşlara ödenen katkı payı tutarı (Milyon TL/Yıl)	Üye olunan uluslararası kuruluşlara ödenen katkı paylarının toplam tutarı	1,0	1,6	1,4	2,3	1,8	1,8
59	AB ÇP'ler kapsamında yapılan etkinlik sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde AB ÇP'ler kapsamında yapılan tanıtım, eğitim vb. etkinlik sayısı	137	170	165	130	120	124
60	AB ÇP'ler kapsamında yapılan etkinliklerde ulaşılan bilim insanı sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl içinde AB ÇP'ler kapsamında yapılan tanıtım, eğitim vb. etkinliklerde ulaşılan bilim insanı sayısı	7.250	7.000	6.600	8.000	6.500	5.300
61	AB ÇP Kapsamında Yapılan Proje Başvurularındaki Türk Ortak sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde sona eren AB ÇP çağrılarında yapılan proje önerisi başvurularındaki konsorsiyumlarda yer alan Türk Ortak Sayısı	1.338	1.512	1.050	1.062	2.112	1.235
62	AB ÇP'lere katılım için ödenen katkı payı (Milyon TL/Yıl)	AB ÇP'lara katılım için ödenen katkı paylarının toplam tutarı	101	22	56	57	43	117

6) Toplumun Genelinde BTY Kültürünün Gelişmesini ve Yerleşmesini Desteklemek ve Özendirmek

63	Yayımlanan Bilim Toplum Projeleri çağrı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde belirli bir konu ve kapsama yönelik açılan Bilim Toplum Projeleri için yapılan çağrılarının sayısı	-	4	1	1	1	1
64	Bilim Toplum Projeleri çağrılarında yapılan başvuru sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde Bilim Toplum Projeleri çağrılarında yapılan başvuru sayısı	-	168	6	92	104	241
65	Destek verilen Bilim Toplum Projeleri sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde destek verilen Bilim Toplum Projesi sayısı	-	27	34	27	49	97
66	Bilim Toplum Projeleri'ne verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde Bilim Toplum Projeleri'ne aktarılan toplam mali kaynak	-	2,7	2,9	1,3	2,2	4,7
67	Popüler bilim dergileri satış adedi (Milyon Adet/Yıl)	Yıl içinde satılan Bilim ve Teknik, Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinin toplam sayısı	1,1	1,5	1,7	1,9	2	2,4
68	Popüler bilim kitapları satış adedi (Milyon Adet/Yıl)	Yıl içinde satılan popüler bilim kitabı sayısı	0,6	0,7	0,7	0,6	0,8	0,9

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
69	Bilim Toplum etkinliklerinin sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TÜBİTAK tarafından düzenlenen Bilim Toplum etkinliklerinin sayısı	4	6	4	2	3	3
70	Bilim okur yazarlığı (% , Algı)	Bilim okur yazarlığı araştırması sonuçları	5	-	-	-	-	-
71	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğü (Adet/Yıl)	Endüstriyel hizmet verilen farklı müşterilerin sayısı (birikimli)	8.833	16.201	18.016	21.968	24.322	26.763
72	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri akredite endüstriyel hizmet çeşidi (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla sahip olunan endüstriyel hizmet çeşidi (test, analiz, danışmanlık) (birikimli)	485	689	715	698	813	917
73	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri akredite endüstriyel hizmet sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde verilen endüstriyel hizmet sayılarının toplamı (test, analiz, danışmanlık)	36.934	33.905	43.262	43.241	41.719	38.437
74	TÜBİTAK Ar-Ge Kolaylık Birimleri giderleri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen cari ve yatırım giderlerinin toplamı	53	68	68	65	70	76
75	TÜBİTAK bilgi ve belge erişim hizmeti verilen kişi sayısı (Milyon kişi/Yıl)	İlgili Yılda TÜBİTAK ULAKBİM'e gelen ya da ULAKBİM üyelik sistemini kullanan (Belge sağlama-Konu Atıf Tarama-UBYT) ve Ulusal Akademik Site Lisansı (UASL) projesi kapsamında geleneksel ve elektronik yolla bilgi hizmeti ulaştırılan kişi sayısı	-	-	9,1	8,0	8,9	8,9
76	ULAKNET altyapısında sahip olunan/erişilen toplam dark (karanlık) fiber optik kablo uzunluğu (km)	Eğitim ve araştırma kuruluşlarının birbirine gigabit ve üstü hızlarda bağlanmasını sağlayacak şehirlerarası ve şehir içi güzergahlardaki toplam optik kablo uzunluğu	5	5	5	15	138	138

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2006	2007	2008	2009	2010	2011
77	ULAKNET kirası (Milyon TL/Yıl)	Avrupa Akademik Ağı, Ulusal Akademik Ağ (Üniversitelerin birbirine bağlantısı) ve Global İnternet Bağlantısı ücretleri toplamı	25	28	32	34	29	36

4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TÜBİTAK 2008-2012 Stratejik Planı'nda Kurumun işlevi ve faaliyet alanları, kurumsal, finansal özellikleri ve kaynakları incelenerek genellikle kontrolü altında olabilen, iç ortamdan kaynaklanan güçlü ve zayıf yönleri belirlenmiş olup, Tablo 39'da verilmektedir.

Tablo 39. TÜBİTAK'ın Güçlü ve Zayıf Yönleri

GÜÇLÜ YÖNLER
1. Kaynaklarını kullanabilme inisiyatifi 2. Bilim ve teknolojiye öncü kuruluş olduğunun toplumda kabul görmesi 3. Sanayi ve akademik çevre ile devlet kurumlarının odağında yer alması 4. Personeline maddi teşvik gücü 5. Başarılmış çok sayıda proje/referans 6. Genç ve uzun bir çalışma hayatı olacak bir araştırmacı kadrosu 7. Gelişen kalite bilinci 8. Yönetici ekibin bilgi – deneyimi 9. Kurumsal bilgi ve deneyim birikimi
ZAYIF YÖNLER
1. Bölümler/birimler arası iletişim yetersizliği (bütünsellik eksikliği) 2. Toplumla iletişim yetersizliği 3. Orta kademe yöneticilerinin nitelik ve nicelik olarak yeterli olmaması 4. Belirli konularda yetkin ve deneyimli uzman eksikliği

EKLER

A. GENEL BİLGİLER

1. Tarihçe

Kuruluş aşamasında TÜBİTAK'ın en temel görevleri, özellikle doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı akademik araştırmaları desteklemek, genç araştırmacıları teşvik etmek ve özendirmeştir. O dönemde, bu görevleri yerine getirebilmek amacıyla temel bilimler, mühendislik, tıp, tarım ve hayvancılık alanlarında dört araştırma grubu ile Bilim Adamı Yetiştirme Grubu oluşturuldu. 2005 yılında 5376 sayılı yasayla yapılan değişikliktten sonra TÜBİTAK'ın faaliyet alanı, sosyal ve beşeri bilimler de dahil olmak üzere tüm bilim dallarını kapsayacak şekilde genişletildi. Bugün araştırma grubu sayısı ona yükselmiş ve Araştırma Destek Programları Başkanlığı altında toplanmış durumdadır. Bilim Adamı Yetiştirme Grubu da Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı olarak hizmet vermektedir.

Kurumun temel görevleri arasında yer alan araştırma faaliyetleri aşağıdaki enstitülerin kurulmasıyla başlamıştır:

- 1968'de Ankara'da kurulan Elektronik Araştırma Ünitesi, halen Gebze'de Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK BİLGEM),
- 1972'de Gebze'de kurulan Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü, halen Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM),
- 1973'de Ankara'da kurulan GÜDÜMLÜ Araçlar Teknolojisi ve Ölçüm Merkezi, halen Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE),
- 1984'de Ankara'da kurulan Elektronik Araştırma Geliştirme Enstitüsü [1995'te Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK BİLTEN), 2006'da da Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY) adını alarak faaliyetlerini sürdürmektedir],
- 1986'da kurulan Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)'nün temelini oluşturan Milli Fizik ve Ölçme Standartları Merkezi,
- 1983'te Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte ortaklaşa kurulan ve 2002'de TÜBİTAK Başkanlığı'na doğrudan bağlı Enstitü haline gelen Türkiye Sanayii Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE),
- 1996'da kurulan Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK TBAE).

1967 yılında Dokümantasyon ve Enformasyon Merkezi'nin kurulmasıyla, araştırmacılara Ar-Ge alanında dokümantasyon hizmeti verilmeye başlandı. Bu merkez, 1996'da akademik bilgisayar ağı kurulduktan sonra Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'ne (TÜBİTAK ULAKBİM) dönüştürüldü. Bu merkezin yanı sıra, 1995'te TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin (TÜBİTAK TUG) ve Enstrümantal Analiz Laboratuvarının, (Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı-TÜBİTAK ATAL); 2001'de de Bursa Test ve Analiz Laboratuvarının (TÜBİTAK BUTAL) kurulmasıyla, araştırmacılara farklı alanlarda çeşitli bilimsel ve teknolojik altyapı hizmeti verilmeye başlandı. TÜBİTAK ATAL 2 Ekim 2010 tarih ve 190 sayılı TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile kapatılmış ve ATAL tarafından yürütülen faaliyetlerin TÜBİTAK MAM bünyesinde devamına karar verilmiştir.

9 Ocak 2010 tarih ve 182 sayılı TÜBİTAK Bilim Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere TÜBİTAK MAM'a bağlı olarak faaliyet gösteren Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE), TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UEKAE)'ye bağlanmıştır. Sonrasında alınan 4 Eylül 2010 tarih ve 189 sayılı TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile ise TÜBİTAK UEKAE ile BTE güçlerini TÜBİTAK Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (TÜBİTAK BİLGEM) çatısı altında birleştirmiştir.

TÜBİTAK, Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesinde Hükümete yardımcı olmak sorumluluğunu ilk kez Türk Bilim Politikası; 1983-2003 dokümanını hazırlama görevini üzerine alarak üstlendi. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 1983 yılında kurulması ve bu Kurulun sekreteryası görevinin TÜBİTAK'a verilmesi, bu sorumluluğu belirgin ve somut bir görev haline getirdi. Bu görevle bağlantılı olarak, TÜBİTAK tarafından önümüzdeki yirmi yıllık dönemde uygulanacak bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesine yönelik olarak Vizyon 2023 adlı kapsamlı bir proje gerçekleştirildi, ayrıca 2005-2010 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı, 2008-2010 Ulusal Yenilik Stratejileri Uygulama Planı ve 2007-2010 Uluslararası BTY Stratejileri Planının hazırlanmasında koordinasyon sağlandı. 15 Aralık 2010 tarihinde yapılan BTYK'nın 22. toplantısı'nda Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın adının Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) 2011-2016 olarak değiştirilmesine, UBTYS 2011-2016'nın onaylanmasına, UBTYS 2011-2016'da belirlenen stratejilerle ilgili eylemlerin BTYK Sekreteryası (TÜBİTAK) tarafından izlenmesine ve UBTYS 2011-2016 özelinde sekreteryası tarafından kurumlararası eşgüdümün sağlanmasına karar verilmiştir.

1995'te Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu, sanayi kuruluşlarının ve özel kesimin teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik etmek için verilecek devlet yardımlarının düzenlenmesi ve destek verilecek Ar-Ge projelerinin değerlendirilmesi görevini Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM)

ile beraber TÜBİTAK'a verdi. Bu amaçla Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı, şimdiki adıyla Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) kuruldu. Hibe olarak verilen bu destekler daha önce tamamen DTM mali kaynaklarından karşılanırken, 2005 yılından itibaren bu desteklerin %25'i DTM, %75'i TÜBİTAK kaynaklarından karşılanmaya başlandı. Para ve Koordinasyon Kurulunun 98/10 sayılı "Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Tebliğ"indeki, 23 Eylül 2010 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle, Ar-Ge projelerine sağlanan hibe desteğin tamamen TÜBİTAK tarafından yürütülmesi ve destek ödemelerinin tamamının TÜBİTAK tarafından yapılması kararlaştırılmıştır.

TÜBİTAK, Kuruluş Kanunu gereği, uluslararası ikili ve çok taraflı bilimsel ve teknolojik işbirliği faaliyetlerinde Türkiye'yi temsil etmekte ve bu alandaki koordinasyonu sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, 2002 yılından itibaren Türkiye'nin AB ÇP'ye tam katılımı sonrasında bu programların ulusal koordinasyonunu sağlamaktadır.

Toplumda bilimsel, teknolojik ve yenilik faaliyetlerine yönelik farkındalığın ve bilim okuryazarlığının artırılmasına yönelik etkinliklerin gerçekleştirilmesi, TÜBİTAK'ın kurulduğu ilk yıllardan başlayarak, yayımlanan dergi ve kitaplar, gerçekleştirilen yarışma ve şenlikler aracılığı ile hayata geçirilmektedir. 2007 yılında, bu alanda yapılan Bilim ve Toplum Projelerine destek verilmeye başlandı. 2008 yılı Mart ayında, toplumda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkılarak, 4003 kodlu Bilim Merkezi Kurulumu çağrısı yapıldı ve değerlendirme sonrasında Türkiye'nin ilk bilim merkezi için çalışmalar başlatıldı. Ayrıca, toplumun, bilim ve teknoloji ile eğlenerek öğrenilen ortamlarda buluşmasını sağlayacak proje çalışmalarına devam edilmektedir.

7 Temmuz 2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5376 sayılı "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Kurumun adı "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu" olarak değiştirildi ve faaliyet alanları genişletildi.

31 Temmuz 2008 tarihli ve 5798 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ise, 13 Ağustos 2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Anılan Kanun ile; Kurumun, kurulduğu tarihte sahip olduğu ancak zaman içerisinde gerçekleşen mevzuat değişiklikleri sebebiyle uygulanamaz duruma gelen bazı idari ve mali muafiyet ve istisnaların yeniden hayata geçirilmesi sağlandı, aynı zamanda Bilim Kurulu ve Kurum Başkanlığının oluşumu ile görevlerine ilişkin hükümlerinde düzenlemeler yapıldı.

15.07.2011 tarihli TÜBİTAK Bilim Kurulu kararı ile Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TBAE), Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM)'e bağlanmıştır.

27 Ağustos 2011 tarihli ve 651 sayılı KHK ile 278 sayılı Kuruluş Kanunu'nun değişik 4. maddesine göre on dört üye ile Başkan ve iki Başkan Yardımcısı dahil 17 üyeden oluşan Bilim Kurulu, Kurumun en üst karar organıdır. Başkan, Kurumun ve Bilim Kurulunun Başkanıdır. Değişik 5. Maddesine göre ise Başkanlık; Başkan ve dört Başkan Yardımcısı ile Genel Sekreterden oluşur.

2. Misyon

TÜBİTAK'ın misyonu;

“Ülkemizin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal önceliklerimiz doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek altyapı ve araçları oluşturmaya katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek ve yürütmek, bilim ve teknoloji kültürü oluşturmakta öncü rol oynamak.”

3. Vizyon

TÜBİTAK'ın vizyonu¹³;

“Bilim, teknoloji ve yenilik yoluyla, paylaşımcı, yönlendirici ve katılımcı yaklaşımlarla, toplumumuzun ekonomik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesinin çağdaş uygarlık düzeyine kavuşmasına hizmet eden, alanında uluslararası etkinliğe sahip bir kurum olmak.”

4. Faaliyet Alanları

Yasal yükümlülükler, gerçekleştirilmekte olan hizmetler, Kurum misyonu ve vizyonu doğrultusunda belirlenen faaliyet alanları aşağıdaki şekildedir:

1. Türkiye'nin BTY politikalarının oluşturulmasında Hükümete destek olmak,

¹³ 5 Eylül 2009 tarihli 178 sayılı Bilim Kurulu kararı.

2. BTY araştırmalarını desteklemek ve özendirmek,
3. BTY araştırmaları yapmak,
4. BTY için gerekli insan kaynağının gelişmesini desteklemek,
5. Uluslararası BTY işbirliklerini oluşturmak ve yönetmek,
6. Toplumun genelinde BTY kültürünün gelişmesini ve yerleşmesini desteklemek ve özendirmek,
7. BTY altyapısının gelişmesine katkı sağlamak,
8. BTY bilgilerine erişimi kolaylaştırmak.

5. Ürün ve Hizmetler

TÜBİTAK'ın ürün ve hizmetleri, daha önce belirlenen faaliyet alanları göz önünde bulundurularak belirlenmiş olup, aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Bilim Teknoloji Yenilik (BTY) Politikalarının Oluşturulmasında Hükümete Destek Olmak
 - 1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekreteryası Görevi
 - 1.2. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi, Değerlendirilmesi
 - 1.2.1. BTY Politikaları Durum Analizleri
 - 1.2.2. Uluslararası Kıyaslama Çalışmaları
 - 1.3. Ulusal BTY Politikasını Geliştirici Stratejik Çalışmalar Yapılması ve Politika Önerilerinin Oluşturulması
 - 1.4. BTY Politikaların Uluslararası Düzeyde Oluşum Süreçlerine Katılım
2. BTY Araştırmalarını Desteklemek ve Özendirmek
 - 2.1. Proje Destekleri
 - 2.1.1. Ulusal Proje Destekleri
 - 2.1.1.1. Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi
Projeleri (TÜBİTAK İŞBAP) Destekleme Programı
 - 2.1.1.2. Akademik Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.2.1. TÜBİTAK Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programları

- 2.1.1.2.2. TÜBİTAK Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı
- 2.1.1.2.3. TÜBİTAK Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı
- 2.1.1.2.4. TÜBİTAK Hızlı Destek Programı
- 2.1.1.3. Sanayi ve Özel Kesim Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.3.1. TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programı
 - 2.1.1.3.2. TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
 - 2.1.1.3.3. TÜBİTAK Proje Pazarları Destekleme Programı
 - 2.1.1.3.4. TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
- 2.1.1.4. Kamu Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.4.1. TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı
 - 2.1.1.4.2. TÜBİTAK Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Projelerini Destekleme Programı
 - 2.1.1.4.3. TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Projelerini Destekleme Programı
- 2.1.2. Uluslararası İşbirliği (Proje) Destekleri
 - 2.1.2.1. İkili İşbirliği Projeleri
 - 2.1.2.2. Çok Taraflı İşbirliği Projeleri
- 2.1.3. TÜBİTAK Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (UBAP Programı),
- 2.1.4. Uluslararası Projeleri Destekleme Programları (2501-2531 Programları)
- 2.2. Girişim Destekleri
 - 2.2.1. TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme (TEKNOGİRİŞİM) Programı
- 2.3. Patent Destekleri
 - 2.3.1. TÜBİTAK Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı

- 2.4. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT)
- 3. BTY Araştırmaları Yapmak
 - 3.1. Yeni Ürün / Sistem Geliştirmek
 - 3.1.1. Tasarım/Donanım Geliştirmek
 - 3.1.1.1. Önürün (Prototip) Üretimi
 - 3.1.1.2. Özel Tasarımlı Üretim
 - 3.1.2. Yazılım Geliştirmek
 - 3.1.3. Sistem Geliştirmek
 - 3.2. Yeni Yöntem Geliştirmek
 - 3.2.1. Analiz ve Ölçüm Yöntemleri Geliştirmek
 - 3.2.2. Test Yöntemleri Geliştirmek
 - 3.3. Bilgi Üretmek
 - 3.3.1. Temel Bilimlerde Bilgi Üretmek
 - 3.3.2. Yeni Teknoloji Geliştirmek
 - 3.4. E-Devlet Uygulamalarına Katkıda Bulunmak
 - 3.4.1. Kök Sertifika ve Sertifika Hizmeti Sunmak
 - 3.5. Milli Olması Gerekli ve Stratejik Alanlarda Özel Projeler Üretmek ve Gerçekleştirmek
- 4. BTY için Gerekli İnsan Kaynağının Gelişmesini Desteklemek
 - 4.1. Bilim Olimpiyatları Programları
 - 4.1.1. TÜBİTAK Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Programı
 - 4.1.2. TÜBİTAK Ulusal Bilim Olimpiyatı Programı
 - 4.1.3. TÜBİTAK Uluslararası Bilim Olimpiyatı Programı
 - 4.2. TÜBİTAK Araştırma Projeleri Yarışma Programları
 - 4.2.1. TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Proje Yarışmaları Programı
 - 4.2.2. TÜBİTAK Lisans Öğrencilerine Yönelik Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destek Programı

4.3. Burs ve Destek Programları

4.3.1. TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı

4.3.2. TÜBİTAK Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora) Burs Programı

4.3.3. TÜBİTAK Yurt İçi/Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı

4.3.4. TÜBİTAK Yurt İçi/Yurt Dışı Doktora Burs Programları

4.3.5. TÜBİTAK Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı

4.4. Araştırma Bursu Programları

4.4.1. TÜBİTAK Doktora Öğrencileri İçin Yurt Dışı Araştırma Burs Programı

4.4.2. TÜBİTAK Doktora Öğrencileri İçin Yurtiçi Araştırma Burs Programı

4.4.3. TÜBİTAK Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı

4.4.4. TÜBİTAK Doktora Sonrası Yurt İçi / Yurt Dışı Araştırma Burs Programı

4.4.5. Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı

4.5. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı

4.6. Bilimsel Toplantı Destekleri

4.6.1. TÜBİTAK Bilimsel Toplantı Düzenleme Destekleri

4.6.2. TÜBİTAK Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı

4.6.3. TÜBİTAK Yurt İçi Bilimsel Toplantıları Destekleme Programı

4.6.4. TÜBİTAK Yurt Dışı Bilimsel Toplantılara Katılım Destek Programı

4.6.5. TÜBİTAK Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı

4.7. İkili İlişkiler Kapsamındaki Değişim Burs Programları

4.7.1. TÜBİTAK-DFG (Almanya) Bilimsel Değişim Burs Programı

4.7.2. TÜBİTAK-HAS (Macaristan) Bilimsel Değişim Burs Programı

4.7.3. TÜBİTAK-Lindau Bilimsel Toplantılara Katılma Desteği Programı

4.8. Bilim İnsanlarını Teşvik Etmek ve Ödüllendirmek

4.8.1. TÜBİTAK Bilim Ödülleri

- 4.8.2. TÜBİTAK Hizmet Ödülleri
- 4.8.3. TÜBİTAK Teşvik Ödülleri
- 4.8.4. TÜBİTAK Özel Ödülü
- 4.8.5. TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü
- 4.8.6. TÜBİTAK-TWAS (Third World Academy Of Sciences - Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü
- 5. Uluslararası BTY İşbirliklerini Oluşturmak ve Yönetmek
 - 5.1. Uluslararası Toplantılar Düzenlemek
 - 5.1.1. Heyet Ziyaretleri
 - 5.1.2. Çalıştay / Konferans / Seminer / Komisyon Toplantıları
 - 5.2. Uluslararası Kuruluşlara Üyelikler
 - 5.3. BTY Alanında Uluslararası İşbirliği Anlaşmaları
 - 5.3.1. Anlaşmaları Hazırlamak ve İmzalamak
 - 5.3.2. Proje Çağrılarını Yayınlamak
 - 5.3.3. Uluslararası İkili ve Çok Taraflı BTY Faaliyetlerinde Türkiye'yi Temsil Etmek
 - 5.3.4. Ülke Raporları ve Eylem Planları hazırlamak
 - 5.3.5. Uluslararası Programları Tanıtmaya Yönelik Faaliyetler Düzenlemek Ve İlgili Tanıtım Materyalleri Bastırmak
 - 5.4. AB Çerçeve Programları İçin Ulusal Koordinasyon Hizmeti
 - 5.4.1. AB Çerçeve Programlarına Katılımı Artırmaya Yönelik Faaliyetler
 - 5.4.1.1. Tanıtım, Eğitim, Bilgilendirme Etkinlikleri Düzenlemek
 - 5.4.1.2. Kurum ve Kuruluşlarla ABb ÇP'ye Katılım İçin Birebir Değerlendirmeler Yapmak
 - 5.4.1.3. Lobi Faaliyetleri Yapmak
 - 5.4.1.4. Stratejik İşbirlikleri Oluşturmak
 - 5.4.1.5. Türk Kuruluşlarının Proje Ortaklıklarını Geliştirme Çalışmaları Yapmak

- 5.4.1.6. AB ÇP'ye Yönelik Çeşitli e-Öğrenme Uygulamaları Geliştirmek
- 5.4.2. AB Çerçeve Programlarına Katılımı Artırmaya Yönelik, Teşvik Amaçlı Destek Programları
 - 5.4.2.1. Konsorsiyum Oluşturma Amaçlı Yurtdışı Seyahat Desteği Programı
 - 5.4.2.2. Proje Önerisi Ön-değerlendirme Destek Programı
 - 5.4.2.3. Koordinatörlük Özel Ödülü Programı
 - 5.4.2.4. Türkiye'den Çoklu Ortaklık Teşvik Ödülü Programı
 - 5.4.2.5. Konsorsiyum Anlaşması Destek Programı
 - 5.4.2.6. Ulusal İrtibat Noktası (UİN) Özel Desteği
- 5.4.3. AB Çerçeve Programları Koordinasyon ve Destek Eylemi Projeleri
- 5.4.4. AB Çerçeve Programları ile ilgili Hukuki ve Mali Düzenlemeler
- 6. Toplumun Genelinde BTY Kültürünün Gelişmesini ve Yerleşmesini Desteklemek ve Özendirmek
 - 6.1. Yayınlar
 - 6.1.1. TÜBİTAK Popüler Bilim Dergileri
 - 6.1.2. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları
 - 6.1.3. TÜBİTAK Akademik Dergiler
 - 6.1.4. TÜBİTAK Akademik Kitaplar
 - 6.1.5. TÜBİTAK Web Yayıncılığı (e-dergi)
 - 6.2. Etkinlikler
 - 6.2.1. Panel, Konferans ve Çalıştaylar
 - 6.2.2. Amatörler İçin Geniş Katılımlı BTY Projeleri
 - 6.2.2.1. Formula G Güneş Arabaları Yarışları
 - 6.2.2.2. Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışları
 - 6.3. TÜBİTAK Bilim Merkezleri
 - 6.4. Bilim ve Toplum Proje Destekleri
 - 6.4.1. Bilim Toplum Proje Destekleme Programı

7. BTY Altyapısının Gelişmesine Katkı Sağlamak
 - 7.1. İdari, Mali ve Hukuki BTY Altyapısını Geliştirmek
 - 7.2. Teknoloji Geliştirme ve Serbest Bölgeleri
 - 7.3. Ar-Ge'ye Kolaylık Sağlamak
 - 7.3.1. Test ve Analiz Yapmak
 - 7.3.2. Danışmanlık Hizmetleri
 - 7.3.3. Eğitim Hizmetleri
 - 7.3.4. Bilirkişi Hizmetleri
 - 7.3.5. Bilim İnsanları İçin Altyapı Oluşturmak ve İşletmek
8. BTY Bilgilerine Erişimi Kolaylaştırmak
 - 8.1. Bilgi ve Belge Kaynaklarına Ulaşım Sağlamak
 - 8.2. Ağ Hizmetleri
 - 8.3. E-Dergi Hizmetleri
 - 8.4. TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu incelendiğinde, esas olarak yönetim sorumluluğu ilkesinin benimsendiği ve mali yapılanmada iç kontrol sistemine büyük önem verildiği görülmektedir.

278 sayılı Kanun'dan kaynaklanan özel yapısı nedeniyle TÜBİTAK, kurulduğu günden itibaren mevzuatını Bilim Kurulu marifetiyle kendisi oluşturmuş ve bu nedenle diğer kamu kurum ve kuruluşlarından farklı olarak yönetimin kontrolü (iç kontrol) her zaman etkin ve güncel olmuştur.

TÜBİTAK'ın daha önce 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununa tabi olmaması ve 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren 5018 sayılı Kanun kapsamına alınmış olması nedeniyle; ilk kez karşılaşılan merkezi yönetim harcama süreçleri ile diğer gider kanunlarına ilişkin uygulamaların çalışanlar tarafından iyi anlaşılması ve geçiş aşamasında önemli sorunlar yaşanmaması için ilk yıllarda yoğun bir şekilde bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda, 2006 yılından sonra her yıl mali konularda düzenlenen eğitim programlarına 2011 yılında da devam edilmiş; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu

Başkanlığı gibi kurumlardan konusunda uzman kişiler davet edilerek TÜBİTAK Başkanlık, Merkez ve Enstitülerdeki harcama süreçlerinde yer alan çalışanlar bilgilendirilmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Esas ve Usuller’de yer alan ön mali kontrol işlemlerinin yanı sıra; TÜBİTAK Başkanlık tarafından riskli alan olarak belirlenip 2006 yılında uygulamaya başlatılan Harcama Talimatı ve Ödeme Emri Belgesi üzerinde ön mali kontrol işlemlerine, 2011 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca 2007 yılında, projelerin bütçelendirilmesi aşaması riskli alan olarak belirlenmiş ve proje bütçeleri de ön mali kontrol işlemine tabi tutularak, mali işlemlerde hata yapma olasılığı azaltılmıştır. Aynı şekilde, bu konudaki ön mali kontrol işlemlerine 2011 yılında da devam edilmiştir.

Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ’de (Seri No:1) TÜBİTAK için özel düzenleme olmasına rağmen, TÜBİTAK Başkanlığa verilen harcama yetkililerini belirleme yetkisi; birimlerin en üst düzeydeki sorumlularına harcama yetkisi verilerek, söz konusu Tebliğ’e paralel kullanılmıştır. Aynı şekilde, bilgili ve yetkin yöneticiler harcama süreçlerinde görevlendirilmiş, gerçekleştirme görevlileri bunlar arasından seçilmiştir.

26 Aralık 2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği uyarınca, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin bu standartlara uyumunu sağlamak üzere yapacakları çalışmaları gösteren bir Eylem Planı 2008 yılında hazırlanmıştır. Ancak uygulamada birliğin sağlanması amacıyla Maliye Bakanlığınca bir Rehber yayınlanması nedeniyle, önceden hazırlanan Eylem Planı bu doğrultuda güncellenerek Temmuz 2009 tarihinde işleme konulmuştur.

Bu bağlamda, mevcut durum itibarıyla söz konusu standartlara büyük ölçüde uyum gösteren Kurum yapı ve işlemlerinin, Tebliğde belirtilen süre içerisinde gözden geçirilmesi ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun önemli unsurlarından olan iç kontrol sisteminin anılan Tebliğ hükümleri açısından eksiksiz olarak uygulanması planlanmış ve bu amaçla belirlenen eylemler için gerekli çalışmalar 2011 yılında da devam etmiştir.

Genel yazışma düzeni ve arşiv sistemi ile taşınır ve taşınmaz kayıtları ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleşmekte; personel mesai takip ve diğer iş emirlerinin yönetim bilgi sisteminin bir parçası olarak elektronik ortamda takip edilmektedir. Bu kapsamda bilişim teknolojisi ile yapılan kontroller 2011 yılında da artırılarak iç kontrol sistemi güçlendirilmiştir.

Kurum faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve

zamanında elde edilebilirliğini sağlamak üzere; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 63. maddesi kapsamında, Bilim Kurulu'nun 12 Şubat 2005 tarih ve 128 sayılı toplantısında "TÜBİTAK İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönetmeliği" kabul edilmiş ve İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulmuştur.

Aynı Kanunun Geçici 5'inci maddesi çerçevesinde, belirtilen şartları taşıyan adaylar arasından beş iç denetçinin ataması 31 Aralık 2007 tarihinde tamamlanmıştır. 2008 yılı içerisinde tüm iç denetçiler Maliye Bakanlığınca düzenlenen iç denetçi sertifika eğitimlerini tamamlayıp iç denetçi sertifikalarını almışlardır.

2011 yılı içerisinde, risk değerlendirilmesi yapılarak hazırlanan ve TÜBİTAK Başkanlık Onayı ile işleme konulan 2011 yılı çalışma programı çerçevesinde, TÜBİTAK'a bağlı enstitüler, birimler, faaliyet ve süreçler ile TÜBİTAK tarafından Ar-Ge faaliyeti kapsamında desteklenen çok sayıda projenin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimler neticesinde elde edilen sonuçların gereği, TÜBİTAK Başkanlık makamından alınan Olur'lar çerçevesinde ilgili birimlere intikal ettirilmiş ve takibinin yapılmasına azami özen gösterilmiştir.

Ayrıca iç denetimin gereği olarak, bir taraftan denetim faaliyetleri devam ederken diğer taraftan denetlenen birimlere yönelik eğitim, danışmanlık ve rehberlik faaliyetlerine de önem verilmiş olup elde edilen bulgular ve değerlendirmeler karşılıklı paylaşılarak çözüm odaklı bir yapı tesis edilmeye çalışılmıştır.

İç denetim, iç kontrol sisteminin bir parçası olması münasebetiyle kurum bünyesinde iç kontrol yapısının işleyişi, faaliyetleri, farkındalık yaratma ve iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması gibi birçok alan ve faaliyetin etkinliğini artırmaya yönelik çalışmalara değer katmayı hedeflemektedir.

İç kontrol sistemi TÜBİTAK Üst Yönetimi tarafından sürekli izlenmekte olup; stratejik plan, bütçe, performans programı, faaliyet raporları, iç ve dış denetim raporları dikkate alınarak sistemin etkin bir yapıya kavuşturulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

7. Bilişim Sistemleri Yapısı: Sistem, Servisler ve Donanım

Bilişim sistemlerinin yönetimi, TÜBİTAK Başkanlık birimlerinde Bilişim Müdürlüğü, TÜBİTAK Merkez ve Enstitülerde ise TÜBİTAK Başkanlık ile etkileşimli ve eşgüdüm içinde çalışan kendi bünyelerindeki birimlerde gerçekleştirilmektedir.

TÜBİTAK Başkanlık Bilişim Müdürlüğü, ağ ve sistem yönetimi, yönetim bilgi sistemi hizmetleri, iş uygulama yazılımı geliştirme, web altyapı hizmetleri ve kullanıcı destek hizmetleri olmak üzere

beş kategoride, yaklaşık 600 Kurum içi kullanıcıya ve 170.000 Kurum dışı kayıtlı kullanıcıya hizmet sunmaktadır.

Ayrıca, TÜBİTAK MAM, TÜBİTAK BİLGEM, TÜBİTAK SAGE, TÜBİTAK UZAY, TÜBİTAK UME, TÜBİTAK ULAKBİM, TÜBİTAK TUG, TÜBİTAK BUTAL, Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ve Brüksel'de bulunan TURBO Ofisine Mali ve İdari Kaynak Yönetim Sistemi (MKYS), TÜBİTAK Başkanlık ağına bağlantı, sunucu barındırma, e-posta ve internet servisi gibi konularda destek sağlanmakta ve ilgili yazılım firmalarıyla lisans anlaşmaları tüm TÜBİTAK birimleri adına yapılmaktadır.

7.1. Ağ ve Sistem Faaliyetleri

TÜBİTAK Başkanlık Bilişim Müdürlüğü Ağ ve Sistem Yönetim Grubu tarafından 2011 yılı içerisinde TÜBİTAK BİLGEM UEKAE ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) işbirliği ile Siber Güvenlik Tatbikatı için hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar kapsamında alan adı çözümleme ve TÜBİTAK web sayfası gibi kritik servislerin, TÜBİTAK ULAKBİM ve TÜBİTAK BİLGEM UEKAE bünyesindeki sistemler kullanılarak yedekli çalışmaları, saldırı durumunda yedek sistemlere geçiş yapılarak servislerin erişilebilirliğinin sürdürülmesi sağlanmıştır.

2009 yılından itibaren kurumda deneme amaçlı ve sınırlı noktada hizmet vermekte olan EduRoam kablosuz ağ dolaşım hizmeti 2011 yılı içerisinde TÜBİTAK Başkanlık binası geneline yaygınlaştırılmış, tedarik edilen yeni kablosuz ağ erişim cihazları ile kablosuz ağ kapsama alanı ve servis kalitesi artırılmıştır.

Kişiyeye özel sertifika tabanlı sanal özel ağ (VPN) servisi 2011 yılı içerisinde hizmete alınmış, Kurum içine hizmet veren belirli servislere Kurum dışındayken erişim ihtiyacı duyan kullanıcılara gereken servisler ayrıştırılarak VPN erişimi sağlanmıştır. Ayrıca, TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri ile Başkanlık arasında, ortak kullanıma açılması gereken servislere güvenli erişim sağlanması amacıyla kurulan VPN bağlantıları yaygınlaştırılmıştır.

TÜBİTAK Başkanlık geniş alan ağı bağlantı kapasitesi, 2011 yılı ilk çeyreğinde 40 Mbps bant genişliğinden 100 Mbps bant genişliğine çıkartılmıştır. Önceden ihtiyaç duyulduğunda TÜBİTAK ULAKBİM kayıtlarından erişilen ağ akış verileri ve istatistikleri, ağ bağlantı gereksinimlerinin daha kolay izlenmesi ve saldırı anında bu verilere daha hızlı ulaşılabilmesi amacıyla yerel olarak kayıt edilerek saklanmaya ve raporlanmaya başlanmıştır.

TÜBİTAK Başkanlık Bilişim Müdürlüğü ve YBİM Müdürlüğü ile koordineli şekilde çalışılarak TÜBİTAK Başkanlık Binası, Beşevler Yerleşkesi ve TÜBİTAK BİLGEM UEKAE G222 bölümü

binalarına IP tabanlı kameralı güvenlik izleme ve yönetim sistemleri ihalesi gerçekleştirilmiş ve ilgili yerleşkelerde planlama ve denetleme çalışmalarında bulunulmuştur.

İlk olarak 2008 yılında tedarik edilen ve ağ üzerinden sunulan hizmetlere güvenli erişimi sağlayan *.tubitak.gov.tr joker SSL sertifikası 2011 yılı içerisinde 3 yıl süreli olarak TÜBİTAK BİLGEM UEKAE KAMUSM biriminden temin edilmiş, mevcut tüm ağ servisleri yeni sertifika ile erişilir duruma getirilmiştir.

TÜBİTAK tarafından gereksinim duyulan yazılım lisans anlaşmalarının gerçekleştirilmesi 2011 yılı içerisinde yine Bilişim Müdürlüğü Ağ ve Sistem Yönetimi grubu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurum içine ve dışına hizmet vermekte olan sunucular ve sunulan servislerin düzenli kontrol, bakım ve iyileştirme faaliyetleri ile saldırı ve felaket senaryolarına karşı yedekleme ve güvenlik faaliyetleri sürdürülmektedir.

7.2. Yazılım Geliştirme ve Bakım Faaliyetleri

2007 yılına kadar Bilişim Müdürlüğü yönetimindeki temel yazılım, kısaca YBS olarak bilinen Oracle Forms tabanlı Yönetim Bilgi Sistemi idi. Bu yazılım 1993-1997 yılları arasında tasarlanmış, sonraki iki yılda da uygulanarak aşama aşama kullanıma alınmıştır. YBS ile terminolojide, verilerde, formlarda, yöntemlerde standartlaşma; kaynakların kullanımında koordinasyon, entegrasyon ve optimizasyon sağlanması hedeflenmiştir. YBS uygulamalarının birimlerden gelen talepler ve değişen gereksinimler doğrultusunda bakım ve iyileştirme çalışmaları 2011 yılı içerisinde de devam etmiş, bu kapsamda BAYS (Bilimsel Aktiviteler Yönetim Sistemi), MKYS (Mali Kaynaklar Yönetim Sistemi) ve İKYS (İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi) uygulamalarına yeni formlar eklemiş ve mevcut formlarda güncellemeler yapılmıştır.

YBS, 2007'den itibaren iş akışı mantığı içinde, rol tabanlı olarak ve web tabanlı teknolojiler kullanılarak TÜBİTAK Başkanlık birimlerindeki süreçleri kapsayacak şekilde yeniden geliştirilmeye başlanmıştır.

Kurum ana faaliyetlerinden olan proje destekleri, bilim insanı destekleri, yayınlar ve uluslararası işbirlikleri ile yardımcı hizmetler sınıfında yer alan idari ve mali hizmetler alanındaki pek çok temel süreç rol tabanlı olarak elektronik ortama aktarılmıştır. Söz konusu bu iş akış sistemleri, Rol ve Vekâlet Yönetim Sistemi (ROVEKS), Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi, Elektronik İmza altyapısı, Mobil İmza servisi ve diğer kurum web servislerini (MERNİS, ÖSYM Sınav Sonuç, Maliye Bakanlığı e-BorcuYoktur vb.) ortak olarak kullanmaktadır. Kurum içi kullanıcılar iş uygulama yazılımlarına kurumsal portal üzerinden erişmektedirler. Kullanıcıların iş uygulama

yazılımlarına tek bir noktadan giriş yapabilmesini sağlayan Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi 2011 yılı içerisinde geliştirilmiş ve kullanıma açılmıştır.

2011 yılı içerisinde geliştirilen ve geliştirilmesine devam edilen iş uygulamalarının başlıcaları şunlardır:

7.2.1. e-ARDEB

e-ARDEB projesi, TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı'na (ARDEB) sunulmakta olan proje önerileri için başvuruların alınması, değerlendirilmesi, desteklenmesine karar verilen projeler için izleme süreçlerinin yönetilmesi ve mali işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesini amaçlayan bir kapsama sahiptir.

2008 yılı sonunda Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı

(1001), Hızlı Destek Programı (1002) ve Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme (Kariyer) Programı (3501) proje önerilerinin çevrimiçi başvuru işlemleri tamamlanmış, 2009 yılında da Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı (3501) projelerinin çevrim içi olarak alınmasına başlanmıştır. e-ARDEB projesinin başvuru sürecine çözüm olarak geliştirilen bu uygulamalar için gereken durumlarda iyileştirme ve bakım işlemleri devam etmektedir.

Proje başvurularının elektronik ortamda alınmasının ardından Panel Yönetim Sistemi'nde değerlendirilen projeler içerisinde desteklenme kararı verilenler için proje izleme süreci başlamaktadır. ARDEB proje izleme sürecinin elektronik ortama taşınması amacıyla 2010 yılı Ağustos ayında ARDEB Proje İzleme Sistemi'nin geliştirilmesi çalışmalarına başlanmış ve 2011 yılı Aralık ayı itibarı ile büyük ölçüde tamamlanmıştır. Test sürecinin tamamlanmasının ardından 2012 yılı başında kullanıma açılması planlanmıştır.

7.2.2. e-BİDEB

TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen burs ve diğer destek programlarına yapılan başvuruların tamamı bu uygulama sayesinde çevrimiçi olarak alınmaya başlanmıştır. Bu çerçevede, kişilerin başvurularının durumlarını ve başvuru sonuçlarını görebilecekleri arayüzler geliştirilmiştir. 2009 yılı içinde geliştirilmesi tamamlanan bu sistem kullanılarak aynı yıl içerisinde 22 destek programı başvuruya açılmış ve sonuçlandırılmıştır.

2011 yılında e-BİDEB üzerinde güncellemeler ve eklemeler devam etmiştir;

- Yeni açılan programlarla ilgili gereken modüller sisteme eklenmiş ve var olan modüller üzerinde talepler doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır. Bu bağlamda 4 program başvuruya açılmış, 3 programla ilgili gerekli alt yapı hazırlanmıştır.

- Etkinlik programlarının izleme süreciyle ilgili yönetici panelinde kullanımı ve takibi kolaylaştıracak değişiklikler yapılmıştır.
- Ulusal Bilim Olimpiyatları ve Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı sonuçları başvuru sistemi ile uyumlu bir biçimde sistem üzerinden açıklanmıştır.
- Yönetici panelinde başvurularla ilgili alınan listelerde program sorumlularının istekleri doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır.
- Başvuru sırasında kişilerden istenen ALES, KPDS gibi sınav sonuçlarının kişilerin girmesine gerek kalmadan web servisi kullanılarak ÖSYM'den getirilmesi sağlanmıştır.
- e-BİDEB Online Başvuru Sisteminin ve e-BİDEB-Yönetici panelinin, Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi'ne entegrasyonu sağlanmıştır.
- Araştırma burs programlarının izlemesiyle ilgili çalışmalar devam etmektedir.

7.2.3. e-TEYDEB

e-TEYDEB projesi, TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'na (TEYDEB) sunulmakta olan proje önerilerinin ve ilgili form ve raporların elektronik ortamda alınması, değerlendirilmesi ve izlenmesi gibi TEYDEB süreçlerini elektronik ortama taşımayı amaçlayan bir e-Dönüşüm projesidir. Bu projenin temelini TEYDEB Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi (PRODİS) adı verilen web tabanlı yazılım oluşturmaktadır.

Eylül 2007'de ilk fazının geliştirilmesine başlanmış olan PRODİS yazılımı 1 Kasım 2010 tarihinde, proje başlangıcında öngörülen tüm TEYDEB süreçlerinin elektronik ortama taşıma amacına ulaşarak tamamlanmış ve hakkında kapsamlı bir proje raporu hazırlanmıştır. Halen yeni oluşan gereksinim ve süreçlerin elektronik ortama taşınması, bakım, iyileştirme ve kullanıcı destek çalışmaları devam etmektedir.

2011 yılı içerisinde buproje kapsamında yapılmış büyük ölçekli çalışmalar aşağıda listelenmiştir.

- Proje destek karar yazıları PRODİS üzerinden otomatik alınmaya başlanmıştır.
- Sistemdeki vergi sicil numarası bulunmayan kuruluşlara toplu duyuru yapılarak, hazırlanan arayüz üzerinden büyük bir kısmının vergi numaralarını sisteme girmeleri sağlanmıştır.
- İzleyici görevlendirme yazılarının PRODİS üzerinden otomatik oluşturulması ve gönderilmesi sağlanmıştır.
- Tamamlanan projeler ile ilgili olarak kuruluş yetkililerine PRODİS üzerinden otomatik olarak resmi yazı formatında teşekkür yazısı gitmesi sağlanmıştır.

- Hakem/İzleyiciler ve Yeminli Mali Müşavirler için detaylı PRODİS kullanım kılavuzları hazırlanmıştır.
- Yazılımın detaylı teknik altyapı dokümantasyonu hazırlanmıştır.
- Yeni açılan, 1505 - KOBİ Yararına Teknoloji Transferi Destek Programı'nın PRODİS entegrasyonu yapılmış ve programa Ağustos 2011 itibariyle çevrimiçi başvuru alınmaya başlanmıştır.
- YMM ekranlarının yeniden düzenlenerek aktif iş yükü görüntülenmesi, dönem filtreleme gibi özelliklerle daha kullanışlı hale getirilmesi sağlanmıştır.
- Sistemin Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi'ne entegrasyonu gerçekleştirilmiştir.
- PRODİS yazılımı ile 2011 yılında TÜSİAD ve TBV tarafından 9.'su düzenlenen eTR ödüllerine başvurulmuş ve Kamudan İş Dünyasına e-Hizmetler kategorisinde finalist iki projeden birisi olunmuştur.
- Veritabanı modelinde iyileştirmeler yapılmış, veri tekrarına sebep olan proje kişi kayıtları tek tabloda birleştirilmiştir.
- Başvuru ve izleme süreçlerinde ayrıntılı patent bilgilerinin alınabileceği altyapı hazırlanmıştır.
- Gelişmiş dinamik raporlama ihtiyaçlarını karşılamak için iş zekâsı (Business Intelligence) yazılımları hakkında ilgili diğer yazılım ekipleriyle birlikte gerekli ürün inceleme ve araştırma çalışmaları yapılmış, firmalar ile görüşülerek özellik ve maliyet değerlendirmelerinde son aşamaya gelinmiştir. 2012 yılı başında bu yazılımın temin edilerek kullanıma açılması planlanmaktadır.
- Bunların dışında yaklaşık 40 adet küçük çaplı bekleyen yeni yazılım gereksinimi gerçekleştirilmiştir.
- Kullanıcı desteği kapsamında, yardım masası yazılımı üzerinden 2523 adet son kullanıcı e-postasına cevap dönmüştür.

7.2.4. Panel Yönetim Sistemi (PYS)

Panel Yönetim Sistemi, destek başvurularını bir hakem heyeti (panel) aracılığıyla değerlendiren birimler (ARDEB, BİDEB ile Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü) için hazırlanmıştır. Sistem değerlendirme süreçlerinin etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

2011 yılı içerisinde proje kapsamında yapılan büyük ölçekli çalışmalar aşağıda listelenmiştir:

- ARDEB 1002 programı başvuru sonuçlarının sistem üzerinden gönderilebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

- BİDEB 2204, 2217, 2218, 2229 ve 2233 programları başvuru sonuçlarının sistem üzerinden gönderilebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır
- ARDEB SAVTAG araştırma destek grubu panellerinin sistem üzerinde oluşturulabilmesi sağlanmıştır.
- BİDEB 2232, 2234-A ve 2234-B programlarının başvuruları sisteme dâhil edilmiştir.
- Panel süreci ve Panel Yönetim Sistemi ile ilgili olarak görüş alınması amacıyla anket bölümü hazırlanmıştır.
- Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi ile entegrasyonu sağlanmıştır.

7.2.5. Taşınır Talep Sistemi

2008 yılında tamamlanarak elektronik imzalı olarak kullanıma açılan sisteme 2009 yılı ve 2010 yılı içerisinde Ayniyat ve Stok Kontrol Müdürlüğünden gelen talep doğrultusunda eklenen işlevlere ek olarak 2011 yılında demirbaş zimmet işlemlerinde Harcama Yetkilisinin onayı süreçten kaldırılmış sadece Taşınır Kayıt Kontrol Yetkilisinin onayı ile zimmet işlemi yapılabilmesi sağlanmıştır.

7.2.6. Kurumsal Portal

Kurumsal Portal, TÜBİTAK Başkanlık çalışanları için iş akış uygulamalarına bir geçiş noktası sağlamaktadır. Bilişim Müdürlüğünce geliştirilmiş uygulamalardan kullanıcıyı ilgilendiren bilgileri çekerek yalın ve kolay okunur bir biçimde ekrana getirmeyi amaçlamaktadır. Bu Portal aracılığıyla personel pek çok uygulamanın adresini bilmeye gerek duymadan, tek bir noktadan tüm iş uygulama yazılımlarına erişir.

2010 yılında olduğu gibi 2011 yılında da Kurumsal Portal ile ilgili gerekli bakım çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca, İnsan Kaynakları Müdürlüğü ile İdari ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından yapılan tüm duyurulara ek olarak ilanların da portal üzerinden görüntülenmesi sağlanmıştır. Hava Durumu uygulaması güncellenmiştir.

7.2.7. Bilgi Köprüsü

TÜBİTAK ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında imzalanmış protokoller çerçevesinde kurumların web servislerine tek noktadan erişimin sağlanabilmesi amacıyla hazırlanmış bir iş uygulamasıdır. Bu uygulama, TÜBİTAK Başkanlık ile bağlı merkez ve enstitüler tarafından sanal özel ağ (VPN) üzerinden kullanılacak şekilde hazırlanmıştır. 2010 yılında, ilk olarak TÜBİTAK Başkanlık, TÜBİTAK BİLGEM ve TÜBİTAK UME tarafından kullanılmaya başlanan sistem 2011 yılında gerekli güvenli iletişim altyapısının oluşturulmasının ardından TÜBİTAK

MAM ve TÜBİTAK SAGE'nin kullanımına sunulmuştur. TÜBİTAK UZAY ve TÜBİTAK ULAKBİM ile ilgili çalışmalar ise henüz tamamlanamamıştır.

Bilgi Köprüsü uygulaması kapsamında aşağıdaki kurum ve kuruluşların sistemleri ile entegrasyon sağlanmıştır:

1. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü - Kimlik Paylaşım Sistemi
 - Kimlik Bilgileri Sorgulama
 - Adres Bilgileri Sorgulama
2. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı
 - Kişi / Kuruluş Vergi Borcu Sorgulama
3. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi – ÖSYM
 - Sınav Sonuç Bilgileri Sorgulama

2011 yılı sonunda İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün sunmuş olduğu Kimlik Paylaşım Sistemi servislerinin güvenlik altyapısında değişiklik yapılacağı hususunda bilgi yazısı gelmiştir. Bu kapsamda Bilgi Köprüsü uygulamasında yapılması gereken değişiklikler değerlendirilmiş ve 2012 yılı başında yeni altyapıya entegre olunması için gerekli hazırlık çalışmaları başlatılmıştır.

TÜBİTAK birimleri tarafından artık firmalardan “vergi ve SGK borcu yoktur” yazıları istenmemektedir.

7.2.8. Transfer Takip Sistemi (TTS)

TTS, TÜBİTAK tarafından üniversiteler ile kamu kurum ve kuruluşlarına ARDEB projeleri kapsamında aktarımı yapılan mali kaynak verilerinin tutulması, bütçe, muhasebeleştirme ve mali raporlama işlemlerinin yapılabilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Bu kapsamda 2011 yılında aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır;

- Geri iadelerin normal fişlerle ilişkilendirilmesi ile fiş takibinin kolaylaşması sağlanmış,
- 2012 yılı içerisinde kullanıma açılacak olan ARDEB Proje İzleme (ARİZ) sistemi ile entegrasyon sağlanmış,
- Fiş kesimi kurallarına eklemeler yapılmış,
- İlgili birimlerin gereksinimleri kapsamında yeni raporlar eklenmiş ve mevcut raporlarda güncellemeler yapılmış,
- Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi ile entegrasyon sağlanmıştır ve gerekli kullanıcı yönetim ekranları eklenmiş,

- Yönetim arayüzünde iyileştirmeler yapılmış ve
- Veritabanı diğer uygulamalarla ortak bir veritabanı sunucusuna taşınmıştır.

7.2.9. TÜBİTAK Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi ve Kullanıcı Yönetim Sistemi

Uygulamaların daha güvenli hale gelebilmesi ve uygulama üzerindeki kullanıcı yönetiminin kolaylaşması için TÜBİTAK Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi uygulaması 2011 yılında geliştirilmiştir. Bu servis sayesinde, tüm web tabanlı iş uygulamaları, her bir kullanıcı için ayrı kullanıcı hesapları yerine tek bir kullanıcı hesabı ile kullanılabilmekte ve ayrı bir sistem üzerinden çok daha güvenli bir şekilde kullanıcı işlemleri yapılabilmektedir. TÜBİTAK Başkanlık bünyesinde dış kullanıcılara açılmış olan uygulamaların tamamı, iç kullanıcılar tarafından kullanılan iş uygulamalarının da bir kısmı TÜBİTAK Merkezi Kimlik Doğrulama Servisine entegre olmuştur. Yeni geliştirilecek ya da alımı yapılacak kimlik doğrulaması gerektiren yazılımların bu servis ile entegre çalışması gerekmektedir. Servis sayesinde;

- Tek bir kullanıcı hesabı ile TÜBİTAK bünyesinde çalışan tüm web tabanlı iş uygulamalarına daha güvenli bir şekilde giriş yapılabilmekte,
- Yeni üyelik işlemleri tek sistem üzerinden gerçekleşmekte.
- Kullanıcı yönetimi konusunda standart sağlanmakta,
- Tek seferlik giriş (Single Sign-On) hizmeti sağlanmakta,
- Elektronik imza ve mobil imza ile giriş desteği sunulmakta,
- Oluşturulacak yeni uygulamalar için yeni kimlik doğrulama ve günlük kayıt kodu yazma gereksinimi ortadan kaldırılarak iş gücü tasarrufu sağlanmakta,
- Doğrulama ve yeni kayıt güvenliği tek bir merkezden yönetilebilmekte,
- İstendiği durumda sadece yeni bir dil dosyası eklenerek farklı bir dil desteği sağlanabilmekte,
- Giriş ve çıkış yapan kullanıcıların IP adresi tabanlı kayıtları tutulabilmekte,
- Yüksek güvenlik gerektiren iş uygulamalarına, Kurum içi kullanıcıların sadece elektronik imza ya da mobil imza ile giriş yapmalarına izin verilebilmekte,
- Kaba kuvvet saldırı yöntemini engelleyen özellikler sunulmakta ve
- İş uygulamaları için rapor, istatistik vb. tek noktadan elde edilebilmektedir.

Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi ile birlikte tekleştirilen kullanıcılara ait bilgilerin izlenebilmesi, yönetimi, kullanıcı kaydı takibi ve istatistik görüntüleme gibi birçok işleme olanak sağlayan Kullanıcı Yönetim Sistemi (KYS) geliştirilmiş ve 2011 yılı Kasım ayında TÜBİTAK Başkanlık Bilişim Müdürlüğü çalışanlarının hizmetine açılmıştır. Uygulama sayesinde;

- Kullanıcı arama, kullanıcı bilgileri görüntüleme, değiştirme işlemleri yapılabilmekte,
- Kullanıcı giriş-çıkış kayıtları raporlanabilmekte,
- İş uygulaması bazında kayıtlı kullanıcı sayıları, giriş-çıkış sayıları, kullanıcıların Merkezi Kimlik Doğrulama Servisine giriş yöntemi bilgileri ve sayıları izlenebilmekte,
- Kullanıcıların MERNİS sorgusu yapılabilmekte ve
- IP adresi ile coğrafi konum bilgisi sorgusu yapılabilmektedir.

7.2.10. Seyahat Başvuru Sistemi

TÜBİTAK personeli ve BİDEB bursiyerlerinin seyahat başvurularını yapabileceği ve bu başvuruların Seyahat Birimi çalışanları tarafından izlenebilmesine olanak tanıyan 2011 Aralık ayında hayata geçirilmiş bir iş uygulamasıdır. Uygulama sayesinde;

- Seyahate gidecek kişilerin bilgileri kullanıcılardan doğrudan alınarak Başkanlık Seyahat Birimi'nin iş yükü azaltılmıştır.
- Kullanıcıların gerekli durumlarda başkaları adına da seyahat başvurusu yapabilmeleri sağlanmıştır.
- e-BİDEB uygulaması ve Seyahat Bilgi Sistemi (Oracle Forms) ile entegre çalışarak bursiyer bilgi kontrolü yapılması ve ilgili formlarda gerekli bilgilerin otomatik gelmesi sağlanmıştır.

7.2.11. Görevde Yükselme Yönetim Sistemi (GYYS)

GYYS, TÜBİTAK Personel İşe Alma, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esasları kapsamındaki mevcut görevde yükselme sürecini çevrimiçi hale getirmeyi amaçlayan ve evrakların elektronik imza ile imzalandığı bir uygulamadır. Uygulama, geliştirme aşamasındadır.

7.2.12. Teknoloji Kodları Yönetim Sistemi

Teknoloji kodları, bilimsel alanları sınıflandırmak için TÜBİTAK tarafından tanımlanmış kodlardır. Her bir iş uygulamasının ayrı yönettiği teknoloji kodlarının birleştirilmesi için yeni teknoloji kodları oluşturulmuştur. Eski kodların yeni kodlarla eşleştirilebilmesi ve yeni teknoloji kodu eklenebilmesi

için 2011 yılında web tabanlı bir uygulama geliştirilmiştir. Bu uygulama ARDEB, BİDEB ve TEYDEB tarafından kullanılmaktadır.

7.2.13. İş Zekâsı (Business Intelligence) Yazılımı

Kurumda kullanılan raporlama yöntemlerinin yetersizliği nedeniyle ve bu yöntemlerin yol açtığı sorunların önüne geçmek için piyasada bulunan iş zekâsı yazılımları araştırılmıştır. Ürün temsilcileri ve diğer kamu kurumlarından (Sosyal Güvenlik Kurumu, Orman Genel Müdürlüğü ve TÜBİTAK BİLGEM UEKAE G222) uygulama kullanıcıları ile toplantılar yapılmıştır. Yazılımın 2012 yılında alınması planlanmaktadır.

7.2.14. Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi

Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi, TÜBİTAK tarafından basımı yapılan popüler bilim kitaplarının tüm süreçlerini elektronik ortama taşınması amacıyla 2011 yılı Haziran ayında kullanıma açılmıştır. Bu sistem sayesinde;

- Basımı yapılması istenilen popüler bilim kitapları önerileri derlenmekte,
- Kitap önerilerinin, Popüler Bilim Kitapları Yayın Komisyonu tarafından değerlendirilmesi sağlanmakta,
- Basılmasına karar verilen kitaplar için sözleşme süreçleri uygulama üzerinden takip edilebilmekte,
- Sözleşme sonrası çeviri, redaksiyon, ihale ve basım süreçleri takip edilebilmekte ve
- Basım sonrası mali süreçler takip edilebilmektedir.

Sistem MKYS ile entegre çalışmaktadır.

7.2.15. e-Satış

TÜBİTAK tarafından basımı yapılan popüler bilim kitaplarının İnternet üzerinden satışı ile *TÜBİTAK Bilim ve Teknik*, *TÜBİTAK Bilim Çocuk* ve *TÜBİTAK Meraklı Minik* dergilerinin basılı aboneliklerinin ve e-dergi aboneliklerinin alınabilmesi için geliştirilmiştir. Uygulama; Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi, İYS ve Kitap/Stok Satış sistemi ile entegre çalışmaktadır. Uygulama sayesinde;

- Kullanıcılar, tüm siparişlerini ve siparişlerinin durumunu çevrimiçi olarak takip edebilmektedir.
- Dergi aboneleri, abonelik bilgilerini görebilmekte ve e-dergi arşivine erişebilmektedir.

- Yönetim ara yüzünden, sipariş sonrası işlemler (sipariş veya abonelik onayı, faturalama, kargo etiketi oluşturma, paketlenme ve kargo teslimi) hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmektedir.

Uygulama, 2011 yılı Ağustos ayında geliştirilmeye başlanmış olup, uygulamanın testleri tamamlandıktan sonra 2012 yılında kullanıma açılması planlanmaktadır.

7.2.16. Web Siteleri

2011 yılında Bilişim Müdürlüğü tarafından alt yapı desteği verilen siteler şunlardır:

- <http://www.tubitak.gov.tr>
- <http://www.bilimeglence.com>
- <http://g222.uekae.tubitak.gov.tr>
- <http://www.concertjapan.eu>
- <http://www.eureka.org.tr>
- <http://www.fp7.org.tr>
- <http://fp8.fp7.org.tr>
- <http://www.medeniyetlerittifaki.gov.tr>
- <http://www.medeniyetlerittifaki.org>
- <http://www.medeniyetlerittifaki.org.tr>
- <http://www.projeyarismasi.org>
- <http://www.teknoloji.org.tr>
- <http://www.turboppp.org>
- <http://www.vizyon2023.com>
- <http://www.vizyon2023.gen.tr>
- <http://www.vizyon2023.org>
- <http://www.vizyon2023.org.tr>
- <http://www.weski.tubitak.gov.tr>
- <http://mistug.tubitak.gov.tr/proje>
- <http://www.biltek.tubitak.gov.tr>
- <http://arsiv.biltek.tubitak.gov.tr>
- <http://g222.uekae.tubitak.gov.tr>
- <http://redmine.tubitak.gov.tr>
- <http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr>
- <http://www.bilimcocuk.tubitak.gov.tr>
- <http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>

- <http://oduller.tubitak.gov.tr>
- <http://eduroam.tubitak.gov.tr>
- <http://euraxess.tubitak.gov.tr>
- <http://www.2235.tubitak.gov.tr>
- <http://fp8.tubitak.gov.tr>
- <http://husamettintugac.tubitak.gov.tr>
- <http://munirbirsell.tubitak.gov.tr>
- <http://ilyenilik.tubitak.gov.tr>

Bu sitelerden, www.tubitak.gov.tr adresi ile başlayan alanlar, www.fp7.org, www.eureka.org.tr ve www.turboppp.org alanları TÜBİTAK İçerik Yönetim Sistemi(İYS)'ni kullanmaktadır. TÜBİTAK Başkanlık birimlerinin yanı sıra, Kurum Enstitü ve Merkezlerinden TÜBİTAK İYS kullananlara da 2011 yılı boyunca destek hizmeti sunulmuştur.

2011 yılı boyunca TÜBİTAK İYS üzerinde kullanıcılardan gelen istekler ve web grubundan gelen teknik yorumlar doğrultusunda iyileştirmeler yapılmıştır. Web sayfalarına içerik sağlayan birim yazarlarına destek olmak, gerekli yardım dokümanlarını kolay ulaşılır hale getirmek, web grubuna gelen iş taleplerini azaltmak ve İYS uygulamasının daha etkin kullanımını sağlamak amacıyla 2011 yılında uzaktan eğitim çalışması gerçekleştirilmiştir. Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çalışmada TÜBİTAK Başkanlık bünyesinde İYS kullanıcılarına eğitim olanağı sağlanmıştır.

2011 yılı boyunca web sayfaları için 2 500'den fazla görsel, animasyon ve doküman üretilmiştir.

TÜBİTAK web sitelerinin daha verimli çalışması, kolay kullanılabilir ve yönetilebilir olması için açık kaynak kodlu Drupal İYS kullanılması yönünde çalışmalara başlanmıştır.

7.3. Veri Tabanı Yönetimi Faaliyetleri

Veritabanı yönetim grubu, bir tanesi test olmak üzere toplam altı veritabanını yönetmektedir. 2011 yılı içerisinde bu veritabanlarının günlük, aylık ve yıllık periyodik bakımları yapılmıştır. Bu periyodik bakımlar ana hatlarıyla; yedekleme işlemlerinin kontrolü, performansın izlenmesi, veritabanı güvenlik kıstaslarının tespit edilmesi ve uygulanması, kullanıcı hak yönetimi, veritabanı sürüm güncellemesi, felaket senaryolarının planlanması ve tatbiki gibi faaliyetlerdir.

2011 yılı içerisinde "Oracle 10g Enterprise Edition" sürümüne sahip iki veritabanı, "Oracle 11g Enterprise Edition" sürümüne yükseltilmiştir ve gerekli yamalar bu veritabanlarına uygulanmıştır.

Yönetilecek veritabanı sayısının fazla olması, yönetim güçlüklerinin yanı sıra kullanım açısından verimsizliğe sebep olmaktadır. Bu sebeple iki veritabanı üzerindeki şemalar mevcut bir veritabanına taşınmış ve bu iki veritabanı kapatılmış ve silinmiştir. BUTAL ve TÜSSİDE'den gelen istekler doğrultusunda bu enstitülerin sahip olduğu veritabanları, gerekli düzenlemeler ve sürüm yükseltmeleri yapılarak Başkanlık sunucularına taşınmıştır. Veritabanlarının herhangi bir sebeple çalışmaz hale gelmesi durumunda, kurtarma işlemleri sırasında veritabanı hizmet sürekliliği için, iki veritabanının "Oracle Data Guard" aracı kullanılarak eş zamanlı çalışan ikincil yedek veritabanları oluşturulmuştur.

ARBİS kullanıcı bilgileri, merkez veritabanına taşınmış, kullanılmayan kullanıcı hesapları kilitlenmiş, uygulamaların kullandığı veritabanı şemalarının sorumluları belirlenmiştir ve roller ile yetkiler yeniden düzenlenmiştir. Geliştirilen "veritabanı güvenlik duvarı" ile yetkisi olmayan kullanıcıların parolaları bilmeleri durumunda dahi, IP adresi kontrolü ile erişimleri engellenmiştir. Merkez veritabanı üzerinden verilen veya kaldırılan tüm hakların veritabanı yöneticilerine e-posta yoluyla iletilmesini sağlayan bir uygulama geliştirilmiştir.

7.4. Kurum İçi/Dışı Çevrimiçi Uygulamalar ve Kullanıcı Verileri

Kurum içi/dışı çevrimiçi kullanıcı verilerine ilişkin bilgiler Tablo 40'da verilmektedir.

Tablo 40. Kurum İçi/dışı Kullanıcı Verileri.

Uygulama Adı	Kullanıcı Sayısı
Abone / Stok / Satış Yönetim Sistemi	19
Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)	128.905
ARDEB 1001 Başvuru Sistemi (e-ARDEB)	10.357
ARDEB 1002 Başvuru Sistemi (e-ARDEB)	4.109
ARDEB 1010 Başvuru Sistemi (e-ARDEB)	285
ARDEB 3501 Başvuru Sistemi (e-ARDEB)	1.423
Barkod Uygulaması	7
Başarı Öyküleri Anket Sistemi	18
BAYS BİDEB Burs Programları Yönetim Sistemi (e-BİDEB)	60
BAYS Desteklenen Projeler (e-ARDEB)	194
BAYS TEYDEB (e-TEYDEB)	86
BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi (e-BİDEB)	51.432
BİDEB Başvuru Yönetim Sistemi (e-BİDEB)	24

Uygulama Adı	Kullanıcı Sayısı
Bilgi Edinme Yazılımı	2.500
Bilgi Köprüsü	114
Bilimsel Makale Yönetim Sistemi	21.358
E-Dergi (Kurum Dışı Kullanıcı)	19.862
E-Dergi (Kurum İçi Kullanıcı)	516
Evrak Takip Sistemi	306
İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi (İKYS)	25
İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü Yönetim Sistemi	13
İş Talep Sistemi	736
Kullanıcı Yönetim Sistemi	15
Kurumsal Portal	1.265
Kurumsal ve Kişisel Faaliyet Yönetim Sistemi	560
Mesai Takip Yazılımı	1.441
Mali Kaynaklar Yönetim Sistemi (MKYS)	435
Panel Yönetim Sistemi (PYS)	14.976
Patent Teşvik Sistemi	2.499
Periyodik Bakım Sistemi	27
Popüler Bilim Kitapları Yönetim Sistemi	13
Rol ve Vekâlet Yönetim Sistemi (ROVEKS)	1.080
Seyahat Başvuru Sistemi	110
Seyahat İzleme Sistemi	8
Taşınır Talep Sistemi	516
TEYDEB Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi-PRODİS (e-TEYDEB)	13.527
Transfer Takip Sistemi (TTS)	6.551
TÜBİTAK Araştırma Altyapısı Bilgi Sistemi-TARABİS	2.807
Yıllık İzin Talep Sistemi	1.080
Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi Toplam Tekil Kullanıcı Sayısı*	170.141

* Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi'ni kullanan uygulamaların toplam tekil kullanıcı sayısını belirtmektedir.

8. Fiziksel Kaynaklar

TÜBİTAK Başkanlık ile Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde 2011 yılı sonundaki mevcut fiziksel kaynaklar Tablo 41’de verilmiştir.

Tablo 41. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler

Kaynak	BAŞKANLIK	TÜBİTAK MAM	TÜBİTAK BİLGEM	TÜBİTAK UME	TÜBİTAK TÜSSİDE	TÜBİTAK SAGE	TÜBİTAK UZAY	TÜBİTAK ULAKBİM	TÜBİTAK BUTAL	TÜBİTAK TUG	TOPLAM
Kapalı Bina Alanı ¹⁴ (1000 m ²)	21	105	66,6	51,5	17,2	25,5	9,2	8,7	7,4	3,7	315,8
Arazi Alanı (1000 m ²)	3,5	7.190				2.445	11,7	-	14	585	10.249

9. Temel Politika ve Öncelikler

TÜBİTAK’ı ilgilendiren ve faaliyetlerine yön veren Hükümet temel politika ve öncelikleri aşağıda verilmektedir:

Dokuzuncu 5 Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)

Bu planda TÜBİTAK’ın çalışma alanına ilişkin temel politika öncelikleri ve tedbirler şunlardır:

- Özel sektör başta olmak üzere, toplumun her kesiminde bilim, teknoloji ve yenilik kültürünün ve farkındalığının artırılması için bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi,
- Üniversiteler ile özel sektörü bir araya getiren Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin altyapılarının tamamlanması ve öncelikli alanlarda uzmanlaşmalarının özendirilmesi,
- Ar-Ge faaliyetlerinin yenilik üretecek şekilde ve pazara yönelik olarak tasarlanmasının sağlanması,
- Araştırmacı insan gücü kaynağının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- Yurt dışındaki Türk araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, yurt içinde istihdam edilmesi için gerekli imkanların sağlanması,

¹⁴ TÜBİTAK MAM’da kapalı alanlara TEKSEB ve TEKGEB bina alanları dahil edilmemiştir.

- Ulusal yenilik sistemi içinde yer alan kurum ve kuruluşların görev ve faaliyetlerinin gözden geçirilerek kurumlar arası işbirliğini de artıracak etkin bir yapı kurmak üzere gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması,
- Başta AB ülkeleri olmak üzere bilim ve teknoloji alanında yetkin olan ülkeler ile bilgi ve teknoloji transferi amaçlı işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Geleceğe yönelik olarak nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojilerinin; sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalarının; yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetlerinin; aşı ve anti-serum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmalarının; bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojilerinin öncelikli alanlar olarak desteklenmesi,
- Kamu tedarik sisteminin, Ar-Ge çalışmalarını ve yerli teknoloji geliştirilmesini destekleyen bir yapıya kavuşturulması.

Orta Vadeli Program (2010- 2012)

Bu programda yer alan ve Kurumu ilgilendiren temel politika ve öncelikler şunlardır:

- i) Özel kesimin, özellikle de KOBİ'lerin Ar-Ge kapasitesi ve Ar-Ge'ye olan talebinin artırılmasının sağlanması,
- ii) Özel sektör ile üniversiteler ve araştırma kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik programlar ve rekabet öncesi Ar-Ge işbirliklerinin desteklenmesi,
- iii) Araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi ve teknoloji transferi uygulamalarının etkinleştirilmesi ve Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin güçlendirilmesi,
- iv) Dışa bağımlılığın yüksek olduğu savunma, sağlık ve enerji gibi sektörlerde yerli teknolojiye dayalı ürün ve teknolojiler geliştirilmesine yönelik programların işlerliğinin artırılması,
- v) Öncelikli teknoloji alanlarında araştırmacı insan gücünün özel sektörün ihtiyaçları da dikkate alınarak nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- vi) Ar-Ge'ye dayalı üretim yeteneğini güçlendirmek amacıyla başta gelişmekte olan üniversitelerde olmak üzere araştırma merkezleri ve merkezi laboratuvarların oluşumunun desteklenmesi.

2011 Yılı Programı

Programın bilim ve teknoloji politikasının temel amacı, özel sektörün yenilik yeteneğini artırmak, bilim ve teknolojide yetkinleşmek ve bu yetkinliği ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmektir.

TÜBİTAK, programın ilkelerinde yer alan aşağıdaki temel öncelik ve politikalar doğrultusunda faaliyetlerini yürütmektedir:

- Ulusal Yenilik Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanması.
- Bölgesel Yenilik Sistemleri'nin tanımlanması ve desteklenmesi,
- Bilim, araştırma, teknoloji ve yenilik alanlarında toplumsal farkındalık artırılması,
- Özel sektörde yürütülen Ar-Ge faaliyetlerinin artırılmasının desteklenmesi,
- Bilim ve teknoloji alanında işbirliği ağları ve platformları yaygınlaştırılması,
- Yurtdışındaki yerli ve yabancı, nitelikli araştırmacıların ülkemizde çalışmasının özendirilmesi.

B. EK TABLOLAR

EK 1. 2011 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
Abdullah Gül Ü.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A.İzzet Baysal Ü.	18	3	4	0	3	0	1	0	1	1	27	4
Acıbadem Ü.	3	0	4	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Adıyaman Ü.	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	6	0
Adnan Menderes Ü.	46	7	18	7	4	0	0	0	8	1	76	15
Afyon Kocatepe Ü.	23	2	6	5	4	1	0	0	2	0	35	8
Ağrı İbrahim Çeçen Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Ahi Evran Ü.	2	2	1	0	1	2	0	0	1	0	5	4
Akdeniz Ü.	62	20	18	12	4	1	2	0	14	6	100	39
Aksaray Ü.	12	3	5	1	6	1	0	0	0	0	23	5
Amasya Ü.	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0
Anadolu Ü.	31	7	10	3	2	0	0	0	5	0	48	10
Ankara Ü.	104	30	67	26	5	2	2	1	13	5	191	64
Ardahan Ü.	3	0	1	0	0	0	0	0	1	0	5	0
Artvin Çoruh Ü.	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Atatürk Ü.	73	8	10	2	5	0	0	0	3	0	91	10
Atılım Ü.	11	1	1	0	1	2	1	0	2	0	16	3
Bahçeşehir Ü.	9	4	1	2	3	2	1	0	0	2	14	10
Balıkesir Ü.	19	2	3	2	4	2	0	0	0	0	26	6
Bartın Ü.	3	1	5	1	1	0	0	0	1	0	10	2
Başkent Ü.	6	5	3	2	1	0	2	0	2	0	14	7
Batman Ü.	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	3	1
Bayburt Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Beykent Ü.	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0
Bezmi Alem Ü.	5	0	2	0	1	0	0	0	1	0	9	0
Bilecik Ü.	3	0	1	0	2	3	0	0	0	0	6	3
Bilkent Ü.	47	24	8	6	6	6	2	0	17	8	80	44
Bingöl Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Bitlis Eren Ü.	3	0	1	0	6	1	0	0	1	0	11	1
Boğaziçi Ü.	50	13	12	4	9	3	1	0	16	7	88	27
Bozok Ü.	5	0	1	0	2	0	0	0	0	0	8	0
Bursa Teknik Ü.	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3	0
Celal Bayar Ü.	27	3	9	2	3	1	0	0	0	1	39	7
Cumhuriyet Ü.	4	1	1	0	2	1	0	0	0	0	7	2
Çağ Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ç. Onsekiz Mart Ü.	39	8	15	4	7	2	0	0	11	3	72	17
Çankaya Ü.	3	0	1	1	0	1	1	0	0	0	5	2
Çankırı Karatekin Ü.	8	0	2	2	3	0	0	0	4	1	17	3
Çukurova Ü.	50	9	23	5	0	0	1	0	7	4	81	18
Dicle Ü.	22	5	6	1	0	0	0	0	0	0	28	6
Doğuş Ü.	2	0	2	1	7	0	0	0	1	0	12	1
Dokuz Eylül Ü.	102	18	16	11	0	0	2	0	13	3	133	32
Dumlupınar Ü.	14	2	2	1	1	0	0	0	3	0	20	3
Düzce Ü.	16	2	5	1	5	3	0	0	2	0	28	6

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
Ege Ü.	149	26	55	19	6	2	3	0	28	14	241	61
Erciyes Ü.	71	6	8	1	7	1	3	0	2	0	91	8
Erzincan Ü.	1	0	2	0	1	0	0	0	0	0	4	0
Fatih Ü.	19	6	3	1	6	3	0	0	3	0	31	10
Fırat Ü.	36	10	9	7	0	0	0	0	2	0	47	17
Galatasaray Ü.	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1
Gata	4	1	2	4	0	0	0	0	0	0	6	5
Gazi Ü.	78	11	36	12	1	1	2	0	8	1	125	25
Gaziantep Ü.	17	1	8	2	2	0	1	0	1	1	29	4
Gaziosmanpaşa Ü.	22	4	6	2	3	0	0	0	0	0	31	6
Gazikent Ü.	2	0	1	0	0	0	1	0	0	0	4	0
Gebze Yük. Tekn. Ens.	38	13	12	6	2	1	1	0	5	1	58	21
Gediz Ü.	4	1	0	2	4	0	0	0	0	0	8	3
Giresun Ü.	5	0	3	0	0	0	0	0	2	0	10	0
Gümüşhane Ü.	8	1	2	0	2	0	0	0	0	0	12	1
Hacettepe Ü.	117	22	49	28	9	5	1	0	14	5	190	60
Hakkari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Haliç Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Harran Ü.	23	6	11	5	4	2	0	0	0	1	38	14
Hitit Ü.	4	0	6	4	6	1	2	0	1	0	19	5
Iğdır Ü.	1	1	0	0	3	0	0	0	0	0	4	1
Işık Ü.	6	3	0	0	2	1	0	0	1	1	9	5
İnönü Ü.	36	4	12	5	4	2	0	0	0	1	52	12
İstanbul Arel Ü.	0	0	1	0	2	1	0	0	0	0	3	1
İstanbul Aydın Ü.	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0
İstanbul Bilgi Ü.	13	3	0	0	3	0	0	0	0	0	16	3
İstanbul Bilim Ü.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0
İstanbul Kültür Ü.	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	1
İstanbul Kemerburgaz Ü.	2	1	0	0	3	0	0	0	0	0	5	1
İstanbul Şehir Ü.	5	1	0	0	2	1	0	0	0	0	7	2
İstanbul Teknik Ü.	105	28	16	10	11	5	11	1	26	7	169	51
İstanbul Ticaret Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İstanbul Ü.	75	20	19	5	1	0	2	0	13	4	110	29
İzmir Ekonomi Ü.	9	2	0	0	1	3	0	0	1	0	11	5
İzmir Ü.	0	1	0	0	3	2	0	0	0	0	3	3
İzmir Yük. Tekn. Ens.	38	11	10	6	6	3	0	0	10	5	64	25
K.Maraş S. İmam Ü.	24	6	6	3	0	0	0	0	0	2	30	11
Kadir Has Ü.	3	1	2	0	1	0	0	0	1	0	7	1
Kafkas Ü.	4	0	8	2	1	0	0	0	1	0	14	2
Karabük Ü.	5	0	8	0	2	2	0	0	0	0	15	2
Karadeniz Teknik Ü.	52	5	15	6	5	0	1	0	6	4	79	15
Karamanoğlu Mehmet Bey Ü.	7	2	2	0	5	3	0	0	0	0	14	5
Kastamonu Ü.	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	1
Kırıkkale Ü.	11	2	7	5	2	1	0	0	0	0	20	8
Kırklareli Ü.	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	4	0
Kilis 7 Aralık Ü.	2	0	3	0	3	0	0	0	0	0	8	0
Kocaeli Ü.	33	8	16	7	9	0	0	0	1	1	59	16
Koç Ü.	56	19	4	2	14	5	0	0	14	4	88	30
KTO Karatay Ü.	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0
M.Sinan Güz. San. Ü.	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3
M. Akif Ersoy Ü.	9	0	8	0	5	1	0	0	0	0	22	1

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARİYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
Maltepe Ü.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Mardin Artuklu Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Marmara Ü.	60	9	14	4	1	1	2	0	4	1	81	15
Melikşah Ü.	2	1	0	0	1	1	0	0	1	0	4	2
Mersin Ü.	22	6	11	1	7	0	0	0	0	1	40	8
Muğla Ü.	38	4	7	1	8	1	0	0	2	0	55	6
Mustafa Kemal Ü.	25	4	18	7	2	0	1	0	3	2	49	13
Muş Alparslan Ü.	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	2	1
Namık Kemal Ü.	19	1	8	1	8	1	1	0	3	0	39	3
Nevşehir Ü.	7	0	3	0	1	0	0	0	0	0	11	0
Niğde Ü.	12	1	8	1	8	2	0	0	4	2	32	6
Okan Ü.	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	0
Ondokuz Mayıs Ü.	36	3	14	5	3	0	1	0	2	2	56	10
Ordu Ü.	1	0	3	3	6	0	0	0	0	0	10	3
Orta Doğu Teknik Ü.	107	32	24	20	14	6	6	2	20	13	171	73
Osmangazi Ü.	23	2	19	4	0	0	0	0	2	0	44	6
Osmaniye Korkut Ata Ü.	1	0	2	2	4	2	0	0	2	0	9	4
Özyeğin Ü.	4	2	1	0	2	0	1	0	2	1	10	3
Pamukkale Ü.	32	5	19	5	12	4	0	0	2	1	65	15
Piri Reis Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rize Ü.	9	2	1	0	4	1	0	0	0	0	14	3
S. Demirel Ü.	163	23	56	9	14	4	2	0	16	2	251	38
Sabancı Ü.	38	18	3	2	14	6	1	1	5	4	61	31
Sakarya Ü.	24	2	0	0	5	0	1	0	2	1	32	3
Selçuk Ü.	78	14	34	11	8	1	1	0	5	2	126	28
Siirt Ü.	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3	0
Sinop Ü.	2	0	2	0	1	0	0	0	2	1	7	1
Tobb Eko. Ve Tekn. Ü.	27	4	7	2	16	4	0	0	5	1	55	11
Trakya Ü.	17	1	3	1	1	1	0	0	0	0	21	3
Tunceli Ü.	8	0	4	0	0	0	0	0	0	0	12	0
Turgut Özal Ü.	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Türk Hava Kurumu Ü.	3	1	0	0	2	0	0	0	0	0	5	1
Toros Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0
Ufuk Ü.	0	0	2	1	1	1	0	0	0	0	3	2
Uşak Ü.	2	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3	2
Uludağ Ü.	57	14	11	3	2	1	0	0	4	4	74	22
Yalova Ü.	4	0	6	1	5	0	0	0	0	0	15	1
Yaşar Ü.	10	1	0	0	4	1	0	0	0	0	14	2
Yeditepe Ü.	20	4	9	2	4	3	0	0	8	4	41	13
Yeni Yüzyıl Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Yıldırım Beyazıt Ü.	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Yıldız Teknik Ü.	98	13	12	3	7	2	4	1	9	1	130	20
Yüzüncü Yıl Ü.	10	0	6	2	3	0	0	0	0	2	19	4
Zirve Ü.	8	1	1	0	2	2	1	0	0	0	12	3
Z. Karaelmas Ü.	12	3	4	0	0	0	1	0	0	0	17	3
TOPLAM	2938	584	936	342	428	125	68	6	376	139	4746	1196
Diğer Kuruluşlar	148	10	26	8	12	0	92	10	36	10	314	38
GENEL TOPLAM	3086	594	962	350	440	125	160	16	412	149	5060	1234

EK 2. 2007 - 2011 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2007				2008				2009				2010				2011			
Program	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
Lisans Bursu	534	534	1592	7,03	389	389	1836	10,25	279	279	1.952	12,17	31	26	1.971	10,11	35	31	1.473	6,79
Üniversite Öğr. Yurtiçi-Yurtdışı Araş. Projeleri Destekleme Prog	110	86	86	0,15	176	170	170	0,21	349	297	297	0,41	809	556	556	0,74	794	524	524	0,83
Yurt İçi Yüksek Lisans Bursu	2451	1080	2230	22,50	2876	493	2680	24,78	3749	424	2.953	16,22	2.680	953	3.111	11,01	3.493	524	2.729	17,87
Yurt İçi Doktora Bursu	753	530	1246	11,23	772	364	1523	15,10	780	547	1.988	17,38	827	452	2.540	19,70	1466	576	2.936	22,02
Yurt İçi Yurt Dışı Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı	3	3	45	0,85	-	-	45	0,50	-	-	25	0,25	-	-	2	0,02	-	-	32	0,003
Yurt Dışı Doktora Bursu	55	21	83	1,18	66	21	104	0,97	87	9	110	0,60	64	5	100	0,39	-	-	94	0,27
Yurt Dışı Araştırma Bursu	222	171	317	2,06	272	172	489	2,64	235	142	487	2,95	191	115	468	2,19	242	155	498	2,90
Yabancı Uyruklular İçin Doktora Bursu	136	45	94	1,47	73	34	128	1,74	95	39	139	2,04	102	39	155	2,22	100	56	170	3,34
Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Bursu	16	9	19	0,10	22	11	13	0,09	35	22	30	0,28	57	37	51	0,36	86	67	90	0,75
Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı **	521	521	521	0,22	3407	2626	2626	0,49	3.150	2.680	2.680	0,47	2.272	1.977	1.977	0,78	1.915	828	828	0,56
Yurt İçi Doktora Sonrası Bursu	59	44	48	0,61	34	20	68	0,42	53	36	60	0,31	45	37	64	0,51	46	38	76	0,95
Yurt Dışı Doktora Sonrası Bursu	357	226	428	3,23	394	233	661	4,52	466	191	649	5,82	493	260	701	5,19	450	237	688	8,39
Konuk Bilim İnsanı Destek Bursu	244	174	174	0,75	564	228	228	0,98	391	184	184	0,57	361	204	204	0,66	355	238	238	0,97
Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı **	1733	1517	1517	0,34	3334	2541	2541	0,61	2.801	1.831	1.831	1,65	8.460	3.699	3.699	1,25	10.658	3.742	3.742	0,88
Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	1178	850	850	1,11	1442	884	884	1,11	1.046	497	497	0,82	1.052	562	562	0,88	1.066	613	613	1,09
TÜBİTAK Almanya (DFG) Burs Programı	21	17	17	0,02	20	18	18	0,01	16	16	16	0,01	40	40	40	0,03	17	11	11	0,01
TÜBİTAK İngiltere (Royal Society) Burs Programı	13	13	13	0,01	9	8	8	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TÜBİTAK Macaristan (HAS) Burs Programı	4	2	2	0,00	4	3	3	0,00	7	7	9	0,01	6	5	5	0,00	2	2	2	0,001
Son Sınıf Lisans Öğr. İçin Lisansüstü Burs Programı	1272	661	661	-	792	433	-	-	1.133	121	-	-	431	323	-	-	678	219	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest.	3301	1214	1214	0,93	3222	1398	1398	0,62	2.250	881	881	1,39	4.331	2.094	2094	2,34	4.379	2.613	2.613	3,03

P,***																				
Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs P.	-	-	-	-	294	12	12	0,32	152	6	18	0,61	24	3	19	0,37	14	2	21	0,15
TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Prog.	-	-	-	-	-	-	-	-	12	5	5	-	7	3	3	-	17	6	6	0,01
Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	12	12	-	25	23	34	0,64
SSA-2	-	-	-	-	14	14	14	0,13	-	-	2	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-
Doktora Öğrencileri Yurt İçi Araştırma Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3	3	-	11	6	9	0,06
Bilimsel İşbirliğine Yönelik Etkinlikleri Destekleme Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	415	220	220	0,08
TOPLAM (İlk ve Ortaöğretime Yönelik Prog. Hariç)	12983	7718	11157	53,78	18176	10072	15449	65,54	17074	8209	14808	63,97	22305	11404	18336	58,82	26264	10731	17647	71,58

* “B” başvuran sayısını, “D” desteklenen sayısını, “T” toplam bursiyer sayısını, “DM” ise destek miktarını (2011 Sabit fiyatları ile, Milyon TL) ifade etmektedir.

** 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

*** İlgili program kapsamında lisans öğrencileri ile ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik düzenlenen etkinliklerin katılımcı sayıları EK 2’ye, ilk ve ortaöğretim öğrencilere yönelik olanların katılımcı sayıları EK 3’e yansıtılmıştır

EK 3. 2007 - 2011 Yılları Arasında İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2007				2008				2009				2010				2011			
Program	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
2201-2202 Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı- Ulusal Bilim Olimpiyatları	11214	353	353	0,81	13694	361	361	0,92	12433	342	342	0,92	12.84 2	402	402	1,63	17.341	384	384	1,54
2203 Uluslararası Bilim Olimpiyatları	144	35	35	0,98	277	32	32	0,93	260	34	34	0,96	280	35	35	3,41	441	29	29	3,22
2204 Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması	1608	40	40	1,08	1925	40	40	1,31	2791	35	35	1,85	3.126	68	68	3,17	5.111	81	81	3,00
Eğitim Danışmanlığı Desteği**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.***	1247	278	278	0,11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	14213	706	706	3,00	15896	433	433	3,17	15484	411	411	3,75	16248	505	505	8,20	22893	494	494	7,75

* “B” başvuran sayısını, “D” desteklenen sayısını, “T” toplam bursiyer sayısını, “DM” ise destek miktarını (2011 Sabit fiyatları ile, Milyon TL) ifade etmektedir. 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

** İlgili program kapsamında lisans öğrencileri ile ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik düzenlenen etkinliklerin katılımcı sayıları EK 2’de, ilk ve ortaöğretim öğrencilere yönelik olanların katılımcı sayıları EK 3’de yansıtılmıştır.

*** 2005 ve 2006 yıllarında TÜBİTAK tarafından düzenlenen ‘Eğitimde Bilim Danışmanlığı Seminerleri’nin ülke geneline yaygınlaştırılması amacıyla 2229 kodlu Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlik Destek programı uygulamaya konulmuştur. 2007 ve daha sonraki yıllar için Eğitimde Bilim Danışmanlığı desteği 2229 kodlu program kapsamında verilecektir.

EK 4. Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar)

Tablo E4.1. 2011 Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmesi (TL)

GELİR EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA (B CETVELİ)	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	263.000,00	150.584,93
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	8.046.000,00	9.788.481,35
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	100.000,00	310.090,04
03.1.2.04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gel.	4.631.000,00	4.200.250,79
03.1.2.05	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	5.500.000,00	47.545,02
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	9.600.000,00	19.912.022,20
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri	73.000.000,00	112.257.690,94
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	42.000.000,00	36.859.990,13
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	460.000,00	460.412,72
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri		102.889,71
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	180.000,00	160.398,85
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar		109.428,11
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar		608.825,19
04.2.1.01	Hazine Yardımı	432.110.000,00	432.109.998,00
04.2.2.01	Hazine Yardımı	892.605.000,00	631.709.600,00
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar		3.111.184,15
04.5.1.02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları	2.500.000,00	6.557.550,44
04.5.2.02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları		4.810.440,70
05.1.5.01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	3.200.000,00	645.138,97
05.1.9.01	Kişilerden alacaklar faizleri		2.377,12
05.1.9.03	Mevduat faizleri	19.000.000,00	11.953.681,62
05.1.9.99	Diğer Faizler	670.000,00	172.565,39
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları		1.014.510,01
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	850.000,00	328.018,98
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar		10.047,06
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları		651.104,00
05.9.1.05	Para farkları		62,87
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar		299.049,69
05.9.1.99	Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	30.000.000,00	80.761.969,02
06.2.1.01	Taşınır Satış Geliri		304,24
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan		24.706,97
		1.524.715.000,00	1.359.130.919,21

Tablo E4.2. 2011 Yılı Gelir Gerçekleşmesi* (TL)

Gelir Ekonomik Kod	Gelirler	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	BİLGEM	TBAE	BUTAL	TÜSSİDE	TOPLAM
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	11.195	1.210	0	104.109	0	24.460	0	9.505		106	0	150.585
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	9.755.228	0	0	0	0	32.214	0	0		1.040	0	9.788.481
03.1.1.99	Diğer Mal Satış Gelirleri												0
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	0	0	0	0	0	176.553	0	0		133.537	0	310.090
03.1.2.04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gel.	1.556.138	0	6.320	0	15.293	372.308	0	0		84.266	2.165.926	4.200.251
03.1.2.05	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	0	0	0	0	0	47.545	0	0		0	0	47.545
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	0	0	0	0	0	19.079.883	0	0		832.139	0	19.912.022
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri	0	0	0	777.649	0	16.885.971	13.812.123	80.738.230		0	43.718	112.257.691
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	100.999	21.145.558	13.261.291	208.477	56	2.143.432	0	0		0	177	36.859.990
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	3.683	0	0	0	0	456.730	0	0		0	0	460.413
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri						12.890				90.000		102.890
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.860	0	0	0	0	80.305	7.080	70.154		0	0	160.399
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar	109.428											109.428
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	608.825											608.825
04.2.1.01	Hazine Yardımı	151.899.807	23.073.860	14.270.438	90.117.318	2.834.783	59.216.972	17.469.484	65.398.550		3.814.806	4.013.981	432.109.998
04.2.2.01	Hazine Yardımı	543.980.600	14.386.000	5.167.000	10.605.000	2.250.000	24.312.000	10.039.000	20.970.000		0	0	631.709.600

Gelir Ekonomik Kod	Gelirler	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	BİLGEM	TBAE	BUTAL	TÜSSİDE	TOPLAM
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	3.079.323					31.861						3.111.184
04.5.1.02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları	0	0	0	0	0	0	0	6.557.550		0	0	6.557.550
04.5.2.02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları						4.286.631	523.810					4.810.441
05.1.5.01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	0	0	0	0	0	315.937	0	329.202		0	0	645.139
05.1.9.01	Kişilerden alacaklar faizleri			23		4	2.230		119				2.377
05.1.9.03	Mevduat Faizleri	6.925	3.789.551	820.653	0	76.860	2.647.651	2.073.328	2.076.851		13.702	448.160	11.953.682
05.1.9.99	Diğer Faizler	62.644	0	0	0	0	13.517	0	96.404		0	0	172.565
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları	5.702							1.005.539			3.269	1.014.510
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	63.337	58.529	2.098	0	0	118.682	84.729	645		0	0	328.019
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar	10.047											10.047
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	75.000					199.074	33.000	344.030				651.104
05.9.1.05	Para farkları						63						63
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar	2.380		28.288			16.902		251.479				299.050
05.9.1.99	Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	31.502.198	2.662.363	302.589	1.382.561	8.177	31.630.364	7.129.299	6.008.914		62.776	72.728	80.761.969
06.2.1.01	Taşınır Satış Geliri						304						304
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan			24.707									24.707
08.1.9.06	Hane Halklarından												
Toplam		742.836.318	65.117.071	33.883.408	103.195.115	5.185.174	162.104.477	51.171.852	183.857.173	0	5.032.371	6.747.960	1.359.130.919

*Bu tabloda muhasebe kayıtlarına ilişkin veriler kullanılmıştır.

Tablo E4.3. 2010-2011 Yılları Ana Bölümler İtibari İle Gerçekleşen Gelir Karşılaştırması (TL)

GELİR KALEMLERİ		2010 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2011 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	DEĞİŞİM ORANI (%)
A.	HAZİNE YARDIMI	1.277.251.000,00	1.063.819.598,00	-16,71
	1. Cari	413.540.000,00	432.109.998,00	4,49
	2. Sermaye	863.711.000,00	631.709.600,00	-26,86
	3. Dış Kredi	0,00	0	
B.	ÖZKAYNAK	538.678.701,97	783.586.135,24	45,46
	1.Önceki Yıldan Devreden Gelir	250.800.721,61	488.271.987,67	94,69
	2. Kira Gelirleri	672.481,08	723.701,28	7,62
	3.Hizmet Gelirleri	214.312.818,36	173.587.589,12	-19,00
	4.Yayın Geliri	8.303.026,89	9.788.481,35	17,89
	5.Diğer Gelirler	64.589.654,03	111.211.549,46	72,18
Toplam		1.815.929.701,97	1.847.402.906,88	1,73

Tablo E4.4. 2011 Yılı Ekonomik Kod Bazında Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
01. Personel Giderleri	178.099.000,00	215.274.000,00	207.526.699,99	7.747.300,01
02. SGK Devlet Primi Giderleri	30.577.000,00	36.477.000,00	32.781.177,80	3.695.822,20
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	135.203.000,00	162.856.125,00	153.026.324,90	9.829.800,10
05. Cari Transferler	146.231.000,00	192.110.020,00	188.005.930,14	4.104.089,86
06. Sermaye Giderleri	140.605.000,00	197.361.885,07	87.753.489,81	109.608.395,26
07. Sermaye Transferleri	894.000.000,00	990.080.000,00	762.517.053,87	227.562.946,13
Toplam	1.524.715.000,00	1.794.159.030,07	1.431.610.676,51	362.548.353,56

Tablo E4.5. 2011 Yılı Birimler ve Ekonomik Kod Bazında Giderleri (TL)

BİRİMLER	01. Personel Giderleri	02. SGK Devlet Primi Giderleri	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	05. Cari Transferler	06. Sermaye Giderleri	07. Sermaye Transferleri	TOPLAM
BAŞKANLIK	40.212.667,84	6.468.900,15	25.771.862,44	180.069.937,16	2.784.010,86	588.762.230,03	844.069.608,48
SAGE	18.350.934,12	2.922.925,50	4.567.600,90		9.310.651,96	21.145.524,03	56.297.636,51
UZAY	11.697.337,47	1.808.635,78	1.807.454,39		2.193.137,23	13.261.449,08	30.768.013,95
ULAKBİM	4.974.387,74	842.930,45	79.347.629,71	7.712.481,34	11.728.114,22	777.649,38	105.383.192,84
TUG	1.799.244,60	285.538,39	1.501.356,39		962.321,90		4.548.461,28
MAM	45.212.730,82	8.105.227,20	13.599.293,80	208.708,01	25.020.925,10	36.258.078,35	128.404.963,28
UME	13.546.053,45	2.423.430,05	7.456.435,50	8.653,63	13.131.340,56	13.812.123,00	50.378.036,19
BİLGEM	64.356.466,64	8.718.258,29	15.500.381,87	6.150,00	22.504.266,23	88.500.000,00	199.585.523,03
TBAE	670.242,72	83.179,42	268.867,61		0		1.022.289,75
BUTAL	3.299.444,55	515.361,26	1.408.771,45		118.721,75		5.342.299,01
TÜSSİDE	3.407.190,04	606.791,31	1.796.670,84		0		5.810.652,19
TOPLAM	207.526.699,99	32.781.177,80	153.026.324,90	188.005.930,14	87.753.489,81	762.517.053,87	1.431.610.676,51

Tablo E4.6. 2011 Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL)

BÖLÜMLER		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
	TÜBİTAK GENEL TOPLAM	1.524.715.000,00	1.794.159.030,07	1.431.610.676,51	362.548.353,56
	01. Personel Giderleri	178.099.000,00	215.274.000,00	207.526.699,99	7.747.300,01
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	30.577.000,00	36.477.000,00	32.781.177,80	3.695.822,20
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	135.203.000,00	162.856.125,00	153.026.324,90	9.829.800,10
	05. Cari Transferler	146.231.000,00	192.110.020,00	188.005.930,14	4.104.089,86
	06. Sermaye Giderleri	140.605.000,00	197.361.885,07	87.753.489,81	109.608.395,26
	07. Sermaye Transferleri	894.000.000,00	990.080.000,00	762.517.053,87	227.562.946,13
A-	BAŞKANLIK BİRİMLERİ	29.022.950,00	29.362.950,00	25.545.539,34	3.817.410,66
	01. Personel Giderleri	15.087.000,00	14.512.000,00	13.832.157,75	679.842,25
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	3.106.000,00	3.126.000,00	2.324.529,06	801.470,94
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	6.229.950,00	7.079.950,00	6.381.682,93	698.267,07
	05. Cari Transferler	550.000,00	550.000,00	223.158,74	326.841,26
	06. Sermaye Giderleri	4.050.000,00	4.095.000,00	2.784.010,86	1.310.989,14
B-	ANA HİZMET BİRİMLERİ	1.495.692.050,00	1.764.796.080,07	1.406.065.137,17	358.730.942,90
	1-TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	16.030.000,00	16.420.115,00	14.298.522,87	2.121.592,13
	01. Personel Giderleri	6.305.000,00	6.305.000,00	5.865.074,66	439.925,34
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.270.000,00	1.270.000,00	916.364,35	353.635,65
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	8.120.000,00	8.317.400,00	7.044.160,67	1.273.239,33
	05. Cari Transferler	335.000,00	527.715,00	472.923,19	54.791,81
	2- BİLİM VE TOPLUM DAİRE BAŞKANLIĞI	12.543.000,00	14.528.000,00	14.017.490,14	510.509,86
	01. Personel Giderleri	4.403.000,00	4.903.000,00	4.731.775,04	171.224,96
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	888.000,00	888.000,00	852.110,22	35.889,78
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	7.252.000,00	8.737.000,00	8.433.604,88	303.395,12
	3- BİLİM, TEKNOLOJİ VE YENİLİK POLİTİKALARI D. BŞK.	1.637.000,00	2.052.000,00	1.900.544,80	151.455,20
	01. Personel Giderleri	1.188.000,00	1.388.000,00	1.335.815,56	52.184,44
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	252.000,00	272.000,00	263.040,13	8.959,87
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	197.000,00	392.000,00	301.689,11	90.310,89
	4- ARAŞTIRMA DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	815.567.000,00	815.952.000,00	603.646.100,58	212.305.899,42
	01. Personel Giderleri	9.507.000,00	9.807.000,00	9.507.868,34	299.131,66
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.669.000,00	1.529.000,00	1.260.247,09	268.752,91
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.091.000,00	2.316.000,00	2.147.859,76	168.140,24
	05. Cari Transferler	2.300.000,00	2.300.000,00	1.967.895,36	332.104,64
	07. Sermaye Transferleri	800.000.000,00	800.000.000,00	588.762.230,03	211.237.769,97

BÖLÜMLER		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
	5- ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ DAİRE BAŞKANLIĞI	97.224.000,00	128.149.000,00	125.957.001,76	2.191.998,24
	01. Personel Giderleri	2.843.000,00	2.893.000,00	2.857.440,57	35.559,43
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	640.000,00	640.000,00	555.271,78	84.728,22
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.141.000,00	1.416.000,00	1.243.795,96	172.204,04
	05. Cari Transferler	92.600.000,00	123.200.000,00	121.300.493,45	1.899.506,55
	6- BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANLIĞI	47.039.000,00	60.454.000,00	58.704.408,99	1.749.591,01
	01. Personel Giderleri	2.058.000,00	2.258.000,00	2.082.535,92	175.464,08
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	310.000,00	310.000,00	297.337,52	12.662,48
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	91.000,00	306.000,00	219.069,13	86.930,87
	05. Cari Transferler	44.580.000,00	57.580.000,00	56.105.466,42	1.474.533,58
	7- SAVUNMA SANAYİİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ	50.418.200,00	81.471.073,26	56.297.636,51	25.173.436,75
	01. Personel Giderleri	16.569.000,00	18.769.000,00	18.350.934,12	418.065,88
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.853.000,00	2.953.000,00	2.922.925,50	30.074,50
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	3.155.200,00	5.504.300,00	4.567.600,90	936.699,10
	06. Sermaye Giderleri	15.841.000,00	21.744.773,26	9.310.651,96	12.434.121,30
	07. Sermaye Transferleri	12.000.000,00	32.500.000,00	21.145.524,03	11.354.475,97
	8- UZAY TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	21.859.000,00	39.889.000,00	30.768.013,95	9.120.986,05
	01. Personel Giderleri	10.677.000,00	12.127.000,00	11.697.337,47	429.662,53
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.116.000,00	2.116.000,00	1.808.635,78	307.364,22
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.299.000,00	1.967.000,00	1.807.454,39	159.545,61
	06. Sermaye Giderleri	5.167.000,00	7.479.000,00	2.193.137,23	5.285.862,77
	07. Sermaye Transferleri	2.600.000,00	16.200.000,00	13.261.449,08	2.938.550,92
	9- ULUSAL AKADEMİK AĞ VE BİLGİ MERKEZİ	102.769.850,00	111.959.543,00	105.383.192,84	6.576.350,16
	01. Personel Giderleri	5.268.000,00	5.268.000,00	4.974.387,74	293.612,26
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.217.000,00	1.217.000,00	842.930,45	374.069,55
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	79.887.850,00	79.907.850,00	79.347.629,71	560.220,29
	05. Cari Transferler	5.792.000,00	7.722.000,00	7.712.481,34	9.518,66
	06. Sermaye Giderleri	10.605.000,00	16.564.693,00	11.728.114,22	4.836.578,78
	07. Sermaye Transferleri		1.280.000,00	777.649,38	502.350,62
	10- TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ	5.524.700,00	6.512.700,00	4.548.461,28	1.964.238,72
	01. Personel Giderleri	2.150.000,00	2.150.000,00	1.799.244,60	350.755,40
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	371.000,00	371.000,00	285.538,39	85.461,61
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	752.700,00	1.740.700,00	1.501.356,39	239.343,61
	05. Cari Transferler	1.000,00	1.000,00	0	1.000,00
	06. Sermaye Giderleri	2.250.000,00	2.250.000,00	962.321,90	1.287.678,10
	11- MARMARA ARAŞTIRMA	130.137.200,00	184.010.473,25	128.404.963,28	55.605.509,97

BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
MERKEZİ				
01. Personel Giderleri	38.006.000,00	45.606.000,00	45.212.730,82	393.269,18
02. SGK Devlet Primi Giderleri	5.985.000,00	8.285.000,00	8.105.227,20	179.772,80
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	9.205.200,00	14.262.200,00	13.599.293,80	662.906,20
05. Cari Transferler	63.000,00	212.000,00	208.708,01	3.291,99
06. Sermaye Giderleri	50.578.000,00	78.645.273,25	25.020.925,10	53.624.348,15
07. Sermaye Transferleri	26.300.000,00	37.000.000,00	36.258.078,35	741.921,65
12- ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ	52.089.200,00	58.716.400,00	50.378.036,19	8.338.363,81
01. Personel Giderleri	13.729.000,00	13.729.000,00	13.546.053,45	182.946,55
02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.769.000,00	2.769.000,00	2.423.430,05	345.569,95
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	3.342.700,00	7.893.745,00	7.456.435,50	437.309,50
05. Cari Transferler	5.500,00	8.655,00	8.653,63	1,37
06. Sermaye Giderleri	17.643.000,00	19.716.000,00	13.131.340,56	6.584.659,44
BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
07. Sermaye Transferleri	14.600.000,00	14.600.000,00	13.812.123,00	787.877,00
13- BİLİŞİM VE BİLGİ GÜVENLİĞİ İLERİ TEKNOL. ARAŞ. MERKEZİ	125.863.700,00	228.308.013,56	199.585.523,03	28.722.490,53
01. Personel Giderleri	40.616.000,00	66.635.000,00	64.356.466,64	2.278.533,36
02. SGK Devlet Primi Giderleri	5.410.000,00	9.191.750,00	8.718.258,29	473.491,71
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	8.462.200,00	18.694.868,00	15.500.381,87	3.194.486,13
05. Cari Transferler	4.500,00	8.650,00	6.150,00	2.500,00
06. Sermaye Giderleri	32.871.000,00	45.277.745,56	22.504.266,23	22.773.479,33
07. Sermaye Transferleri	38.500.000,00	88.500.000,00	88.500.000,00	0,00
14- TEMEL BİLİMLER ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	2.293.500,00	1.110.812,00	1.022.289,75	88.522,25
01. Personel Giderleri	1.440.000,00	671.000,00	670.242,72	757,28
02. SGK Devlet Primi Giderleri	265.000,00	83.250,00	83.179,42	70,58
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	545.500,00	324.162,00	268.867,61	55.294,39
06. Sermaye Giderleri	43.000,00	32.400,00	0,00	32.400,00
15- ANKARA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	0,00	0,00	0,00	0,00
01. Personel Giderleri				0,00
02. SGK Devlet Primi Giderleri				0,00
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri				0,00
06. Sermaye Giderleri				0,00
16-BURSA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	6.921.900,00	7.088.150,00	5.342.299,01	1.745.850,99
01. Personel Giderleri	3.720.000,00	3.720.000,00	3.299.444,55	420.555,45
02. SGK Devlet Primi Giderleri	676.000,00	676.000,00	515.361,26	160.638,74

BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.368.900,00	1.535.150,00	1.408.771,45	126.378,55
06. Sermaye Giderleri	1.157.000,00	1.157.000,00	118.721,75	1.038.278,25
17- TÜRKİYE SANAYİ SEVK VE İDARE ENSTİTÜSÜ	7.774.800,00	8.174.800,00	5.810.652,19	2.364.147,81
01. Personel Giderleri	4.533.000,00	4.533.000,00	3.407.190,04	1.125.809,96
02. SGK Devlet Primi Giderleri	780.000,00	780.000,00	606.791,31	173.208,69
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.061.800,00	2.461.800,00	1.796.670,84	665.129,16
06. Sermaye Giderleri	400.000,00	400.000,00	0	400.000,00
GENEL TOPLAM	1.524.715.000,00	1.794.159.030,07	1.431.610.676,51	362.548.353,56

Tablo E4.7. 2010-2011 Yılları Gerçekleşen Gider Karşılaştırması (TL)

	BİRİMLER	2010 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2011 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	DEĞİŞİM ORANI (%)
A-	PERSONEL	211.283.155	240.307.878	14
	1-BAŞKANLIK	40.998.413	46.681.568	14
	2-SAGE	19.225.372	21.273.860	11
	3-UZAY	11.523.899	13.505.973	17
	4-ULAKBİM	5.117.617	5.817.318	14
	5-TUG	1.918.711	2.084.783	9
	6-MAM	48.066.111	53.317.958	11
	7-UME	14.538.300	15.969.484	10
	8-BİLGEM	60.597.695	73.074.725	21
	9-TBAE	1.536.793	753.422	-51
	10-BUTAL	3.526.812	3.814.806	8
	11-TÜSSİDE	4.233.433	4.013.981	-5
B-	DİĞER CARİ	237.001.054	341.032.255	44
	1-BAŞKANLIK	110.721.748	205.841.800	86
	2-SAGE	4.939.172	4.567.601	-8
	3-UZAY	1.538.769	1.807.454	17
	4-ULAKBİM	81.514.676	87.060.111	7
	5-TUG	1.392.030	1.501.356	8
	6-MAM	12.224.745	13.808.002	13
	7-UME	6.748.558	7.465.089	11

	BİRİMLER	2010 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2011 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	DEĞİŞİM ORANI (%)
	8-BİLGEM	13.966.186	15.506.532	11
	9-TBAE	510.880	268.868	-47
	10-BUTAL	1.191.823	1.408.771	18
	11-TÜSSİDE	2.252.466	1.796.671	-20
C-	SERMAYE	876.116.934	850.270.544	-3
	1-BAŞKANLIK	644.313.939	591.546.241	-8
	2-SAGE	46.016.417	30.456.176	-34
	3-UZAY	14.699.861	15.454.586	5
	4-ULAKBİM	9.289.714	12.505.764	35
	5-TUG	1.408.592	962.322	-32
	6-MAM	54.641.330	61.279.003	12
	7-UME	19.893.652	26.943.464	35
	8-BİLGEM	83.197.470	111.004.266	33
	9-TBAE	9.944	0	-100
	10-BUTAL	2.646.015	118.722	-96
	11-TÜSSİDE	0	0	
	TOPLAM	1.324.401.142	1.431.610.677	8

Tablo E4. 1. 2011 Yılı TÜBİTAK Bilançosu (TL)

T.C. Maliye Bakanlığı

**KURUM BİLANÇO TÜRKİYE
(YIL KARŞILAŞTIRMALI)**

Muhasebat Genel Müdürlüğü

KURUM KODU 4008

Bütçe Yılı : 2011

KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

AKTİF HESAPLAR	N-1 2010	N Yılı 2011	PASİF HESAPLAR	N - 1 2010	N 2011
1 DÖNEN VARLIKLAR	773.210.146,12	699.435.286,60	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	322.842.986,14	280.637.522,58
10 HAZİR DEĞERLER	651.006.060,97	523.022.460,30	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	6.161.384,44
100 KASA HESABI	22.936,88	22.027,29	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	1.770.638,16
101 ALINAN ÇEKLER	3.677,69	148,11	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	4.390.746,28
102 BANKA HESABI	609.835.554,13	466.315.312,67	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	2.488.372,08	1.269.591,12
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-316.381,10	-361.456,59	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	2.488.372,08	1.269.591,12
104 PROJE ÖZEL HESABI	9.065.668,96	14.206.976,54	32 FAALİYET BORÇLARI	5.815.725,77	9.860.916,75
105 DÖVİZ HESABI	35.594.583,46	44.616.124,40	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	2.698.187,29	5.894.706,77
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-3.277.432,46	-1.879.580,12	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	3.117.538,48	3.966.210,98
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	0,00	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	281.834.982,25	226.069.454,99
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	77.453,41	102.908,00	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.954.619,59	2.010.336,48
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	56.303.381,68	61.453.407,67	333 EMANETLER HESABI	279.880.362,66	224.059.118,51
112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	56.303.381,68	61.453.407,67	34 ALINAN AVANSLAR	672.893,01	883.613,06
12 FAALİYET ALACAKLARI	21.620.779,23	61.311.571,25	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	672.893,01	883.613,06
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	20.862.818,61	60.509.922,18	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	31.482.446,34	35.961.252,37
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	92.083,62	121.464,04	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	13.832.405,70	10.997.338,40
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	665.877,00	680.185,03	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	7.647.177,28	8.421.032,02
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	562.835,79	695.424,91
13 KURUM ALACAKLARI	7.393.539,06	9.342.312,84	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE D	9.450.027,57	15.847.457,04
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	7.393.539,06	9.342.312,84	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	548.566,69	431.309,85
14 DİĞER ALACAKLAR	380.729,76	288.591,95	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	548.566,69	431.309,85
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	380.729,76	288.591,95	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00
15 STOKLAR	1.771.546,64	2.489.026,14			
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.765.113,51	2.486.488,27			
157 DİĞER STOKLAR HESABI	6.433,13	2.537,87			
16 ÖN ÖDEMELER	15.826.587,49	18.238.812,76			
160 İŞ AVANSI VE KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00			

T.C. Maliye Bakanlığı

**KURUM BİLANÇO TÜRKİYE
(YIL KARŞILAŞTIRMALI)**

Muhasebat Genel Müdürlüğü

KURUM KODU 4008

Bütçe Yılı : 2011

KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

AKTİF HESAPLAR	N-1 2010	N Yılı 2011	PASİF HESAPLAR	N - 1 2010	N 2011
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	20.183.609,44	21.649.531,07
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	5.618.108,42	7.557.298,24	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	7.058.782,39
164 AKREDİTİFLER HESABI	10.208.479,07	10.681.296,97	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	7.058.782,39
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	217,55	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	12.422.404,50	5.078.364,31
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	18.907.521,29	23.289.103,69	410 DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	12.422.404,50	5.078.364,31
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	9.244.242,82	14.073.964,01	43 DİĞER BORÇLAR	22.962,40	23.185,37
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	9.663.278,47	9.215.139,68	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	22.962,40	23.185,37
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	0,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	7.738.242,54	9.489.199,00
2 DURAN VARLIKLAR	347.073.070,27	377.309.754,59	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	7.738.242,54	9.489.199,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	480.249,00	480.249,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	777.256.620,81	774.457.987,54
241 MAL VE HİZMET ÖRETen KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	480.249,00	480.249,00	50 NET DEĞER	451.472.245,58	478.087.460,54
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	345.167.564,53	374.631.561,75	500 NET DEĞER HESABI	451.472.245,58	478.087.460,54
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	11,21	11,21	51 DEĞER HAREKETLERİ	0,00	0,00
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	2.385.670,27	2.385.670,27	510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0,00	0,00
252 BİNALAR HESABI	128.791.927,82	168.602.128,44	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00	0,00
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	214.096.828,08	245.013.675,77	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0,00	0,00
254 TAŞITLAR HESABI	2.503.924,64	2.651.701,73	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	253.469.261,53	457.600.436,33
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	82.379.270,36	95.056.935,49	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	253.469.261,53	457.600.436,33
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-147.132.458,94	-193.729.995,66	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-160.588.853,40	-162.404.937,55
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	58.424.199,92	45.035.533,86	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-160.588.853,40	-162.404.937,55
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	3.718.191,17	9.615.900,64	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	232.903.967,10	1.175.028,22
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	1.425.256,74	2.197.943,84	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	235.856.952,06	102.408.842,92
260 HAKLAR HESABI	5.412.849,89	7.148.271,13	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-2.952.984,96	-101.233.814,70
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	35.299,35	35,299,35			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4.022.892,50	-4.985.626,84			

KURUM BİLANÇO TÜRKİYE
(YIL KARŞILAŞTIRMALI)

KURUM KODU 4008

Bütçe Yılı : 2011

KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

AKTİF TOPLAMI 1.120.283.216,39 1.076.745.041,19 PASİF TOPLAMI 1.120.283.216,39 1.076.745.041,19

Bilanço Dipnotları :

900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	0,00
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	0,00
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00	0,00
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00
904 ÖDENEKLER HESABI	0,00	0,00
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00	0,00
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	217,55
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00	217,55
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	96.893.845,47	131.009.146,44
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	96.893.845,47	131.009.146,44
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	20.950.815,61	19.655.279,53
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	20.950.815,61	19.655.279,53
932 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	115.483.486,95	116.122.996,66
933 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	115.483.486,95	116.122.996,66
960 EMANET DEMİRBAŞLAR HS	415.403,67	415.403,67

KURUM BİLANÇO TÜRKİYE
(YIL KARŞILAŞTIRMALI)

KURUM KODU 4008

Bütçe Yılı : 2011

KURUM ADI TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA K

961 EMANET DEMİRBAŞLAR KARŞILIĞI HS	415.403,67	415.403,67
-------------------------------------	------------	------------

C. HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

BİRİM YÖNETİCİSİ GÜVENCE BEYANI

Birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, birim yöneticisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara .../04/2012

BİRİM ADI	BİRİM YÖNETİCİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK İç Denetim Birimi Başkanlığı	Mustafa ÇAVUŞOĞLU
TÜBİTAK BAŞKANLIK BTYPDB	Hüseyin GÜLER
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Dr. Kıvanç DİNÇER
TÜBİTAK BAŞKANLIK TEYDEB	Fatih Bilal YÜLEK
TÜBİTAK BAŞKANLIK BTDB	Dr. Şükrü KAYA
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Prof. Dr. M. Arif ADLI
TÜBİTAK BAŞKANLIK ARDEB	Doç. Dr. M. Necati DEMİR
TÜBİTAK BAŞKANLIK BİDEB	Prof. Dr. Şemsettin TÜRKÖZ
TÜBİTAK Genel Sekreteri	Ogün BAHADIR
TÜBİTAK İdari Hizmetler D.B.	İsmail AYGAR
TÜBİTAK Mali Hizmetler D.B.	Cemil DOĞAN
TÜBİTAK Hukuk Müşavirliği	Tuncer BERBER

BİRİM ADI	BİRİM YÖNETİCİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Dr. Kıvanç DİNÇER
TÜBİTAK BAŞKANLIK UİDB	Doç. Dr. Ali Rıza ÖZDEMİR
TÜBİTAK MAM	Prof. Dr. İbrahim DİNÇER
TÜBİTAK BİLGEM	Dr. Hasan PALAZ
TÜBİTAK SAGE	Özgür TONTU
TÜBİTAK UZAY	Tamer BEŞER
TÜBİTAK UME	Dr. Fatih ÜSTÜNER
TÜBİTAK TÜSSİDE	Mustafa ÖZER
TÜBİTAK ULAKBİM	Dr. Ahmet KAPLAN
TÜBİTAK TUG	Prof. Dr. Zeki EKER
TÜBİTAK BUTAL	Doç. Dr. M. Akif ÇİMENÖĞLU

HARCAMA YETKİLİSİ GÜVENCE BEYANI

Harcama Yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Harcama Yetkilisi olarak sorumlu olduğum birimlerde, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında birim yöneticisine raporlandığını beyan ederim.

Harcama Yetkilisi olarak sorumlu olduğum birimlerin 2011 yılı Faaliyet Raporunda mali bilgiler bölümünde yer alan bilgilerinin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara .../04/2012

BİRİM ADI	HARCAMA YETKİLİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK BAŞKANLIK	Ogün BAHADIR
TÜBİTAK BAŞKANLIK	Cemil DOĞAN
TÜBİTAK BAŞKANLIK	Fatih Bilal YÜLEK
TÜBİTAK BAŞKANLIK	İsmail AYGAR
TÜBİTAK MAM	Prof. Dr. İbrahim DİNÇER
TÜBİTAK MAM	Abdurrahman Namık ÖZCAN
TÜBİTAK BİLGEM	Dr. Hasan PALAZ
TÜBİTAK BİLGEM	Volkan Nurettin KORKMAZER
TÜBİTAK BİLGEM	Burhan GÜNEŞ
TÜBİTAK SAGE	Özgür TONTU
TÜBİTAK UZAY	Tamer BEŞER
TÜBİTAK UME	Dr. Fatih ÜSTÜNER
TÜBİTAK TÜSSİDE	Mustafa ÖZER
TÜBİTAK ULAKBİM	Dr. Ahmet KAPLAN
TÜBİTAK TUG	Prof. Dr. Zeki EKER
TÜBİTAK BUTAL	Doç. Dr. M. Akif ÇİMENÖĞLU

ÜST YÖNETİCİ GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara 30/04/2012

Prof. Dr. Yücel ALTUNBAŞAK

Başkan

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2011 yılı Faaliyet Raporunun “Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara 30/04/2012

Ogün BAHADIR
Genel Sekreter